LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL JUNGTINIŲ TAUTŲ EUROPOS EKONOMIKOS KOMISIJOS EUROPOS VIDAUS VANDENŲ KELIŲ LAIVYBOS TAISYKLIŲ PASKELBIMO

2010 m. liepos 19 d. Nr. 3-451
Vilnius

Įgyvendindamas Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos Vidaus transporto komiteto 1985 m. lapkričio 15 d. rezoliucijos Nr. 24 reikalavimus ir siekdamas užtikrinti saugią laivybą Lietuvos Respublikos vidaus vandenyse:

1. N u s t a t a u, kad Lietuvos Respublikos vidaus vandenyse galioja Europos vidaus vandenų kelių laivybos taisyklės, priimtos Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos Vidaus transporto komiteto 1985 m. lapkričio 15 d. rezoliucija Nr. 24 (pridedama)[*].

2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1999 m. birželio 29 d. įsakymą Nr. 268 „Dėl Vidaus vandenų laivybos taisyklių tvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 60-1970);

2.2. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2001 m. gegužės 15 d. įsakymą Nr. 162 „Dėl susisiekimo ministro 1999 m. birželio 29 d. įsakymo Nr. 268 „Dėl Vidaus vandenų laivybos taisyklių patvirtinimo“ dalinio pakeitimo“ (Žin., 2001, Nr. 42-1476);

2.3. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2004 m. rugsėjo 20 d. įsakymą Nr. 3-471 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1999 m. birželio 29 d. įsakymo Nr. 268 „Dėl Vidaus vandenų laivybos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. 149-5413).

SUSISIEKIMO MINISTRAS ELIGIJUS MASIULIS

_____

[*] Europos vidaus vandenų kelių laivybos taisyklės skelbiamos „Valstybės žinių“ interneto tinklalapyje *www.valstybes-zinios.lt*.

EUROPOS EKONOMIKOS KOMISIJA

VIDAUS TRANSPORTO KOMITETAS

EUROPOS VIDAUS VANDENŲ KELIŲ LAIVYBOS TAISYKLĖS

TURINYS

1 SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS
- 1.01 straipsnis. Kai kurių terminų reikšmė
- 1.02 straipsnis. Laivavedys
- 1.03 straipsnis. Įgulos ir kitų laive esančių asmenų pareigos
- 1.04 straipsnis. Bendroji pareiga būti budriems
- 1.05 straipsnis. Valdymas ypatingomis aplinkybėmis
- 1.06 straipsnis. Vandenų kelio naudojimas
- 1.07 straipsnis. Maksimali apkrova; maksimalus keleivių skaičius
- 1.08 straipsnis. Laivų konstrukcija, įranga ir įgula
- 1.09 straipsnis. Laivo valdymas
- 1.10 straipsnis. Laivo dokumentai ir kiti dokumentai
- 1.11 straipsnis. Laivybos taisyklės
- 1.12 straipsnis. Pavojingi daiktai laive; daiktų pametimas; kliūtys
- 1.13 straipsnis. Vandenų kelio signalinių ženklų apsauga
- 1.14 straipsnis. Dirbtinių statinių pažeidimas
- 1.15 straipsnis. Draudimas teršti vandenų kelią
- 1.16 straipsnis. Gelbėjimas ir pagalbos teikimas
- 1.17 straipsnis. Užplaukę ant seklumos ar nuskendę laivai
- 1.18 straipsnis. Prievolė atlaisvinti farvaterį
- 1.19 straipsnis. Specialieji nurodymai
- 1.20 straipsnis. Kontrolė
- 1.21 straipsnis. Specialusis vežimas
- 1.22 straipsnis. Specialieji laikini nurodymai
- 1.23 straipsnis. Leidimas masiniams renginiams

2 SKYRIUS. GRIMZLĖS MARKĖS IR SKALĖS, LAIVŲ MATAVIMAS
- 2.01 straipsnis. Laivų, išskyrus mažuosius laivus, atpažinimo ženklai
- 2.02 straipsnis. Mažųjų laivų atpažinimo ženklai
- 2.03 straipsnis. Laivų matavimas
- 2.04 straipsnis. Grimzlės krovininės markės ir skalės
- 2.05 straipsnis. Inkarų atpažinimo ženklai

3 SKYRIUS. LAIVŲ VIZUALIOJI SIGNALIZACIJA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS
- 3.01 straipsnis. Taikymas ir apibrėžtys
- 3.02 straipsnis. Žiburiai
- 3.03 straipsnis. Skydai, vėliavos ir gairelės
- 3.04 straipsnis. Cilindrai, rutuliai, kūgiai ir dvigubi kūgiai
- 3.05 straipsnis. Draudžiami žiburiai ir signalai
- 3.06 straipsnis. Atsarginiai žiburiai
- 3.07 straipsnis. Draudimas naudoti apšvietimo įrenginius, prožektorius, skydus, vėliavas ir t. t.

II. NAKTIES IR DIENOS SIGNALIZACIJA

II.A. EIGOS SIGNALIZACIJA

3.08 straipsnis. Pavienių laivų su mechaniniu varikliu eigos signalizacija

3.09 straipsnis. Velkamų vilkstinių eigos signalizacija

3.10 straipsnis. Stumiamų vilkstinių eigos signalizacija

3.11 straipsnis. Sujungtų grupių eigos signalizacija

3.12 straipsnis. Burinių laivų eigos signalizacija

3.13 straipsnis. Mažųjų laivų eigos signalizacija

3.14 straipsnis. Laivų, vežančių kai kuriuos pavojingus krovinius, papildoma signalizacija

3.15 straipsnis. Laivų, kuriais leidžiama vežti daugiau nei 12 keleivių ir kurių korpuso maksimalus ilgis mažesnis kaip 20 m, signalizacija

3.16 straipsnis. Keltų eigos signalizacija

3.17 straipsnis. Laivų, kurie plaukdami naudojasi pirmumo teise, papildoma signalizacija

3.18 straipsnis. Laivų, praradusių gebėjimą manevruoti, papildoma signalizacija

3.19 straipsnis. Plūdriųjų medžiagų junginių ir plūduriuojančių priemonių eigos signalizacija

II.B. STOVĖJIMO SIGNALIZACIJA

3.20 straipsnis. Laivų stovėjimo signalizacija

3.21 straipsnis. Laivų, vežančių tam tikrus pavojingus krovinius, papildoma signalizacija

3.22 straipsnis. Stovinčių prie prieplaukos keltų signalizacija

3.23 straipsnis. Plūdriųjų medžiagų junginių ir plūduriuojančių priemonių stovėjimo signalizacija

3.24 straipsnis. Stovėjimo vietoje esančių laivų tinklų ar karčių signalizacija

3.25 straipsnis. Darbus atliekančių plūduriuojančių įrenginių ir užplaukusių ant seklumos ar nuskendusių laivų signalizacija

3.26 straipsnis. Inkarų, kurie gali kelti pavojų laivybai, signalizacija

III. SPECIALIOJI SIGNALIZACIJA

3.27 straipsnis. Kontrolės institucijų ir priešgaisrinių tarnybų laivų papildoma signalizacija

3.28 straipsnis. Laivų, atliekančių darbus vandenų kelyje, papildoma eigos signalizacija

3.29 straipsnis. Papildoma signalizacija, perspėjanti nekelti bangavimo

3.30 straipsnis. Nelaimės signalai

3.31 straipsnis. Signalizacija, rodanti draudimą patekti į laivą

3.32 straipsnis. Signalizacija, rodanti draudimą rūkyti ar naudoti neapsaugotus apšvietimo įtaisus ar žiburius

3.33 straipsnis. Draudimas stovėti palei laivo bortą

3.34 straipsnis. Laivų, kurių galimybė manevruoti ribota, papildoma signalizacija

3.35 straipsnis. Laivų, užsiimančių žvejyba, papildoma signalizacija

3.36 straipsnis. Laivų, naudojamų narų darbams, papildoma signalizacija

3.37 straipsnis. Laivų, skirtų minoms ištraukti, papildoma signalizacija

3.38 straipsnis. Locmanų tarnybos laivų papildoma signalizacija

4 SKYRIUS. GARSINĖ LAIVŲ SIGNALIZACIJA. RADIOTELEFONO RYŠYS

4.01 straipsnis. Bendrosios nuostatos

4.02 straipsnis. Garsinių signalų naudojimas

4.03 straipsnis. Draudžiami garsiniai signalai

4.04 straipsnis. Radiotelefono ryšys
4.05 straipsnis. Radiolokatorius

5 SKYRIUS. SIGNALIZACIJA IR VANDENŲ KELIO LAIVYBOS SIGNALINIAI ŽENKLAI
5.01 straipsnis. Signalizacija
5.02 straipsnis. Laivybos signaliniai ženklai

6 SKYRIUS. PLAUKIOJIMO TAISYKLĖS

A. BENDROSIOS NUOSTATOS
6.01 straipsnis. Apibrėžtys
6.01*bis* straipsnis. Greitaeigiai laivai
6.02 straipsnis. Mažieji laivai: bendrosios taisyklės

B. PRIEŠPRIEŠINIS PLAUKIOJIMAS, KURSŲ KIRTIMASIS IR APLENKIMAS
6.03 straipsnis. Bendrieji principai
6.03*bis* straipsnis. Kursų kirtimasis
6.04 straipsnis. Priešpriešinis plaukiojimas: bendrosios taisyklės
6.05 straipsnis. Priešpriešinis plaukiojimas: nukrypimai nuo bendrųjų taisyklių
6.06 straipsnis. Susitikimas su laivais, judančiais velkant juos nuo kranto
6.07 straipsnis. Prasilenkimas siauruose keliuose
6.08 straipsnis. Draudimas susitikti vandenų kelio signaliniais ženklais
6.09 straipsnis. Aplenkimas: bendrosios nuostatos
6.10 straipsnis. Aplenkimas
6.11 straipsnis. Draudimas aplenkti vandenų kelio signaliniais ženklais

C. KITOS PLAUKIOJIMO TAISYKLĖS
6.12 straipsnis. Plaukiojimas ruožuose, kuriuose kelias nustatytas
6.13 straipsnis. Posūkis
6.14 straipsnis. Laivo valdymas jam išplaukiant
6.15 straipsnis. Draudimas įplaukti į erdvę tarp velkamos vilkstinės laivų
6.16 straipsnis. Uostai ir intakai: įplaukimas ir išplaukimas, išplaukimas kertant pagrindinį vandenų kelią
6.17 straipsnis. Šalia plaukiančių laivų judėjimas viena kryptimi
6.18 straipsnis. Draudimas vilkti inkarus, trosus ar grandines
6.19 straipsnis. Dreifavimas
6.20 straipsnis. Bangavimas
6.21 straipsnis. Vilkstinės
6.21*bis* straipsnis. Stumiamų baržų buvimo vietos pakeitimas už stumiamos vilkstinės ribų
6.22 straipsnis. Laikinas laivybos nutraukimas
6.22*bis* straipsnis. Plaukiojimas netoli darbus atliekančių plūduriuojančių įrenginių ir užplaukusių ant seklumos ar nuskendusių laivų, taip pat laivų, negalinčių manevruoti

D. KELTAI
6.23 straipsnis. Keltams galiojančios taisyklės

E. PLAUKIMAS PO TILTAIS IR PLAUKIMAS UŽTVANKOMIS BEI ŠLIUZAIS
6.24 straipsnis. Plaukimas po tiltais ir plaukimas užtvankomis: bendrosios nuostatos
6.25 straipsnis. Plaukimas po nuolatiniais tiltais
6.26 straipsnis. Plaukimas po pakeliamaisiais tiltais

6.27 straipsnis. Plaukimas užtvankomis
6.28 straipsnis. Plaukimas šliuzais
6.28*bis* straipsnis. Įplaukimas į šliuzus ir išplaukimas iš jų
6.29 straipsnis. Plaukimo šliuzais tvarka

F. RIBOTAS MATOMUMAS. PLAUKIOJIMAS NAUDOJANT RADIOLOKATORIŲ
6.30 straipsnis. Bendrosios plaukiojimo taisyklės esant ribotam matomumui. Radiolokatoriaus naudojimas
6.31 straipsnis. Garsiniai signalai stovint
6.32 straipsnis. Plaukiojimas naudojant radiolokatorių
6.33 straipsnis. Nuostatos, galiojančios laivams, kurie plaukioja nenaudodami radiolokatoriaus

G. SPECIALIOSIOS TAISYKLĖS
6.34 straipsnis. Ypatingieji prioritetai
6.35 straipsnis. Vandens slidžių ir analogiškų priemonių naudojimas
6.36 straipsnis. Žvejybos laivų veiksmai ir kitų laivų veiksmai jų atžvilgiu
6.37 straipsnis. Povandeniniu plaukiojimu užsiimančių asmenų elgesys ir laivų veiksmai jų atžvilgiu

7 SKYRIUS. STOVĖJIMO TAISYKLĖS
7.01 straipsnis. Bendrieji stovėjimo principai
7.02 straipsnis. Stovėjimas
7.03 straipsnis. Stovėjimas nuleidus inkarą
7.04 straipsnis. Švartavimasis
7.05 straipsnis. Stovėjimo zona
7.06 straipsnis. Leidimas stovėti kai kurių kategorijų laivams
7.07 straipsnis. Laivų, stumiamų vilkstinių ir sujungtų grupių, vežančių pavienius pavojingus krovinius, stovėjimas šalia vienas kito
7.08 straipsnis. Budėjimas

8 SKYRIUS. PAVOJINGŲ KROVINIŲ VEŽIMAS
8.01 straipsnis. Signalas „Laikykitės nuo manęs nuošaliau“
8.02 straipsnis. Reikalavimai pateikti duomenis

9 SKYRIUS. VANDENŲ TARŠOS PREVENCIJA IR LAIVUOSE SUSIDARANČIŲ ATLIEKŲ PAŠALINIMAS
9.01 straipsnis. Apibrėžtys
9.02 straipsnis. Bendroji pareiga būti budriems
9.03 straipsnis. Draudimas išleisti ir išmesti atliekas
9.04 straipsnis. Atliekų surinkimas ir apdorojimas laive
9.05 straipsnis. Taršos prevencijos operacijų žurnalas (naudotų tepalų apskaitos žurnalas), nuostatos, susijusios su atliekų perdavimu į priėmimo įrenginius
9.06 straipsnis. Laivų dažymas ir jų išorės valymas

PRIEDAI

1. Laivų registracijos uosto ar registravimo vietos šalies skiriamoji raidė ar raidžių grupė
2. Vidaus vandenų plaukiojimo laivų grimzlės skalės
3. Laivų vizualioji signalizacija
4. Laivo žiburiai ir laivo signalinių žiburių spalva

5. Laivo signalinių žiburių šviesos stipris ir matomumo atstumas
6. Garsiniai signalai
7. Signaliniai ženklai, reguliuojantys laivybą vandenų keliuose
8. Vandenų kelių, ežerų ir plačių vandens kelių laivybos signaliniai ženklai
9. Naudotų tepalų apskaitos žurnalo pavyzdys
10. Radiolokacinės įrangos bendrieji techniniai parametrai

PAPILDYMAS

Baltarusijos, Kazachstano, Moldovos Respublikos, Rusijos Federacijos ir Ukrainos nacionalinių taisyklių specialūs reikalavimai, kurie šiuo metu skiriasi nuo atitinkamų EVVKLT nuostatų

1 skyrius

BENDROSIOS NUOSTATOS

1.01 straipsnis. Kai kurių terminų reikšmė

Šiose Taisyklėse

a) „Laivas“ reiškia vidaus plaukiojimo laivus, įskaitant mažuosius laivus ir keltus bei plūduriuojančias priemones ir jūrų laivus[1];

b) „Laivas su mechaniniu varikliu“ reiškia bet kokį laivą, naudojantį savo jėgainę, išskyrus laivus, kurių variklis naudojamas tik vietai pakeisti nedideliu atstumu (uostuose ar pakrovimo ir iškrovimo vietose) arba manevringumui padidinti jų vilkimo ar stūmimo metu;

c) „Burinis laivas“ reiškia bet kurį laivą, judantį su pakeltomis burėmis; laivą, judantį su pakeltomis burėmis ir tuo pačiu metu naudojantį savo jėgainę, reikia laikyti laivu su mechaniniu varikliu;

d) „Mažasis laivas“ reiškia bet kurį laivą, kurio korpuso ilgis mažesnis nei 20 m^2, išskyrus laivus, pastatytus ar įrengtus vilkimui, stūmimui ar sujungtų laivų, kurie nėra mažieji laivai, vilkstinėms vesti, laivus, kuriais leidžiama vežti daugiau kaip 12 keleivių, ir keltus;

e) „Plūduriuojantis įrenginys“ reiškia plaukiojantį įrenginį, turintį mechaninę įrangą ir skirtą darbui vidaus vandenų keliuose ar uostuose (žemsiurbė ar žemkasė, elevatorius, poliakalė, plaukiojantis kranas ir t. t.);

f) „Plūduriuojanti priemonė“ reiškia bet kokį nesavaeigį plūduriuojantį statinį, pavyzdžiui, maudyklė, dokas, debarkaderis, laivų angaras;

g) „Plūdriųjų medžiagų junginys“ reiškia sielius, taip pat bet kokį statinį, junginį ar įrenginį, kuris skirtas plaukiojimui ir nėra laivas ar plūduriuojanti priemonė;

h) „Keltas“ reiškia laivą, kuris užtikrina persikėlimą vandenų keliu ir kurį kompetentingos institucijos klasifikuoja kaip keltą[3];

i) „Stumiama barža“ reiškia bet kurį laivą, sukonstruotą ar specialiai įrengtą judėti stumiant;

j) „Jūrų laivo barža“ reiškia stumiamą baržą, sukonstruotą jūrų laivams denyje vežti ir laivybai vidaus vandenų keliais;

k) „Vilkstinė“ reiškia velkamą vilkstinę, stumiamą vilkstinę ar sujungtą grupę;

---

[1] Kai kuriuose vandenų keliuose, kuriuose didelis jūrų laivų judėjimo intensyvumas, kompetentingos institucijos gali atleisti šiuos laivus nuo pareigos laikytis kai kurių šių Taisyklių nuorodų.

[2] Taikydamos EVVKLT nuostatas tam tikriems vandenų keliams, kompetentingos institucijos gali apriboti mažųjų laivų kategoriją 15 m ilgio laivais.

[3] Bet kuriuo atveju kompetentingos institucijos priskiria keltų kategorijai visus laisvai nejudančius laivus.

l) „Velkama vilkstinė“ reiškia bet kokį junginį, kurį sudaro vienas ar keli laivai, plūduriuojančios priemonės arba plūdriųjų medžiagų junginiai, velkami vieno ar kelių laivų su mechaniniais varikliais; pastarieji yra vilkstinės dalis ir vadinami vilkikais;

m) „Stumiama vilkstinė“ reiškia kietąjį junginį[4], kurį sudaro laivai, iš kurių bent vienas yra prieš laivą su mechaniniu varikliu, stumiantį junginį ir vadinamą stūmiku;

n) „Sujungta grupė“ reiškia junginį, kurį sudaro bortas prie borto sujungti laivai, iš kurių nė vieno nėra prieš laivą su mechaniniu varikliu, stumiantį grupę;

o) laikoma, kad laivas, plūdriųjų medžiagų junginys ar plūduriuojanti priemonė „stovi“, jeigu jie tiesiogiai ar kitaip stovi nuleidę inkarą arba prišvartuoti prie kranto;

p) laikoma, kad laivas, plūdriųjų medžiagų junginys ar plūduriuojanti priemonė „plaukia“, jeigu jie tiesiogiai ar kitaip nestovi nuleidę inkarą, neprišvartuoti prie kranto ir nestovi ant seklumos. Plaukiantiems laivams, plūduriuojantiems įrenginiams ir plūduriuojančioms priemonėms sąvoka „sustoti“ reiškia sustojimą kranto atžvilgiu;

q) „Žvejojantis laivas“ reiškia bet kurį laivą, žvejojantį tinklais, ūdų su kabliais virtinėmis, tralais ar kitomis žūklės priemonėmis, ribojančiomis jo manevringumą; bet jis netaikomas laivams, gaudantiems žuvis velkamais kabliukų įrenginiais ar kitomis žūklės priemonėmis, neribojančiomis jo manevringumo;

r) „Baltas žiburys“, „raudonas žiburys“, „žalias žiburys“, „geltonas žiburys“ ir „mėlynas žiburys“ reiškia žiburius, kurių spalvos atitinka šių Taisyklių 4 priedo nurodymus;

s) „Stiprusis žiburys“, „ryškusis žiburys“ ir „paprastasis žiburys“ reiškia žiburius, kurių šviesos stipris atitinka šių Taisyklių 5 priedo nurodymus;

t) „Dažnai blyksintis žiburys“ ir „labai dažnai blyksintis žiburys“ reiškia ritmingus žiburius, blyksinčius 50–60 ir 100–120 kartų per minutę;

u) „Trumpas garsas“ reiškia garsą, trunkantį apie 1 sekundę, terminas „ilgas garsas“ – garsą, trunkantį apie 4 sekundes, o tarpas tarp dviejų nuoseklių garsų lygus apie 1 sekundę;

v) „Labai trumpų garsų serija“ reiškia bent šešių garsų seriją, kurių kiekvieno trukmė apie 1/4 sekundės, o pauzių tarp garsų trukmė apie 1/4 sekundės;

w) „Trijų tonų garsinis signalas“ reiškia tris kartus pasikartojantį trijų vienas po kito sklindančių skirtingo tono garsų signalą, kurio bendra trukmė apie 2 sekundes. Garsų dažnio ribos – nuo 165 iki 297 Hz, o skirtumas tarp aukščiausio ir žemiausio garsų turi būti bent du tonai nuo pradžios iki galo. Kiekviena trijų garsų serija turi prasidėti žemiausiu tonu ir baigtis aukščiausiu tonu;

x) „Naktis“ reiškia laiko tarpą tarp saulėlydžio ir saulėtekio;

y) „Diena“ reiškia laiko tarpą tarp saulėtekio ir saulėlydžio;

z) „Nuovargis“ reiškia būklę, atsirandančią dėl poilsio trūkumo ar ligos ir pasireiškiančią elgesio nukrypimais nuo normos bei reakcijos sulėtėjimu;

aa) „Apsvaigimas“ reiškia būklę, atsirandančią dėl alkoholio, narkotikų, medikamentų ar kitų panašių medžiagų vartojimo ir nustatomą remiantis laboratorinių tyrimų rezultatais arba klinikiniais požymiais pagal nacionalinius įstatymus ir praktiką;

bb) „Vandens motociklas“ reiškia bet kurį mažąjį laivą, kuris naudoja savo mechanines judėjimo priemones, galintį vežti vieną ar kelis žmones ir kuris pagamintas arba skirtas slysti vandens paviršiumi ar atlikti sportines figūras, pavyzdžiui, vandens rogės, vandens skuteriai, vandens motociklai, greitaeigiai kateriai ir kiti analogiški laivai[5];

cc) „Greitaeigis laivas“ reiškia laivą su mechaniniu varikliu, išskyrus mažuosius laivus, galintį plaukioti didesniu kaip 40 km/h greičiu stovinčio vandens paviršiaus atžvilgiu, jeigu taip nurodyta jo patikrinimo akte[6, 7];

---

[4] Kompetentingos institucijos gali prilyginti kai kuriuos nekietuosius junginius stumiamoms vilkstinėms.

[5] Kompetentinga institucija gali priskirti vandens motociklą plūdriajai medžiagai, o ne mažiesiems laivams.

[7] Kompetentingos institucijos gali teikti paaiškinimus, susijusius su šios sąvokos apibrėžties taikymu laivams, plaukiojantiems tam tikruose vidaus vandenų keliuose ar kai kuriuose jų ruožuose, pavyzdžiui, kai laivai priversti riboti greitį.

dd) „Ribotas matomumas“ reiškia sąlygas, kuriomis matomumas ribotas dėl rūko, miglos, sningant, dėl liūties ar kitų priežasčių;

ee) „Saugus greitis“ reiškia tokį greitį, kuriuo laivas ar vilkstinė gali saugiai plaukti, manevruoti ir sustoti tokiu atstumu, kurio reikia esamomis aplinkybėmis ir sąlygomis.

1.02 straipsnis. Laivavedys[8]

1. Kiekvieną laivą ar plūdriųjų medžiagų junginį, išskyrus stumiamos vilkstinės laivus, be stūmiko, turi valdyti asmuo, turintis reikiamą kvalifikaciją[9,10]. Šis asmuo toliau vadinamas „laivavedžiu“.

2. Kiekvieną vilkstinę irgi turi valdyti laivavedys, turintis reikiamą kvalifikaciją[11]. Laivavedys skiriamas taip:

a) kai vilkstinėje yra tik vienas laivas su mechaniniu varikliu, vilkstinės laivavedys yra laivo su mechaniniu varikliu laivavedys;

b) kai velkamos vilkstinės priekyje plaukia du ar keletas laivų su mechaniniu varikliu kilvaterio rikiuotėje, vilkstinės laivavedys yra pirmojo laivo laivavedys; bet jeigu pirmasis laivas yra laikinai naudojamas pagalbinis vilkikas, tai vilkstinės laivavedys yra antrojo laivo laivavedys;

c) kai velkamos vilkstinės priekyje plaukia du ar keletas laivų su mechaniniu varikliu, neišsidėsčiusių kilvaterio rikiuotėje, ir jeigu vienas iš jų yra pagrindinis vilkikas, tai vilkstinės laivavedys yra šio laivo laivavedys;

d) stumiamoje vilkstinėje, kurią buksyruoja du sujungti stūmikai, stūmiko, esančio dešinėje, vairuotojas yra vilkstinės vairuotojas[12].

e) kitais atvejais vilkstinės laivavedys turi būti skiriamas atsiradus būtinybei.

3. Plaukiojimo metu laivavedys privalo būti laive; be to, plūduriuojančio įrenginio laivavedys privalo būti jame šio plūduriuojančio įrenginio darbo metu.

4. Laivavedys atsako už šių Taisyklių nuostatų laikymąsi savo laive, vilkstinėje ar plūdriųjų medžiagų junginyje. Velkamų vilkstinės laivų laivavedžiai privalo vykdyti vilkstinės laivavedžio įsakymus; bet ir be šių įsakymų jie privalo imtis visų priemonių, kurių reikia pagal aplinkybes, kad tinkamai vairuotų savo laivus; tuos pačius nurodymus privalo vykdyti kiekvieno sujungtos grupės laivo laivavedys, kuris nėra grupės laivavedys[13].

5. Už bet kurią plūduriuojančią priemonę turi būti atsakingas koks nors asmuo. Šis asmuo turi atsakyti už šių Taisyklių nuostatų laikymąsi toje plūduriuojančioje priemonėje.

6. Valdydamas laivą laivavedys neturi būti pavargęs ar apsvaigęs.

7. Jeigu laivas ar plūdriųjų medžiagų junginys, esantis stovėjimo vietoje, neturi laivavedžio, už šių Taisyklių nuostatų laikymąsi atsako:

a) šio laivo ar junginio operatorius arba savininkas;

b) budintis arba atliekantis stebėjimą pagal 7.08 straipsnį asmuo.

1.03 straipsnis. Įgulos ir kitų laive esančių asmenų pareigos

---

[6] Jeigu kompetentingos institucijos reikalauja, kad tokie aktai būtų laive.

[8] Kompetentingos institucijos gali vartoti terminą „chef de bord“ vietoj termino „conducteur“, vartojamo EVVKLT tekste prancūzų kalba, jeigu jis reiškia laive esantį įgulos narį, kuris atsakingas už laivavedybą. Klausimą dėl vieno ar kito termino vartojimo EVVKLT tekste prancūzų kalba nagrinėja darbo grupė.

[10] Kompetentingos institucijos gali nustatyti šiai kvalifikacijai keliamus reikalavimus.

[9] Kompetentingos institucijos gali netaikyti šios nuostatos kai kuriems plūdriųjų medžiagų junginiams ir kai kurių sujungtų laivų grupių nesavaeigiams laivams.

[11] Kompetentingos institucijos gali nustatyti šiai kvalifikacijai keliamus reikalavimus.

[12] Kompetentingos institucijos gali nustatyti, kad vilkstinės laivavedys būtų stūmiko, kurio laivasraigčių galingumas didesnis, laivavedys.

[13] Jeigu aplinkybės lemia, kad kartu turi plaukti du ar daugiau laivų ir (arba) vilkstinių (pavyzdžiui, ledlaužis), laivavedžių tarpusavio santykius nustato kompetentinga institucija.

1. Įgulos nariai privalo vykdyti laivavedžio įsakymus pagal jiems patikėtas pareigas. Jie privalo prisidėti prie šių taisyklių nurodymų ir kitų taikomų nuostatų laikymosi.

2. Visi kiti laive esantys asmenys privalo vykdyti laivavedžio įsakymus, siekdami užtikrinti saugią laivybą ar tvarką laive.

3. Įgulos nariai ir kiti laive esantys asmenys, kurie laikinai patys nustato laivo maršrutą ir greitį, taip pat atitinkamai atsako už šių Taisyklių nurodymų laikymąsi.

4. Budintys įgulos nariai bei kiti laive esantys asmenys, kurie laikinai dalyvauja reguliuojant laivo judėjimą, neturi būti pavargę ar apsvaigę.

1.04 straipsnis. Bendroji pareiga būti budriems

1. Kiekvienas laivas visada turi plaukti saugiu greičiu.

2. Net jeigu šiose Taisyklėse nėra specialių nurodymų, laivavedžiai privalo imtis visų atsargumo priemonių, diktuojamų bendrosios pareigos būti budriems ir įsitvirtinusios laivybos praktikos, siekiant išvengti, pavyzdžiui:

a) grėsmės žmonių gyvybei;

b) laivų ar plūdriųjų medžiagų junginių, krantų ir įvairių statinių bei įrenginių, esančių laivybos kelyje ar greta jo, pažeidimų;

c) kliūčių laivybai sudarymo; ir

d) žalos įgulos nariams ir kitiems asmenims, esantiems laive ar prie jo prišvartuotose baržose, uosto ar prieplaukos statiniams bei aplinkai padarymo.

3. Pirmiau nurodytos nuostatos taikytinos ir asmenims, kuriems pavesta saugoti plūduriuojančias priemones.

1.05 straipsnis. Valdymas ypatingomis aplinkybėmis

Siekdami išvengti tiesiogiai gresiančio pavojaus, laivavedžiai turi imtis visų priemonių, kurias diktuoja aplinkybės, net jeigu dėl to jie priversti nukrypti nuo šių Taisyklių.

1.06 straipsnis. Vandenų kelio naudojimas

Laivų, vilkstinių ir plūdriųjų medžiagų junginių ilgis, plotis, viršvandenio gabaritas, grimzlė ir greitis turi atitikti vandenų kelio ir dirbtinių statinių techninius duomenis[14].

1.07 straipsnis. Maksimali apkrova; maksimalus keleivių skaičius

1. Laivai neturi būti pakraunami tiek, kad vaterlinija būtų virš krovininės žymos žemutinės ribos.

2. Laivo apkrautumas ar pasvirimas neturi sudaryti prieš laivą platesnės kaip 350 m neapžvelgiamos zonos. Jeigu plaukiojimo metu už laivagalio susidaro neapžvelgiama zona, šį matomumo apribojimą galima kompensuoti naudojant radiolokatorių[15].

3. Laivuose, skirtuose keleiviams vežti, turi būti ne daugiau keleivių negu yra leista kompetentingų institucijų. Greitaeigiuose laivuose negali būti daugiau žmonių, negu yra sėdynių.

4. Be to, toliau nurodytais atvejais prieš išplaukiant reikia patikrinti laivų, vežančių konteinerius, stabilumą:

a) siauresnių kaip 9,5 m laivų – kai konteineriai sukrauti daugiau kaip vienu aukštu;

---

[14] Kompetentingos institucijos tam gali nustatyti taisykles, atsižvelgdamos, jeigu būtina, į judėjimo intensyvumą.

[15] Kompetentingos institucijos gali taip pat nustatyti, kad būtų naudojamas periskopas su plokščiu atšvaitu.

b) laivų, kurių plotis 9,5 m ar daugiau, bet ne mažiau kaip 11 m – kai konteineriai sukrauti daugiau kaip dviem aukštais;

c) 11 m ir platesnių laivų – kai konteineriai sukrauti daugiau kaip trimis aukštais arba daugiau kaip trimis eilėmis į plotį;

d) 15 m ir platesnių laivų – kai konteineriai sukrauti daugiau kaip trimis aukštais.

1.08 straipsnis. Laivų konstrukcija, įranga ir įgula

1. Laivų ir plūdriosios medžiagos junginių konstrukcija bei įranga turi užtikrinti laive esančių asmenų saugumą ir saugią laivybą bei šių Taisyklių reikalavimų laikymąsi.

2. Visi laivai, išskyrus stumiamos vilkstinės laivus, be stūmikų, privalo turėti sukomplektuotas ir kvalifikuotas įgulas, kurios sugebėtų užtikrinti asmenų, esančių laive, saugumą, taip pat saugią laivybą. Bet nesavaeigiai laivai, sujungti poromis, ir kai kurie laivai, velkami kieta jungtimi, gali įgulos neturėti, jeigu laivas, kuris velka arba užtikrina saugų sujungto poromis ar kieta jungtimi junginio stovėjimą, turi sukomplektuotą ir kvalifikuotą įgulą, kuri prireikus sugebėtų užtikrinti asmenų, esančių laive, saugumą, taip pat saugią laivybą.

1.09 straipsnis. Laivo valdymas

1. Plaukiojimo metu prie vairalazdės ar vairo rato turi būti bent vienas kvalifikuotas, ne jaunesnis kaip 16 metų[16] asmuo.

2. Siekiant užtikrinti tinkamą laivo valdymą, vairininkas turi girdėti ir perduoti visus pranešimus ir komandas, kurios perduodamos į vairinę ar iš jos. Pavyzdžiui, jam turi būti sudarytos visos sąlygos išgirsti garsinius signalus ir gana plačiai apžvelgti į visas puses. Jeigu gana plačiai apžvelgti aplinkos neįmanoma, jis privalo turėti galimybę naudotis optiniu prietaisu, užtikrinančiu tikslų ir neiškreiptą vaizdą gana plačiame apžvalgos plote.

3. Ypatingomis aplinkybėmis vairininkui informuoti laive turi būti stebėjimo postas arba garsinių signalų priėmimo postas.

4. Prie kiekvieno greitaeigio laivo vairalazdės ar vairo rato turi būti ne jaunesnis kaip 21 metų asmuo, turintis diplomą, patvirtinantį, kad jo savininkas turi reikiamą kvalifikaciją, nurodytą 1.02 straipsnio 1 dalyje, taip pat liudijimą, nurodytą 4.05 straipsnio 1 dalies b punkte. Antrasis asmuo, taip pat turintis šiuos dokumentus, privalo nuolat būti vairinėje, išskyrus švartavimosi ir išplaukimo, taip pat buvimo šliuzuose ir prieuosčiuose laiką.

1.10 straipsnis. Laivo dokumentai ir kiti dokumentai

1. Laivuose turi būti:

a) laivo liudijimas,

b) matavimo liudijimas (tiktai laivams, skirtiems kroviniams vežti),

c) laivo įgulos ir keleivių sąrašas,

d) laivo žurnalas[17],

e) laivavedžio pažymėjimas ar pažymėjimai, priklausantys laivo laivavedžiams, o kitiems įgulos nariams – tinkamai užpildyta tarnybinė knygelė,taip pat kiti dokumentai, susiję su laivyba, kurie būtini pagal tarptautines sutartis ir susitarimus.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies nuostatos, mažieji laivai neprivalo turėti dokumentų, nurodytų b ir d punktuose; be to, mažiesiems iškylų laivams dokumento, nurodyto c punkte, nereikia, o dokumentas, nurodytas a punkte, gali būti pakeistas nacionaliniu teisę plaukioti suteikiančiu liudijimu.

---

[16] Kompetentingos institucijos gali nustatyti kitas nuostatas dėl amžiaus.

[17] Kompetentingos institucijos gali nereikalauti šio dokumento. Jeigu jo reikalaus, jos turi atleisti šalių, kuriose toks dokumentas neparengtas, laivus nuo pareigos jį pateikti.

3. Plūdriųjų medžiagų junginiuose privalo būti nacionalinis teisę plaukioti suteikiantis liudijimas[18].

4. Dokumentai, kurie laive reikalingi pagal šias Taisykles ir kitus taikomus reikalavimus, turi būti pateikiami bet kada kompetentingų institucijų oficialių asmenų pareikalavimu.

5. Tačiau laivo liudijimo ir matavimo liudijimo neprivalo turėti stumiamos baržos, kuriose yra metalinė plokštelė su šiais duomenimis:

Registracijos numeris: .....
Laivo liudijimas: .....
Kompetentinga institucija: .....
Galioja iki: .....

Šie duomenys turi būti išgraviruoti arba įspausti taip, kad juos būtų lengva perskaityti, be to, raidžių ir skaičių aukštis turi būti ne mažesnis kaip 6 mm. Tokios metalinės plokštelės plotis turi būti ne mažesnis kaip 60 mm, o ilgis – ne mažesnis kaip 120 mm; ji turi būti pritvirtinta gerai matomoje vietoje ant dešiniojo borto, arčiau prie baržos laivagalio.

Informacijos, nurodytos metalinėje plokštelėje, ir informacijos, įrašytos baržos laivo liudijime, atitiktį turi patvirtinti kompetentinga institucija, kurios spaudas dedamas ant plokštelės. Laivo liudijimą ir matavimo liudijimą turi turėti baržos savininkas[19].

1.11 straipsnis. Laivybos taisyklės

Vienas atnaujintų laivybos taisyklių, taikomų šiame vandenų kelyje, egzempliorius turi būti kiekviename laive, išskyrus stumiamų vilkstinių laivus, be stūmiko, ir kiekviename plūdriųjų medžiagų junginyje[20].

1.12 straipsnis. Pavojingi daiktai laive; daiktų pametimas; kliūtys

1. Draudžiama iškišti už laivų ar plūdriųjų medžiagų junginių borto daiktus, kurie gali būti pavojingi laivams, plūdriųjų medžiagų junginiams ir įrenginiams vandenų kelyje ar šalia jo esančioje vietovėje.

2. Kai inkarai pakelti, jie neturi būti žemiau dugno ar laivo kilio lygio arba žemiau plūdriosios medžiagos junginio apatinės plokštumos.

3. Kai laivas, plūdriųjų medžiagų junginys ar plūduriuojanti priemonė pameta kokį nors daiktą, dėl kurio gali atsirasti kliūčių ar pavojus laivybai, laivavedys ar asmuo, atsakingas už plūduriuojantį įrenginį, privalo nedelsiant pranešti apie tai artimiausioms kompetentingoms institucijoms, kuo tiksliau nurodydamas vietą, kurioje pamestas daiktas. Be to, jis privalo pagal galimybes pažymėti tą vietą gaire.

4. Kai laivas susiduria su nežinoma kliūtimi, užstojančia vandenų kelią, laivavedys privalo nedelsdamas pranešti apie tai artimiausioms kompetentingoms institucijoms, kuo tiksliau nurodydamas vietą, kurioje pastebėta kliūtis.

---

[18] Kompetentingos institucijos gali atleisti nuo šios nuostatos vykdymo.

[19] Kompetentingos institucijos gali leisti, kad stūmike būtų kompetentingos institucijos tinkamai patvirtinti laivo liudijimo ir matavimo liudijimo nuorašai.

[20] Kompetentingos institucijos gali atleisti nuo šio nurodymo vykdymo kai kurių kategorijų mažuosius laivus ir plūdriųjų medžiagų junginius.

1.13 straipsnis. Vandenų kelio signalinių ženklų apsauga

1. Draudžiama prie vandenų kelio signalinių ženklų (skydų, navigacinių bokštų (bakenų), plūdurų, bujų ir t. t.) prišvartuoti laivus ar plūdriųjų medžiagų junginius, pažeisti šiuos ženklus ar padaryti juos netinkamus naudoti pagal paskirtį.

2. Jeigu laivas ar plūduriųjų medžiagų junginys perstūmė daiktą ar pažeidė įrenginį, kuris yra vandenų kelio signalizacijos sistemos dalis, laivavedys privalo nedelsdamas pranešti apie tai artimiausioms kompetentingoms institucijoms.

3. Paprastai kiekvienas laivavedys privalo nedelsdamas pranešti artimiausioms kompetentingoms institucijoms apie visus įvykius ar avarijas, susijusias su signalizacijos įrenginiais (užgesęs žiburys, bokšto perstūmimas, signalo pažeidimas ir t. t.).

1.14 straipsnis. Dirbtinių statinių pažeidimas

Jeigu laivas ar plūdriųjų medžiagų junginys pažeidžia dirbtinį statinį (šliuzą, tiltą ir t. t.), laivavedys privalo nedelsdamas pranešti apie tai artimiausioms kompetentingoms institucijoms.

1.15 straipsnis. Draudimas teršti vandenų kelią

1. Draudžiama išmesti, išleisti arba leisti įkristi ar nutekėti į vandenų kelią kokiems nors daiktams ar medžiagoms, kurios gali sudaryti kliūtis ar pavojų laivybai arba kitiems vandenų kelio naudotojams.

2. Pavyzdžiui, draudžiama išmesti, išpilti ar išleisti į vandenų kelią bet kokias naftos produktų atliekas ar tokių atliekų ir vandens mišinius.

3. Jeigu atsitiktinai buvo išleistos medžiagos, nurodytos 1 arba 2 punkte, arba jeigu kyla tokio išleidimo grėsmė, laivavedys privalo nedelsdamas pranešti apie tai artimiausioms kompetentingoms institucijoms ir kuo tiksliau nurodyti išleidimo pobūdį bei vietą.

1.16 straipsnis. Gelbėjimas ir pagalbos teikimas

1. Įvykus avarijai, galinčiai sukelti grėsmę laive esantiems asmenims, laivavedys privalo panaudoti visas jo žinioje esamas priemones šiems žmonėms gelbėti.

2. Kiekvienas laivavedys, esantis netoli laivo ar plūdriųjų medžiagų junginio, patyrusio avariją, susijusią su grėsme žmonėms ar keliančią pavojų, kad bus užstotas farvateris, privalo, – kiek tai suderinama su jo paties laivo saugumu, – nedelsdamas suteikti pagalbą.

1.17 straipsnis. Užplaukę ant seklumos ar nuskendę laivai

1. Užplaukusio ant seklumos ar nuskendusio laivo arba užplaukusio ant seklumos ar susiskaidžiusio plūdriųjų medžiagų junginio laivavedys privalo pranešti apie tai per trumpiausią laiką artimiausioms kompetentingoms institucijoms. Užplaukusio ant seklumos ar nuskendusio laivo laivavedys arba vienas iš įgulos narių privalo pasilikti laive arba šalia avarijos vietos, kol bus gautas kompetentingų institucijų leidimas palikti savo vietą.

2. Jeigu laivas užplaukė ant seklumos ar nuskendo arba plūdriųjų medžiagų junginys užplaukė ant seklumos farvateryje ar šalia jo, šio laivo ar plūdriųjų medžiagų junginio laivavedys privalo, išskyrus tuos atvejus, kai akivaizdu, jog tai nebūtina, per trumpiausią laiką ir laikydamasis įpareigojimų dėl ženklų, numatytų 3.25 straipsnyje, perspėti artėjančius laivus ir plūdriųjų medžiagų junginius atitinkamose vietose ir pakankamu atstumu nuo avarijos vietos, kad šie laivai ir plūdriųjų medžiagų junginiai galėtų laiku imtis reikiamų priemonių.

3. Jeigu avarija įvyko plaukiant šliuzu, laivavedys privalo nedelsdamas pranešti apie įvykį šliuzą prižiūrinčiam personalui.

1.18 straipsnis. Prievolė atlaisvinti farvaterį

1. Jeigu stovintis ant seklumos ar nuskendęs laivas, stovintis ant seklumos plūdriųjų medžiagų junginys arba laivo ar plūdriųjų medžiagų junginio pamestas daiktas visiškai ar iš dalies užstoja farvaterį ar kelia pavojų, kad jis bus užstotas, laivo ar plūdriųjų medžiagų junginio laivavedys turi imtis visų priemonių, kad farvateris būtų atlaisvintas per trumpiausią laiką.

2. Ta pati prievolė taikoma laivo, kuris rizikuoja nuskęsti arba nebegali manevruoti, laivavedžiui.

1.19 straipsnis. Specialieji nurodymai

Laivavedžiai, taip pat asmenys, kuriems pavesta saugoti plūduriuojančius įrenginius, privalo vykdyti specialiuosius nurodymus, kuriuos jiems duoda kompetentingų institucijų atstovai, siekdami užtikrinti laivybos saugumą ar tinkamą tvarką.

1.20 straipsnis. Kontrolė

Laivavedžiai, taip pat asmenys, kuriems pavesta saugoti plūduriuojančius įrenginius, privalo sudaryti kompetentingų institucijų atstovams reikiamas sąlygas, leidžiančias jiems įsitikinti, kaip laikomasi šių Taisyklių ir kitų taikomų nuostatų, taip pat padėti jiems nedelsiant įlipti į laivą.

1.21 straipsnis. Specialusis vežimas

1. Specialiuoju vežimu laikomas bet kuris judėjimas laivybos keliu:

a) laivų ar vilkstinių, neatitinkančių 1.06 ir 1.08 straipsnių nurodymų;

b) plūduriuojančių priemonių ar plūdriųjų medžiagų junginių, jeigu tik jų judėjimas nekelia pagrindinio pavojaus ar nekliudo laivybai ir nėra pavojingas dirbtiniams statiniams.

2. Toks specialusis vežimas galimas tik gavus specialų leidimą, kurį išduoda ruožų, kuriuose turi vykti toks vežimas, kompetentingos institucijos.

3. Vežant turi būti laikomasi sąlygų, kurias nustato šios institucijos kiekvienu konkrečiu atveju.

4. Kiekvienam vežimui paskiriamas laivavedys, atsižvelgiant į 1.02 straipsnio nuostatas.

1.22 straipsnis. Specialieji laikini nurodymai

Laivavedžiai turi laikytis bet kurių laikinų nurodymų, kuriuos kompetentingos institucijos išleidžia ypatingais atvejais, siekdamos užtikrinti laivybos saugumą ir tinkamą tvarką, ir informuodamos paskelbia.

1.23 straipsnis. Leidimas masiniams renginiams

Sportinių renginių, vandens švenčių ir kitų masinių renginių, kurie gali pakenkti navigacijos saugumui ir tinkamai tvarkai, surengimas priklauso nuo kompetentingų institucijų leidimo.

2 skyrius

GRIMZLĖS MARKĖS IR SKALĖS, LAIVŲ MATAVIMAS

2.01 straipsnis. Laivų, išskyrus mažuosius laivus, atpažinimo ženklai

1. Kiekvienas laivas, išskyrus mažuosius laivus, ant korpuso arba ant gerai pritvirtintų skydelių ar lentelių turi turėti šiuos atpažinimo ženklus:

a) Pavadinimas ar emblema

Laivo pavadinimas rašomas ant abiejų laivo bortų; ant laivų su mechaniniu varikliu jis, be to, turi būti rašomas taip, kad būtų matomas iš laivagalio pusės. Jeigu sujungtoje grupėje stumiamoje vilkstinėje vienas ar keli laivo su mechaniniu varikliu pavadinimo užrašai uždengti, šis laivo pavadinimas turi būti pakartotas ant skydelių, pritvirtintų taip, kad būtų gerai matomas iš tų pusių, iš kurių jį užstoja kiti laivai. Jeigu laivas neturi pavadinimo ar emblemos, ant jo rašomas arba organizacijos, kuriai jis priklauso, pavadinimas (arba įprastas sutrumpintas pavadinimas), po kurio, jeigu reikia, rašomas numeris, arba registracijos numeris, po kurio, siekiant nurodyti šalį, kurioje yra registravimo uostas ar registravimo vieta, rašoma raidė ar raidės, numatytos tai šaliai šių taisyklių 1 priede.

b) Registravimo uostas ar registravimo vieta

Registravimo uosto ar registravimo vietos pavadinimas rašomas arba ant abiejų laivo bortų, arba laivagalyje, o po jo turi būti raidė ar raidės, numatytos šaliai, kurioje yra registravimo uostas ar registravimo vieta.

2. Be to, išskyrus mažuosius laivus:

a) ant kiekvieno kroviniams vežti skirto laivo reikia nurodyti jo keliamąją galią tonomis. Ši žyma turi būti užrašyta ant abiejų laivo šonų ant korpuso arba pritvirtintų skydelių;

b) kiekviename keleiviniame laive reikia nurodyti leidžiamą vežti didžiausią keleivių skaičių. Ši žyma turi būti pritvirtinta laive matomoje vietoje.

3. Pirmiau nurodyti atpažinimo ženklai rašomi aiškiai, nenusitrinančiomis lotyniškomis raidėmis, be to, nenusitrinančiu laikomas užrašas aliejiniais dažais. Laivo pavadinimo raidžių aukštis turi būti ne mažesnis kaip 20 cm, o kitų raidžių – ne mažesnis kaip 15 cm. Raidžių plotis ir linijų storis turi būti proporcingi aukščiui. Raidės tamsiame fone turi būti šviesios arba šviesiame fone tamsios.

4. Išimties iš pirmiau pateiktų punktų nuostatų tvarka jūrų laivai gali pasilikti savo atpažinimo ženklus.

5. Dieną plaukiojantys laivai, kuriuose yra įgula, privalo iškelti laivagalyje savo valstybės vėliavą. Greitaeigiai laivai vietoj valstybės vėliavos gali iškelti skydą, kurio forma ir spalva atitinka valstybės vėliavą.

2.02 straipsnis. Mažųjų laivų atpažinimo ženklai[21]

1. Mažieji laivai turi turėti oficialius registravimo ženklus; jeigu tokie ženklai nenustatyti, jie turi nurodyti:

a) laivo pavadinimą ar emblemą;

b) jo savininko pavardę ar gyvenamąją vietą.

2. Registravimo ir atpažinimo ženklai, išvardyti 1 dalies a punkte, rašomi ant laivo šonų aiškiai, nenusitrinančiomis lotyniškomis raidėmis, ne mažesnėmis kaip 10 cm aukščio, be to,

[21] Kompetentingos institucijos gali nustatyti kitas nuostatas, taikomas mažiesiems laivams, kurie nėra nei laivai su mechaniniu varikliu, nei buriniai laivai, burlentėms ir mažiesiems laivams, kurių ilgis mažesnis kaip 7 metrai.

nenusitrinančiu laikomas užrašas aliejiniais dažais. Jeigu laivas neturi pavadinimo ar emblemos, ant jo rašomas arba organizacijos, kuriai laivas priklauso, pavadinimas (arba įprastas sutrumpintas pavadinimas), po kurio, jeigu reikia, rašomas numeris.

3. Savininko pavardė ir gyvenamoji vieta rašoma matomoje vietoje ant vidinio ar išorinio laivo šono.

4. Tačiau ant laivų valčių iš vidinės ar išorinės pusės turi būti užrašomas tik laivo pavadinimas, kuris papildomas kitais specialiais nurodymais, padedančiais nustatyti savininką.

2.03 straipsnis. Laivų matavimas

Kiekvienas vidaus vandenų plaukiojimo laivas, skirtas kroviniams vežti, išskyrus mažuosius laivus, turi būti išmatuotas.

2.04 straipsnis. Grimzlės krovininės markės ir skalės[22]

1. Kiekvienas laivas, išskyrus mažuosius laivus, privalo turėti žymas, rodančias didžiausią grimzlės plokštumą. Vidaus vandenų plaukiojimo laivų didžiausios grimzlės nustatymo būdai ir krovininių žymų pažymėjimo sąlygos nustatomos taisyklėse, susijusiose su techniniais nurodymais, kurie atitinka Rekomendacijas dėl techninių nurodymų, taikytinų vidaus vandenų plaukiojimo laivams (peržiūrėtos rezoliucijos Nr. 17 priedas) (TRANS/SC.3/104). Jūros laivų krovininę žymą gėlame vandenyje vasarą atstoja vaterlinija.

2. Kiekvienas laivas, kurio grimzlė gali siekti 1 m, privalo turėti grimzlės skales. Vidaus vandenų plaukiojimo laivų grimzlės skalių pažymėjimo sąlygos nurodytos šių Taisyklių 2 priede.

2.05 straipsnis. Inkarų atpažinimo ženklai

1. Laivų inkarai turi turėti nenusitrinančius atpažinimo ženklus.

Jeigu inkaras naudojamas kitame to paties savininko laive, pirminis ženklas gali likti.

2. 1 punkto nuostatos netaikomos jūrų ir mažųjų laivų inkarams.

3 skyrius

LAIVŲ VIZUALIOJI SIGNALIZACIJA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

3.01 straipsnis. Taikymas ir apibrėžtys

1. Plaukiant taikomi 3.08–3.19, 3.28, 3.34, 3.35, 3.37 ir 3.38 straipsniai, o stovint – 3.20–3.26 straipsniai. Straipsniai 3.21, 3.23 ir 3.26 taip pat taikomi laivams, plūdriųjų medžiagų junginiams ar plūduriuojančioms priemonėms, jeigu jie stovi ant seklumos.

2. Dieną, riboto matomumo sąlygomis, taip pat reikia naudoti signalizaciją, skirtą naudoti nakties metu.

3. Šio skyriaus taikymo tikslais stumiamos vilkstinės, kurių didžiausi matmenys ne didesni kaip 110 m x 12 m, vertinamos kaip pavieniai laivai su mechaniniu varikliu.

[22] Kompetentingos institucijos gali nenustatyti tokių žymų ir skalių.

4. Šiame skyriuje nurodytų signalų scheminis atvaizdavimas pateiktas šių Taisyklių 3 priede.

5. Šiame skyriuje:

a) „topo žiburys“ reiškia ryškų baltą žiburį, apšviečiantį pastovia šviesa 225° horizonto lanką ir pritvirtintą taip, kad ši šviesa būtų matoma nuo laivo krypties tiesiai į priekį iki 22°30' už kiekvieno borto traverso;

b) „bortų žiburiai“ reiškia ryškų žalią žiburį laivo dešinėje ir ryškų raudoną žiburį laivo kairėje, be to, kiekvienas šis žiburys apšviečia pastovia šviesa 112°30' horizonto lanką ir yra pritvirtintas taip, kad ši šviesa būtų matoma nuo laivo krypties tiesiai į priekį iki 22°30' už borto traverso;

c) „laivagalio žiburys“ reiškia stiprųjį arba paprastąjį baltą žiburį, apšviečiantį pastovia šviesa 135° horizonto lanką ir pritvirtintą taip, kad ši šviesa būtų matoma nuo laivo krypties tiesiai atgal iki 67°30' į abi laivo puses;

d) „žiburys, matomas iš visų pusių“ reiškia žiburį, apšviečiantį pastovia šviesa 360° horizonto lanką;

e) „aukštis“ reiškia aukštį nuo krovininių žymų plokštumos arba laivuose, neturinčiuose krovininių žymų, – nuo laivo korpuso.

3.02 straipsnis. Žiburiai

Jeigu nenurodyta kitaip, šiose Taisyklėse nurodyti žiburiai turi šviesti pastovia ir tolygia šviesa.

3.03 straipsnis. Skydai, vėliavos ir gairelės

1. Jeigu nenurodyta kitaip, šiose Taisyklėse nurodyti skydai ir vėliavos turi būti stačiakampiai.

2. Skydai, vėliavos ir gairelės neturi būti nei išblukę, nei nešvarūs.

3. Jų matmenys turi būti tokie, kad būtų užtikrintas geras jų matomumas; ši sąlyga laikoma įvykdyta, jeigu:

a) skydų ir vėliavų ilgis ir plotis ne mažesnis kaip 1 m, o mažųjų laivų – ne mažesnis kaip 0,60 m;

b) gairelių ilgis ne mažesnis kaip 1 m, o pagrindo plotis ne mažesnis kaip 0,50 m.

3.04 straipsnis. Cilindrai, rutuliai, kūgiai ir dvigubi kūgiai

1. Šiose Taisyklėse nurodyti cilindrai, rutuliai, kūgiai ir dvigubi kūgiai gali būti pakeisti įtaisais, kurių vaizdas per atstumą yra toks pat.

2. Jie neturi būti nei išblukę, nei nešvarūs.

3. Jų matmenys turi būti tokie, kad būtų užtikrintas geras jų matomumas; ši sąlyga laikoma įvykdyta, jeigu:

a) cilindrų aukštis ne mažesnis kaip 0,80 m, o skersmuo ne mažesnis kaip 0,50 m;

b) rutulių skersmuo ne mažesnis kaip 0,60 m;

c) kūgių aukštis ne mažesnis kaip 0,60 m, o pagrindo skersmuo ne mažesnis kaip 0,60 m;

d) dvigubų kūgių aukštis ne mažesnis kaip 0,80 m, o pagrindo skersmuo ne mažesnis kaip 0,50 m.

3.05 straipsnis. Draudžiami žiburiai ir signalai

1. Draudžiama naudoti žiburius ir signalus, kurie yra kitokie, negu tie, kurie nurodyti šiose Taisyklėse, arba naudoti nurodytus žiburius ir signalus tokiomis sąlygomis, kurios yra kitokios, negu tos, kurios nurodomos arba leidžiamos šiose Taisyklėse.

2. Bet ryšiui tarp laivų ar tarp laivų ir kranto leidžiama naudoti kitus žiburius ar signalus, jei jų negalima palaikyti žiburiais ar signalais, minimais šiose Taisyklėse.

3.06 straipsnis. Atsarginiai žiburiai

Jeigu šiose Taisyklėse nurodyti žiburiai neveikia, jie turi būti nedelsiant pakeisti atsarginiais žiburiais. Bet tais atvejais, kai nurodytas žiburys turi būti stiprusis, atsarginis žiburys gali būti ryškusis, o kai nurodytas žiburys turi būti ryškusis, atsarginis žiburys gali būti paprastasis. Nustatyto galingumo žiburių gedimai turi būti pašalinti per trumpiausią laiką.

3.07 straipsnis. Draudimas naudoti apšvietimo įrenginius, prožektorius, skydus, vėliavas ir t. t.

1. Draudžiama naudoti apšvietimo įrenginius ar prožektorius, taip pat skydus, vėliavas ir kitus daiktus, jeigu jie per klaidą gali būti palaikyti žiburiais ar signalais, minimais šiose Taisyklėse, arba jeigu jie gali pabloginti matomumą ar apsunkinti šių žiburių ar signalų atpažinimą.

2. Draudžiama naudoti apšvietimo įrenginius ar prožektorius, jeigu jie gali apakinti, taip sukeldami pavojų ar kliūtis laivybai arba sausumos transporto eismui.

II. NAKTIES IR DIENOS SIGNALIZACIJA[23]

II.A. EIGOS SIGNALIZACIJA

3.08 straipsnis. Pavienių laivų su mechaniniu varikliu eigos signalizacija

1. Pavieniai laivai su mechaniniu varikliu privalo įjungti:

Naktį:

a) topo žiburį, esantį priekinėje laivo dalyje jo ašyje ir pritvirtinamą ne žemiau kaip 5 m aukštyje[24];

b) borto žiburius, esančius tokiame pačiame aukštyje ir toje pačioje laivo ašiai statmenoje plokštumoje ir tvirtinamus ne mažesniu kaip 1 m atstumu žemiau topo žiburio ir ne tiesiai prieš jį; jie turi būti uždengti iš laivo vidaus taip, kad žalias žiburys nebūtų matomas iš laivo kairės, o raudonas žiburys – iš laivo dešinės;

c) laivagalio žiburį, esantį laivo gale jo ašyje ir tokiame aukštyje, kad jį gerai matytų laive, plaukiančiame iš paskos[25].

2. Naktį pavienis laivas su mechaniniu varikliu gali papildomai įjungti antrą topo žiburį, pritvirtintą laivagalyje laivo ašyje ir bent 3 m aukščiau už priekinį žiburį taip, kad horizontalus atstumas tarp šių dviejų žiburių būtų bent tris kartus didesnis už vertikalų atstumą. Pavienis laivas su mechaniniu varikliu, kurio ilgis daugiau kaip 110 m, privalo įjungti šį antrąjį topo žiburį.

---

[23] Nacionalinėse Rusijos, Ukrainos, Baltarusijos, Kazachstano, Lietuvos ir Moldovos Respublikos laivybos taisyklėse įjungti dienos eigos signalizaciją nenumatyta.

[24] Kompetentingos institucijos gali nustatyti ne mažesnį kaip 5 m aukštį.

[25] Baltarusijos, Kazachstano, Lietuvos, Moldovos Respublikos, Rusijos Federacijos ir Ukrainos kompetentingos institucijos gali nustatyti kitus laivagalio žiburius.

3. Naktį laivas su mechaniniu varikliu, kuris laikinai plaukia paskui pagalbinį laivą su mechaniniu varikliu, turi palikti žiburius, numatytus 1 ir 2 punktuose.

Jeigu laivas su mechaniniu varikliu plaukia dieną paskui vieną ar keletą pagalbinių laivų su mechaniniu varikliu, tai šis laivas turi iškelti geltoną rutulį, numatytą 3.09 straipsnio 3 punkte.

4. Be signalų, nurodytų kitose šių Taisyklių nuostatose, greitaeigiai laivai plaukdami privalo įjungti dieną ir naktį:

du geltonus stiprius labai dažnai blykčiojančius žiburius.

Šie blykčiojantys žiburiai turi būti vienas virš kito apie 1 m atstumu tinkamoje vietoje ir tokiame aukštyje, kad būtų matomi iš visų pusių.

5. Plaukdami po nuolatiniu ar nuleistu pakeliamuoju tiltu, plaukdami užtvankomis ar šliuzais, laivai turi įjungti topo žiburius, numatytus 1 ir 2 punktuose, mažesniame aukštyje, kad būtų galima netrukdomai praplaukti.

6. Šio straipsnio nuostatos netaikomos nei mažiesiems laivams, nei keltams.

3.09 straipsnis. Velkamų vilkstinių eigos signalizacija

1. Velkamos vilkstinės priekinis laivas su mechaniniu varikliu ir pagalbinis laivas su mechaniniu varikliu, plaukiantis prieš kitą laivą su mechaniniu varikliu, stumiamą vilkstinę ar sujungtą grupę, privalo:

naktį įjungti:

a) du topo žiburius, esančius vienas virš kito apie 1 m atstumu priekinėje laivo dalyje jo ašyje, be to, viršutinis žiburys tvirtinamas ne žemiau kaip 5 m[26] aukštyje, o apatinis žiburys, pagal galimybes, – ne mažesniame kaip 1 m nuo borto žiburių aukštyje;

b) borto žiburius, atitinkančius 3.08 straipsnio 1 dalies b punkto reikalavimus;

c) geltoną laivagalio žiburį vietoj balto, esantį pakankamame aukštyje laivo ašyje, kad jis būtų gerai matomas iš velkamos vilkstinės, kuri plaukia paskui laivą, arba iš laivo su mechaniniu varikliu, stumiamos vilkstinės ar sujungtos grupės, prieš kurią plaukia pagalbinis laivas,

dieną iškelti:

geltoną cilindrą su dviem juostomis, juoda ir balta, ir viršutinėje, ir apatinėje dalyje, be to, baltos juostos turi būti nudažytos pagal cilindro kraštą. Šis cilindras turi būti pritvirtintas vertikaliai priekinėje laivo dalyje pakankamame aukštyje, kad jis būtų gerai matomas iš visų pusių.

2. Jeigu vilkstinės priekyje plaukia keletas laivų su mechaniniu varikliu arba jeigu prieš laivą su mechaniniu varikliu, stumiamą vilkstinę ar sujungtą grupę plaukia vienas šalia kito keletas pagalbinių sujungtų ar nesujungtų laivų, tai kiekvienas šis laivas privalo:

naktį įjungti:

vietoj topo žiburių, nurodytų 1dalies a punkte, tris topo žiburius, esančius vienas virš kito maždaug 1 m aukštyje, laivo priekyje jo ašyje, be to, viršutinis ir apatinis žiburiai turi būti tokiame pačiame aukštyje, kaip ir žiburiai, nurodyti 1dalies a punkte,

dieną iškelti:

cilindrą, nurodytą 1 punkte.

Jeigu laivas, plūdriųjų medžiagų junginys ar plūduriuojanti priemonė juda padedami keleto laivų su mechaniniu varikliu, šis reikalavimas taikomas kiekvienam iš jų.

3. Velkamų vilkstinių laivai, plaukiantys paskui vieną ar keletą laivų su mechaniniu varikliu, numatytų 1 ir 2 punktuose, privalo:

naktį įjungti:

matomą iš visų pusių ryškų baltą žiburį, pritvirtintą ne žemiau kaip 5 m[27] aukštyje,

---

[26] Kompetentingos institucijos gali nustatyti mažesnį kaip 5 m aukštį.

[27] Kompetentingos institucijos gali nustatyti mažesnį kaip 5 m aukštį.

dieną iškelti:

geltoną rutulį, pritvirtintą tinkamoje vietoje ir tokiame aukštyje, kad jis būtų matomas iš visų pusių.

Tačiau:

a) jeigu vilkstinė ilgesnė kaip 110 m, privaloma įjungti du iš pirmiau numatytų žiburių, iš kurių pirmasis tvirtinamas vilkstinės priekyje, o antrasis – gale;

b) jeigu vilkstinę sudaro keletas – daugiau kaip du – sujungtų laivų, tai šiuos žiburius įjungti ar šį rutulį iškelti privalo tik du kraštiniai junginio laivai.

Visų velkamų laivų signalizacija turi pagal galimybes būti vienodame aukštyje nuo vandens lygio.

4. Laivas ar laivai, esantys velkamos vilkstinės gale, be signalizacijos, nurodytos 3 punkte, privalo įjungti:

naktį:

laivagalio žiburį, atitinkantį 3.08 straipsnio 1 dalies c punkto reikalavimus.

Jeigu vilkstinės gale yra keletas – daugiau kaip du – sujungtų laivų, tai tik du kraštiniai junginio laivai privalo įjungti šį žiburį. Jeigu vilkstinės gale plaukia mažieji laivai, tai į šiuos laivus neatsižvelgiama, taikant šio punkto reikalavimus.

5. Plaukdami po nuolatiniu ar nuleistu pakeliamuoju tiltu, plaukdami užtvankomis ar šliuzais velkamos vilkstinės laivai gali naudoti signalizaciją, nurodytą šio straipsnio 1 dalies a punkte ir 2 ir 3 dalyse, mažesniame aukštyje, kad būtų galima netrukdomai praplaukti.

6. Jeigu laivai, minėti 3 dalyje, yra jūrų laivai, parplaukiantys tiesiai iš atviros jūros ar išplaukiantys į jūrą, tai jie gali:

naktį:

vietoj balto žiburio įjungti borto žiburius, nurodytus 3.08 straipsnio 1 dalies b punkte,

dieną:

iškelti geltoną rutulį.

7. Šio straipsnio nuostatos netaikomos nei mažiesiems laivams, velkantiems tik mažuosius laivus, nei velkant mažuosius laivus.

3.10 straipsnis. Stumiamų vilkstinių eigos signalizacija

1. Stumiamos vilkstinės privalo įjungti[28]:

naktį:

a) i) tris topo žiburius vilkstinę vedančio laivo priekyje arba kairėje pusėje esančio vilkstinę vedančio laivo priekyje. Šie žiburiai turi būti išdėstyti lygiašoniu trikampiu, kurio pagrindo plokštuma statmena išilginei laivo ašiai. Viršutinis žiburys turi būti ne mažesniame kaip 5 m[29] aukštyje. Du apatiniai žiburiai turi būti apie 1,25 m atstumu vienas nuo kito ir apie 1,10 m atstumu nuo viršutinio žiburio;

ii) topo žiburį bet kurio kito laivo, kurio bendras plotis matomas iš priekio, priekyje. Šis žiburys pagal galimybes turi būti pritvirtintas 3 m žemiau viršutinio žiburio, nurodyto i papunktyje.

Stiebai, ant kurių įjungti šie žiburiai, turi būti išdėstyti išilginėje laivo, kuriame jie yra, ašyje[30];

b) borto žiburius, atitinkančius 3.08 straipsnio 1 dalies b punkto reikalavimus; šie žiburiai turi būti išdėstyti pačioje plačiausioje vilkstinės dalyje kuo arčiau stūmiko, ne didesniu kaip 1 m atstumu nuo vilkstinės kraštų ir ne mažesniame kaip 2 m aukštyje;

---

[28] Kompetentingos institucijos gali nustatyti, kad siauruose vandens keliuose būtų naudojami ryškieji žiburiai.

[29] Kompetentingos institucijos gali nustatyti mažesnį kaip 5 m aukštį.

[30] Baltarusijos, Kazachstano, Moldovos Respublikos, Rusijos Federacijos ir Ukrainos kompetentingos institucijos gali nustatyti, kad būtų įjungiami stūmiko topo ir borto žiburiai.

c) i) tris laivagalio žiburius ant stūmiko, atitinkančius 3.08 straipsnio 1 dalies c punkto reikalavimus ir tvirtinamus ant linijos, statmenos išilginei ašiai, apie 1,25 m atstumu vienas nuo kito ir tokiame aukštyje, kad jų negalėtų uždengti vienas iš vilkstinės laivų;

ii) laivagalio žiburį ant kiekvieno laivo, kurio bendras plotis matomas iš laivagalio; tačiau jeigu be stūmiko yra daugiau nei du matomi iš laivagalio laivai, tai šį žiburį privalo įjungti tiktai du laivai, kurie yra vilkstinės kraštuose.

2. 1 dalies nuostatos taikomos ir stumiamoms vilkstinėms, kai jos plaukia naktį paskui vieną ar keletą pagalbinių laivų su mechaniniu varikliu; bet laivagalio žiburiai, nurodyti 1 dalies c punkto i papunktyje, turi būti geltoni, o ne balti.

Jeigu stumiama vilkstinė plaukia dieną paskui vieną ar keletą pagalbinių laivų su mechaniniu varikliu, stūmike privaloma iškelti geltoną rutulį, numatytą 3.09 straipsnio 3 dalyje.

3. Plaukiant po nuolatiniu ar nuleistu pakeliamuoju tiltu, plaukiant užtvankomis ar šliuzais topo žiburiai, nurodyti 1 dalies a punkte, gali būti mažesniame aukštyje, kad būtų galima netrukdomai praplaukti.

4. Stumiamose vilkstinėse su dviem stūmikais, plaukiančiose sujungtoje grupėje, privaloma naktį įjungti laivagalio žiburius, nurodytus 1dalies c punkto i papunktyje, stūmike, esančiame dešinėje pusėje; kitame stūmike privaloma įjungti laivagalio žiburį, nurodytą 1 dalies c punkto ii papunktyje[31].

3.11 straipsnis. Sujungtų grupių eigos signalizacija

1. Sujungtos grupės privalo įjungti:

naktį:

a) topo žiburį kiekviename laive, atitinkantį 3.08 straipsnio 1 dalies a punkto reikalavimus; bet nesavaeigiuose laivuose šį žiburį galima pakeisti matomu iš visų pusių baltu žiburiu, atitinkančiu 3.09 straipsnio 3 punkto reikalavimus ir tvirtinamu atitinkamoje vietoje, bet ne aukščiau už laivo ar laivų su mechaniniu varikliu topo žiburį;

b) borto žiburius, atitinkančius 3.08 straipsnio 1 dalies b punkto reikalavimus; šie žiburiai turi būti išdėstyti išorinėje grupės pusėje, pagal galimybes vienodame aukštyje ir bent 1 m žemiau paties žemiausio topo žiburio;

c) laivagalio žiburį kiekviename laive, nurodytą 3.08 straipsnio 1 dalies c punkte.

2. 1 punkto nuostatos taip pat taikomos sujungtoms grupėms, kurios plaukia naktį paskui vieną ar keletą pagalbinių laivų su mechaniniu varikliu.

Jeigu sujungta grupė plaukia dieną paskui vieną ar keletą pagalbinių laivų, tai kiekviename sujungtos grupės laive privaloma iškelti geltoną rutulį, numatytą 3.09 straipsnio 3 dalyje.

3. Plaukiant po nuolatiniu ar nuleistu pakeliamuoju tiltu, taip pat užtvankomis ir šliuzais, žiburiai, rekomenduojami 1 dalies a punkte, gali būti mažesniame aukštyje, kad būtų galima netrukdomai praplaukti.

4. Šio straipsnio nuostatos netaikomos nei mažiesiems laivams, vedantiems sujungtus tik mažuosius laivus, nei mažiesiems laivams, kurie plaukia sujungti.

3.12 straipsnis. Burinių laivų eigos signalizacija

1. Buriniuose laivuose privaloma įjungti:

naktį:

a) borto žiburius, nurodytus 3.08 straipsnio 1 dalies b punkte; tačiau šie žiburiai gali būti ne ryškieji, o paprastieji žiburiai;

---

[31] Jeigu kompetentingos institucijos nustatys, kad stūmiko su bendru vandensraigčio galingumu laivavedys turi būti vilkstinės laivavedys, šis stūmikas privalo įjungti žiburius, nurodytus 1 dalies c punkto i papunktyje.

b) laivagalio žiburį, nurodytą 3.08 straipsnio 1 dalies c punkte.

2. Be žiburių, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, buriniame laive galima įjungti:

naktį:

du vienas virš kito išdėstytus paprastuosius ar ryškiuosius žiburius, matomus iš visų pusių, be to, viršutinis žiburys turi būti raudonas, o apatinis – žalias; šie žiburiai turi būti išdėstyti reikiamoje vietoje stiebo viršūnėje ar viršutinėje dalyje, ne mažesniu kaip 1 m atstumu vienas nuo kito.

3. Laive, plaukiančiame su burėmis ir tuo pačiu metu naudojančiame savo jėgainę, privaloma iškelti:

dieną:

juodą kūgį viršūne žemyn.

Šis kūgis turi būti iškeltas kuo aukščiau ir tokioje vietoje, iš kur jis geriausiai matomas[32].

4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos netaikomos mažiesiems laivams. 2 dalies nuostatos netaikomos laivams, nurodytiems 3.35 straipsnyje.

3.13 straipsnis. Mažųjų laivų eigos signalizacija

1. Pavieniuose mažuosiuose laivuose su mechaniniu varikliu privaloma įjungti:

naktį:

a) topo žiburį; šis žiburys turi būti tvirtinamas laivo ašyje, bent 1 m aukščiau už borto žiburius, jis turi būti ryškusis, o ne stiprusis[33];

b) borto žiburius; šie žiburiai gali būti paprastieji, o ne ryškieji, ir turi būti išdėstyti arba:

i) kaip nustatyta 3.08 straipsnio 1 dalies b punkte, arba

ii) šalia arba viename žibinte laivo ašyje priekyje ar šalia jo;

c) laivagalio žiburį, atitinkantį 3.08 straipsnio 1 dalies c punkto reikalavimus. Šio žiburio galima nenaudoti, bet tokiu atveju topo žiburys, nurodytas a punkte, turi būti pakeistas ryškiuoju baltu žiburiu, matomu iš visų pusių.

2. Pavieniuose mažuosiuose laivuose su mechaniniu varikliu, kurie trumpesni kaip 7 m, galima vietoj žiburių, nurodytų 1 dalyje, įjungti paprastąjį baltą žiburį, pritvirtintą atitinkamoje vietoje tokiame aukštyje, kuriame jis matomas iš visų pusių[34].

3. Jeigu mažasis laivas velka ar veda sujungtus tik mažuosius laivus, naktį jame privaloma įjungti žiburius, nurodytus 1 dalyje.

4. Velkamuose ar plaukiančiuose sujungtų laivų vilkstinėje mažuosiuose laivuose naktį privaloma įjungti paprastąjį baltą žiburį, matomą iš visų pusių. Šis reikalavimas netaikomas laivų valtims.

5. Mažuosiuose buriniuose laivuose privaloma įjungti:

naktį:

arba borto žiburius ir laivagalio žiburį, be to, borto žiburiai turi būti išdėstyti šalia arba viename žibinte laivo ašyje priekyje ar šalia jo, o laivagalio žiburys turi būti laivo gale; bet šie žiburiai gali būti paprastieji žiburiai;

arba borto žiburius ir laivagalio žiburį, įrengtus viename žibinte, pritvirtintame atitinkamoje vietoje, stiebo viršūnėje ar viršutinėje dalyje; šis žiburys gali būti paprastasis žiburys;

arba, kai laivas trumpesnis kaip 7 m, paprastąjį baltą žiburį, matomą iš visų pusių. Artėjant kitiems laivams, šie laivai papildomai turi įjungti antrą paprastąjį baltą žiburį[35].

---

[32] Kompetentingos institucijos gali nereikalauti, kad šios nuostatos būtų laikomasi izoliuotuose vandenų keliuose.

[33] Kompetentingos institucijos gali taip pat nustatyti, kad būtų įjungiamas topo žiburys, kuris tvirtinamas vienodame aukštyje su borto žiburiais ir ne mažesniu kaip 1 m atstumu prieš juos.

[34] Kompetentingos institucijos gali apriboti šio reikalavimo taikymo sritį lėtaeigiais ar mažo galingumo laivais arba nustatyti, kad jis būtų taikomas tik tam tikruose vandenų keliuose.

6. Pavieniuose mažuosiuose laivuose, kurie nėra nei laivai su mechaniniu varikliu, nei buriniai, privaloma įjungti:

naktį:

paprastąjį baltą žiburį, matomą iš visų pusių.

Laivo valtyse tokiomis pat sąlygomis privaloma įjungti šį žiburį tik artėjant kitiems laivams.

7. Plaukiant po nuolatiniu ar nuleistu pakeliamuoju tiltu, taip pat užtvankomis ir šliuzais, topo žiburiai, nurodyti šiame straipsnyje, gali būti mažesniame aukštyje, kad būtų galima netrukdomai praplaukti.

3.14 straipsnis. Laivų, vežančių kai kuriuos pavojingus krovinius, papildoma signalizacija[36] [37]

1. Laivai, vežantys tam tikras lengvai užsidegančias medžiagas, nurodytas ADN, be signalizacijos, nustatytos kitose šių Taisyklių nuostatose, privalo įjungti tokią signalizaciją, nurodytą ADN 7.1.5.0 punkte arba 7.2.5.0 punkte:

naktį:

mėlyną žiburį,

dieną:

iškelti mėlyną kūgį viršūne žemyn.

Šie signaliniai ženklai turi būti išdėstyti atitinkamoje vietoje ir tokiame aukštyje, kad jie būtų matomi iš visų pusių. Mėlyną kūgį galima pakeisti mėlynu kūgiu laivo priekyje ir mėlynu kūgiu laivagalyje, išdėstytais ne žemiau kaip 3 m nuo krovininių žymų plokštumos.

2. Laivai, vežantys tam tikras medžiagas, keliančias pavojų sveikatai ir nurodytas ADN, be signalizacijos, nustatytos kitose šių Taisyklių nuostatose, privalo įjungti tokią signalizaciją, nurodytą ADN 7.1.5.0 punkte arba 7.2.5.0 punkte:

naktį:

du mėlynus žiburius,

dieną:

iškelti du mėlynus kūgius viršūne žemyn.

Šie signaliniai ženklai turi būti išdėstyti apie 1 m atstumu vienas virš kito atitinkamoje vietoje ir tokiame aukštyje, kad jie būtų matomi iš visų pusių. Du mėlynus kūgius galima pakeisti dviem mėlynais kūgiais laivo priekyje ir dviem mėlynais kūgiais laivagalyje, išdėstytais ne žemiau kaip 3 m nuo krovininių žymų plokštumos.

3. Laivai, vežantys tam tikras sprogias medžiagas, nurodytas ADN, be signalizacijos, nustatytos kitose šių Taisyklių nuostatose, privalo įjungti tokią signalizaciją, nurodytą ADN 7.1.5.0 punkte arba 7.2.5.0 punkte:

naktį:

tris mėlynus žiburius,

dieną:

iškelti tris mėlynus kūgius viršūne žemyn.

Šie signaliniai ženklai turi būti išdėstyti apie 1 m atstumu vienas virš kito atitinkamoje vietoje ir tokiame aukštyje, kad jie būtų matomi iš visų pusių.

---

[35] Kai kuriuose vidaus vandenų keliuose kompetentingos institucijos gali nustatyti, kad ši nuostata būtų taikoma visiems mažiesiems buriniams laivams.

[37] Baltarusijos, Kazachstano, Lietuvos, Moldovos Respublikos, Rusijos Federacijos ir Ukrainos kompetentingos institucijos gali nustatyti, kad vietoj mėlynų žiburių būtų naudojami raudoni žiburiai.

[36] Kompetentingos institucijos gali leisti jūrų laivuose, laikinai esančiuose vidaus vandenų laivybos zonose, vietoj signalizacijos, nustatytos šio straipsnio 1, 2 ir 3 punktuose, naudoti dienos ir nakties signalizaciją, nurodytą Saugaus pavojingų krovinių vežimo ir atitinkamos veiklos uostų rajonuose rekomendacijose, priimtose Tarptautinės jūrų organizacijos Jūrų saugumo komiteto (naktį – nejudamą aplink šviečiantį raudoną žiburį, o dieną – Tarptautinio signalų sąvado vėliavą „B“).

4. Jeigu stumiamą vilkstinę ar sujungtą grupę sudaro vienas ar keletas laivų, nurodytų 1, 2 arba 3 dalyse, tai laivas, stumiantis vilkstinę ar sujungtą grupę, privalo turėti signalizaciją, nustatytą 1, 2 arba 3 dalyse.

5. Stumiamos vilkstinės, kurias stumia du stūmikai, išsidėstę bortas prie borto, privalo turėti signalizaciją, nurodytą 4 dalyje, dešinėje pusėje esančiame stūmike.

6. Laivai, stumiamos vilkstinės ar sujungtos grupės, vežančios kelių rūšių pavojingas medžiagas, nurodytas 1, 2 ir 3 dalyse, privalo turėti signalizaciją, atitinkančią pavojingą medžiagą, kurią vežant reikia daugiausia mėlynų žiburių ar kūgių.

7. Laivai, kurie neprivalo įjungti signalizacijos, nurodytos 1, 2 ar 3 dalyse, bet turi leidimo liudijimą pagal ADN 8.1.8 punktą ir vykdo saugumo reikalavimus, taikomus laivams, nurodytiems 1 dalyje, artėdami prie šliuzų gali įjungti signalizaciją, nurodytą 1 dalyje, jeigu šliuzuojami kartu su kokiu nors laivu, privalančiu įjungti signalizaciją, nurodytą 1 dalyje.

8. Mėlynų žiburių, nustatytų šiame straipsnyje, šviesos stipris turi atitikti bent jau paprastųjų mėlynų žiburių šviesos stiprį.

3.15 straipsnis. Laivų, kuriais leidžiama vežti daugiau nei 12 keleivių ir kurių korpuso maksimalus ilgis mažesnis kaip 20 m, signalizacija[38]

Laivai, kuriais leidžiama vežti daugiau nei 12 keleivių ir kurių korpuso maksimalus ilgis mažesnis kaip 20 m, privalo:

dieną:

iškelti geltoną dvigubą kūgį, esantį atitinkamoje vietoje ir tokiame aukštyje, kad jis būtų matomas iš visų pusių.

3.16 straipsnis. Keltų eigos signalizacija[39]

1. Keltai, nejudantys savarankiškai, privalo:

naktį įjungti:

a) ryškųjį baltą žiburį, matomą iš visų pusių ir esantį ne mažiau kaip 5 m aukštyje; bet šį aukštį galima sumažinti, jeigu keltas ne ilgesnis kaip 15 m;

b) ryškųjį žalią žiburį, matomą iš visų pusių ir esantį apie 1 m atstumu virš žiburio, numatyto a punkte,

dieną iškelti:

žalią rutulį, esantį ne mažiau kaip 5 m aukštyje[40].

2. Išilginiu lynu judančio kelto valtis arba priekinis plūduras naktį privalo turėti ryškųjį baltą žiburį, matomą iš visų pusių ir esantį ne didesniu kaip 3 m atstumu nuo vandens lygio.

3. Savarankiškai judantys keltai privalo:

naktį įjungti:

a) ryškųjį baltą žiburį, matomą iš visų pusių, nustatytą 1 dalies a punkte;

b) ryškųjį žalią žiburį, matomą iš visų pusių, nustatytą 1 dalies b punkte;

c) borto žiburius ir laivagalio žiburį, nustatytus 3.08 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose,

dieną iškelti:

žalią rutulį, nustatytą 1 dalyje[41].

---

[38] Kompetentingos institucijos gali nenustatyti šios signalizacijos, jeigu šiuos laivus jos vertina kaip mažuosius.

[39] Baltarusijos, Kazachstano, Lietuvos, Moldovos Respublikos, Rusijos Federacijos ir Ukrainos kompetentingos institucijos gali nustatyti kitokią signalizaciją.

[40] Kompetentingos institucijos gali nenustatyti šios dienos signalizacijos arba nustatyti mažesnį kaip 5 m aukštį.

[41] Kompetentingos institucijos gali nenustatyti šios dienos signalizacijos arba nustatyti mažesnį kaip 5 m aukštį.

4. Keltai, judantys savarankiškai ir turintys pirmenybę plaukti, privalo:

naktį įjungti:

a) ryškųjį baltą žiburį, matomą iš visų pusių, nustatytą 1 dalies a punkte;

b) ryškųjį žalią žiburį, matomą iš visų pusių, nustatytą 1 dalies b punkte;

c) antrą ryškųjį žalią žiburį, matomą iš visų pusių ir esantį apie 1 m atstumu virš žalio žiburio, nurodyto b punkte;

d) borto žiburius ir laivagalio žiburį, nustatytus 3.08 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose,

dieną iškelti:

baltą cilindrą, esantį apie 1 m atstumu po žaliu rutuliu, nustatytu 1 dalyje.

3.17 straipsnis. Laivų, kurie plaukdami naudojasi pirmumo teise, papildoma signalizacija

Laivai, kuriems kompetentinga institucija suteikė pirmumo teisę praplaukti tose vietose, kuriose ji nustato atitinkamą plaukimo tvarką, be signalizacijos, nustatytos kitose šių Taisyklių nuostatose, privalo:

dieną iškelti:

raudoną gairelę, iškeliamą laivo priekyje į tokį aukštį, kad ji būtų gerai matoma.

3.18 straipsnis. Laivų, praradusių gebėjimą manevruoti, papildoma signalizacija

1. Bet kuris laivas, praradęs gebėjimą manevruoti, jeigu būtina, be signalizacijos, nustatytos kitose šių Taisyklių nuostatose, privalo:

naktį įjungti:

arba raudoną švytuojantį žiburį; mažuosiuose laivuose šis žiburys vietoj raudono gali būti baltas;

arba du raudonus žiburius, išdėstytus vienas virš kito apie 1 m atstumu, matomus iš visų pusių ir įrengtus atitinkamoje vietoje pakankamame aukštyje,

dieną iškelti:

arba švytuojančią raudoną vėliavą;

arba du juodus rutulius, išdėstytus vienas virš kito apie 1 m atstumu, įrengtus atitinkamoje vietoje ir tokiame aukštyje, kad jie būtų matomi iš visų pusių.

2. Be to, jeigu būtina, toks laivas privalo duoti nustatytą garsinį signalą.

3.19 straipsnis. Plūdriųjų medžiagų junginių ir plūduriuojančių priemonių eigos signalizacija

Nenusižengiant specialiesiems reikalavimams, kurie gali būti įvesti remiantis 1.21 straipsniu, plūdriųjų medžiagų junginiuose ir plūduriuojančiose priemonėse privaloma įjungti:

naktį:

pakankamą skaičių ryškiųjų baltų žiburių, matomų iš visų pusių, kad matytųsi jų kontūras.

II.B. STOVĖJIMO SIGNALIZACIJA

3.20 straipsnis. Laivų stovėjimo signalizacija[42]

1. Laive, tiesiogiai ar kitaip prišvartuotame prie kranto, privaloma įjungti:

naktį:

paprastąjį baltą žiburį, matomą iš visų pusių ir esantį iš farvaterio pusės ne mažiau kaip 3 m aukštyje.

[42] Kai laivai, pavyzdžiui, mažieji laivai, yra stovėjimo vietoje tokiomis sąlygomis, kad kompetentingos institucijos mano, jog jų signalizacija nereikalinga, šios kompetentingos institucijos gali atleisti juos nuo pareigos įjungti signalizaciją, nustatytą šiame straipsnyje.

Šį žiburį galima pakeisti paprastuoju baltu žiburiu laivo priekyje ir paprastuoju baltu žiburiu laivagalyje, matomais iš visų pusių ir esančiais iš farvaterio pusės tokiame pačiame aukštyje.

2. Laivas, stovintis atviroje vietoje (be tiesioginės ar kitokios galimybės prisiartinti prie kranto), privalo:

naktį įjungti:

du paprastuosius baltus žiburius, matomus iš visų pusių ir įrengtus atitinkamose vietose: vienas – laivo priekyje ne mažiau kaip 4 m aukštyje, o kitas – laivagalyje ne mažiau kaip 2 m aukštyje ir bent 2 m žemiau už pirmąjį,

dieną iškelti:

juodą rutulį, esantį atitinkamoje vietoje laivo priekyje ir tokiame aukštyje, kad jis būtų matomas iš visų pusių.

3. Stumiama vilkstinė, stovinti atviroje vietoje (be tiesioginės ar kitokios galimybės prisiartinti prie kranto), privalo:

naktį įjungti:

kiekviename vilkstinės laive atitinkamoje vietoje ne mažiau kaip 4 m aukštyje – paprastąjį baltą žiburį, matomą iš visų pusių. Bendras baržos signalizacijos žiburių skaičius gali būti apribotas iki keturių, jei vilkstinės kontūrai aiškiai pažymėti,

dieną iškelti:

juodą rutulį stūmike (arba kiekviename stūmike) ir vilkstinę vedančiame priekiniame laive arba šoniniuose vilkstinę vedančiuose laivuose.

4. Mažasis laivas stovėjimo vietoje, išskyrus laivų valtis, vietoj žiburių, nustatytų 1 ir 2 dalyse naudoti naktį, gali įjungti paprastąjį baltą žiburį, esantį atitinkamoje vietoje ir tokiame aukštyje, kad jis būtų matomas iš visų pusių.

5. Signalizacija, nustatyta šiame straipsnyje, nėra privaloma:

a) kai laivas stovi vandenų kelyje, kuriuo plaukiojimas laikinai neįmanomas ar uždraustas;

b) kai laivas stovi šalia kranto ir yra gerai apšviestas nuo kranto;

c) kai laivas stovi už farvaterio ribų akivaizdžiai saugioje padėtyje.

6. Šis straipsnis netaikomas laivams, išvardytiems 3.22, 3.25 ir 3.34 straipsnių 2 dalyse ir 3.35 straipsnyje.

3.21 straipsnis. Laivų, vežančių tam tikrus pavojingus krovinius, papildoma signalizacija

3.14 straipsnio reikalavimai taikomi ir laivams, minėtiems pirmiau nurodytame straipsnyje, kai jie yra stovėjimo vietoje.

3.22 straipsnis. Stovinčių prie prieplaukos keltų signalizacija

1. Naktį savarankiškai nejudantys keltai, stovintys prie prieplaukos, privalo įjungti žiburius, nustatytus 3.16 straipsnio 1 dalyje. Be to, išilginiu lynu judančio kelto valtis arba priekinis plūduras privalo turėti žiburį, nustatytą 3.16 straipsnio 2 dalyje.

2. Naktį savarankiškai judantys keltai, atliekantys darbus ir stovintys prie prieplaukos, privalo įjungti žiburius, nustatytus 3.16 straipsnio 1 dalyje. Trumpai stovėdami jie gali įjungti taip pat žiburius, nustatytus 3.08 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose. Jie privalo išjungti žalią žiburį, nurodytą 3.16 straipsnio 3 dalies b punkte, kai tik nutraukia darbus.

3.23 straipsnis. Plūdriųjų medžiagų junginių ir plūduriuojančių priemonių stovėjimo signalizacija

Nenusižengiant specialiesiems reikalavimams, kurie gali būti įvesti remiantis 1.21 straipsniu, plūdriųjų medžiagų junginiuose ir plūduriuojančiose priemonėse privaloma įjungti:

naktį:

pakankamą skaičių ryškiųjų baltų žiburių, matomų iš visų pusių, kad matytųsi jų kontūras iš farvaterio pusės.

Taikomos 3.20 straipsnio 5 dalies nuostatos.

3.24 straipsnis. Stovėjimo vietoje esančių laivų tinklų ar karčių signalizacija

Jeigu laivai turi tinklų ar karčių, pastatytų farvateryje arba visai šalia jo, šie tinklai ar kartys turi būti žymimi:

naktį:

tiek paprastųjų baltųjų žiburių, matomų iš visų pusių, kiek užtenka jų buvimo vietai pažymėti,

dieną:

Tiek geltonų plūdurų ar geltonų vėliavų, kiek užtenka jų buvimo vietai pažymėti.

3.25 straipsnis. Darbus atliekančių plūduriuojančių įrenginių ir užplaukusių ant seklumos ar nuskendusių laivų signalizacija

1. Plūduriuojantys įrenginiai, skirti darbams atlikti, ir gylį matuojantys stovintys laivai privalo turėti:

a) iš tos pusės ar pusių, iš kurių farvateris laisvas:

naktį įjungti:

du paprastuosius žalius žiburius arba du ryškiuosius žalius žiburius,

dieną iškelti:

du žalius dvigubus kūgius, įrengiamus apie 1 m atstumu vienas virš kito,

ir atitinkamais atvejais

b) iš tos pusės, iš kurios farvateris užimtas:

naktį įjungti:

paprastąjį raudoną žiburį arba ryškųjį raudoną žiburį, įrengiamą tokiame pat aukštyje, kaip ir aukščiausiai esantis vienas iš dviejų žalių žiburių, nurodytų a punkte, ir tokio pat šviesos stiprio,

dieną iškelti:

raudoną rutulį, įrengiamą tokiame pat aukštyje, kaip ir aukščiausiai esantis vienas iš dviejų žalių dvigubų kūgių, nurodytų a punkte,

arba tokiu atveju, kai šie laivai turi būti apsaugoti nuo bangavimo,

c) iš tos pusės ar pusių, iš kurių farvateris laisvas:

naktį įjungti:

paprastąjį raudoną žiburį ir paprastąjį baltą žiburį arba ryškųjį raudoną žiburį ir ryškųjį baltą žiburį, įrengiamus apie 1 m atstumu vienas virš kito, be to, raudonas žiburys yra viršuje,

dieną iškelti:

vėliavą, kurios viršutinė pusė raudonos, o apatinė – baltos spalvos, arba dvi viena virš kitos keliamas vėliavas, iš kurių viršutinė raudona, o apatinė balta,

ir atitinkamais atvejais;

d) iš tos pusės, iš kurios farvateris užimtas:

naktį įjungti:

raudoną žiburį, įrengiamą tokiame pat aukštyje, kaip ir raudonas žiburys, nurodytas c punkte, ir tokio pat šviesos stiprio,

dieną iškelti:

raudoną vėliavą, keliamą tokiame pat aukštyje, kaip ir raudona-balta ar raudona vėliava, iškeliama kitoje pusėje.

2. Dienos signalizacija, nurodyta 1 dalies a ir b punktuose, gali būti pakeista šiais ženklais:

a) iš tos pusės ar pusių, iš kurių farvateris laisvas: leidžiančiu plaukti skydu E.1 (7 priedas),

ir atitinkamais atvejais

b) iš tos pusės, iš kurios farvateris užimtas: draudžiančiu plaukti skydu A.1 (7 priedas), įrengiamu tokiame pat aukštyje, kaip ir skydas, nurodytas a punkte.

3. Signalizacija, nurodyta 1 ir 2 dalyse, turi būti tokiame aukštyje, kad ją galima būtų matyti iš visų pusių.

Vėliavos gali būti pakeistos tokios pat spalvos skydais.

4. Užplaukę ant seklumos ar nuskendę laivai privalo turėti signalizaciją, nurodytą 1 dalies c ir d punktuose. Jeigu nuskendusio laivo padėtis trukdo įrengti signalinius ženklus pačiame laive, jie turi būti įrengti valtyse, bujose ar kitose atitinkamose priemonėse.

5. Kompetentingos institucijos gali atleisti nuo įpareigojimo laikytis reikalavimo dėl signalinių ženklų, nurodytų 1 ir 2 dalių a ir b punktuose.

3.26 straipsnis. Inkarų, kurie gali kelti pavojų laivybai, signalizacija

1. Jeigu 3.20 ir 3.23 straipsniuose numatytais atvejais naktį laivų, plūdriųjų medžiagų junginių ir plūduriuojančių priemonių inkarai nuleisti taip, kad jie, jų lynai ar grandinės gali kelti pavojų laivybai, tai stovėjimo žiburys, esantis arčiausiai šių inkarų, turi būti pakeistas dviem paprastaisiais baltais žiburiais, matomais iš visų pusių ir išdėstytais vienas virš kito apie 1 m atstumu.

2. Laivai, plūdriųjų medžiagų junginiai ir plūduriuojančios priemonės privalo pažymėti visus savo inkarus, kurie gali kelti pavojų laivybai:

naktį:

plūduru su radiolokaciniu atšvaitu, įjungiančiu paprastąjį baltą žiburį, matomą iš visų pusių[43],

dieną:

geltonu plūduru su radiolokaciniu atšvaitu.

III. SPECIALIOJI SIGNALIZACIJA

3.27 straipsnis. Kontrolės institucijų ir priešgaisrinių tarnybų laivų papildoma signalizacija

Kontrolės institucijų laivai gali, nenusižengdami signalizacijai keliamiems reikalavimams, kurie taikomi jiems pagal kitas šių Taisyklių nuostatas, rodyti:

naktį ir dieną:

paprastąjį blykčiojantį mėlyną žiburį, matomą iš visų pusių.

Tai taikoma ir priešgaisrinės tarnybos laivams, plaukiantiems teikti pagalbą[44].

3.28 straipsnis. Laivų, atliekančių darbus vandenų kelyje, papildoma eigos signalizacija[45]

Plaukiantys laivai, atliekantys darbus vandenų kelyje ar matuojantys gylį, gali, nenusižengdami signalizacijai keliamiems reikalavimams, kurie taikomi jiems pagal kitas šių Taisyklių nuostatas, rodyti:

naktį ir dieną:

ryškųjį arba paprastąjį blykčiojantį geltoną žiburį, matomą iš visų pusių.

Šią signalizaciją gali naudoti tik laivai, turintys raštišką kompetentingų institucijų leidimą.

---

[43] Kompetentingos institucijos gali nenustatyti balto žiburio arba nustatyti jį tik plūdriosiose priemonėse.

[44] Kompetentingos institucijos taip pat gali nustatyti, kad tokie žiburiai būtų naudojami gelbėjimo laivuose.

[45] Kompetentingos institucijos gali nenustatyti šio reikalavimo.

3.29 straipsnis. Papildoma signalizacija, kuria perspėjama nekelti bangavimo

1. Plaukiantys ar stovintys laivai, plūdriųjų medžiagų junginiai ir plūduriuojančios priemonės (išskyrus nurodytus 3.25 straipsnyje), kurias reikia apsaugoti nuo bangavimo, sukelto kitų praplaukiančių laivų ar plūdriųjų medžiagų junginių, gali, nenusižengdami signalizacijai keliamiems reikalavimams, kurie taikomi jiems pagal kitas šio skyriaus straipsnių nuostatas:

naktį įjungti:

paprastąjį raudoną žiburį ir paprastąjį baltą žiburį arba ryškųjį raudoną žiburį ir ryškųjį baltą žiburį, išdėstytus apie 1 m atstumu vienas virš kito, be to, raudonas žiburys įrengiamas virš balto tokioje vietoje, kad šie žiburiai būtų aiškiai matomi ir negalėtų būti palaikyti kitais žiburiais,

dieną iškelti:

vėliavą, kurios viršutinė pusė raudonos, o apatinė – baltos spalvos, iškeltą atitinkamoje vietoje ir tokiame aukštyje, kad ji būtų matoma iš visų pusių. Šią vėliavą galima pakeisti dviem viena virš kitos išdėstytomis vėliavomis, kurių viršutinė raudonos, o apatinė – baltos spalvos. Šios vėliavos gali būti pakeistos tokios pačios spalvos skydais.

2. Nenusižengdami 3.25 straipsnio nuostatoms, 1 dalyje minimą signalizaciją gali naudoti tik:

a) smarkiai pažeisti ar dalyvaujantys gelbėjimo darbuose laivai, plūdriųjų medžiagų junginiai ir plūduriuojančios priemonės, taip pat laivai, praradę gebėjimą manevruoti;

b) laivai, plūduriuojančios priemonės ir plūdriųjų medžiagų junginiai, turintys raštišką kompetentingų institucijų leidimą.

3.30 straipsnis. Nelaimės signalai

1. Kai patyrusiam nelaimę laivui reikia pagalbos, jis gali rodyti:

a) vėliavą ar bet kurį kitą atitinkamą daiktą, sukamą ratu;

b) vėliavą su virš jos arba po ja esančiu rutuliu ar analogišku daiktu;

c) žiburį, sukamą ratu;

d) raketas ar bombas, trumpais intervalais paleidžiančias raudonos spalvos žvaigždes;

e) šviesos signalą, kurį sudaro ženklų derinys ...---... (SOS) pagal Morzės abėcėlę;

f) liepsną, susidarančią deginant gudroną, tepalus ir t. t.;

g) raketas, nuleidžiamas su parašiutu, arba rankinius žibintus, šviečiančius raudona spalva;

h) lėtus pasikartojančius judesius ištiestomis rankomis iš viršaus į apačią iš kiekvienos pusės.

2. Šie signalai pakeičia ar papildo garsinius signalus, numatytus 4.01 straipsnio 4 dalyje.

3.31 straipsnis. Signalizacija, rodanti draudimą patekti į laivą

1. Jeigu pagal nustatytas nuostatas draudžiama patekti į laivą asmenims, nepriklausantiems tarnybiniam personalui, šis draudimas turi būti pažymėtas:

baltais, raudona juosta apvestais apskritos formos skydeliais su raudona įstrižaine ir juodu pėsčiojo figūros atvaizdu.

Šie skydeliai, jeigu reikia, turi būti įrengti laive arba ant prietilčio. Nukrypstant nuo 3.03 straipsnio 3 dalies reikalavimų, jų skersmuo turi būti apie 0,60 m.

2. Prireikus šie skydeliai turi būti apšviesti taip, kad jie būtų aiškiai matomi naktį.

3.32 straipsnis. Signalizacija, rodanti draudimą rūkyti ar naudoti neapsaugotus apšvietimo įtaisus ar žiburius

1. Jeigu pagal nustatytas nuostatas laive draudžiama:

a) rūkyti,

b) naudoti neapsaugotus apšvietimo įtaisus ar žiburius,

šis draudimas turi būti pažymėtas:

baltais, raudona juosta apvestais apskritos formos skydeliais su raudona įstrižaine ir rūkstančios cigaretės atvaizdu.

Šie skydeliai, jeigu reikia, turi būti įrengti laive arba ant prietilčio. Nukrypstant nuo 3.03 straipsnio 3 dalies reikalavimų, jų skersmuo turi būti apie 0,60 m.

2. Jeigu reikia, šie skydeliai turi būti apšviesti taip, kad jie būtų aiškiai matomi naktį.

3.33 straipsnis. Draudimas stovėti palei laivo bortą

1. Jeigu pagal nustatytas nuostatas ar specialius kompetentingų institucijų reikalavimus draudžiama stovėti palei bortą arti kokio nors laivo (pavyzdžiui, dėl priežasčių, susijusių su jo kroviniu), šis laivas privalo denyje, išilginėje laivo ašyje, turėti:

baltą kvadratinį skydą su trikampiu apačioje.

Šis kvadratinis skydas iš abiejų pusių turi būti baltas ir turi turėti raudoną apvadą ir raudoną įstrižainę, einančią iš viršutinio kairiojo kampo į apatinį dešinįjį kampą, taip pat juodos spalvos raidę „P“ centre.

Abi trikampio pusės turi būti baltos, o jose turi būti nurodytas atstumas metrais, kuriuo draudžiama stovėti.

2. Naktį šie skydai turi būti apšviesti taip, kad jie būtų aiškiai matomi iš abiejų laivo pusių.

3. Šis straipsnis netaikomas laivams, stumiamoms vilkstinėms ir sujungtoms grupėms, numatytoms 3.21 straipsnyje.

3.34 straipsnis. Laivų, kurių galimybė manevruoti ribota, papildoma signalizacija

1. Laivas, kurio galimybė duoti kelią pagal šių Taisyklių reikalavimus yra ribota atliekant povandeninius ar kitus darbus, pavyzdžiui, dugno gilinimo darbus, tiesiant kabelius ar statant bujas, ir kurio padėtis gali trukdyti laivybai, privalo, be kitomis šių Taisyklių nuostatomis nustatytos signalizacijos:

naktį įjungti:

tris ryškiuosius arba paprastuosius žiburius, iš kurių viršutinis ir apatinis – raudoni, o vidurinysis – baltas, ir kurie išdėstyti vienas virš kito ne mažesniu kaip 1 m atstumu tokiame aukštyje, kuriame jie matomi iš visų pusių,

dieną iškelti:

juodą rutulį, dvigubą juodą kūgį ir juodą rutulį, be to, dvigubas juodas kūgis yra viduryje, išdėstytus vienas virš kito ne mažesniu kaip 1 m atstumu tokiame aukštyje, kuriame jie matomi iš visų pusių.

2. Jeigu laivai, nurodyti 1 punkte, atlieka darbus, dėl kurių kyla kliūčių laivybai, be šiame punkte numatytos signalizacijos, jie privalo:

naktį įjungti:

a) du ryškiuosius arba paprastuosius raudonus žiburius, taip išdėstytus vienas virš kito ne mažesniu kaip 1 m atstumu toje pusėje ar pusėse, kuriose yra kliūtis, kad jie būtų matomi iš visų pusių;

b) du ryškiuosius arba paprastuosius žalius žiburius, taip išdėstytus vienas virš kito ne mažesniu kaip 1 m atstumu toje pusėje ar pusėse, kuriose kelias laisvas, kad jie būtų matomi iš visų pusių,

dieną iškelti:

a) du juodus rutulius, išdėstytus vienas virš kito ne mažesniu kaip 1 m atstumu toje pusėje ar pusėse, kuriose yra kliūtis;

b) du dvigubus juodus kūgius, išdėstytus vienas virš kito ne mažesniu kaip 1 m atstumu toje pusėje ar pusėse, kuriose kelias laisvas.

Žiburiai, rutuliai ir dvigubi kūgiai, numatyti šiame punkte, turi būti įrengti ne mažesniu kaip 2 m atstumu ir jokiu būdu ne aukščiau apatinio žiburio ar apatinio rutulio, numatyto šio straipsnio 1 dalyje.

3. Šio straipsnio nuostatos netaikomos plūduriuojantiems įrenginiams, atliekantiems darbus ir nejudantiems.

3.35 straipsnis. Laivų, užsiimančių žvejyba, papildoma signalizacija[46]

1. Laivas, kuris traukia tralą ar kitokią žvejybos priemonę vandenyje (traleris), privalo, be kitose šių Taisyklių nuostatose nustatytos signalizacijos:

naktį įjungti:

du ryškiuosius arba paprastuosius žiburius: viršuje – žalią, apačioje – baltą, išdėstytus vienas virš kito ne mažesniu kaip 1 m atstumu tokiame aukštyje, kuriame jie matomi iš visų pusių, ir prieš žiburį, nustatytą 3.08 straipsnio 1 dalies a punkte, be to, viršutinis žiburys yra žemiau šio žiburio, o apatinis – virš žiburių, nustatytų 3.08 straipsnio 1 dalies b punkte, ir tokiame aukštyje, kuris bent du kartus didesnis už minėtąjį atstumą vertikalėje; bet laivuose, kurių ilgis mažesnis kaip 50 m, šiuo atveju galima neįjungti žiburio, nustatyto 3.08 straipsnio 1 dalies a punkte,

dieną iškelti:

du viršūnėmis sujungtus juodus kūgius, išdėstytus vienas virš kito tokiame aukštyje, kuriame jie matomi iš visų pusių.

2. Laivams, užsiimantiems žvejyba, išskyrus laivus, nurodytus 1 dalyje, privaloma įjungti signalizaciją, nustatytą tame pačiame punkte, išskyrus žiburį, nustatytą 3.08 straipsnio 1 dalies a punkte, o vietoj žalio žiburio:

naktį įjungti:

ryškųjį arba paprastąjį raudoną žiburį taip, kad jis būtų matomas iš visų pusių;

ir, be to, jeigu jo žvejybos priemonė tęsiasi daugiau kaip 150 m horizontalėje tiesia linija nuo laivo:

naktį įjungti:

ryškųjį arba paprastąjį baltą žiburį, esantį ne mažesniu kaip 2 m atstumu horizontalėje ir ne toliau kaip 6 m nuo dviejų pirmiau nurodytų raudono ir balto žiburių, ir įrengiamą tokiame aukštyje, kad būtų ne aukščiau už pirmiau minėtą baltą žiburį ir ne žemiau už žiburius, nustatytus 3.08 straipsnio 1 dalies b punkte,

dieną iškelti:

juodą kūgį viršūne aukštyn.

3.36 straipsnis. Laivų, naudojamų narų darbams, papildoma signalizacija

1. Bet kuris laivas, naudojamas narų darbams atlikti, privalo, be kitose šių Taisyklių nuostatose nustatytos signalizacijos, turėti:

Tarptautinio signalų sąvado vėliavos „A“ kietą maketą, ne mažesnį kaip 1 m aukščio, įrengtą tinkamoje vietoje tokiame aukštyje, kuriame jis matomas dieną ir naktį iš visų pusių.

2. Jeigu reikia, jis gali vietoj signalizacijos, nustatytos 1 dalyje, turėti signalizaciją, nurodytą 3.34 straipsnio 1 dalyje.

---

[46] Naudojant signalizaciją, numatytą šiame straipsnyje, kompetentingos institucijos turi stebėti, kad jos negalima būtų supainioti su signalizacija, numatyta 3.16 straipsnyje.

3.37 straipsnis. Laivų, skirtų minoms ištraukti, papildoma signalizacija

Laivas, dalyvaujantis minų tralavimo operacijose, privalo, be kitose šių Taisyklių nuostatose nustatytos signalizacijos:

naktį įjungti:

tris ryškiuosius arba paprastuosius žalius žiburius, matomus iš visų pusių ir išdėstytus trikampiu su horizontaliu pagrindu plokštumoje, statmenoje laivo ašiai, be to, viršutinis žiburys turi būti fokstiebio viršūnėje arba šalia jos, o kiti žiburiai – kiekviename priekinės burės (foko) stiebo skersinio gale,

dieną iškelti:

tris juodus rutulius, išdėstytus vienas virš kito pagal reikalavimus žiburiams.

3.38 straipsnis. Locmanų tarnybos laivų papildoma signalizacija

Locmanų tarnybos laivas, be nustatytos kitose šių Taisyklių nuostatose signalizacijos, privalo turėti:

vietoj žiburio, nustatyto 3.08 straipsnio 1 dalies a punkte, du vienas virš kito išdėstytus ryškiuosius arba paprastuosius žiburius, matomus iš visų pusių, be to, viršutinis žiburys turi būti baltas, o apatinis – raudonas, ir įrengiamus stiebo viršūnėje arba šalia jos.

4 skyrius

GARSINĖ LAIVŲ SIGNALIZACIJA. RADIOTELEFONO RYŠYS

4.01 straipsnis. Bendrosios nuostatos

1. Tais atvejais, kai šių Taisyklių nuostatose ar kitose taikomose nuostatose numatyti kitokie, negu dūžiai į varpą, garsiniai signalai, šie garsiniai signalai turi būti duodami:

a) laivuose su mechaniniu varikliu, išskyrus kai kuriuos mažuosius laivus, jeigu jie nėra laivai, turintys radiolokacinę įrangą, – mechaniniais garsiniais signaliniais prietaisais, įrengiamais pakankamame aukštyje, kad garsiniai signalai galėtų laisvai sklisti į priekį, taip pat, pagal galimybes, atgal; signaliniai prietaisai turi atitikti šių Taisyklių 6 priedo I skyriaus reikalavimus;

b) nesavaeigiuose laivuose ir mažuosiuose laivuose su mechaniniu varikliu, kurių mašinų įranga neturi prietaiso signalams duoti, – trimitu ar atitinkamu rageliu; šie signalai turi atitikti šių Taisyklių 6 priedo I skyriaus 1 dalies b punkto ir 2 dalies b punkto reikalavimus.

2. Laivų su mechaniniu varikliu garsiniai signalai turi būti dubliuojami sinchronizuotais šviesos signalais; šie šviesos signalai turi būti geltoni, ryškūs ir matomi iš visų pusių. Ši nuostata netaikoma mažiesiems laivams, signalams, numatytiems 6.32 straipsnio 4 dalies a punkte (I kategorija), kuriuos radiolokatoriumi duoda laivai, plaukiantys pasroviui, ir dūžiams į varpą arba skambinimui varpu[47] [48].

3. Kai judama vilkstine, nustatytus garsinius signalus turi duoti, jei nėra specialiųjų priešingų nuostatų, tik laivas, kuriame yra vilkstinės laivavedys[49].

4. Kai laivas, patyręs nelaimę, nori paprašyti pagalbos, jis gali signalus perduoti pasikartojančiais dūžiais į varpą ar ilgais garsais. Šie signalai pakeičia ar papildo vizualiuosius signalus, numatytus 3.30 straipsnyje.

---

[48] Kompetentingos institucijos gali nenustatyti, kad šis reikalavimas yra privalomas kai kuriuose vandenų keliuose, kuriuose taikoma Tarptautinių laivų susidūrimo jūroje prevencijos taisyklių 34 taisyklės b ir d punktai.

[47] Kompetentingos institucijos gali padaryti šį reikalavimą privalomą. Bet tokiu atveju jos turi atleisti nuo šios pareigos laivus, priklausančius valstybėms, kurioms tokia pareiga nenustatyta.

[49] Kompetentingos institucijos gali nustatyti, kad tuo atveju, jeigu vilkstinės priekyje plaukia pagalbinis vilkikas, šiuos signalus turi duoti arba irgi turi duoti šis vilkikas.

5. Siekiant užtikrinti garsinių signalų girdimumą, svertinis garso slėgio lygis vairinėje, toje vietoje, kurioje yra vairininko galva, neturi būti didesnis kaip 70 dB (A), jeigu laivas plaukioja normaliomis eksploatacijos sąlygomis[50].

6. Varpo dūžio gausmo trukmė turi būti apie 4 sekundes. Jis gali būti pakeistas tokios pat trukmės metalo dūžių į metalą serija.

4.02 straipsnis. Garsinių signalų naudojimas

1. Nepažeisdamas kitų šių Taisyklių nuostatų, kiekvienas laivas, išskyrus mažuosius laivus, nurodytus šio straipsnio 2 dalyje, turi prireikus duoti signalus, nurodytus šių Taisyklių 6 priedo III skyriuje.

2. Pavieniai mažieji laivai ar laivai, kurie velka ar veda sujungtus tik mažuosius laivus, gali prireikus duoti bendrus signalus, numatytus šių Taisyklių 6 priedo III–A skyriuje.

4.03 straipsnis. Draudžiami garsiniai signalai

1. Draudžiama naudoti kitokius garsinius signalus, negu tie, kurie nurodyti šiose Taisyklėse, arba naudoti nurodytus signalus kitomis sąlygomis, negu tos, kurios nustatytos ar leidžiamos pagal šias Taisykles.

2. Bet ryšiui tarp laivų ar tarp laivų ir kranto leidžiama naudoti kitus garsinius signalus, jei jų negalima palaikyti signalais, nurodytais šiose Taisyklėse.

4.04 straipsnis. Radiotelefono ryšys[51]

1. Visa radiotelefono ryšio įranga, esanti laive ar plūduriuojančioje priemonėje, turi atitikti kompetentingų institucijų reikalavimus ir būti eksploatuojama pagal šiuos reikalavimus[52].

2. Laivai su mechaniniu varikliu, išskyrus mažuosius laivus, keltus ir plūduriuojančius įrenginius, gali plaukioti tik tuomet, jeigu juose yra du tvarkingai veikiantys radiotelefonai. Plaukiant radiotelefonų kanalai, nustatyti radijo ryšiui tarp laivų palaikyti ir navigacinei informacijai perduoti, turi būti visą laiką įjungti, kad būtų galima perduoti ir priimti informaciją. Kanalai, skirti navigacinei informacijai perduoti, gali būti išjungiami tik trumpam laikui, informacijai kitais kanalais perduoti ar priimti.

3. Keltai ir plūduriuojantys įrenginiai su mechaniniu varikliu gali plaukioti tik tuo atveju, jeigu jose yra tvarkingai veikiantis radiotelefonas. Plaukiant radiotelefono įtaiso kanalas, nustatytas radijo ryšiui tarp laivų palaikyti, turi būti visą laiką įjungtas, kad būtų galima perduoti ir priimti informaciją. Šis kanalas gali būti išjungiamas tik trumpam laiko tarpui, informacijai kitais kanalais perduoti ar priimti. Pirmame ir antrame šio punkto sakinyje esančios nuostatos taikomos ir eksploatacijos metu.

4. Kiekvienas laivas, turintis radiotelefoną, prieš praplaukdamas riboto matomumo ruožus, siaurus laivybos kelius ar tiltų tarpatramius, privalo kanalu, skirtu radijo ryšiui tarp laivų palaikyti, pranešti apie savo buvimą.

5. Skydas „B.11“ (7 priedas) rodo, kad kompetentingos institucijos reikalavimu radiotelefonas yra privalomas.

---

[50] Kompetentingos institucijos gali leisti 75 dB (A) triukšmo lygį.

[51] Kompetentingos institucijos gali atsisakyti taikyti šio straipsnio nuostatas kai kuriems vidaus vandenų keliams, kurie nenaudojami tarptautiniam vežimui.

[52] Daugelio šalių EEK narių vyriausybių telekomunikacijų tarnybos suderino nacionalinius techninius ir eksploatacinius reikalavimus, keliamus radiotelefono įtaisams, esantiems vidaus vandenų plaukiojimo laivuose, Regioniniame susitarime, remiantis Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos (ITU) Radijo ryšio reglamentu.

4.05 straipsnis. Radiolokatorius

1. Laivai gali naudoti radiolokatorių arba vidaus vandenų laivybos ECDIS įrenginį, kurio sistema gali būti naudojama eksploatuojant laivą su radiolokacinio atvaizdo superpozicija (navigacinis režimas), tik tokiu atveju, jeigu:

a) jie turi radiolokatorių arba atitinkamais atvejais vidaus vandenų laivybos ECDIS įrenginį, pritaikytą vidaus vandenų laivybos poreikiams, taip pat kurso keitimo greičio indikatorių. Ši įranga turi būti veikianti ir sertifikuota pagal vidaus vandenų laivybos poreikius, remiantis atitinkamų kompetentingų institucijų reikalavimais, taip pat atsižvelgiant į bendruosius radiolokacinės įrangos techninius reikalavimus, nurodytus 10 priede. Bet savarankiškai nejudantys keltai gali neturėti kurso keitimo greičio indikatoriaus;

b) laive yra asmuo, turintis teisės naudotis radiolokatoriumi liudijimą, išduotą pagal kompetentingų institucijų reikalavimus. Nepažeidžiant 1.09 straipsnio 2 dalies nuostatų, radiolokatorius gali būti naudojamas mokymo tikslais esant geram matomumui dieną ir naktį, net jeigu tokio asmens laive nėra;

c) jie, išskyrus mažuosius laivus ir keltus, turi trijų tonų garsinio signalo davimo įtaisą. Bet kompetentingos institucijos gali nenustatyti, kad būtų naudojama tokia sistema.

Nepažeidžiant 4.04 straipsnio nuostatų, mažieji laivai privalo turėti ir veikiantį radiotelefono įtaisą, skirtą ryšiui kanalu „laivas-laivas“ palaikyti.

2. Stumiamose ar velkamose vilkstinėse ir sujungtose grupėse 1 dalies reikalavimai taikomi tik laivui, kuriame yra vilkstinės ar sujungtos grupės laivavedys.

3. Greitaeigiai laivai privalo naudoti radiolokatorių[53].

5 skyrius

SIGNALIZACIJA IR VANDENŲ KELIO LAIVYBOS SIGNALINIAI ŽENKLAI

5.01 straipsnis. Signalizacija

1. Šių Taisyklių 7 priede nustatyti draudžiamieji ir nurodomieji signaliniai ženklai, ribojamieji signaliniai ženklai ir nukreipiamieji signaliniai ženklai, taip pat vandenų kelio papildomi signaliniai ženklai[54]. Kartu jame apibūdinta šių signalinių ženklų reikšmė.

2. Nepažeisdami kitų šių Taisyklių nuostatų ir kitų taikomų nuostatų[55], taip pat ir specialiųjų nurodymų, minimų 1.19 straipsnyje, laivų įgulų nariai privalo vykdyti reikalavimus ir atsižvelgti į rekomendacijas ar nurodymus, apie kuriuos jiems pranešama signaliniais ženklais, numatytais 1 punkte ir įrengtais vandenų kelyje ar jo krantuose.

5.02 straipsnis. Laivybos signaliniai ženklai

Šių Taisyklių 8 priede nustatomi signaliniai ženklai, kurie gali būti įrengti laivybai palengvinti. Be to, jame patikslinama, kokiomis aplinkybėmis naudojami įvairūs signaliniai žiburiai.

---

[53] Vidaus vandenų keliuose, kuriuose tai leidžiama pagal nacionalinius įstatymus, greitaeigiai laivai, kuriuos leidžiama eksploatuoti tik dieną ir esant ne mažesniam kaip 1 km matomumui, gali neturėti radiolokacinio įrenginio ir posūkio kampinio greičio indikatoriaus.

[54] Kompetentingos institucijos gali neatkartoti savo taisyklėse tų 7 priede nurodytų signalinių ženklų, kurių jos nenaudos tuose vandenų keliuose, kuriuose šios taisyklės taikomos.

[55] Pavyzdžiui, kompetentingos institucijos prireikus gali reguliuoti laivybą kai kuriuose ruožuose specialiaisiais ženklais, kuriuos rodo signaliniai postai.

6 skyrius

PLAUKIOJIMO TAISYKLĖS

A. BENDROSIOS NUOSTATOS

6.01 straipsnis. Apibrėžtys

1. Šiame skyriuje I kategorijos vandenų keliais laikomi šie keliai[56]:

... .

Visi kiti vandenų keliai priskirti II kategorijai.

2. Šiame skyriuje sąvoka „kryptimi aukštyn“ laivybos kelyje laikoma kryptis link upės ištakos, įskaitant ruožus, kuriuose atoslūgio ir potvynio metu tėkmės kryptis pasikeičia.

Kanaluose kryptį nustato kompetentingos institucijos ir vartojama sąvoka „kryptimi nuo punkto A link punkto B“[57].

3. Šiame skyriuje vartojami šie terminai:

a) „priešpriešinis plaukiojimas“, kai du laivai juda priešingomis ar beveik priešingomis kryptimis;

b) „aplenkimas“, kai laivas (lenkiantysis) artėja prie kito laivo (lenkiamojo) didesnio kaip 22,5° kampo kryptimi iš laivagalio traverse ir lenkia jį;

c) „kertantys kursai“, kai du laivai priartėja kitaip, negu nurodyta a ir b punktuose.

6.01bis straipsnis. Greitaeigiai laivai

Greitaeigiai laivai privalo palikti visiems kitiems laivams reikiamą erdvę, kad šie galėtų toliau plaukti savo kursu ir manevruoti; jie negali reikalauti, kad pastarieji duotų jiems kelią.

6.02 straipsnis. Mažieji laivai: bendrosios taisyklės

1. Šiame skyriuje sąvoka „mažasis laivas“ reiškia pavienius mažuosius laivus, taip pat vilkstines, kurias sudaro vien tik mažieji laivai.

2. Kai šio skyriaus nuostatose nustatyta, kad ši plaukiojimo taisyklė netaikoma mažiesiems laivams kitų laivų atžvilgiu, šie mažieji laivai privalo palikti visiems kitiems laivams, įskaitant ir greitaeigius laivus, reikiamą erdvę, kad šie galėtų toliau plaukti savo kursu ir manevruoti; jie negali reikalauti, kad pastarieji duotų jiems kelią.

B. PRIEŠPRIEŠINIS PLAUKIOJIMAS, KURSŲ KIRTIMASIS IR APLENKIMAS

---

[56] Iš esmės I kategorija apima upes, o II kategorija – kanalus, ežerus ir plačius vandenų kelius.

[57] Kompetentingos institucijos gali sugrupuoti nurodymus, numatytus 1 ir 2 dalyse, vienoje lentelėje, kuri atrodytų, pavyzdžiui, taip:

1. I kategorijos laivybos keliai yra šie:

Laivybos keliai	*Kryptis „aukštyn“*
upė A	link ištakos
upė B	link ištakos, bet žemiau... kryptimi, priešinga potvynio pakilimo srovės krypčiai
kanalas C–D	link C

Visi kiti vandenų keliai priskirti II kategorijai.

2. Šiuose II kategorijos vandenų keliuose kryptimi „aukštyn“, taikant 6.08 straipsnio 1 dalį ir 6.12 straipsnį, laikoma ši kryptis:

upė A	kryptis link ištakos
kanalas B–C (kanalas su vandenskyros bjefu)	nuo B ir C link... šliuzo vandenskyros bjefo kryptimi.

6.03 straipsnis. Bendrieji principai

1. Kurso kirtimasis ar aplenkimas leidžiamas tik tais atvejais, kai farvaterio pločio neabejotinai užtenka praplaukti vienu metu, atsižvelgiant į visas vietos sąlygas ir kitų laivų judėjimą.

2. Vilkstinėse vizualiuosius signalus, nustatytus 3.17, 6.04 ir 6.05 straipsniuose, privalo rodyti tik laivas, kuriame yra vilkstinės ar sujungtos grupės laivavedys, o velkamos vilkstinės atveju – velkamas laivas, esantis vilkstinės priekyje.

3. Laivai, plaukiantys tokiais kursais, kuriuose nėra jokio susidūrimo pavojaus, neturi keisti nei kurso, nei greičio taip, kad galėtų išlikti susidūrimo pavojus.

4. Kai plaukiant priešpriešiais ar besikertančiais kursais vienas laivas privalo duoti kelią kitam laivui, pastarasis neturi keisti nei kurso, nei greičio. Kai dėl kokios nors priežasties laivas, kuris neturi keisti nei kurso, nei greičio, atsiranda taip arti kito, kad susidūrimo neįmanoma išvengti vien tik laivo, kuris privalo duoti kelią, manevravimu, pirmasis laivas privalo atlikti tinkamą manevrą, kad būtų išvengta susidūrimo[58].

6.03bis straipsnis. Kursų kirtimasis

1. Jeigu du laivai plaukia besikertančiais kursais taip, kad gali kilti susidūrimo pavojus, laivas, kuris mato kitą laivą prie dešiniojo borto, privalo duoti jam kelią ir, jeigu leidžia aplinkybės, išvengti jo kurso kirtimo iš priekio. Bet laivas, kuris plaukia dešiniąja farvaterio puse, privalo toliau judėti savo kursu. Ši taisyklė netaikoma mažiesiems laivams kitų laivų atžvilgiu.

2. 1 punkto nuostata netaikoma, kai taikomos 6.13, 6.14 ar 6.16 straipsnių nuostatos.

3. Neatsižvelgiant į pirmiau minėto 1 punkto nuostatas, kuriose numatoma kitaip, – jeigu mažųjų laivų atveju du mažieji laivai plaukia besikertančiais kursais taip, kad gali kilti susidūrimo pavojus, – mažieji laivai su mechaniniu varikliu privalo duoti kelią visiems kitiems mažiesiems laivams, o mažieji laivai, kurie nėra laivai su mechaniniu varikliu ir neplaukia su burėmis, privalo duoti kelią mažiesiems buriniams laivams.

Bet laivas, kuris plaukia dešiniąja farvaterio puse, turi toliau plaukti savo kursu.

4. Neatsižvelgiant į pirmiau minėto 1 punkto nuostatas, kuriose numatoma kitaip, – jeigu burinių laivų atveju du laivai plaukia besikertančiais kursais taip, kad gali kilti susidūrimo pavojus, – vienas iš jų privalo duoti kelią taip:

a) kai laivai plaukia skirtingais halsais, laivas, plaukiantis kairiuoju halsu, privalo duoti kelią kitam laivui;

b) kai abu laivai plaukia vienu ir tuo pačiu halsu, laivas, esantis prieš vėją, privalo duoti kelią laivui, esančiam pavėjui;

c) jeigu laivas, plaukiantis kairiuoju halsu, mato kitą laivą, esantį prieš vėją, ir negali tiksliai nustatyti, kairiuoju ar dešiniuoju halsu plaukia šis laivas, jis privalo duoti šiam kelią.

Bet laivas, plaukiantis dešiniąja farvaterio puse, savo kurso nekeičia.

Šio punkto nuostatos netaikomos mažiesiems laivams kitų laivų atžvilgiu.

[58] Kompetentinga institucija gali nenustatyti šios nuostatos.

6.04 straipsnis. Priešpriešinis plaukiojimas: bendrosios taisyklės

I KATEGORIJA

1. Priešpriešinio plaukiojimo metu laivai, plaukiantys aukštyn, privalo, atsižvelgdami į vietos sąlygas ir kitų laivų judėjimą, duoti kelią žemyn plaukiantiems laivams.

2. Aukštyn plaukiantys laivai, duodantys žemyn plaukiantiems laivams kelią pro kairįjį bortą, neduoda jokio signalo.

3. Aukštyn plaukiantys laivai, duodantys žemyn plaukiantiems laivams kelią pro dešinįjį bortą, privalo iš anksto signalizuoti iš dešiniojo borto:

a) dieną:

- arba dažnai blyksinčiu stipriuoju baltu žiburiu, arba šviesiai mėlyna vėliava ar skydu;

- arba šviesiai mėlynu skydu kartu su dažnai blyksinčiu ryškiuoju baltu žiburiu;

b) naktį:

- dažnai blyksinčiu ryškiuoju baltu žiburiu; tuo pačiu metu gali būti signalizuojama ir šviesiai mėlynu skydu.

Ši signalizacija turi būti matoma iš priekio ir iš laivagalio ir duodama iki prasilenkimo pabaigos. Draudžiama pirmiau nurodytą signalizaciją duoti ilgiau negu nustatyta, išskyrus atvejus, kai laivas nori parodyti, kad jis ketina praleisti kitus žemyn plaukiančius laivus pro dešinįjį bortą. Šviesiai mėlynas skydas turi turėti ne siauresnį kaip 5 cm baltą apvadą; rėmas, lentelių konstrukcija ir dažnai blyksinčio žiburio žibintas turi būti tamsios spalvos.

4. Kai tik iškyla nuogąstavimų, kad aukštyn plaukiančių laivų ketinimų nesuprato žemyn plaukiantys laivai, aukštyn plaukiantys laivai privalo duoti:

- „vieną trumpą garsą“, kai turi būti prasilenkiama kairiuoju bortu, arba

- „du trumpus garsus“, kai turi būti prasilenkiama dešiniuoju bortu.

II KATEGORIJA

1. Jeigu du laivai plaukia priešpriešiniais kursais taip, kad gali kilti susidūrimo pavojus, abu laivai turi pakeisti kursą pasitraukdami dešinėn, kad jie galėtų prasilenkti kairiaisiais bortais.

Ši taisyklė netaikoma mažiesiems laivams kitų laivų atžvilgiu.

2. Aukštyn plaukiantys laivai, duodantys žemyn plaukiantiems laivams kelią pro kairįjį bortą, neduoda jokio signalo.

3. Neatsižvelgiant į minėto 1 punkto nuostatas, kuriose numatoma kitaip, burinių laivų priešpriešinio plaukiojimo atveju taikomos 6.03*bis* straipsnio 4 dalies nuostatos.

5. Nepažeisdami toliau esančio 6.05 straipsnio nuostatų, žemyn plaukiantys laivai turi plaukti keliu, nurodytu aukštyn plaukiančių laivų, laikydamiesi pirmiau nurodytų nuostatų; jie turi kartoti 3 punkte nurodytus vizualiuosius signalus ir 4 punkte nurodytus garsinius signalus, kuriuos rodo ar duoda jiems laivai, plaukiantys aukštyn.

6. Pirmiau minėtų 1–5 dalių nuostatos netaikomos nei mažiesiems laivams kitų laivų atžvilgiu, nei mažiesiems laivams, plaukiantiems priešpriešiniu kursu su kitais mažaisiais laivais.

7. Priešpriešiais plaukiant dviem mažiesiems laivams, taikomos 6.04 straipsnio nuostatos, II kategorija.

6.05 straipsnis. Priešpriešinis plaukiojimas: nukrypimas nuo bendrųjų taisyklių

I KATEGORIJA

1. Nukrypdami nuo 6.04 straipsnio nuostatų, šių kategorijų laivai:

a) reguliariais reisais vykstantys keleiviniai laivai, plaukiantys žemyn, kurių maksimalus leidžiamas keleivių skaičius ne mažesnis už skaičių, nustatytą kompetentingos institucijos, jeigu jie nori prisišvartuoti prie prieplaukos, esančios ant kranto, palei kurį plaukia aukštyn plaukiantys laivai,

b) velkamos vilkstinės, plaukiančios žemyn, kurios, norėdamos pasukti aukštyn prieš srovę, nori plaukti palei tam tikrą krantą, turi teisę reikalauti, kad aukštyn plaukiantys laivai pakeistų kelią, suteiktą jiems pagal minėtą 6.04 straipsnį, jeigu tas kelias jiems netinka.

Bet jos gali reikalauti to tik įsitikinusios, kad jų reikalavimas gali būti patenkintas nerizikuojant.

II KATEGORIJA

1. Nukrypdami nuo 6.04 straipsnio bendrosios taisyklės, laivai gali išimtiniais atvejais ir jei jie įsitikino, kad jų reikalavimas gali būti patenkintas nerizikuojant, reikalauti, kad būtų prasilenkiama dešiniaisiais bortais[59].

[59] Kompetentingos institucijos gali aiškiai apriboti šiuos išimtinius atvejus, pavyzdžiui:

- tuštiems laivams, kurie dėl šoninio vėjo negali laikytis dešinės pusės,
- laivams, kurie turi švartuotis prie kranto, esančio jiems iš kairės pusės,
- laivams, kurie turi įplaukti į uostą, praplaukti intaku, praplaukti šliuzu ar po tiltu, esančiais jiems iš kairės pusės.

2. Šiuo atveju žemyn plaukiantys laivai privalo laiku duoti šiuos signalus:

- jeigu jie nori prasilenkti kairiuoju bortu, jie turi duoti „vieną trumpą garsą“,

- ir jeigu jie nori prasilenkti dešiniuoju bortu, jie turi duoti „du trumpus garsus” ir, be to, duoti signalą, numatytą 6.04 straipsnio 3 dalyje.

2. Šiuo atveju jie duoda „du trumpus garsus“. Be to, jie turi duoti signalą, nustatytą 6.04 straipsnio 3 dalies a ir b punktuose (I kategorija). Šis signalas turi būti matomas iš priekio ir iš laivagalio ir turi būti duodamas iki prasilenkimo pabaigos. Draudžiama nurodytą signalizaciją duoti ilgiau negu nustatyta, išskyrus atvejus, kai laivas nori parodyti, kad jis ketina praleisti kitus žemyn plaukiančius laivus pro dešinįjį bortą[60].

3. Aukštyn plaukiantys laivai šiuo atveju privalo įvykdyti žemyn plaukiančių laivų reikalavimą ir tai patvirtinti taip:

- jeigu turi būti prasilenkiama kairiuoju bortu, tai jie turi duoti „vieną trumpą garsą” ir, be to, nutraukti signalizavimą, numatytą 6.04 straipsnio 3 dalyje;

- jeigu turi būti prasilenkiama dešiniuoju bortu, tai jie turi duoti „du trumpus garsus“ ir, be to, duoti signalą, numatytą 6.04 straipsnio 3 dalyje.

3. Šiuo atveju priešpriešiais plaukiantys laivai irgi duoda „du trumpus garsus“ ir privalo užleisti reikiamą vietą iš dešinės pusės. Jie turi vienu metu duoti signalus, numatytus 6.04 straipsnio 3 dalyje (I kategorija)[61].

4. Kai tik iškyla nuogąstavimų, kad žemyn plaukiančių laivų ketinimų nesuprato aukštyn plaukiantys laivai, žemyn plaukiantys laivai turi pakartoti garsinius signalus, numatytus šio straipsnio 3 dalyje.

4. Jeigu priešpriešiais plaukiantys laivai mano, kad reikalaujamas kelias netinkamas ir kad yra pavojus susidurti, jie privalo duoti „labai trumpų garsų seriją“. Šiomis aplinkybėmis laivavedžiai turi imtis visų priemonių, kad būtų išvengta pavojaus.

5. Jeigu aukštyn plaukiantys laivai mano, kad žemyn plaukiančių laivų reikalaujamas kelias netinkamas ir kad tai kelia susidūrimo pavojų, jie privalo duoti „labai trumpų garsų seriją“. Šiomis aplinkybėmis laivavedžiai turi imtis visų priemonių, kad būtų išvengta pavojaus.

6. Pirmiau minėtų 1–5 dalių nuostatos netaikomos nei mažiesiems laivams kitų laivų atžvilgiu, nei mažiesiems laivams, plaukiantiems priešpriešiniu kursu su kitais mažaisiais laivais.

6.06 straipsnis. Susitikimas su laivais, judančiais velkant juos nuo kranto

Susitikus laivui, judančiam velkant jį nuo kranto, su laivu, kuris juda kitaip, pastarasis privalo visada, nukrypdamas nuo nurodytų 6.04 ir 6.05 straipsnių, užleisti pirmajam pusę, iš kurios jis velkamas.

[60] Kompetentingos institucijos gali nenustatyti, kad būtų duodami šie signalai.

[61] Idem.

6.07 straipsnis. Prasilenkimas siauruose keliuose

1. Siekiant pagal galimybes išvengti susitikimo tokiuose ruožuose ar vietose, kuriose farvateris nėra neginčijamai gana platus prasilenkti (siauri keliai), taikomos šios taisyklės:

a) visi laivai turi praplaukti siaurais keliais kuo greičiau;

b) tais atvejais, kai matomumas ribotas, laivai, prieš įplaukdami į siaurą kelią, privalo duoti „vieną ilgą garsą“; jeigu reikia – pavyzdžiui, kai siauras kelio ruožas yra ilgas – plaukdami juo jie privalo kartoti šį signalą;

c) vandenų keliuose, kuriuose nustatytos sąvokos „žemyn“ ir „aukštyn“,

i) jeigu aukštyn plaukiantis laivas ar vilkstinė mato, kad žemyn plaukiantis laivas įplaukia į siaurą kelią, jie privalo sustoti žemiau šio kelio ir laukti, kol žemyn plaukiantis laivas jį praplauks;

ii) jeigu aukštyn plaukianti vilkstinė jau įplaukė arba aukštyn plaukiantis laivas jau įplaukė į siaurą kelią, žemyn plaukiantys laivai ar vilkstinės privalo, kiek įmanoma, sustoti kuo aukščiau šio kelio ir laukti, kol aukštyn plaukiantis laivas ar vilkstinė jį praplauks.

d) vandenų keliuose, kuriuose sąvokos „žemyn“ ir „aukštyn“ nenustatytos,

i) laivai, kuriems nėra kliūčių iš dešinės pusės, taip pat laivai, kuriems išorinė vingio pusė yra iš dešinės, kai siauras kelias yra vingyje, privalo plaukti savo kursu, o kiti laivai privalo laukti, kol pirmieji nepraplauks siauro kelio ruožo; bet ši nuostata netaikoma mažųjų ir kitų laivų priešpriešinio plaukiojimo atveju;

ii) priešpriešiais plaukiant mažajam buriniam laivui ir kitos kategorijos mažajam laivui, mažasis burinis laivas privalo plaukti savo kursu, o kitas laivas privalo laukti, kol mažasis burinis laivas praplauks siaurą kelio ruožą;

iii) priešpriešiais plaukiant dviem mažiesiems buriniams laivams, laivas, esantis prieš vėją, arba, jeigu abu laivai yra prieš vėją, laivas, kuris plaukia dešiniuoju halsu, privalo plaukti savo kursu, o kitas laivas privalo laukti, kol pirmasis laivas praplauks siaurą kelio ruožą.

Ši nuostata netaikoma mažiesiems buriniams laivams kitų laivų atžvilgiu.

2. Jeigu susitikimas siaurame kelyje tampa neišvengiamas, laivai privalo imtis visų galimų priemonių, kad jis įvyktų tokioje vietoje ir tokiomis sąlygomis, kuriomis pavojus minimalus. Jeigu vairuotojas pastebi susidūrimo pavojų, laivas privalo duoti „labai trumpų garsų seriją“.

6.08 straipsnis. Draudimas susitikti vandenų kelio signaliniais ženklais

1. Artėdami prie ruožo, pažymėto draudžiamuoju ženklu A.4 arba A.4.1 (7 priedas),

a) vandenų keliuose, kuriuose nustatytos sąvokos „žemyn“ ir „aukštyn“,

- aukštyn plaukiantys laivai ar vilkstinės privalo sustoti priartėjus žemyn plaukiantiems laivams ar vilkstinėms ir laukti, kol žemyn plaukiantys laivai praplauks šį ruožą;

b) vandenų keliuose, kuriuose sąvokos „žemyn“ ir „aukštyn“ nenustatytos,

- taikomos atitinkamos taisyklės, numatytos 6.07 straipsnyje.

2. Jeigu, siekdamos išvengti susitikimo, kompetentingos institucijos nustato, kad būtų plaukiama paeiliui viena ir kita kryptimi, tai

- draudimas praplaukti žymimas bendru draudžiamuoju signaliniu ženklu (A.1 (7 priedas);

- leidimas praplaukti žymimas bendru leidžiamuoju signaliniu ženklu (E.1 (7 priedas).

Atsižvelgiant į vietos sąlygas, prieš draudžiantį praplaukti signalinį ženklą gali būti įrengtas nurodomasis signalinis ženklas B.8 (7 priedas), naudojamas kaip išankstinis signalinis ženklas.

3. Jeigu signalų, nurodytų 2 dalyje, negalima parodyti, laivai privalo sustoti ir laukti, kol gaus kompetentingų institucijų atstovo leidimą praplaukti[62].

6.09 straipsnis. Aplenkimas: bendrosios nuostatos

1. Aplenkti leidžiama tik tada, kai lenkiantysis laivas įsitikina, kad lenkimas nekelia pavojaus.

2. Lenkiamasis laivas prireikus ir pagal galimybes privalo palengvinti lenkimą. Jis turi sumažinti greitį, kai to reikia, kad galima būtų aplenkti saugiai ir gana greitai, netrukdant judėti kitiems laivams.

Ši nuostata netaikoma, kai mažasis laivas lenkia laivą, kuris nėra mažasis laivas.

6.10 straipsnis. Aplenkimas

1. Dažniausiai lenkiantysis laivas turi lenkti lenkiamąjį laivą iš kairiojo borto. Kai farvateris, akivaizdžiai, gana platus, lenkiantysis laivas gali lenkti lenkiamąjį laivą ir iš dešiniojo borto.

2. Kai burinį laivą lenkia kitas burinis laivas, lenkiantysis laivas privalo, dažniausiai, lenkti lenkiamąjį laivą iš priešvėjinės pusės. Ši nuostata netaikoma mažajam buriniam laivui, lenkiamam kito burinio laivo.

Kai kokį nors laivą lenkia burinis laivas, lenkiamasis laivas privalo palengvinti lenkiančiojo laivo praplaukimą iš priešvėjinės pusės. Ši nuostata netaikoma, kai mažasis laivas lenkia kokį nors kitą laivą.

3. Jeigu aplenkti įmanoma lenkiamajam laivui nepakeitus kurso ir greičio, lenkiantysis laivas neduoda jokių garsinių signalų.

4. Kai aplenkti galima tik tuomet, jei lenkiamasis laivas turi nukrypti nuo kurso, arba kai nuogąstaujama, kad jis nesuprato lenkiančiojo laivo ketinimų, ir tai gali sukelti susidūrimo pavojų, lenkiantysis laivas turi signalizuoti:

a) „dviem ilgais ir dviem trumpais garsais“, jeigu jis ketina aplenkti lenkiamąjį laivą iš kairės;

b) „dviem ilgais garsais ir vienu trumpu garsu“, jeigu jis ketina aplenkti lenkiamąjį laivą iš dešinės.

5. Kai lenkiamasis laivas gali įvykdyti šį lenkiančiojo laivo prašymą, jis privalo užleisti reikiamą vietą iš atitinkamos pusės, pasitraukdamas, jeigu reikia, į priešingą pusę, ir signalizuoti:

a) „vienu trumpu garsu“, kai aplenkti reikia iš kairės;

b) „dviem trumpais garsais“, kai aplenkti reikia iš dešinės[6363].

6. Kai aplenkti negalima iš tos pusės, iš kurios prašo lenkiantysis laivas, bet galima iš kitos pusės, lenkiamasis laivas turi signalizuoti:

a) „vienu trumpu garsu“, kai aplenkti galima iš kairės, ir

b) „dviem trumpais garsais“, kai aplenkti galima iš dešinės.

Jeigu šiais atvejais lenkiantysis laivas vis dėlto ketina lenkti, jis privalo signalizuoti „dviem trumpais garsais“ a punkte numatytu atveju arba „vienu trumpu garsu“ b punkte numatytu atveju.

Tokiu atveju lenkiamasis laivas privalo užleisti reikiamą vietą iš tos pusės, iš kurios turi būti aplenktas, pasitraukdamas, jeigu reikia, į priešingą pusę.

7. Kai aplenkti neįmanoma dėl susidūrimo pavojaus, lenkiamasis laivas privalo signalizuoti „penkiais trumpais garsais“.

---

[62] Kompetentingos institucijos gali nenustatyti šios nuostatos.

[63] Kompetentingos institucijos gali nenustatyti šių signalų.

8. Minėtų 4–7 punktų nuostatos netaikomos nei mažiesiems laivams kitų laivų atžvilgiu, nei mažiesiems laivams lenkiant mažuosius laivus.

6.11 straipsnis. Draudimas aplenkti vandenų kelio signaliniais ženklais

Nepažeidžiant 6.08 straipsnio 1 dalies nuostatų, lenkti draudžiama:

a) dažniausiai ruožuose, pažymėtuose signalu A.2 (7 priedas);

b) tarp vilkstinių rajonuose, pažymėtuose ženklu A.3 (7 priedas). Bet šis draudimas netaikomas, kai bent viena vilkstinė yra stumiama vilkstinė, kurios maksimalūs matmenys ne didesni kaip 110 m x 12 m.

C. KITOS PLAUKIOJIMO TAISYKLĖS

6.12 straipsnis. Plaukiojimas ruožuose, kuriuose kelias nustatytas[64]

1. Ruožuose, kuriuose kelias nustatytas, šis kelias žymimas nustatomaisiais signaliniais ženklais B.1, B.2, B.3 ar B.4 (7 priedas). Ruožo pabaiga gali būti pažymėta nurodomuoju signaliniu ženklu E.11 (7 priedas).

2. Tokiame ruože aukštyn plaukiantys laivai jokiu būdu neturi trukdyti judėti žemyn plaukiantiems laivams; pavyzdžiui, artėdami prie nustatomojo signalinio ženklo B.4, jie turi, jeigu reikia, sumažinti greitį ir net sustoti, kad suteiktų galimybę žemyn plaukiantiems laivams atlikti atitinkamą manevrą.

6.13 straipsnis. Posūkis

1. Laivai gali apsisukti tik po to, kai įsitikina, kad kitų laivų judėjimas suteikia jiems galimybę atlikti tai nerizikuojant ir kad kiti laivai nebus priversti staiga keisti savo kursą ar greitį.

2. Jeigu numatomas manevras verčia kitus laivus keisti kursą ar greitį, tai laivas, ketinantis apsisukti, privalo iš anksto perspėti apie tai signalizuodamas:

a) „vienu ilgu ir vienu trumpu garsu“, jeigu jis ketina sukti į dešinę, arba

b) „vienu ilgu garsu ir dviem trumpais garsais“, jeigu jis ketina sukti į kairę.

3. Kiti laivai, kiek tai būtina ir įmanoma, turi pakeisti greitį ir kursą, kad galima būtų apsisukti nerizikuojant. Pavyzdžiui, laivams, kurie nori pasukti prieš srovę, jie turi padėti taip, kad šis manevras galėtų būti atliktas laiku.

4. Minėtų 1–3 dalių nuostatos netaikomos mažiesiems laivams kitų laivų atžvilgiu. Mažiesiems laivams vienas kito atžvilgiu taikomos tik 1 ir 3 dalių nuostatos.

5. Apsisukti ruožuose, pažymėtuose draudžiamuoju signaliniu ženklu A.8 (7 priedas), draudžiama. Bet jeigu vandenų kelyje yra ruožų, pažymėtų nurodomuoju signaliniu ženklu E.8 (7 priedas), vairuotojui rekomenduojama pasirinkti šį ruožą, kad jame atliktų posūkį, kuriam vis tiek taikomi šio straipsnio reikalavimai.

6.14 straipsnis. Laivo valdymas jam išplaukiant

Taigi 6.13 straipsnio nuostatos taip pat taikomos, išskyrus keltus, laivams, kurie išplaukia iš inkaravimosi ar švartavimosi vietos neapsisukdami; tačiau signalai, nustatyti nurodyto straipsnio 2 dalyje, keičiami šiais:

„vienas trumpas garsas“, kai laivas keičia savo kursą į dešinę, arba

„du trumpi garsai“, kai laivas keičia savo kursą į kairę.“

[64] Kompetentingos institucijos gali priimti sprendimą netaikyti šio straipsnio arba taikyti tik 1 punktą.

6.15 straipsnis. Draudimas įplaukti į erdvę tarp velkamos vilkstinės laivų

Įplaukti į erdvę tarp velkamos vilkstinės laivų draudžiama.

6.16 straipsnis. Uostai ir intakai: įplaukimas ir išplaukimas, išplaukimas kertant pagrindinį vandenų kelią

1. Laivai gali įplaukti į uostus ir intakus ar išplaukti iš jų, taip pat išplaukti į pagrindinį vandenų kelią ar kirsti jį išplaukdami tik po to, kai jie įsitikina, kad taip manevruoti galima saugiai ir kad kiti laivai nebus priversti staiga keisti savo kursą ar greitį.

Jeigu laivas, plaukiantis žemyn pasroviui, turi pakilti aukštyn prieš srovę, kad įplauktų į uostą ar intaką, jis privalo suteikti pirmenybę bet kuriam aukštyn prieš srovę plaukiančiam laivui, kuris irgi nori įplaukti į uostą ar intaką.

Kai kuriais atvejais keliai, traktuojami kaip intakai, gali būti žymimi signaliniais ženklais E.9 arba E.10 (7 priedas).

2. Laivai, atliekantys kurį nors iš manevrų, nurodytų 1 punkte, jeigu jų numatytas manevras gali ar turi priversti kitus laivus pakeisti kursą ar greitį, privalo iš anksto perspėti apie šį manevrą signalizuodami:

- „trimis ilgais garsais ir vienu trumpu garsu“, jeigu norėdami įplaukti ar išplaukę jie turi plaukti į dešinę;
- „trimis ilgais ir dviem trumpais garsais“, jeigu norėdami įplaukti ar išplaukę jie turi plaukti į kairę;
- „trimis ilgais garsais“, jeigu išplaukę į pagrindinį vandenų kelią jie nori jį kirsti.

Iki kirtimo pabaigos jie turi signalizuoti, jeigu reikia:

- „vienu ilgu ir vienu trumpu garsu“, jeigu jie ketina plaukti į dešinę; arba
- „vienu ilgu garsu ir dviem trumpais garsais“, jeigu jie ketina plaukti į kairę.

3. Kiti laivai privalo, jeigu reikia, pakeisti savo kursą ir greitį.

Ši nuostata taip pat taikoma, jeigu pagrindiniame vandenų kelyje, šalia išplaukimo iš uosto ar intako vietos, įrengtas ženklas B.10 (7 priedas).

4. Jeigu šalia išplaukimo iš uosto ar intako vietos įrengtas vienas iš signalinių ženklų B.9 (7 priedas), išplaukiantys iš uosto ar intako laivai gali įplaukti į pagrindinį vandenų kelią ar jį kirsti tik tuo atveju, kai šis manevras neverčia pagrindiniu keliu plaukiančių laivų pakeisti kursą ar greitį.

5. Laivai negali įplaukti į uostą ar intaką, jeigu pagrindiniame kelyje pastatytas ženklas A.1 kartu su pagalbiniu ženklu, nurodytu 7 priedo II skyriaus 2 dalyje.

Laivai negali išplaukti iš uosto ar intako, jeigu šalia išplaukimo vietos pastatytas ženklas A.1 kartu su pagalbiniu ženklu, nurodytu 7 priedo II skyriaus 2 dalyje.

6. Net jeigu šis manevras gali priversti laivus, plaukiančius pagrindiniu keliu, pakeisti kursą ar greitį, laivai gali įplaukti į uostą ar intaką, jeigu pagrindiniame kelyje įrengtas ženklas E.1 kartu su pagalbiniu ženklu, nurodytu II skyriaus 2 dalyje (7 priedas). Jie gali išplaukti iš uosto ar intako, jeigu prie išplaukimo vietos pastatytas ženklas E.1 kartu su pagalbiniu ženklu, nurodytu II skyriaus 2 dalyje (7 priedas); pastaruoju atveju ženklas B.10 (7 priedas) įrengiamas pagrindiniame kelyje.

7. 1–3 dalių nuostatos netaikomos mažiesiems laivams kitų laivų atžvilgiu, o 4 dalies nuostatos netaikomos laivams, kurie nėra mažieji laivai, tokių laivų atžvilgiu. 2 dalies nuostata netaikoma mažiesiems laivams vienas kito atžvilgiu.

6.17 straipsnis. Šalia plaukiančių laivų judėjimas viena kryptimi

1. Laivai gali plaukti šalia viena kryptimi tik tada, kai tai leidžiama pagal esamą laisvą erdvę ir kai dėl to nekyla kliūčių ar pavojaus laivybai.

2. Išskyrus aplenkimo ar susitikimo atvejus, draudžiama plaukti mažesniu kaip 50 m atstumu nuo laivo, surišto junginio ar stumiamos vilkstinės, naudojančių signalizaciją, numatytą 3.14 straipsnio 2 arba 3 dalyse.

3. Nepažeidžiant 1.20 straipsnio nuostatų, laivams draudžiama priplaukti prie judančio laivo ar plūdriųjų medžiagų junginio, švartuotis prie jų ar plaukti jų kilvateryje be aiškaus jų laivavedžio leidimo.

4. Vandens slidininkai ir asmenys, užsiimantys vandens sporto rūšimis ir nenaudojantys tam laivų, privalo laikytis pakankamu atstumu nuo plaukiančių laivų ir plūdriųjų medžiagų junginių, taip pat nuo plūduriuojančių įrenginių.

6.18 straipsnis. Draudimas vilkti inkarus, trosus ar grandines

1. Draudžiama vilkti inkarus, trosus ar grandines.

2. Šis draudimas nesusijęs nei su nedideliu vietos pakeitimu stovėjimo vietose, nei su manevrais; bet jis taikomas manevrams ir vietos pakeitimams tuose ruožuose, kurie pažymėti pagal 7.03 straipsnio 1 dalies b punkto nuostatas draudžiamuoju signaliniu ženklu A.6 (7 priedas).

3. Šis draudimas taip pat netaikomas ruožams, pažymėtiems pagal 7.03 straipsnio 2 dalies nuostatas nurodomuoju signaliniu ženklu E.6 (7 priedas).

6.19 straipsnis. Dreifavimas

1. Dreifuoti draudžiama. Šis draudimas nesusijęs su nedideliais vietos pakeitimais stovėjimo, pakrovimo ir iškrovimo vietose.

2. Žemyn plaukiantys laivai, pirmagaliu nukreipti prieš srovę, varikliui dirbant priekine eiga, traktuojami kaip plaukiantys aukštyn, o ne kaip dreifuojantys.

6.20 straipsnis. Bangavimas

1. Laivai turi reguliuoti savo greitį taip, kad nekeltų bangavimo ar išvengtų įsiurbimo, kurie galėtų pakenkti judantiems ar stovėjimo vietoje esantiems laivams, taip pat statiniams. Pavyzdžiui, jie privalo laiku sumažinti greitį, bet jis neturi būti mažesnis už greitį, reikalingą saugiam valdymui:

a) prieš įplaukdami į uostą;

b) arti laivų, kurie prišvartuoti prie kranto ar prieplaukos arba kurie pakraunami ar iškraunami;

c) arti laivų, kurie stovi įprastinėse stovėjimo vietose;

d) arti savarankiškai nejudančių keltų;

e) vandens kelių ruožuose, pažymėtuose kompetentingų institucijų; šie ruožai gali būti pažymėti signaliniu ženklu A.9 (7 priedas).

2. Atsižvelgiant į 1.04 straipsnio nuostatas, įpareigojimai, numatyti 1 dalies b ir c punktuose, netaikomi mažiesiems laivams.

3. Arti laivų, rodančių signalus, nustatytus 3.25 straipsnio 1 dalies c punkte, ir arti laivų, plūdriųjų medžiagų junginių ar plūduriuojančių priemonių, rodančių signalus, nustatytus 3.29 straipsnio 1 punkte, kiti laivai turi sumažinti greitį pagal 1 punkto reikalavimus. Be to, jie privalo kuo labiau pasukti į šalį.

6.21 straipsnis. Vilkstinės

1. Laivų su mechaniniu varikliu, varančių vilkstinę, galingumas turi būti toks, kad jo pakaktų tinkamam vilkstinės manevringumui užtikrinti.

2. Stūmikas privalo turėti galimybę laiku sustabdyti vilkstinę jos nepasukdamas ir taip, kad išlaikytų tinkamą vilkstinės manevringumą[65].

3. Laivams su mechaniniu varikliu, velkantiems, stumiantiems ar vedantiems sujungtų laivų grupę, draudžiama palikti šiuos laivus švartavimo ar inkaro nuleidimo metu iki to momento, kol jie nepaliko farvaterio ir kol vilkstinės laivavedys neįsitikino, kad jie pastatyti saugiai.

4. Jūrų laivų baržos gali būti stumiamos vilkstinės priekyje tik tuo atveju, jeigu inkarai bus vilkstinės priekyje.

5. Keleiviniams laivams, vežantiems keleivius, draudžiama plaukti sujungtoje laivų grupėje. Judėti sujungtoje grupėje leidžiama tik keleivinio laivo avarinio buksyravimo atveju.

6.21bis straipsnis. Stumiamų baržų buvimo vietos pakeitimas už stumiamos vilkstinės ribų

Už stumiamos vilkstinės ribų pakeisti stumiamos baržos buvimo vietą leidžiama tik:

a) jeigu ją velka bortu laivas su mechaniniu varikliu;

b) trumpuose ruožuose formuojant ar išformuojant stumiamą vilkstinę.

6.22 straipsnis. Laikinas laivybos nutraukimas

Kai kompetentingos institucijos nustato, kad įsigalioja bendrasis draudžiamasis signalinis ženklas A.1 (7 priedas), nurodantis, jog laivyba laikinai nutraukta, visi laivai privalo sustoti, nepriplaukę iki šio draudžiamojo signalinio ženklo.

6.22bis straipsnis. Plaukiojimas arti darbus atliekančių plūduriuojančių įrenginių ir užplaukusių ant seklumos ar nuskendusių laivų, taip pat šalia laivų, negalinčių manevruoti

Draudžiama plaukti arti laivų, nurodytų 3.25 straipsnyje, iš tos pusės, iš kurios jie signalizuoja raudonu žiburiu ar raudonais žiburiais, nustatytais 3.25 straipsnio 1 dalies b ir d punktuose, arba skydu A.1 (7 priedas), raudonu rutuliu ar raudona vėliava, nustatytais 3.25 straipsnio 1 dalies b ir d punktuose, arba plaukti arti laivų, nurodytų 3.34 straipsnyje, iš tos pusės, iš kurios jie signalizuoja dviem raudonais žiburiais ar dviem juodais rutuliais, nustatytais 3.34 straipsnio 2 dalies a punkte.

D. KELTAI

6.23 straipsnis. Keltams galiojančios taisyklės

1. Keltai gali kirsti vandenų kelią tik tada, kai įsitikina, kad atsižvelgiant į laivų judėjimą leidžiama tai padaryti nerizikuojant ir kad kiti laivai nebus priversti staiga keisti savo kursą ar greitį[66].

2. Be to, savarankiškai nejudantis keltas, privalo laikytis šių taisyklių:

a) kai jis neplukdomas, jis turi stovėti toje vietoje, kurią jam skyrė kompetentingos institucijos. Jeigu jam nebuvo skirta jokia stovėjimo vieta, jis privalo stovėti taip, kad farvateris liktų laisvas;

b) jeigu išilginis kelto lynas gali užtverti laivybos farvaterį, keltas gali stovėti iš farvaterio pusės, priešingos lyno tvirtinimo taškui, tik tada, kai tai neišvengiamai būtina

[65] Kompetentingos institucijos gali, atsižvelgiant į plaukiojimo sąlygas tame vandenų kelyje, atleisti nuo šios pareigos ne ilgesnes kaip tam tikro ilgio stumiamas vilkstines ir taikyti šią pareigą ilgesniems kaip tam tikro ilgio pavieniams laivams su mechaniniu varikliu.

[66] Kompetentingos institucijos gali numatyti, kad ši nuostata netaikoma savarankiškai nejudantiems keltams, jiems suartėjus su mažuoju laivu.

pakrovimo ir iškrovimo darbams atlikti. Atliekant šiuos darbus, artėjantys laivai gali pareikalauti atlaisvinti farvaterį reikiamu momentu signalizuodami „ilgu garsu“;

c) keltas neturi likti farvateryje ilgiau, negu reikia jo darbui atlikti.

E. PLAUKIMAS PO TILTAIS IR PLAUKIMAS UŽTVANKOMIS BEI ŠLIUZAIS

6.24 straipsnis. Plaukimas po tiltais ir plaukimas užtvankomis: bendrosios nuostatos

1. Tilto tarpatramyje ir perplaukiant užtvanką, jeigu farvateris nepakankamai platus, kad galima būtų praplaukti vienu metu, taikomos 6.07 straipsnio nuostatos.

2. Jeigu praplaukti tilto tarpatramiu ir perplaukti užtvanką leidžiama ir jeigu plaukimo vietoje įrengti:

a) signalinis ženklas A.10 (7 priedas),

plaukti draudžiama už erdvės, esančios tarp dviejų skydų, kurie sudaro šį signalinį ženklą, ribų;

b) signalinis ženklas D.2 (7 priedas),

rekomenduojama laikytis erdvėje, esančioje tarp dviejų skydų ar žiburių, kurie sudaro šį signalinį ženklą.

6.25 straipsnis. Plaukimas po nuolatiniais tiltais

1. Jeigu kai kurie nuolatinių tiltų tarpatramiai pažymėti:

vienu ar keliais raudonais žiburiais arba raudonais-baltais-raudonais skydais (signalinis ženklas A.1–7 priedas), praplaukti šiais tarpatramiais draudžiama.

2. Jeigu kai kurie nuolatinių tiltų tarpatramiai pažymėti virš tarpatramio esančiais:

a) signaliniu ženklu D.1 a (7 priedas) arba

b) signaliniu ženklu D.1 b (7 priedas),

rekomenduojama daugiausia naudotis šiais tarpatramiais.

Jeigu farvateris pažymėtas signaliniais ženklais, nurodytais a punkte, juo leidžiama judėti abiem kryptimis.

Jeigu farvateris pažymėtas signaliniais ženklais, nurodytais b punkte, juo neleidžiama judėti priešpriešiais plaukiantiems laivams.

3. Jeigu kai kurie nuolatinių tiltų tarpatramiai pažymėti taip, kaip nurodyta 2 punkte, plaukti nepažymėtais tarpatramiais galima tik savo rizika ir atsakomybe.

6.26 straipsnis. Plaukimas po pakeliamaisiais tiltais

1. Nepažeisdami kitų šių Taisyklių reikalavimų ir kitų taikomų nuostatų, laivų laivavedžiai, artėdami prie pakeliamojo tilto ar praplaukdami po juo, privalo paklusti nurodymams, kuriuos jiems atitinkamais atvejais duoda tilto personalas, siekdamas užtikrinti saugumą ir tinkamą laivybos tvarką ar greitą praplaukimą.

2. Artėdami prie pakeliamojo tilto, laivai turi sulėtinti greitį.

Jeigu jie negali ar nenori praplaukti po tiltu, jie privalo tuo atveju, kai skydai B.5 (7 priedas) įrengti ant kranto, sustoti, nepriplaukę šių skydų.

3. Artinantis prie pakeliamųjų tiltų lenkti draudžiama, išskyrus tuos atvejus, kai tilto personalas duoda specialius nurodymus.

4. Praplaukimą po pakeliamaisiais tiltais galima reguliuoti šiais signaliniais ženklais:

a) vienas ar keli raudoni žiburiai reiškia:

praplaukti draudžiama;

b) vienas raudonas ir vienas žalias žiburys, esantys tame pačiame aukštyje, arba vienas raudonas, esantis virš žalio žiburio, reiškia:

praplaukti dar draudžiama, bet tiltas ruošiamas pakelti ir laivai turi ruoštis plaukti;

c) vienas ar keli žali žiburiai reiškia:

praplaukti leidžiama;

d) du vienas virš kito esantys raudoni žiburiai reiškia:

tilto pakėlimas laivybai nutrauktas;

e) geltonas žiburys, iškeltas ant tilto, kartu su signalizacija, nurodyta a ir d punktuose, reiškia:

praplaukti draudžiama, išskyrus neaukštus laivus; praplaukti leidžiama abiem kryptimis;

f) du geltoni žiburiai, iškelti ant tilto, kartu su signalizacija, nurodyta a ir d punktuose, reiškia:

praplaukti draudžiama, išskyrus neaukštus laivus; praplaukti kita kryptimi draudžiama.

5. Raudoni žiburiai, nurodyti 4 dalyje, gali būti pakeisti raudonais-baltais-raudonais skydais (signalinis ženklas A.1, 7 priedas), žali žiburiai – žaliais-baltais-žaliais skydais (signalinis ženklas E.1, 7 priedai), o geltoni žiburiai – geltonais skydais (signalinis ženklas D.1, 7 priedas).

6.27 straipsnis. Plaukimas užtvankomis

1. Plaukiant užtvanka ir šalia jos, draudžiama vilkti inkarus, lynus ar grandines.

2. Praplaukti tarp užtvankos tarpatramių leidžiama tik tuo atveju, jeigu jie pažymėti iš dešinės ir kairės:

signaliniu ženklu E.1 (7 priedas).

3. Draudimas praplaukti tarp užtvankos tarpatramių gali būti žymimas:

vienu ar keliais raudonais žiburiais arba raudonais-baltais-raudonais skydais (signalinis ženklas A.1, 7 priedas).

4. Nukrypstant nuo pirmesnės 2 dalies nuostatų, jeigu per užtvanką yra tiltas, tai leidimas praplaukti tarp užtvankos tarpatramių irgi gali būti duodamas:

signaliniu ženklu D.1 (7 priedas), iškeltu ant tilto virš tarpatramių.

6.28 straipsnis. Plaukimas šliuzais

1. Artėdami prie laivų stovėjimo vietos prie šliuzų, laivai turi sulėtinti greitį. Jeigu jie negali ar nenori nedelsiant įplaukti į šliuzą, jie privalo tuo atveju, jei ant kranto įrengtas skydas B.5 (7 priedas), sustoti, nepriplaukę šio skydo.

2. Laivų stovėjimo vietose prie šliuzų ir šliuzuose laivai, turintys radiotelefono ryšio įtaisą, leidžiantį palaikyti ryšį su laivybos sąlygų informacijos tarnyba, privalo užtikrinti šio įtaiso darbą priėmimo režimu šiam šliuzui skirtomis bangomis.

3. Šliuzais praplaukiama pagal laivų atvykimo į stovėjimo vietą eilę. Mažieji laivai negali reikalauti atskiro šliuzavimo. Jie turi įplaukti į šliuzo kamerą tik pranešę šliuzo personalui. Be to, kai mažieji laivai šliuzuojami kartu su kitais laivais, jie turi įplaukti į šliuzo kamerą tik po šių laivų.

4. Šliuzų prieigose, pavyzdžiui, laivų stovėjimo vietose, bet koks lenkimas draudžiamas.

5. Šliuzuose inkarai turi būti visiškai pakelti; ši nuostata galioja ir laivų stovėjimo vietose tais atvejais, kai inkarai nenaudojami.

6. Įplaukdami į šliuzus, laivai turi sulėtinti greitį taip, kad būtų išvengta bet kokio atsitrenkimo į vartus ar apsauginius įrenginius arba susidūrimo su kitais laivais, plūdriųjų medžiagų junginiais ar plūduriuojančiomis priemonėmis.

7. Šliuzuose:

a) jeigu ant šliuzo kameros atraminių sienelių nurodytos tam tikros ribos, laivai turi jų laikytis;

b) šliuzo kameros pripildymo ir išleidimo metu, iki to momento, kol gaus leidimą išplaukti, laivai turi būti prišvartuoti, o švartavimo operacijos turi būti atliekamos taip, kad

laivai neatsitrenktų į šliuzo kameros atramines sieneles, vartus ir apsauginius įrenginius arba į kitus laivus ar plūdriųjų medžiagų junginius;

c) naudoti fenderius, kurie turi būti plūdrūs, jeigu yra nuimami, privaloma;

d) laivams ir plūdriųjų medžiagų junginiams draudžiama išpilti ar išleisti vandenį ant platformų arba ant kitų laivų ar plūdriųjų medžiagų junginių;

e) nuo švartavimosi momento iki momento, kol gaunamas leidimas išplaukti, laivams draudžiama įjungti variklius[67];

f) mažieji laivai turi laikytis atokiau nuo kitų laivų.

8. Laivų stovėjimo vietose ir šliuzuose minimalus šoninis atstumas iki laivų ir vilkstinių, signalizuojančių mėlynu žiburiu ar mėlynu kūgiu, nustatytu 3.14 straipsnio 1 dalyje, privalo būti ne mažesnis kaip 10 m. Bet šis reikalavimas netaikomas nei laivams ir vilkstinėms, kurios pačios irgi taip signalizuoja, nei laivams, nurodytiems 3.14 straipsnio 7 dalyje.

9. Laivai ir vilkstinės, naudojančios signalizaciją, nurodytą 3.14 straipsnio 2 arba 3 dalyse, šliuzuojami atskirai.

10. Laivai ir vilkstinės, naudojančios signalizaciją, nurodytą 3.14 straipsnio 1 dalyje, neturi būti šliuzuojami su keleiviniais laivais.

11. Artėdami prie laivų stovėjimo vietos prie šliuzų, taip pat įplaukdami į šliuzus ir išplaukdami iš jų, greitaeigiai laivai privalo plaukti tokiu greičiu, kuriuo plaukdami nepadarytų jokios žalos šliuzams, laivams ar plūdriosioms medžiagoms ir nesukeltų jokio pavojaus laive esantiems asmenims.

12. Siekdamas užtikrinti laivybos saugumą ir normalią tvarką, šliuzų perplaukimo greitumą ar jų visišką panaudojimą, šliuzo personalas gali duoti papildomų nurodymų, taip pat nurodymų, kuriuose nukrypstama nuo šio straipsnio nuostatų. Šliuzuose ir laivų stovėjimo vietose prie šliuzų laivai privalo vykdyti šiuos nurodymus.

6.28bis straipsnis. Įplaukimas į šliuzus ir išplaukimas iš jų

1. Įplaukimą į šliuzus dieną ir naktį reguliuoja vizualieji signalai, įrengiami vienoje ar abiejose šliuzo pusėse. Šie signalai reiškia:

a) du raudoni žiburiai, išdėstyti vienas virš kito:

įplaukti draudžiama, šliuzas neveikia;

b) vienas atskiras raudonas žiburys arba du raudoni žiburiai, išdėstyti horizontaliai:

įplaukti draudžiama, šliuzas uždarytas;

c) vienas iš dviejų horizontaliai išdėstytų raudonų žiburių užgesintas arba vienas raudonas ir vienas žalias žiburiai, išdėstyti horizontaliai, arba vienas raudonas virš žalio žiburio:

įplaukti draudžiama, šliuzas ruošiamas atidaryti;

d) vienas žalias žiburys arba du žali žiburiai, išdėstyti horizontaliai:

įplaukti leidžiama.

2. Išplaukimą iš šliuzo dieną ir naktį reguliuoja šie vizualieji signalai:

a) vienas arba du raudoni žiburiai: išplaukti draudžiama;

b) vienas arba du žali žiburiai: išplaukti leidžiama.

3. Vienas arba du raudoni žiburiai, nurodyti 1 ir 2 dalyse, gali būti pakeisti vienu skydu A.1 (7 priedas).

Žalias žiburys arba žali žiburiai, numatyti tuose pačiuose punktuose, gali būti pakeisti skydu E.1 (7 priedas).

4. Jeigu žiburių ar skydų nėra, įplaukti į šliuzus ir išplaukti iš jų be specialaus šliuzo personalo nurodymo draudžiama.

---

[67] Kompetentingos institucijos gali nenustatyti šios nuostatos.

6.29 straipsnis. Plaukimo šliuzais tvarka

Nukrypstant nuo 6.28 straipsnio 3 punkto nuostatų, pirmumo teise plaukti šliuzais naudojasi:

a) laivai, priklausantys kompetentingoms institucijoms arba gaisrinės, policijos ar muitinės tarnyboms ir plaukiantys dėl neatidėliotino tarnybinio būtinumo;

b) laivai, kuriems šią teisę oficialiai suteikė kompetentinga institucija ir kurių pirmagalyje iškelta raudona gairelė, numatyta 3.17 straipsnyje.

Jeigu tokie laivai artinasi prie stovėjimo vietų šliuzų rajone arba yra stovėjimo vietoje, kiti laivai privalo, pagal galimybes, kuo labiau palengvinti šių laivų praplaukimą.

F. RIBOTAS MATOMUMAS. PLAUKIOJIMAS NAUDOJANT RADIOLOKATORIŲ

6.30 straipsnis. Bendrosios plaukiojimo taisyklės esant ribotam matomumui. Radiolokatoriaus naudojimas

1. Esant ribotam matomumui, nepažeidžiant 6.32 straipsnio nuostatų, leidžiama plaukioti tik tiems laivams, kurie turi radiolokatorių pagal 4.05 straipsnį. Jie privalo naudotis šiuo radiolokatoriumi.

2. Plaukdami esant ribotam matomumui laivai turi judėti saugiu greičiu, atsižvelgdami į pablogėjusį matomumą, kitus laivus ir jų judėjimą, taip pat į vietos sąlygas. Radiotelefono įrenginiai turi būti įjungti klausymo režimo kanalu, skirtu ryšiui tarp laivų. Laivai privalo radiotelefono ryšiu pranešti kitiems laivams informaciją, reikalingą saugiai laivybai užtikrinti.

3. Laivai, stovintys esant ribotam matomumui, turi kuo labiau atlaisvinti farvaterį.

4. Laivai, plaukiantys savo kursu, esant priešpriešiniam plaukiojimui, turi laikytis dešinės pusės taip, kad galima būtų prasilenkti kairiaisiais bortais. 6.04 straipsnio 3, 4 ir 5 dalių (I kategorija) ir 6.05 straipsnio nuostatos, esant ribotam matomumui, netaikomos[68]. Bet kompetentingos institucijos gali leisti prasilenkti ir dešiniaisiais bortais, kai tai būtina atsižvelgiant į laivybos sąlygas konkrečiame vidaus vandenų kelyje

[68] Kompetentingos institucijos gali arba nenustatyti šios nuostatos, arba nustatyti ją tik kai kuriuose vandenų keliuose.

6.31 straipsnis. Garsiniai signalai stovint

I KATEGORIJA

1. Esant ribotam matomumui, laivai, stovintys farvateryje ar šalia jo ne uostuose ir ne vietose, kompetentingų institucijų specialiai skirtose stovėjimui, privalo laikyti įjungtą radijo stotį ryšio tarp laivų kanalu. Kai tik juose radiotelefono ryšiu bus gauta informacija apie kitų laivų artėjimą arba kai juose bus išgirstas vienas iš 6.32 straipsnio 5 dalyje arba 6.33 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytų artėjančio laivo signalų ir visą laiką, kol bus girdimas šis signalas, jie privalo radiotelefono ryšiu pranešti apie savo vietą arba signalizuoti šiais garsiniais signalais:

a) jeigu jie yra kairėje farvaterio pusėje (stebėtojui, stovinčiam veidu pasroviui):

viena dūžių į varpą serija;

b) jeigu jie yra dešinėje farvaterio pusėje (stebėtojui, stovinčiam veidu pasroviui):

dviguba dūžių į varpą serija;

c) jeigu jų padėtis yra neaiški:

triguba dūžių į varpą serija[69].

II KATEGORIJA

1. Esant ribotam matomumui, laivai, stovintys farvateryje ar šalia jo ne uostuose ir ne vietose, kompetentingų institucijų specialiai skirtose stovėjimui, privalo laikyti įjungtą radijo stotį ryšio tarp laivų kanalu. Kai tik juose radiotelefono ryšiu bus gauta informacija apie kitų laivų artėjimą arba kai juose bus išgirstas vienas iš 6.32 straipsnio 5 dalyje arba 6.33 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytų artėjančio laivo signalų ir visą laiką, kol bus girdimas šis signalas, jie privalo radiotelefono ryšiu pranešti apie savo vietą arba signalizuoti:

viena dūžių į varpą serija.

Bet laivai, stovintys nelygiagrečiai su farvateriu arba kurių stovėjimo padėtis gali kelti pavojų kitiems laivams, privalo duoti šį signalą, net jeigu juose nebuvo girdimas nė vienas iš pirmiau nurodytų signalų[2].

2. Šiuos signalus reikia kartoti ne rečiau kaip kas minutę.

3. Stumiamose vilkstinėse 1 ir 2 dalių reikalavimai taikomi tik vilkikui-stūmikui. Sujungtoje grupėje reikalavimai taikomi tik vienam grupės laivui. Velkamose vilkstinėse 1 ir 2 punktų reikalavimai taikomi vilkikui ir paskutiniam vilkstinės laivui.

4. Nurodyti 1 dalyje laivai, stovintys kai kuriuose vandenų keliuose, nurodytuose kompetentingų institucijų, gali vietoj signalo, nustatyto 1 punkte, taip pat signalizuoti:

vienu ilgu garsu tarp dviejų trumpų garsų.

5. Šis straipsnis taip pat taikomas stovintiems ant seklumos farvateryje ar šalia jo laivams, kurie gali būti pavojingi kitiems laivams.

6.32 straipsnis. Plaukiojimas naudojant radiolokatorių

1. Laikoma, kad laivas plaukioja naudodamas radiolokatorių, esant ribotam matomumui, jeigu radiolokatorius laive naudojamas pagal 4.05 straipsnį.

2. Jeigu laivas plaukioja naudodamas radiolokatorių, vairinėje nuolat turi būti asmuo, turintis diplomą, reikalaujamą kompetentingų institucijų vidaus vandenų kelio ruože, kuriame plaukioja laivas, ir tam laivo tipui, kurį jis vairuoja, bei liudijimą, nurodytą 4.05 straipsnio 1 dalies b punkte, taip pat kitas asmuo, gerai išmanantis šį laivo valdymo metodą. Bet jeigu vairinėje yra įrengtas centralizuotas valdymo pultas, užtenka, kad prireikus antrąjį asmenį galima būtų nedelsiant iškviesti į vairinę.

[69] Kompetentingos institucijos gali nustatyti, kad nuostata dėl signalizavimo garsiniais signalais netaikoma arba taikoma tik kai kuriuose vandenų keliuose.

I KATEGORIJA	II KATEGORIJA
3. Kai tik laive, plaukiančiame aukštyn prieš srovę, radiolokatoriaus ekrane bus pastebėti laivai, plaukiantys priešais, arba kai jis artinasi prie tokio ruožo, kuriame gali būti laivo ekrane dar nematomų laivų, jis privalo pranešti radiotelefono ryšiu laivams, plaukiantiems priešais, savo kategoriją, pavadinimą, savo kursą, taip pat vietą ir suderinti su šiais laivais prasilenkimo tvarką.	3. Kai tik laivo radiolokatoriaus ekrane bus pastebėti laivai, plaukiantys priešais, arba kai jis artinasi prie tokio ruožo, kuriame gali būti ekrane dar nematomų laivų, jis privalo pranešti radiotelefono ryšiu laivams, plaukiantiems priešais, savo kategoriją, pavadinimą, savo kursą, taip pat vietą ir suderinti su šiais laivais prasilenkimo tvarką.
4. Kai tik laive, plaukiančiame žemyn pasroviui, radiolokatoriaus ekrane bus pastebėtas laivas, kurio padėtis ar judėjimas gali sukelti pavojų ir kuris neužmezgė ryšio radiotelefonu, laivas, plaukiantis žemyn pasroviui, privalo radiotelefono ryšiu atkreipti šio laivo dėmesį į pavojingą situaciją ir suderinti prasilenkimo tvarką.	4. Kai tik laivo radiolokatoriaus ekrane bus pastebėtas kitas laivas, kurio padėtis ar judėjimas gali sukelti pavojų ir kuris neužmezgė ryšio radiotelefonu, šis laivas privalo radiotelefono ryšiu atkreipti to kito laivo dėmesį į pavojingą situaciją ir suderinti prasilenkimo tvarką.
5. Jei nėra galimybės užmegzti radiotelefono ryšį su laivais, plaukiančiais priešais, laivas privalo:	5. Jei nėra galimybės užmegzti radiotelefono ryšį su laivais, plaukiančiais priešais, laivas privalo:
a) signalizuoti trijų tonų garsiniu signalu, kurį reikia kartoti taip dažnai, kaip tai būtina[70]; ši nuostata netaikoma mažiesiems laivams;	a) signalizuoti „vienu ilgu garsu“ ir kartoti šį garsinį signalą taip dažnai, kaip tai būtina;
b) sulėtinti greitį arba, jeigu reikia, sustoti.	b) sulėtinti greitį ir, jeigu reikia, sustoti.
Laivas, plaukiantis aukštyn prieš srovę, kai tik jame bus išgirsti signalai, minimi 5 dalies a punkte, arba laivo radiolokatoriaus ekrane bus pastebėti laivai, kurių padėtis ar judėjimas gali sudaryti pavojingą situaciją, arba kai jis artinasi prie tokio ruožo, kuriame galėtų būti ekrane dar nematomų laivų, privalo:	Keltai, kuriems taikomi 4 dalies reikalavimai, privalo signalizuoti vietoje vieno ilgo garso „vienu ilgu garsu ir keturiais trumpais garsais“, taip pat nurodyti savo kategoriją ir kursą, kuriuo jie plaukia, kirsdami vandenų kelią.
c) signalizuoti „vienu ilgu garsu“ ir kartoti šį signalą taip dažnai, kaip tai būtina;	
d) sulėtinti greitį arba, jeigu reikia, sustoti.	

6. Bet kuris laivas, kuris plaukia naudodamas radiolokatorių, kviečiamas radiotelefono ryšiu privalo atsakyti šiuo ryšiu, pranešdamas savo kategoriją, pavadinimą, kursą ir vietą. Vėliau jis privalo suderinti su laivu, plaukiančiu priešais, prasilenkimo tvarką; o mažieji laivai privalo pranešti tik pusę, į kurią jie pasitraukia.

7. Vilkstinių ir sujungtų grupių laivams 1–6 dalių nuostatos taikomos tik jei juose yra vilkstinės ar grupės laivavedys.

[70] Kompetentingos institucijos gali nustatyti, kad nuostata dėl trijų tonų signalo netaikoma arba taikoma tik kai kuriuose vandenų keliuose.

6.33 straipsnis. Nuostatos, galiojančios laivams, kurie plaukioja nenaudodami radiolokatoriaus

1. Plaukdami riboto matomumo sąlygomis, laivai ir vilkstinės, neturintys galimybės naudotis radiolokatoriumi, privalo nedelsiant plaukti iki artimiausios saugios stovėjimo vietos. Plaukdami iki tos stovėjimo vietos jie privalo laikytis ypatingųjų atsargumo priemonių, numatytų šiose Taisyklėse:

a) jie privalo plaukti kuo arčiau kurios nors vienos laivybos farvaterio pusės;

b) bet kuris pavienis laivas ir laivas, kuriame yra vilkstinės laivavedys, privalo signalizuoti viena ilga sirena[71]; šis garsinis signalas turi būti kartojamas ne rečiau kaip kas minutę. Šie laivai laivo priekyje privalo turėti stebėjimo postą; bet laivų vilkstinėje stebėjimo postas turi būti tik priekiniame laive. Jo signalai turi būti arba matomi, arba girdimi laivo ar vilkstinės laivavedžiui arba su laivavedžiu turi būti užmegztas garsinis ryšys;

c) kai laive radiotelefono ryšiu gaunamas kvietimo signalas iš kito laivo, laivas privalo atsakyti radiotelefono ryšiu, pranešdamas savo kategoriją, pavadinimą, kursą ir vietą. Be to, jam būtina nurodyti, kad jis plaukioja nenaudodamas radiolokatoriaus ir plaukia link stovėjimo zonos. Vėliau jis turi suderinti prasilenkimo su tuo laivu tvarką;

d) kai tik laive bus išgirstas garsinis signalas iš kito laivo, su kuriuo nepavyko užmegzti ryšio radiotelefonu, jis privalo:

– jeigu jis yra netoli kranto, priplaukti kuo arčiau kranto ir, jeigu reikia, pasilikti ten tol, kol tas laivas praplauks;

– jeigu jis yra netoli kranto ir, pavyzdžiui, jeigu jis plaukia nuo vieno kranto prie kito, pagal galimybes ir kuo greičiau atlaisvinti farvaterį.

I KATEGORIJA	II KATEGORIJA
	2. Keltai, kurie plaukioja nenaudodami radiolokatoriaus, vietoj signalo, nurodyto 1 dalyje, duoda „vieną ilgą garsą ir keturis trumpus garsus“; šis signalas kartojamas ne rečiau kaip kas minutę.“

G. SPECIALIOSIOS TAISYKLĖS

6.34 straipsnis. Ypatingieji prioritetai

1. Priešpriešinio plaukiojimo atveju arba plaukiant besikertančiais kursais kiti laivai privalo duoti kelią:

a) laivui, naudojančiam signalizaciją, nurodytą 3.34 straipsnyje;

b) laivui, naudojančiam signalizaciją, nurodytą 3.35 straipsnyje.

2. Priešpriešinio plaukiojimo atveju arba plaukiant besikertančiais kursais 1 dalies b punkte nurodytos kategorijos laivas privalo duoti kelią 1 dalies a punkte nurodytos kategorijos laivui.

3. Laivai neturi priartėti arčiau kaip per 1 000 m prie laivagalio laivo, naudojančio signalizaciją, nurodytą 3.37 straipsnyje.

[71] Kompetentingos institucijos gali nustatyti, kad laivas, kuriame yra vilkstinės laivavedys, signalizuotų dviem ilgomis sirenomis.

6.35 straipsnis. Vandens slidžių ir analogiškų priemonių naudojimas

1. Naudoti vandens slides ar analogiškas priemones leidžiama tik dieną esant geram matomumui[72].

2. Velkančio laivo laivavedį turi lydėti asmuo, kuriam pavedama prižiūrėti vilkiką bei stebėti slidininką ir kuris geba atlikti šį darbą.

3. Jeigu velkantis laivas ir vandens slidininkas nėra specialiai jiems skirtame farvateryje, jie privalo būti pakankamu atstumu[73] nuo visų kitų laivų, nuo kranto ir besimaudančiųjų.

4. Vilkimo lyno negalima vilkti paskui laivą, jeigu už jo nesilaiko vandens slidininkas.

6.36 straipsnis. Žvejybos laivų veiksmai ir kitų laivų veiksmai jų atžvilgiu

1. Neleidžiama gaudyti žuvų tinklu keletui šalia plaukiančių viena kryptimi laivų[74].

2. Visiems laivams draudžiama praplaukti arti laivo, naudojančio signalizaciją, nurodytą 3.35 straipsnyje, laivagalio.

6.37 straipsnis. Povandeniniu plaukiojimu užsiimančių asmenų elgesys ir laivų veiksmai jų atžvilgiu

1. Užsiiminėti povandeniniu plaukiojimu be leidimo draudžiama tose vietose, kuriose gali būti apsunkinta laivyba, pavyzdžiui:

a) įprastiniuose laivų, naudojančių signalizaciją, nurodytą 3.16 straipsnyje, keliuose;

b) prieš įplaukimą į uostą;

c) šalia stovėjimo vietų;

d) zonose, skirtose vandens slidinėjimo ir panašioms sporto rūšims.

2. Visi laivai turi laikytis pakankamu atstumu[75] nuo laivo, naudojančio signalizaciją, nurodytą 3.36 straipsnyje.

7 skyrius

STOVĖJIMO TAISYKLĖS

7.01 straipsnis. Bendrieji stovėjimo principai

1. Nepažeisdami kitų šių Taisyklių nuostatų, laivai ir plūdriųjų medžiagų junginiai turi pasirinkti stovėjimo vietą kuo arčiau kranto, kiek jiems tai padaryti leidžia grimzlė ir vietos sąlygos, ir bet kokiu atveju taip, kad netrukdytų laivybai.

2. Neatsižvelgiant į specialiąsias sąlygas, kurias nustatyto kompetentingos institucijos, plūduriuojančios priemonės turi sustoti taip, kad farvateris liktų laisvas laivybai.

3. Laivai, laivų ir plūdriųjų medžiagų junginiai stovėjimo vietoje, taip pat plūduriuojančios priemonės turi būti pastatyti nuleidę inkarą ar prišvartuoti taip, kad jie negalėtų keisti padėties ir, vadinasi, kelti pavojaus kitiems laivams ar jiems trukdyti, atsižvelgiant, pavyzdžiui, į vėją, vandens lygio kitimus bei įsiurbimą ir bangavimą.

7.02 straipsnis. Stovėjimas

---

[72] Zonas, kuriose leidžiama arba draudžiama užsiimti šiomis sporto šakomis, nustato kompetentingos institucijos.

[73] Šį atstumą nustato kompetentingos institucijos, kurios prireikus gali taikyti šią ribą kitoms plūduriuojančių įrenginių kategorijoms.

[74] Kompetentingos institucijos gali nenustatyti šios nuostatos.

[75] Šį atstumą nustato kompetentingos institucijos.

1. Laivai ir plūdriųjų medžiagų junginiai, taip pat plūduriuojančios priemonės negali stovėti:

a) laivybos kelio ruožuose, kuriuose paprastai draudžiama stovėti;

b) kompetentingų institucijų nurodytuose ruožuose;

c) ruožuose, pažymėtuose ženklu A.5 (7 priedas); draudimas taikomas tik tai kelio pusei, kurioje įrengtas šis ženklas;

d) po tiltais ir aukštos įtampos elektros linijomis;

e) siauruose keliuose, remiantis 6.07 straipsnio nuostatomis, ir priplaukimo prie jų vietose, taip pat tuose ruožuose, kuriuose dėl stovėjimo susiaurėtų keliai, taip pat priplaukimo prie jų vietose;

f) įplaukimo į intakus ir išplaukimo iš jų vietose;

g) keltų praplaukimo ruožuose;

h) laivų, artėjančių prie prieplaukos ar išplaukiančių iš jos, maršruto kelyje;

i) posūkio, pažymėto ženklu E.8 (7 priedas), rajonuose;

j) prie laivo, turinčio ženklą, nustatytą 3.33 straipsnyje, šoninės pusės mažesniu atstumu negu atstumas metrais, nurodytas šio ženklo baltame trikampyje;

k) ženklu A.5.1 (7 priedas) pažymėtuose vandens paviršiaus ruožuose, kurių plotis, matuojamas nuo šio ženklo, nurodytas jame metrais.

2. Ruožuose, kuriuose stovėti draudžiama pagal 1 dalies a–d punktų nuostatas, laivai ir plūdriųjų medžiagų junginiai, taip pat plūduriuojančios priemonės gali sustoti tik stovėjimo vietos zonose, pažymėtose ženklais E.5–E.7 (7 priedas), laikydamiesi sąlygų, nustatytų toliau 7.03–7.06 straipsniuose.

7.03 straipsnis. Stovėjimas nuleidus inkarą

1. Laivai ir plūdriųjų medžiagų junginiai, taip pat plūduriuojančios priemonės negali inkaruotis:

a) laivybos kelio ruožuose, kuriuose paprastai draudžiama stovėti nuleidus inkarą;

b) ruožuose, pažymėtuose ženklu A.6 (7 priedas); draudimas taikomas tik tai kelio pusei, kurioje įrengtas šis ženklas.

2. Ruožuose, kuriuose stovėti nuleidus inkarą draudžiama pagal 1 dalies a punkto nuostatas, laivai ir plūdriųjų medžiagų junginiai, taip pat plūduriuojančios priemonės gali inkaruotis tik ruožuose, pažymėtuose ženklu E.6 (7 priedas), ir tik toje kelio pusėje, kurioje įrengtas šis ženklas.

7.04 straipsnis. Švartavimasis

1. Laivai ir plūdriųjų medžiagų junginiai, taip pat plūduriuojančios priemonės negali švartuotis prie kranto:

a) laivybos kelio ruožuose, kuriuose paprastai draudžiama švartuotis;

b) ruožuose, pažymėtuose ženklu A.7 (7 priedas); bet draudimas taikomas tik tai kelio pusei, kurioje įrengtas šis ženklas.

2. Ruožuose, kuriuose švartuotis prie kranto draudžiama pagal 1 dalies a punkto nuostatas, laivai ir plūdriųjų medžiagų junginiai, taip pat plūduriuojančios priemonės gali švartuotis tik ruožuose, pažymėtuose ženklu E.7 (7 priedas), ir tik toje kelio pusėje, kurioje įrengtas šis ženklas.

3. Švartuojantis ar nuplaukiant nuo seklumos draudžiama naudoti medžius, parapetus, stulpus, stulpelius, kolonas, metalines kopėčias, turėklus ir t. t.

7.05 straipsnis. Stovėjimo zona

1. Stovėjimo zonose, kuriose pastatytas ženklas E.5 (7 priedas), laivai ir plūdriųjų medžiagų junginiai gali sustoti tik toje kelio pusėje, kurioje įrengtas šis ženklas.

2. Stovėjimo zonose, kuriose pastatytas ženklas E.5.1 (7 priedas), laivai ir plūdriųjų medžiagų junginiai gali sustoti tik vandens paviršiaus ruože, kurio plotis, matuojamas nuo šio ženklo, jame nurodytas metrais.

3. Stovėjimo zonose, kuriose pastatytas ženklas E.5.2 (7 priedas), laivai ir plūdriųjų medžiagų junginiai gali sustoti tik vandens paviršiaus ruože, esančiame tarp dviejų atstumų, nurodytų metrais šiame ženkle. Šie atstumai skaičiuojami nuo ženklo.

4. Stovėjimo zonose, kuriose pastatytas ženklas E.5.3 (7 priedas), laivų ir plūdriųjų medžiagų junginių, sustojusių bortas prie borto toje kelio pusėje, kurioje įrengtas šis ženklas, skaičius neturi būti didesnis už skaičių, nurodytą jame romėniškais skaitmenimis.

5. Jei stovėjimo zonose nėra kitų reikalavimų, laivai privalo stoti bortas prie borto, pradedant nuo kranto, toje kelio pusėje, kurioje įrengtas ženklas.

7.06 straipsnis. Leidimas stovėti kai kurių kategorijų laivams

Stovėjimo vietose, pažymėtose signaliniais ženklais E skyriaus 5.4–5.15 straipsniai (7 priedas), stovėti leidžiama tik laivams tų kategorijų, kurioms taikomas signalinio ženklo galiojimas, ir tik toje kelio pusėje, kurioje įrengtas šis signalinis ženklas. Stovėjimo vietose, pažymėtose signaliniais ženklais E.5.4–E.5.15 (7 priedas), stovėti leidžiama tik laivams tų kategorijų, kurioms taikomas signalinio ženklo galiojimas

7.07 straipsnis. Laivų, stumiamų vilkstinių ir sujungtų grupių, vežančių pavienius pavojingus krovinius, stovėjimas šalia vienas kito

1. Tarp dviejų laivų, stumiamų vilkstinių ir sujungtų grupių stovėjimo vietoje turi būti laikomasi šių minimalių atstumų:

a) 10 m, jeigu vienas iš jų naudoja signalizaciją, nurodytą 3.14 straipsnio 1 dalyje;

b) 50 m, jeigu vienas iš jų naudoja signalizaciją, nurodytą 3.14 straipsnio 2 dalyje;

c) 100 m, jeigu vienas iš jų naudoja signalizaciją, nurodytą 3.14 straipsnio 3 dalyje.

Tais atvejais, kai du laivai, stumiamos vilkstinės ar dvi sujungtos grupės signalizuoja vienu ar keliais žiburiais arba kūgiais, atstumas tarp jų nustatomas pagal didžiausią žiburių ar kūgių skaičių.

2. Reikalavimas pagal 1 dalies a punktą netaikomas:

a) laivams, stumiamoms vilkstinėms ir sujungtoms grupėms, kurios irgi naudoja šią signalizaciją;

b) laivams, kurie nenaudoja šios signalizacijos, bet kurie turi leidimo liudijimą, išduotą pagal ADN 8.1.8 punktą, ir atitinka saugumo reikalavimus, taikytinus laivams, numatytiems 3.14 straipsnio 1 punkte.

3. Ypatingais atvejais kompetentinga institucija gali leisti stovėti, nukrypdama nuo pirmiau išdėstytų nuostatų.

7.08 straipsnis. Budėjimas

1. Stovėjimo vietose stovinčiuose laivuose, įjungusiuose signalizaciją, numatytą 3.14 straipsnyje, ar laivuose, kurie nebuvo degazuoti po medžiagų, nurodytų 3.14 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse, vežimo, turi nuolat būti reikiama budinti pamaina.

Bet kompetentingos institucijos gali atleisti nuo šio reikalavimo vykdymo laivus, stovinčius uostų akvatorijoje.

2. Visus kitus laivus, plūdriųjų medžiagų junginius ir plūduriuojančius įrenginius, esančius stovėjimo vietoje, turi nuolat stebėti asmuo, gebantis, jeigu reikia, skubiai imtis reikiamų priemonių, išskyrus atvejį, kai šis stebėjimas nėra būtinas dėl vietos sąlygų ir jeigu kompetentingos institucijos nereikalauja, kad šis nurodymas būtų vykdomas.

3. Tuo atveju, kai laive nėra laivavedžio, atsakomybė už tokį budėjimą ar stebėjimą tenka operatoriui, o jeigu operatoriaus identifikuoti neįmanoma, – savininkui.

8 skyrius

PAVOJINGŲ KROVINIŲ VEŽIMAS

8.01 straipsnis. Signalas „Laikykitės nuo manęs nuošaliai“

1. Įvykus incidentui ar avarijai, dėl kurios gali nutekėti vežamos pavojingos medžiagos, privaloma naudoti signalinį ženklą „Laikykitės nuo manęs nuošaliai“ laivuose, kuriuose įrengta signalizacija pagal 3.14 straipsnio 1, 2 ar 3 dalis, jeigu įgula negali užkirsti kelio pavojui, kilusiam žmonių gyvybei ar laivybai.

Ši nuostata netaikoma stumiamoms baržoms ir kitiems nesavaeigiams laivams. Vis dėlto jeigu jie yra vilkstinės dalis, signalinį ženklą „Laikykitės nuo manęs nuošaliai” privalo naudoti laivas, kuriame yra vilkstinės laivavedys.

2. Signalą „Laikykitės nuo manęs nuošaliai“ sudaro garsinis ir šviesos signalai. Garsinis signalas – tai nuolat, ne trumpiau kaip 15 minučių iš eilės kartojami vienas trumpas ir vienas ilgas garsai.

Kartu su garsiniu signalu turi būti duodamas ir šviesos signalas, nurodytas 4.01 straipsnio 2 dalyje.

Įjungus signalinis ženklas „Laikykitės nuo manęs nuošaliai” turi būti duodamas automatiškai; valdymo įtaisas turi būti įrengtas taip, kad netyčia išjungti signalo būtų neįmanoma.

3. Laivai, pastebėję signalą „Laikykitės nuo manęs nuošaliai”, privalo imtis visų įmanomų priemonių, kad būtų išvengta jiems gresiančio pavojaus. Pavyzdžiui, jie privalo:

a) jeigu jie plaukia link pavojingos zonos, laikytis kuo didesniu atstumu nuo jos ir, jeigu reikia, apsisukti;

b) jeigu jie tik ką praplaukė pavojingą zoną, jie privalo plaukti toliau didžiausiu galimu greičiu.

4. Laivuose, nurodytuose 3 dalyje, būtina nedelsiant:

a) uždaryti visus langus ir angas, išeinančias į lauko pusę;

b) užgesinti visus neapsaugotus žiburius;

c) nerūkyti;

d) išjungti visus pagalbinius variklius, kuriems dirbti tuo metu nebūtina;

e) vengti kibirkščiavimo.

5. 4 dalis taikoma ir laivams, esantiems stovėjimo vietoje netoli pavojingos zonos. Pastebėjusi signalą „Laikykitės nuo manęs nuošaliai“, tų laivų įgula, jeigu reikia, privalo palikti laivą.

6. Įgyvendinant priemones, nurodytas 3–5 dalyse, būtina atsižvelgti į srovę ir į vėjo kryptį.

7. Priemonių, nustatytų 3–6 dalyse, laivai privalo imtis ir tuo atveju, jeigu signalas „Laikykitės nuo manęs nuošaliai” duodamas iš kranto pusės.

8. Laivų, priėmusių signalą „Laikykitės nuo manęs nuošaliai“, laivavedžiai turi padaryti viską, kas įmanoma, kad nedelsdami praneštų apie tai artimiausiai kompetentingai institucijai.

8.02 straipsnis. Reikalavimai pateikti duomenis

1. Laivų ir vilkstinių, vežančių pavojingus krovinius pagal ADN nuostatas, laivavedžiai privalo, prieš įplaukdami į atitinkamus ruožus ar prieš praplaukdami kontrolinius punktus, eismo valdymo centrus ir šliuzus, nurodytus kompetentingos institucijos, jeigu reikia, ženklais B.11 (7 priedas) perspėti apie save prisistatydami nustatytu radiotelefono ryšio kanalu ir pranešti šiuos duomenis:

a) laivo kategoriją;

b) laivo pavadinimą;

c) buvimo vietą ir judėjimo kryptį (atitinkamu atveju);

d) laivo numerį laivų registre; jūrų laivai – IMO numerį;

e) dedveitą (bendrą keliamąją galią);

f) laivo ilgį ir plotį;

g) vilkstinės tipą, ilgį ir plotį;

h) grimzlę (tik gavus specialų paklausimą);

i) maršrutą;

j) pakrovimo uostą;

k) iškrovimo uostą;

1) krovinio rūšį ir kiekį (pavojingiems kroviniams: medžiagos pavadinimą ir, jeigu reikia, JT klasę ir numerį);

m) signalizaciją, nustatytą vežant pavojingus krovinius;

n) žmonių skaičių laive.

2. Duomenis, nurodytus l dalyje, išskyrus duomenis, nurodytus c ir h punktuose, kompetentingai institucijai gali pranešti kitos tarnybos ar asmenys arba raštu, arba telefonu. Visais atvejais laivavedys privalo pranešti laivo ar vilkstinės įplaukimo į ruožą, kuriame reikalaujama pateikti duomenis, laiką ir išplaukimo iš jo laiką.

3. Jeigu laivas sustoja ruože, kuriame reikalaujama pateikti duomenis, ilgiau negu dviem valandoms, laivavedys privalo pranešti šio sustojimo pradžios ir pabaigos laiką.

4. Jeigu duomenys, nurodyti 1 dalyje, pasikeičia plaukiant ruožu, kuriame reikalaujama pateikti duomenis, apie tai reikia nedelsiant pranešti kompetentingai institucijai.

5. Šie duomenys yra konfidencialūs, ir kompetentinga institucija neturi perduoti jų trečiosioms šalims. Bet įvykus avarijai, kompetentingai institucijai leidžiama pranešti avarijų tarnyboms atitinkamus duomenis, reikalingus avarijos likvidavimo ir gelbėjimo darbams.

9 skyrius

VANDENŲ TARŠOS PREVENCIJA IR LAIVUOSE SUSIDARANČIŲ ATLIEKŲ PAŠALINIMAS

9.01 straipsnis. Apibrėžtys

Šio skyriaus taikymo tikslais šie terminai reiškia:

1. Apibrėžtys, susijusios su atliekomis apskritai

a) „atliekos, susidarančios laive“ – medžiagos ar daiktai, kurie apibrėžti b–f punktuose ir kurių atsikrato jų savininkas arba kurių jis ketina ar privalo atsikratyti;

b) „atliekos, susidarančios eksploatuojant laivą“ – atliekos ir nuotekos, kurios susidaro laive jį eksploatuojant ir techniškai prižiūrint; šiai kategorijai priskiriamos atliekos, kurių sudėtyje yra alyvos ar tepalų, ir kitos atliekos, susidarančios eksploatuojant laivą;

c) „susidarančios eksploatuojant laivą atliekos, kurių sudėtyje yra alyvos ar tepalų“ – naudoti tepalai, triumo vanduo ir kitos atliekos, kurių sudėtyje yra alyvos ar tepalų, tokios kaip naudoti tepalai, naudoti filtrai, naudoti skudurai, talpyklos ir šių atliekų pakuotės medžiagos;

d) „naudoti tepalai“ – naudoti tepalai ar kiti pakartotinai nenaudojami variklių, krumplinių pavarų ir hidraulinės įrangos tepalai;

e) „triumo vanduo“ – alyvuotas vanduo nuo mašinų skyriaus triumo dugno, iš laivapriekio, koferdamų ir bortų skyrių;

f) „naudoti tepalai“ – surinkti tepalai, nutekantys iš tepalinių, guolių ir tepimo įrenginių, ir kiti pakartotinai nenaudojami tepalai;

g) „kitos atliekos, susidarančios eksploatuojant laivą“ – buitinės nuotekos, ūkinės šiukšlės, valymo atliekos, nuotekos ir kitos ypatingos atliekos, kurios nurodytos 3 dalyje;

h) „atliekos, susijusios su kroviniu“ – atliekos ir nuotekos, susidarančios laive vežant krovinį; šiai kategorijai nepriskiriamas likutinis krovinys ir krovinio likučiai po krovos operacijų, kaip nurodyta 2 dalies b ir e punktuose;

i) „priėmimo įrenginys“ – laivas pagal EVVKLT 1.01 straipsnio a punktą ar antžeminis statinys, turintis kompetentingų institucijų leidimą rinkti laivuose susidarančias atliekas;

2. Apibrėžtys, susijusios su kroviniu

a) „ypatingasis vežimas“ – nuoseklus vežimas, kurio metu laivo triume ar krovinio cisternoje vežamas tas pats krovinys arba skirtingi kroviniai, prieš kurių vežimą nereikia valyti triumų ar cisternų;

b) „likutinis krovinys“ – skystas krovinys, liekantis krovinio cisternose ar vamzdynuose po iškrovimo nenaudojant sausinimo sistemos, aptartos Europos sutartyje dėl tarptautinio pavojingų krovinių vežimo vidaus vandenų keliais (ADN), taip pat sausas krovinys, liekantis triumuose po iškrovimo nenaudojant rankinių ir mechaninių šluotų ar įsiurbiančių įrenginių;

c) „krovinio likučiai“ – skystas krovinys, kurio neįmanoma pašalinti iš cisternų ar vamzdynų naudojant sausinimo sistemą, taip pat sausas krovinys, kurio neįmanoma pašalinti iš triumo naudojant rankines ir mechanines šluotas ar įsiurbimo įrenginius;

d) „krovinio likučiai po krovos operacijų“ – krovinys, kuris patenka ant laivo ne į triumą krovos operacijų metu;

e) „iššluotas triumas“ – triumas, iš kurio krovinys pašalintas naudojant tokias valymo priemones kaip rankinės ar mechaninės šluotos, bet nenaudojant įsiurbimo ar plovimo įrenginių, ir kuriame yra tik krovinio likučiai;

f) „nusausinta cisterna“ – cisterna, iš kurios likutinis krovinys pašalintas naudojant sausinimo sistemą, aptartą ADN, ir kurioje yra tik krovinio likučiai;

g) „įsiurbimu išvalytas triumas“ – triumas, iš kurio likutinis krovinys pašalintas įsiurbimo metodu ir kuriame yra akivaizdžiai mažiau krovinio likučių, negu iššluotame triume;

h) „išplautas triumas ar cisterna“ – triumas ar cisterna, kurie po išplovimo iš esmės tinka bet kokios kategorijos kroviniui priimti;

i) „likučių iškrovimas“ – likutinio krovinio pašalinimas iš triumų, cisternų ir vamzdynų tinkamomis priemonėmis (pavyzdžiui, rankinėmis ir mechaninėmis šluotomis, įsiurbimo įrenginiu, sausinimo sistema), kurios leidžia pasiekti švaros standartą „iššluotas“ ar „išvalytas įsiurbimu“ triume ir „nusausinta“ cisternoje, taip pat krovinio likučių po krovos operacijų ir medžiagų, naudojamų kroviniui pakuoti ir tvirtinti, pašalinimas;

j) „plovimas“ – krovinio likučių pašalinimas iš iššluotų ar įsiurbimu išvalytų triumų ir iš nusausintų cisternų vandens garais arba vandeniu;

k) „plovimo nuotekos“ – vanduo, susidarantis plaunant iššluotus ar įsiurbimu išvalytus triumus arba nusausintas cisternas; joms taip pat priskiriamas balastinis ir lietaus vanduo iš tokių triumų ar cisternų;

3. Apibrėžtys, susijusios su kitų rūšių atliekomis

a) „buitinės nuotekos“ – nuotekos, patenkančios iš kambuzų, valgyklų, prausyklų ir skalbyklų, taip pat fekalinės nuotekos;

b) „ūkinės šiukšlės“ – organinės ir neorganinės buitinės ir virtuvės atliekos, kurių sudėtyje nėra kitų, 9.01 straipsnyje nurodytų atliekų, susidarančių eksploatuojant laivą, komponentų;

c) „valymo atliekos“ – atliekos, susidarančios laive eksploatuojant laivo valymo įrenginį;

d) „nuotekos“ – krovinio likučių mišiniai su plovimo nuotekomis, rūdimis ar purvu, kurias įmanoma ar kurių neįmanoma išpumpuoti;

e) „kitos ypatingos atliekos“ – atliekos, susidarančios eksploatuojant laivą, išskyrus atliekas, kurių sudėtyje yra alyvų ar tepalų, ir išskyrus atliekas, nurodytas a–d punktuose.

9.02 straipsnis. Bendroji pareiga būti budriems

Laivavedžiai, kiti įgulos nariai, taip pat kiti laive esantys asmenys privalo būti budrūs pagal aplinkybes, kad nebūtų užterštas vandenų kelias, maksimaliai mažinti laive susidarančių atliekų kiekį ir kuo labiau vengti maišyti bet kokias skirtingų kategorijų atliekas.

9.03 straipsnis. Draudimas išleisti ir išmesti atliekas

1. Draudžiama išmesti, išpilti ar išleisti iš laivų į vandenų kelią eksploatuojant laivą susidarančias atliekas, kurių sudėtyje yra alyvų ar tepalų, taip pat ūkines šiukšles, valymo atliekas, nuotekas ir kitas ypatingas atliekas.

2. Draudžiama išmesti, išpilti ar išleisti iš laivų į vandenų kelią krovinio dalis, taip pat atliekas, susijusias su kroviniu. Joms priskiriamos ir medžiagos, naudojamos kroviniui pakuoti ir tvirtinti.

3. Buitinės nuotekos turi būti išpilamos ar išleidžiamos į vandenų kelią tik pagal atitinkamus nacionalinius reikalavimus.

4. Plovimo nuotekos iš triumų turi būti išpilamos ar išleidžiamos į vandenų kelią tik pagal atitinkamus nacionalinius reikalavimus.

5. Draudimas, numatytas 1 punkte, netaikomas specialiesiems alyvų surinkimo laivams, išleidžiantiems į vandenų kelią separuotas nuotekas, jeigu maksimalus liekamasis alyvos kiekis nuotekose yra nekintamas ir be išankstinio skiedimo atitinka nacionalinius reikalavimus[76].

6. Avarinio atliekų, nurodytų 1 ir 2 dalyse, išpylimo ar tokio išpylimo pavojaus atveju laivavedys privalo nedelsiant pranešti apie tai artimiausioms kompetentingoms institucijoms, nurodydamas kuo tiksliau išpylimo pobūdį, kiekį ir vietą. Avarinio atliekų, numatytų 3 ir 4 dalyse, išpylimo ar tokio išpylimo pavojaus atveju laivavedys, pagal atitinkamus nacionalinius reikalavimus, privalo nedelsiant pranešti apie tai artimiausioms kompetentingoms institucijoms, nurodydamas kuo tiksliau išpylimo pobūdį, kiekį ir vietą.

9.04 straipsnis. Atliekų surinkimas ir apdorojimas laive

1. Laivavedys privalo užtikrinti, kad laive, specialiai numatytose talpyklose, atskirai būtų renkamos susidarančios eksploatuojant laivą alyvos ar tepalų turinčios atliekos, kurios nurodytos 9.03 straipsnio 1 dalyje, taip pat renkamas triumo vanduo mašinų skyriaus triume.

[76] Kompetentingos institucijos gali leisti savo nacionaliniuose vandenų keliuose kitus nukrypimus, susijusius su separuotų nuotekų išpylimu į vandenų kelią.

Talpyklos turi būti išdėstytos laive taip, kad galima būtų laiku ir lengvai išaiškinti ir pašalinti bet kokį jų turinio nuotėkį.

2. Draudžiama:

a) naudoti kaip rezervuarus naudotiems tepalams rinkti kilnojamus rezervuarus, laikomus denyje;

b) deginti atliekas laive[77];

c) naudoti mašinų skyriaus triume plovimo medžiagas, tirpdančias alyvas ar tepalus, bei emulsiklius, išskyrus medžiagas, kurios neapsunkina triumo vandens valymo proceso priėmimo įrenginiuose.

3. Laivavedys privalo užtikrinti, kad laive būtų renkamos ir atskirai perduodamos į priėmimo įrenginį atliekos, nurodytos 9.03 straipsnio 1 dalyje, tokios kaip ūkinės šiukšlės, valymo atliekos, nuotekos ir kitos ypatingos atliekos. Pagal galimybes ūkinės šiukšlės turi būti perduodamos suskirstytos į šias kategorijas: popierius, stiklas, kitos perdirbamos medžiagos ir kitos atliekos.

9.05 straipsnis. Taršos prevencijos operacijų žurnalas (naudotų tepalų apskaitos žurnalas), nuostatos, susijusios su atliekų perdavimu į priėmimo įrenginius

1. Kiekvienas laivas, turintis mašinų skyrių, pagal peržiūrėtą rezoliuciją Nr. 17, išskyrus mažuosius laivus, privalo turėti laive galiojantį taršos prevencijos operacijų žurnalą (naudotų tepalų apskaitos žurnalą), atitinkantį pavyzdį, pateiktą 9 priede[78].

2. Taršos prevencijos operacijų žurnalą (naudotų tepalų apskaitos žurnalą) išduoda ir tikrina kompetentingos institucijos.

3. Eksploatuojant laivą susidarančios atliekos, turinčios alyvos ar tepalų, kurios nurodytos 9.04 straipsnio 1 dalyje, turi būti šalinamos vienodais laiko tarpais, priklausančiais nuo laivo būklės ir eksploatavimo, išduodant priėmimo įrenginyje atitinkamą patvirtinimą. Patvirtinimu laikomas priėmimo įrenginio darbuotojo atitinkamas įrašas taršos prevencijos operacijų žurnale (naudotų tepalų apskaitos žurnale).

4. Kompetentinga institucija gali reikalauti, kad taršos prevencijos operacijų žurnale (naudotų tepalų apskaitos žurnale) būtų įrašomi kiti duomenys, tokie kaip:

- duomenys, susiję su iškrovimu (iškrovimo liudijimas);
- plovimo nuotekų pašalinimas iš triumo;
- buitinių nuotekų pašalinimas;
- nuotekų, valymo atliekų ir kitų ypatingų atliekų pašalinimas.

5. Laivas, turintis kitus dokumentus, susijusius su susidarančių eksploatuojant laivą atliekų šalinimu, pagal reikalavimus, galiojančius už vandens kelių, kuriems taikomos EVVKLT, ribų, turi būti pasirengęs šiais dokumentais patvirtinti faktą, kad atliekos pašalintos už minėtų vandens kelių ribų. Toks patvirtinimas gali būti ir naftos operacijų žurnalas, numatytas Tarptautinėje konvencijoje dėl teršimo iš laivų prevencijos (MARPOL 73).

9.06 straipsnis. Laivų dažymas ir jų išorės valymas

1. Draudžiama įtrinti tepalais ar valyti išorinę laivų korpusų apkalą medžiagomis, kurias išleisti į vandens aplinką draudžiama.

2. Taip pat neleidžiama naudoti nuo apaugimo apsaugančių sistemų, kurių sudėtyje yra šių medžiagų ar jų preparatų:

a) gyvsidabrio junginių;

---

[77] Kompetentingos institucijos gali tam tikromis sąlygomis leisti nukrypimus nuo draudimo deginti atliekas savo nacionaliniuose vandenų keliuose.

[78] Kompetentingos institucijos gali reikalauti, kad jų nacionaliniuose vandenų keliuose taršos prevencijos operacijų žurnalą (naudotų tepalų apskaitos žurnalą) tvarkytų kiti laivai, plūduriuojančios priemonės ir plūduriuojantys įrenginiai.

b) arseno junginių;

c) alavo turinčių organinių junginių, veikiančių kaip biocidai;

d) cikloheksano heksachlorido.

Laikinai, kol bus visiškai nuimta ir pakeista apsauganti nuo apaugimo sistema, turinti pirmiau nurodytų medžiagų, leidžiama padengti laivo korpusą danga, neleidžiančia patekti į vandens aplinką nurodytoms medžiagoms iš apsaugančių nuo apaugimo sistemų, esančių po šia danga.

_____

1 priedas

LAIVŲ REGISTRACIJOS UOSTO AR REGISTRAVIMO VIETOS ŠALIES SKIRIAMOJI RAIDĖ AR RAIDŽIŲ GRUPĖ

AUSTRIJA	A	PORTUGALIJA	P
BALTARUSIJA	BY	PRANCŪZIJA	F
BELGIJA	B	RUMUNIJA	R
BULGARIJA	BG	RUSIJOS FEDERACIJA	RUS
ČEKIJOS RESPUBLIKA	CZ	SERBIJA	YU
ITALIJA	I	SLOVAKIJA	SK
KROATIJA	HR	SUOMIJA	FI
LENKIJA	PL	UKRAINA	UA
LIETUVA	LT	ŠVEDIJA	SE
LIUKSEMBURGAS	L	ŠVEICARIJA	CH
MOLDOVOS RESPUBLIKA	MD	VENGRIJA	HU
NYDERLANDAI	N	VOKIETIJA	D
NORVEGIJA	NO		

_____

2 priedas

VIDAUS VANDENŲ PLAUKIOJIMO LAIVŲ GRIMZLĖS SKALĖS

1. Grimzlės skalės turi būti graduotos, bent jau decimetrais, nuo laivo vaterlinijos plokštumos, kai jis yra tuščias, iki maksimalios grimzlės plokštumos, pažymint dažais pakaitomis aiškiai matomas skirtingų spalvų juostas.

Graduotė turi būti nurodyta skaičiais, pažymėtais šalia skalės, bent jau kas 5 decimetrus, taip pat virš skalės. Ši graduotė pažymima įspaustais, įkirstais ar privirintais ženklais.

2. Jeigu laivas turi keliamosios galios skales, atitinkančias 1 punkto reikalavimus, tai šios keliamosios galios skalės gali pakeisti grimzlės skales.

_____

3 priedas

LAIVŲ VIZUALIOJI SIGNALIZACIJA

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Toliau pateikti paveikslėliai susiję su signalizacija, numatyta EVVKLT 3 skyriuje; jie nesusiję su signalizacija, numatyta ar leidžiama išnašų pastabose.

1.2. Šie paveikslėliai yra tik nurodomojo pobūdžio; reikia naudotis šių Taisyklių tekstu, kuris laikomas vieninteliu originaliu.

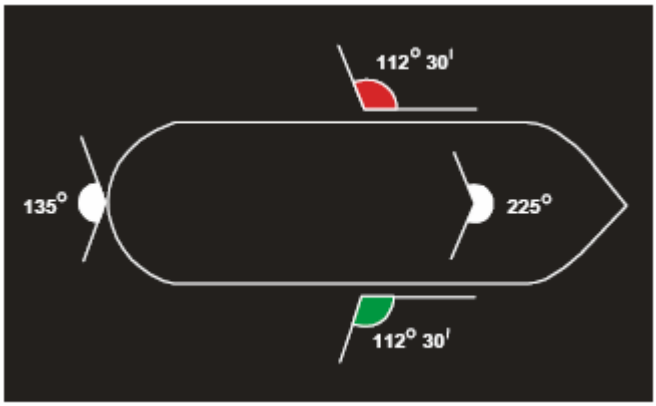
Dėl papildomos signalizacijos, kuri gali būti nustatyta, paveikslėliuose nurodoma:

- arba tik papildoma signalizacija;
- arba, jeigu to reikia, kad būtų aiškiau, vienu metu pagrindinė signalizacija (ar vienas iš galimų pagrindinės signalizacijos variantų) ir papildoma signalizacija.

Paaiškinimas po paveikslėliu susijęs tik su papildoma signalizacija.

1.3. Stumiamos vilkstinės, kurių maksimalūs matmenys ne didesni kaip 110 m x 12 m, vertinamos kaip pavieniai laivai su mechaniniu varikliu (žr. 3.01 straipsnio 3 dalį).

1.4. Jei nėra specialių nurodymų, toliau pateiktų terminų reikšmė atitinka 3.01 straipsnio 5 dalies nuostatas:

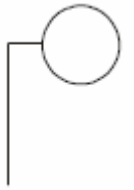
1.4.1. „topo žiburys“ reiškia stiprųjį baltą žiburį, apšviečiantį pastovia šviesa 225° horizonto lanką ir pritvirtintą taip, kad ši šviesa būtų matoma nuo laivo krypties tiesiai į priekį iki 22°30' už kiekvieno borto traverso;

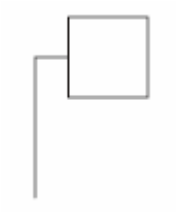
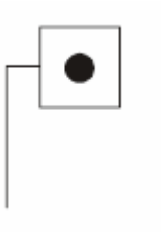
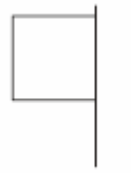
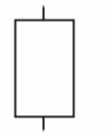
1.4.2. „bortų žiburiai“ reiškia ryškųjį žalią žiburį laivo dešinėje ir ryškųjį raudoną žiburį laivo kairėje; kiekvienas šis žiburys apšviečia pastovia šviesa 112°30' horizonto lanką ir yra pritvirtintas taip, kad ši šviesa būtų matoma nuo laivo krypties tiesiai į priekį iki 22°30' už borto traverso;

1.4.3. „laivagalio žiburys“ reiškia ryškųjį arba paprastąjį baltą žiburį, apšviečiantį pastovia šviesa 135° horizonto lanką ir pritvirtintą taip, kad ši šviesa būtų matoma nuo laivo krypties tiesiai atgal iki 67°30' į abi laivo puses;

1.4.4. „žiburys, matomas iš visų pusių“ reiškia žiburį, apšviečiantį pastovia šviesa 360° horizonto lanką.

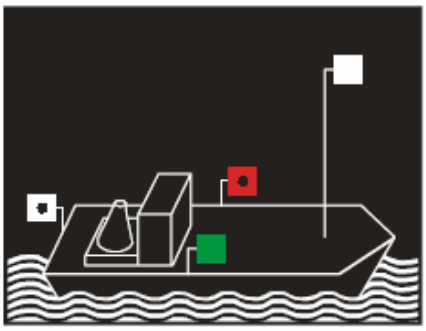
1.5. Santykinių žymenų paaiškinimai:

a) Pastovus žiburys, matomas iš visų pusių (žiburys, pastovia šviesa apšviečiantis 360°horizonto lanką)

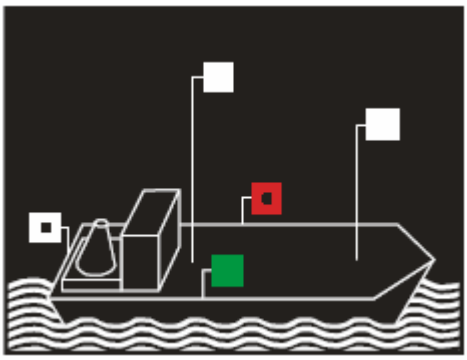
b)		Pastovus žiburys, matomas ribotame horizonto lanke. Žiburys, kuris nematomas stebėtojui, pažymėtas tašku centre	
c)		Dažnai blyksintis žiburys	
d)		Neprivalomas žiburys	
e)		Skydas arba vėliava (3.03 straipsnis)	
f)		Gairelė (3.03 straipsnis)	
g)		Rutulys (3.04 straipsnis)	
h)		Cilindras (3.04 straipsnis)	
i)		Kūgis (3.04 straipsnis)	
j)		Dvigubas kūgis (3.04 straipsnis)	
k)		Radiolokacinis atšvaitas	

NAKTĮ PAVEIKSLĖLIS DIENĄ

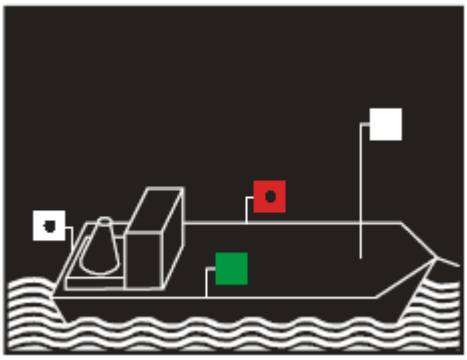
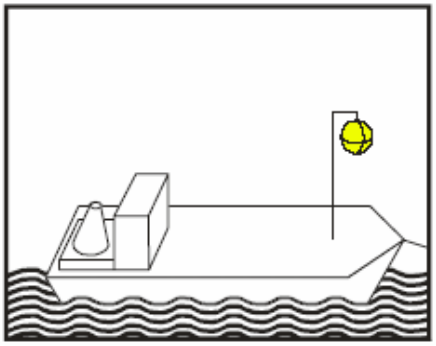
2. EIGOS SIGNALIZACIJA

NAKTĮ	PAVEIKSLĖLIS	DIENĄ
	1	

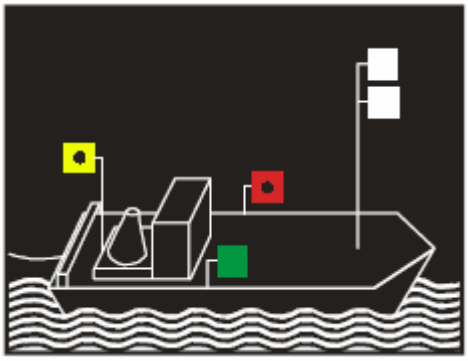
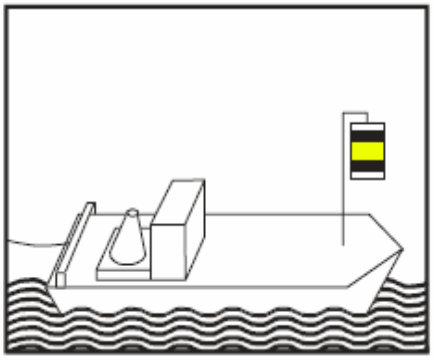
3.08 straipsnio 1 punktas: Pavieniai laivai su mechaniniu varikliu.

	2	

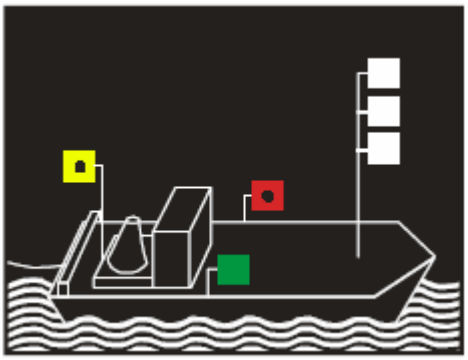
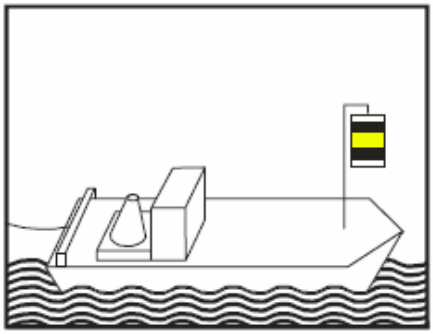
3.08 straipsnio 2 dalis: Pavieniai laivai su mechaniniu varikliu, turintys antrą topo žiburį. Privalomas ilgesniems kaip 110 m laivams.

	3	

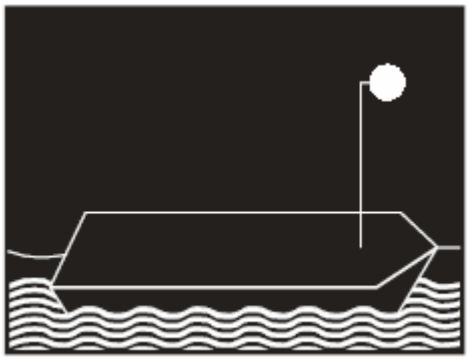
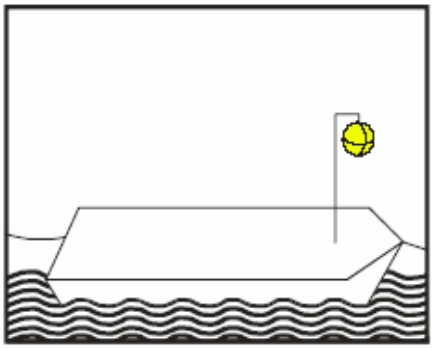
3.08 straipsnio 3 dalis: Laivas su mechaniniu varikliu, kuris laikinai plaukia paskui pagalbinį laivą su mechaniniu varikliu.

	4	

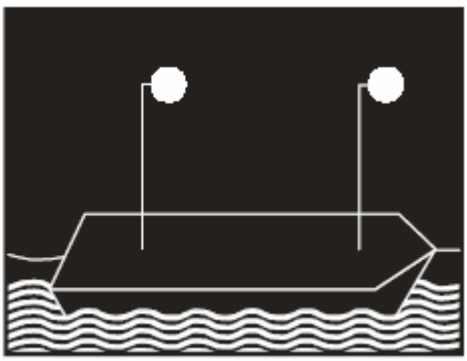
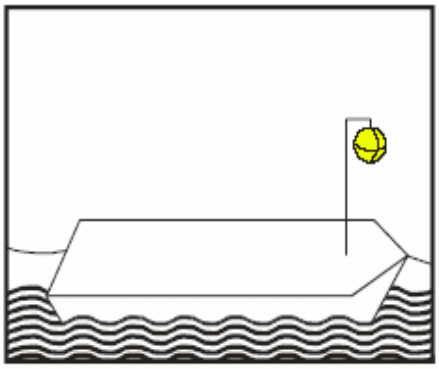
3.09 straipsnio 1 dalis: Velkamos vilkstinės vedantis laivas su mechaniniu varikliu arba pagalbinis laivas su mechaniniu varikliu.

NAKTĮ	PAVEIKSLĖLIS	DIENĄ
	5	

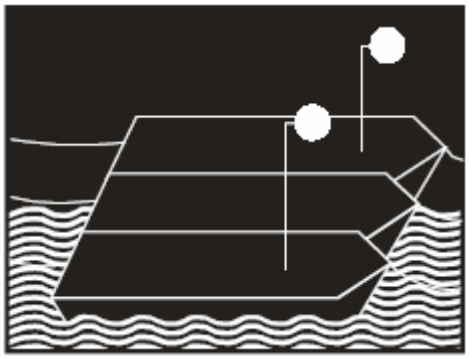
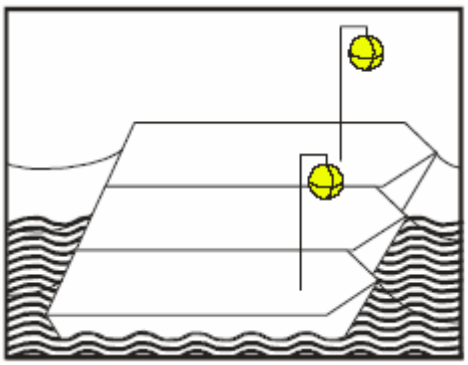
3.09 straipsnio 2 dalis: Kiekvienas iš laivų su mechaniniu varikliu, plaukiančių vilkstinės priekyje, arba kiekvienas iš pagalbinių laivų su mechaniniu varikliu, plaukiančių šalia vienas kito.

	6	

3.09 straipsnio 3 dalis: Velkami laivai.

	7	

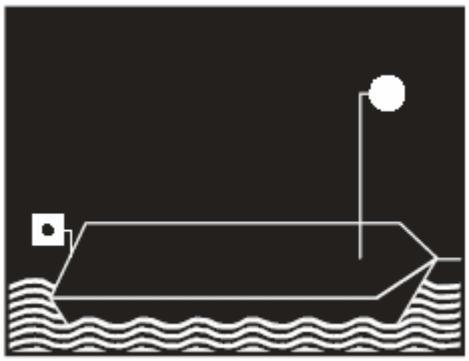
3.09 straipsnio 3 dalies a punktas: Velkama vilkstinė, ilgesnė kaip 110 m.

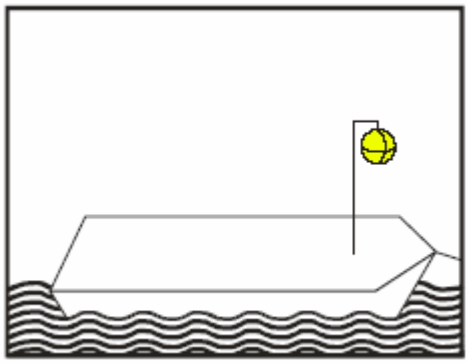
	8	

3.09 straipsnio 3 dalies b punktas: Velkama vilkstinė, sudaryta iš sujungtų laivų, kurių yra daugiau negu du.

NAKTĮ PAVEIKSLĖLIS DIENĄ

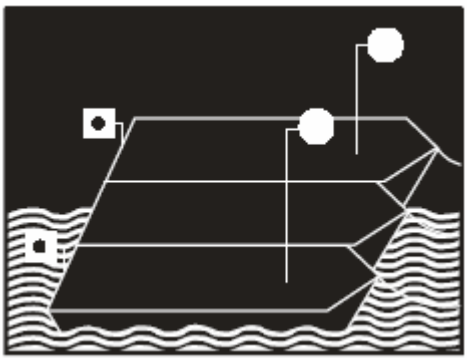
9

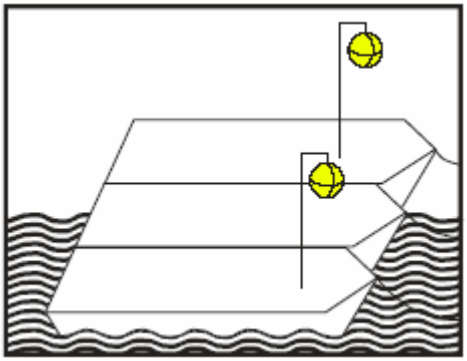

3.09 straipsnio 4 dalis: Laivas, esantis velkamos vilkstinės gale.

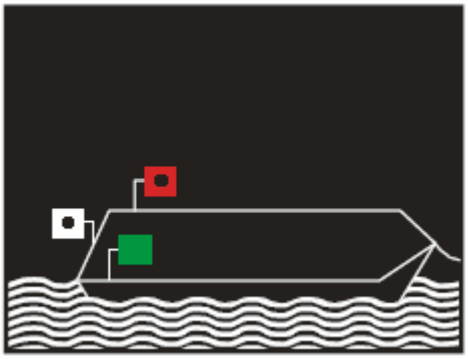
10

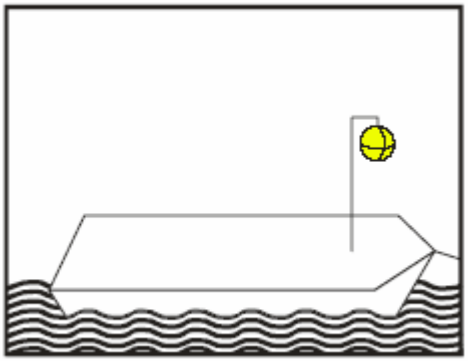

3.09 straipsnio 4 dalis: Keletas velkamų laivų, esančių vilkstinės gale.

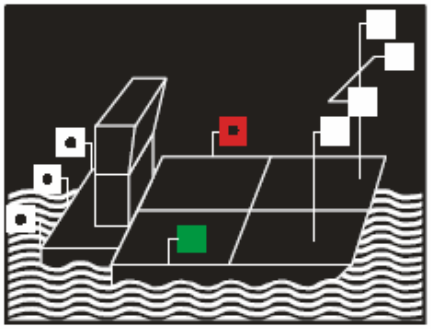
11

3.09 straipsnio 6 dalis: Velkami jūrų laivai, atplaukiantys tiesiai iš atviros jūros ar išplaukiantys į jūrą.

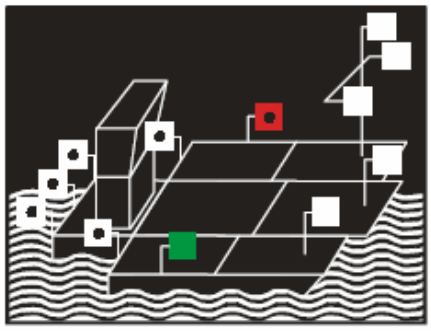
12

3.10 straipsnio 1 dalis: Stumiamos vilkstinės.

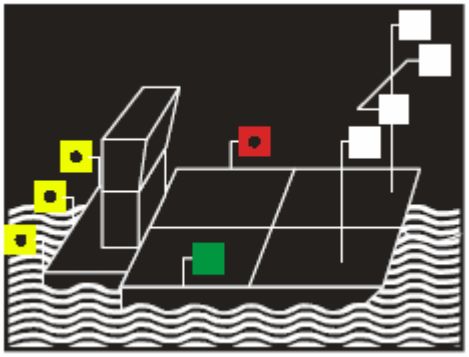
NAKTĮ PAVEIKSLĖLIS DIENĄ

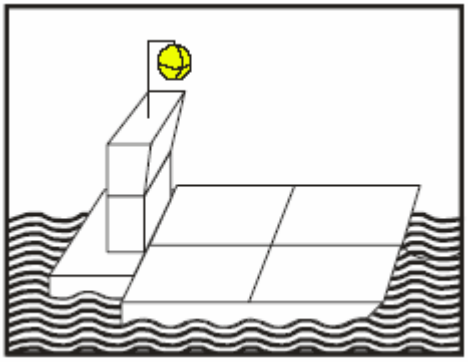
13

3.10 straipsnio 1 dalies c punkto ii papunktis: Stumiamos vilkstinės, daugiau kaip iš dviejų laivų, kurių bendras plotis matomas iš laivagalio.

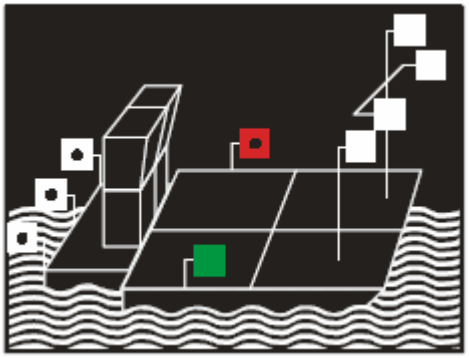
14

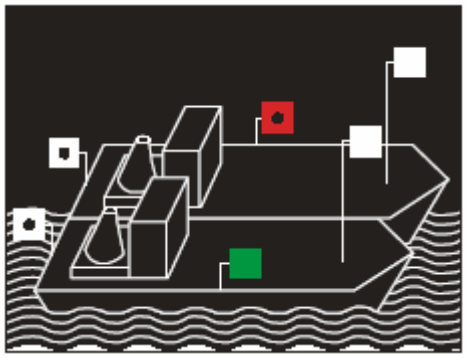
3.10 straipsnio 2 dalis: Stumiamos vilkstinės, kurios plaukia paskui vieną ar keletą pagalbinių laivų su mechaniniu varikliu.

15

3.10 straipsnio, 4 dalis: Stumiamos vilkstinės su dviem stūmikais.

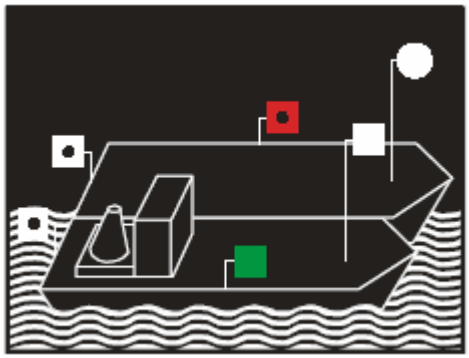
16

3.11 straipsnio 1 dalis: Sujungtos grupės: du laivai su mechaniniu varikliu.

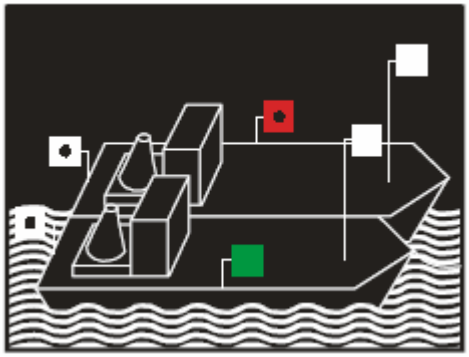
NAKTĮ PAVEIKSLĖLIS DIENĄ

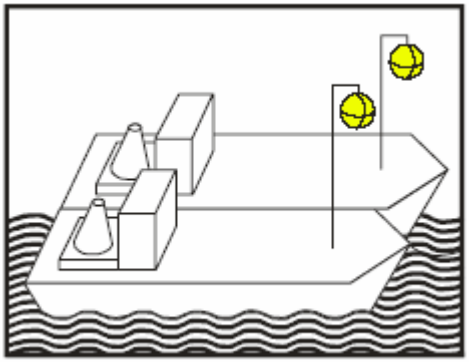
17

3.11 straipsnio 1 dalis: Sujungtos grupės: laivas su mechaniniu varikliu ir nesavaeigis laivas.

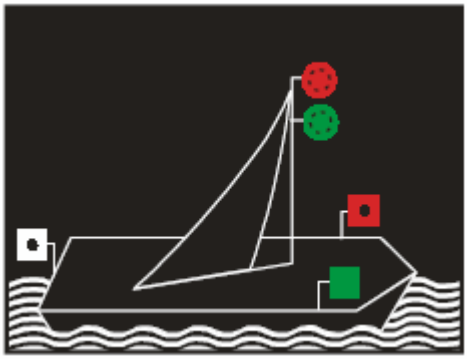
18

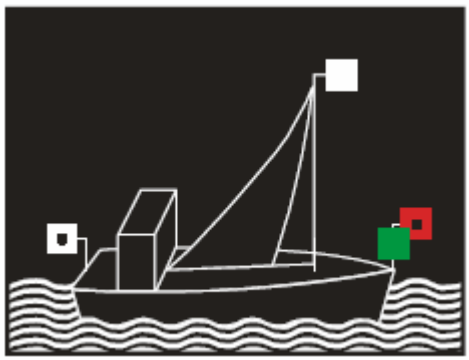
3.11 straipsnio 2 dalis: Sujungtos grupės, kurios plaukia paskui vieną ar keletą pagalbinių laivų.

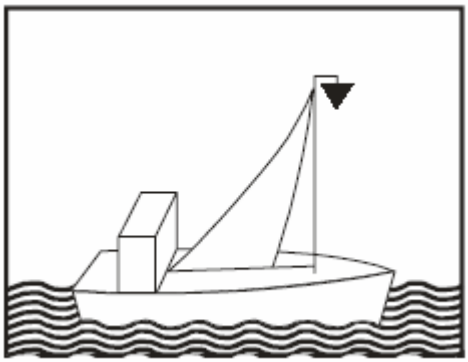
19

3.12 straipsnis: Buriniai laivai.

20

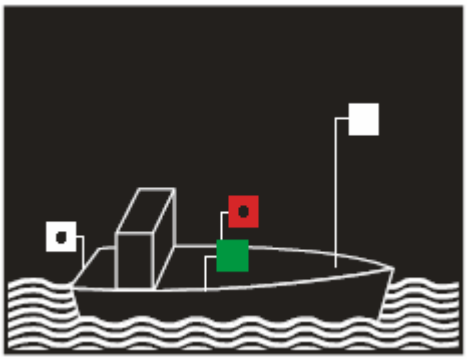

3.12 straipsnio 3 dalis: Laivas, plaukiantis su burėmis ir tuo pačiu metu naudojantis savo jėgainę.

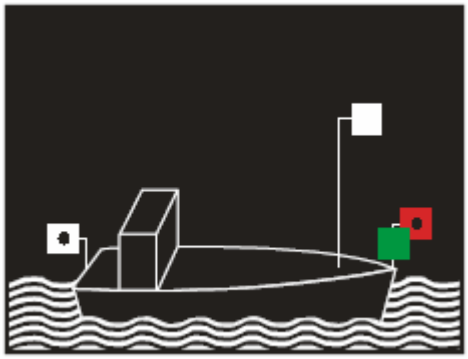
NAKTĮ PAVEIKSLĖLIS DIENĄ

21

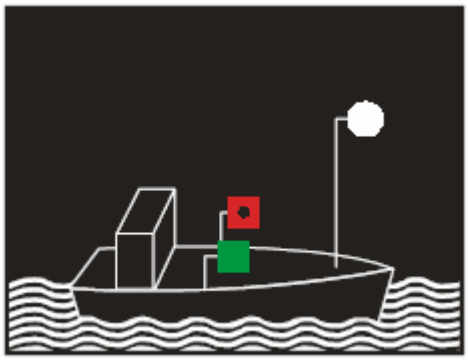
3.13 straipsnio 1 dalis: Pavieniai mažieji laivai su mechaniniu varikliu.

22

3.13 straipsnio 1 dalis: Pavieniai mažieji laivai su mechaniniu varikliu su bortų žiburiais, išdėstytais šalia arba viename žibinte laivo ašyje priekyje ar šalia jo.

23

3.13 straipsnio 1 dalis: Pavieniai mažieji laivai su mechaniniu varikliu: topo žiburys pakeistas ryškiuoju baltu žiburiu, matomu iš visų pusių.

24

3.13 straipsnio 2 dalis: Pavieniai mažieji laivai su mechaniniu varikliu, trumpesni kaip 7 m.

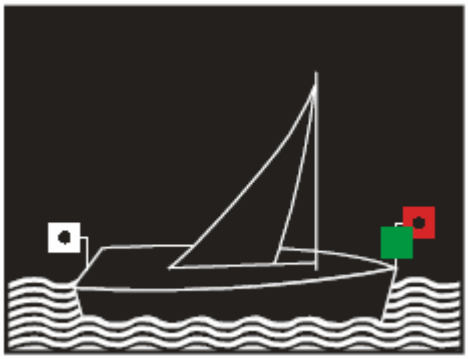
NAKTĮ PAVEIKSLĖLIS DIENĄ

25

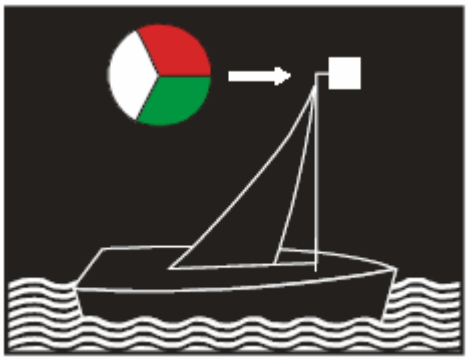
3.13 straipsnio 4 dalis: Velkami arba plaukiantys sujungtoje grupėje mažieji laivai.

26

3.13 straipsnio 5 dalis: Mažieji buriniai laivai.

27

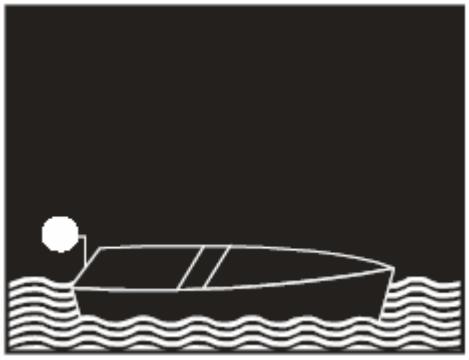
3.13 straipsnio 5 dalis: Mažieji buriniai laivai, bortų žiburiai ir laivagalio žiburys, iškelti viename žibinte viršutinėje stiebo dalyje.

28

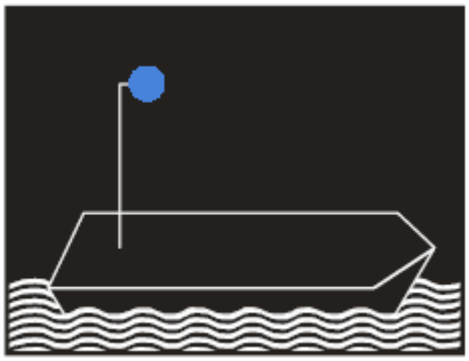

3.13 straipsnio 5 dalis: Mažieji buriniai laivai, trumpesni negu 7 m, įjungę baltą žiburį, matomą iš visų pusių, ir, artinantis kitiems laivams, įjungiantys papildomai antrą paprastąjį baltą žiburį.

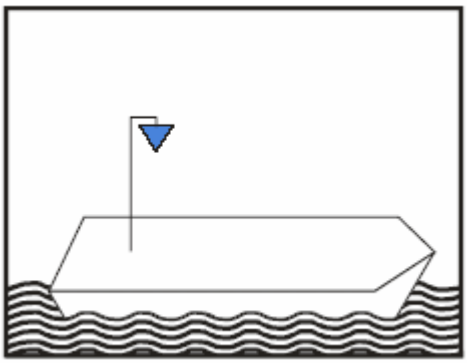
NAKTĮ	PAVEIKSLĖLIS	DIENĄ
	29	

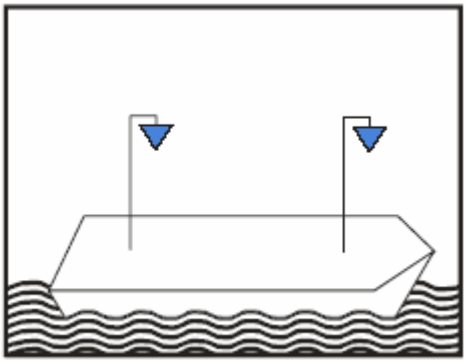
3.13 straipsnio 6 dalis: Pavieniai mažieji laivai, kurie nėra nei laivai su mechaniniu varikliu, nei buriniai laivai.

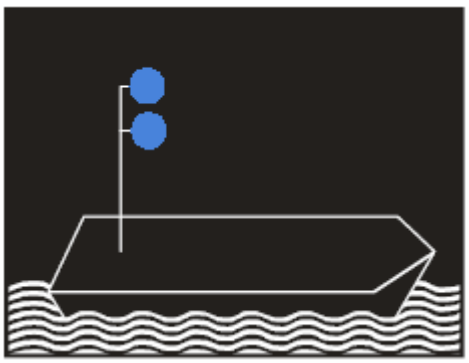
30a

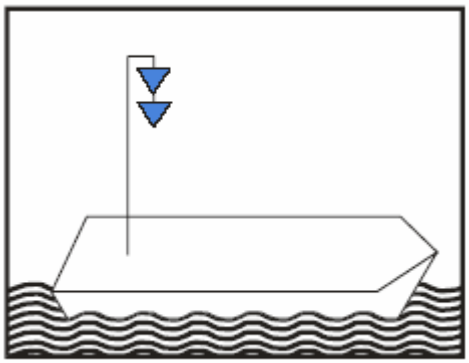
30b

3.14 straipsnio 1 dalis: Papildoma signalizacija laivų, vežančių kai kuriuos pavojingus krovinius: lengvai užsidegančias medžiagas, nurodytas B1 priedo kraštiniame numeryje 10500 ir ADN B2 priedo 4 papildyme (medžiagų sąrašas).

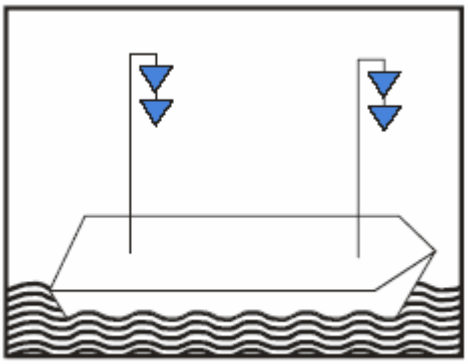

31a

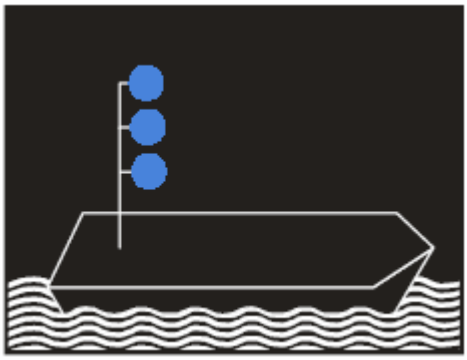
NAKTĮ PAVEIKSLĖLIS DIENĄ

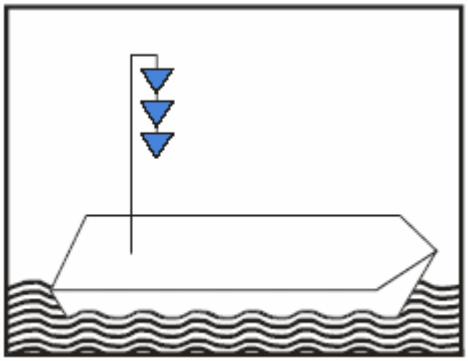
31b

3.14 straipsnio 2 dalis: Papildoma signalizacija laivų, vežančių kai kuriuos pavojingus krovinius: medžiagas, keliančias grėsmę sveikatai ir nurodytas B1 priedo kraštiniame numeryje 10500 bei ADN B2 priedo 4 papildyme (medžiagų sąrašas).

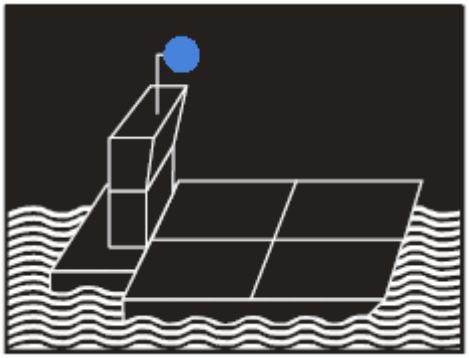
32

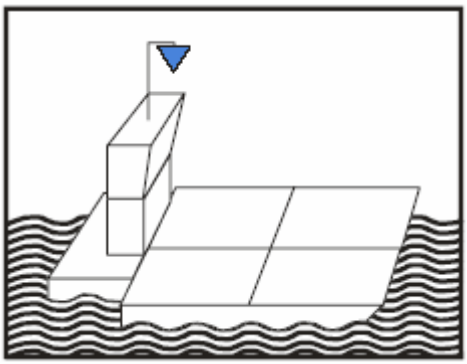

3.14 straipsnio 3 dalis: Papildoma signalizacija laivų, vežančių kai kuriuos pavojingus krovinius: sprogias medžiagas, nurodytas B1 priedo kraštiniame numeryje 10500 bei ADN B2 priedo 4 papildyme (medžiagų sąrašas).

33

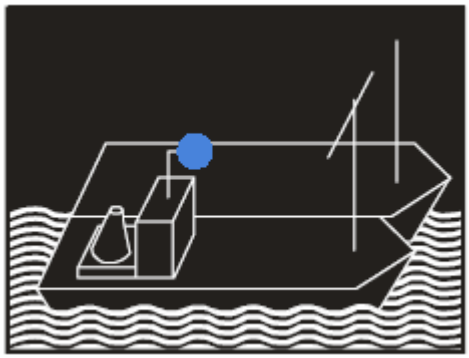

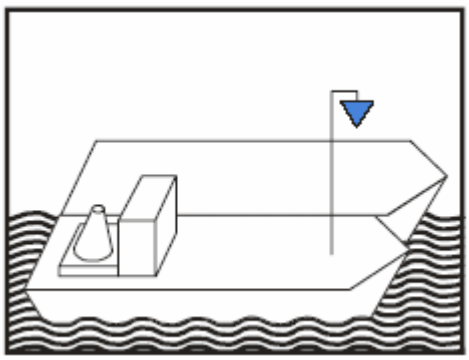

3.14 straipsnio 4 dalis: Papildoma signalizacija stumiamų vilkstinių, vežančių kai kuriuos pavojingus krovinius, nurodytus B1 priedo kraštiniame numeryje 10500 bei ADN B2 priedo 4 papildyme (medžiagų sąrašas).

NAKTĮ PAVEIKSLĖLIS DIENĄ

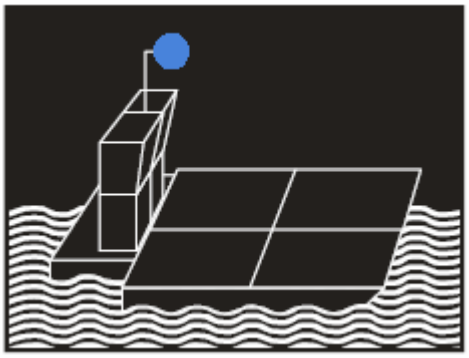
34

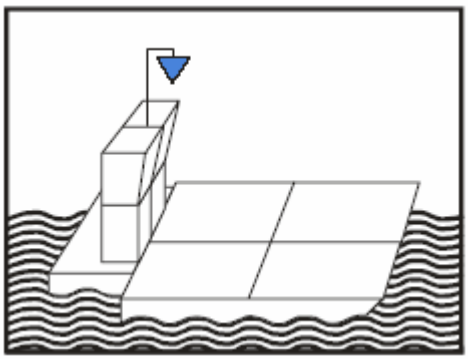

3.14 straipsnio 4 dalis: Papildoma signalizacija sujungtų grupių, vežančių kai kuriuos pavojingus krovinius, nurodytus B1 priedo kraštiniame numeryje 10 500 bei ADN B2 priedo 4 papildyme (medžiagų sąrašas).

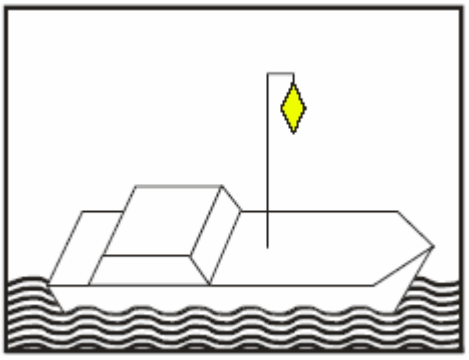
35

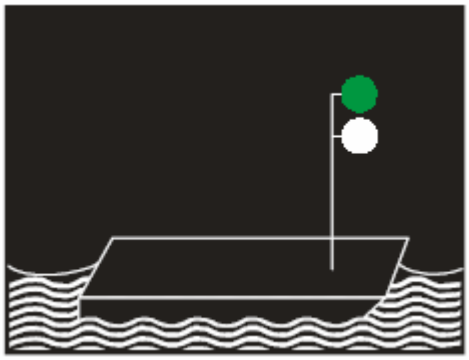
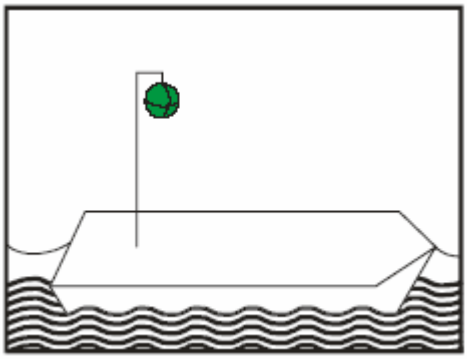

3.14 straipsnio 5 dalis: Papildoma signalizacija stumiamų vilkstinių, kurias stumia du šalia esantys stūmikai ir kurios veža kai kuriuos pavojingus krovinius, nurodytus B1 priedo kraštiniame numeryje 10 500 bei ADN B2 priedo 4 papildyme (medžiagų sąrašas).

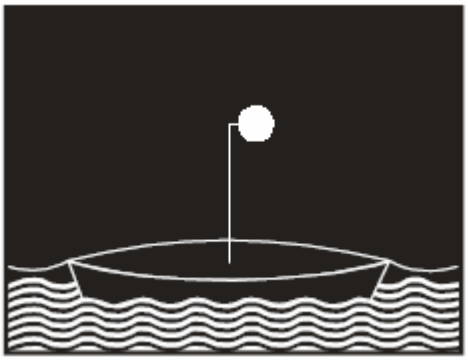
36

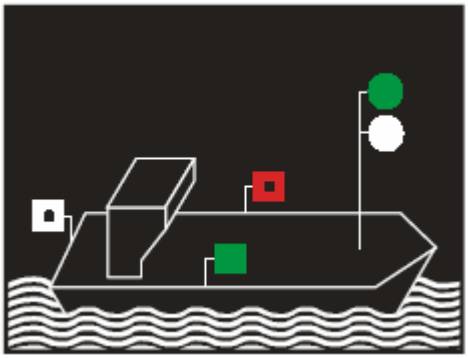
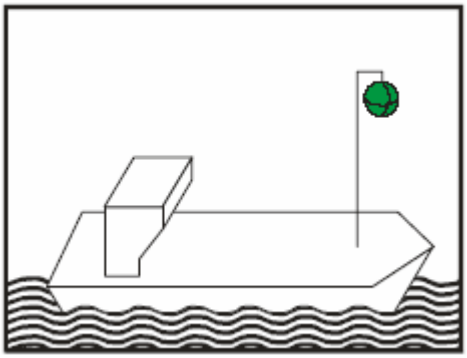
3.15 straipsnis: Laivai, kuriais leidžiama vežti daugiau nei 12 keleivių ir kurių korpuso maksimalus ilgis mažesnis kaip 20 metrų.

NAKTĮ	PAVEIKSLĖLIS	DIENĄ
	37	

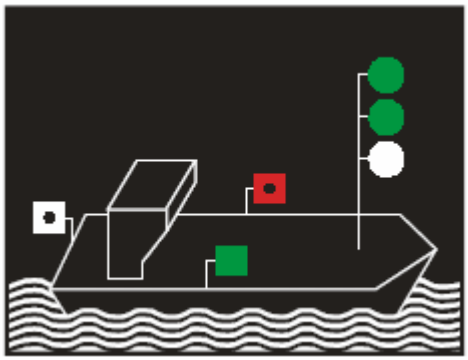
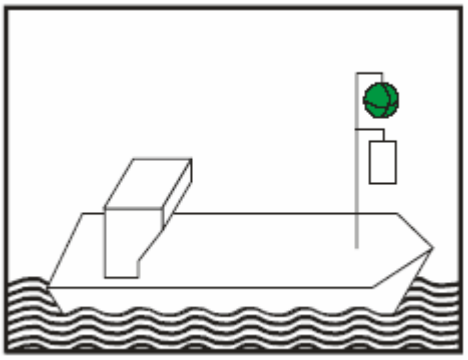
3.16 straipsnio 1 dalis: Keltai, nejudantys savarankiškai.

	38

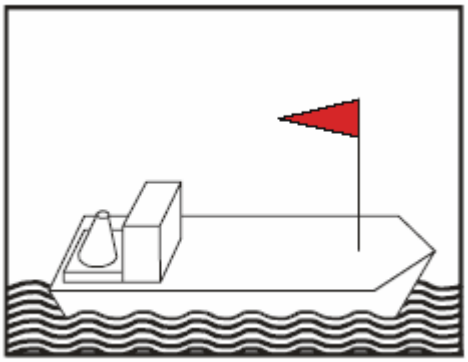
3.16 straipsnio 2 dalis: Išilginiu lynu judančio kelto valtis arba priekinis plūduras.

	39	

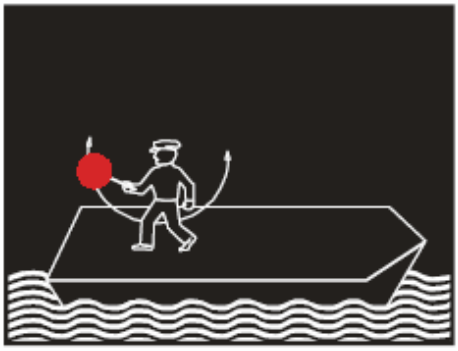
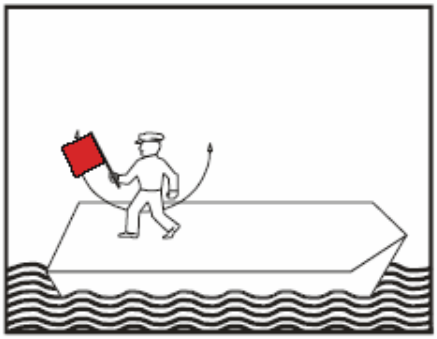
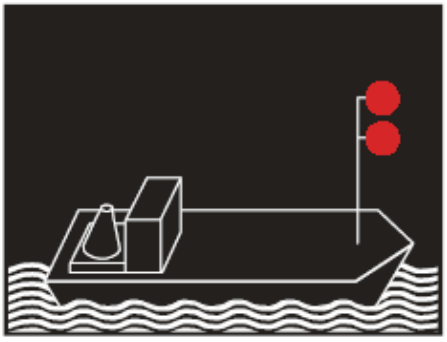
3.16 straipsnio 3 dalis: Savarankiškai judantys keltai.

	40	

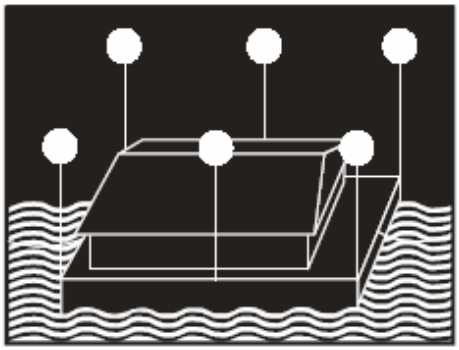
3.16 straipsnio 4 dalis: Keltai, judantys savarankiškai ir turintys pirmenybę plaukti.

NAKTĮ	PAVEIKSLĖLIS	DIENĄ
	41	

3.17 straipsnis: Laivai, turintys pirmenybę plaukti.

	42a	
	42b	

3.18 straipsnio 1 dalis: Laivų, praradusių gebėjimą manevruoti, papildoma signalizacija.

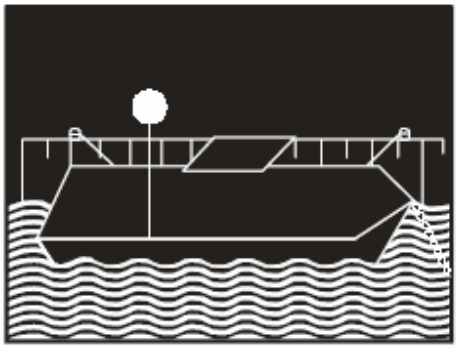
	43

3.19 straipsnis: Plūdriųjų medžiagų junginių ir plūduriuojančių priemonių eigos signalizacija.

2. STOVĖJIMO SIGNALIZACIJA

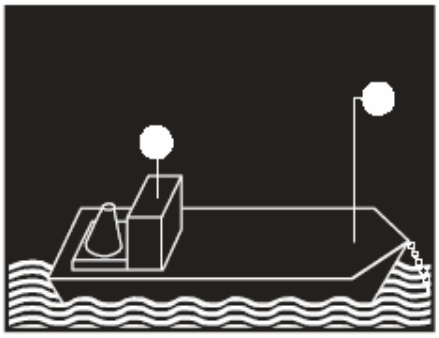
NAKTĮ PAVEIKSLĖLIS DIENĄ

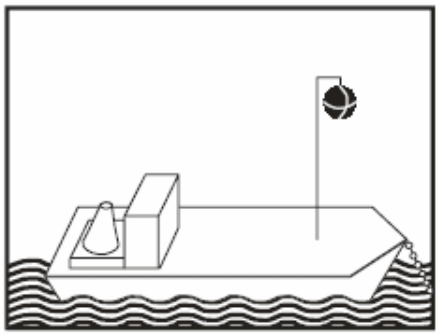
44

3.20 straipsnio 1 ir 4 dalys: Laivai, tiesiogiai ar kitaip prišvartuoti prie kranto.

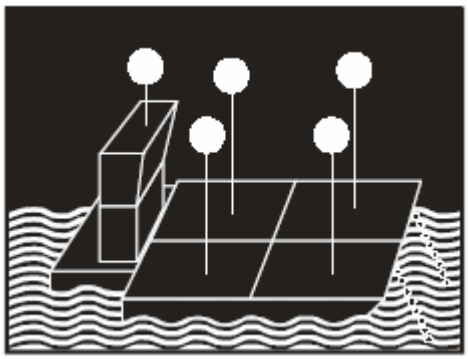
45

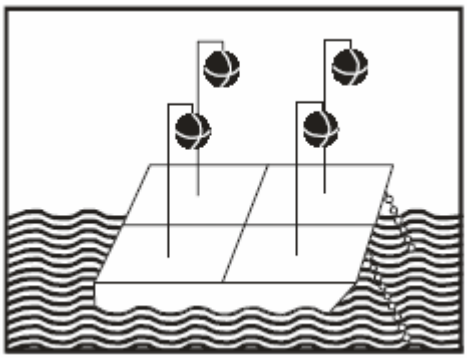

3.20 straipsnio 2 dalis: Laivai, stovintys atviroje vietoje.

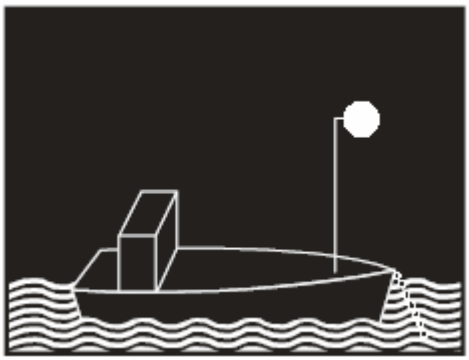
46

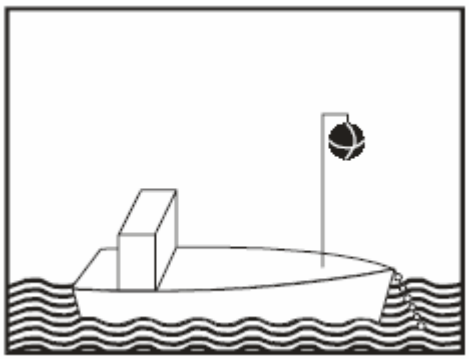

3.20 straipsnio 3 dalis: Stumiamos vilkstinės, stovinčios atviroje vietoje.

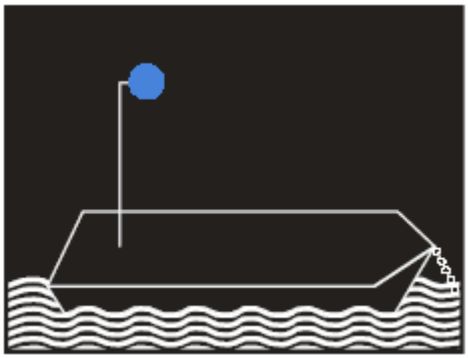
47

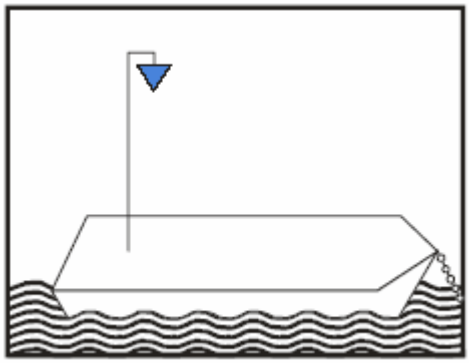

3.20 straipsnio 4 dalis: Mažieji laivai stovėjimo vietoje.

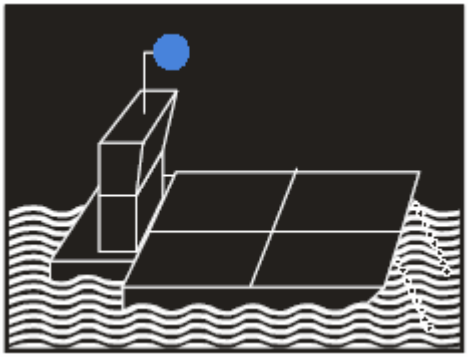
NAKTĮ	PAVEIKSLĖLIS	DIENĄ
	48	

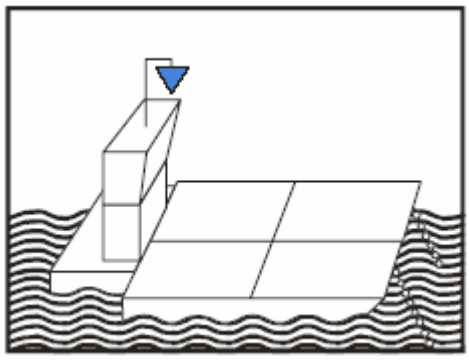

3.21 straipsnis: Stovėjimo vietoje esančių laivų, vežančių tam tikrus pavojingus krovinius, papildoma signalizacija.

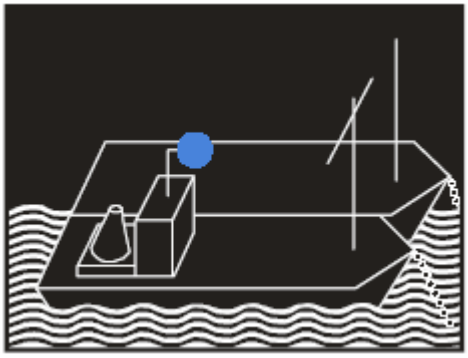
	49	

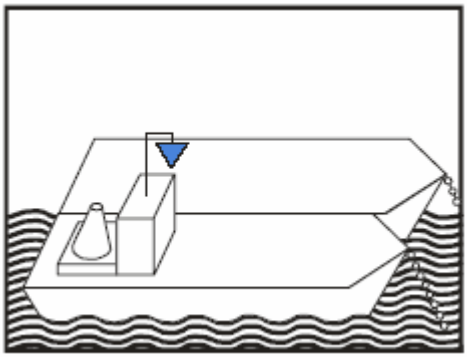

3.21 straipsnis: Stovėjimo vietoje esančių stumiamų vilkstinių, vežančių tam tikrus pavojingus krovinius, papildoma signalizacija.

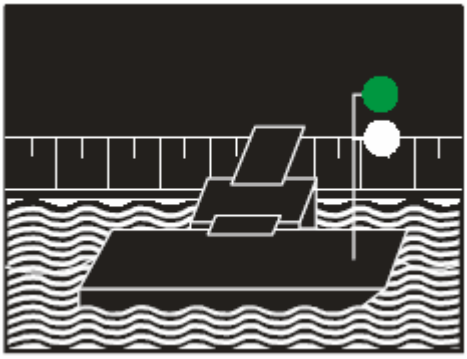
	50	

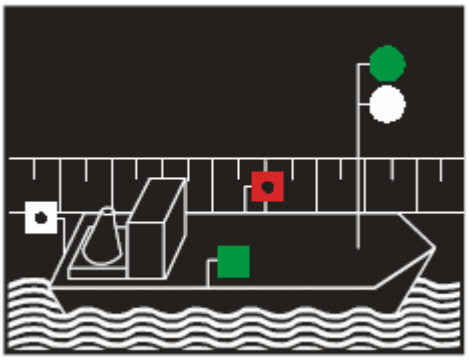
3.21 straipsnis: Stovėjimo vietoje esančių sujungtų grupių, vežančių tam tikrus pavojingus krovinius, papildoma signalizacija.

	51	

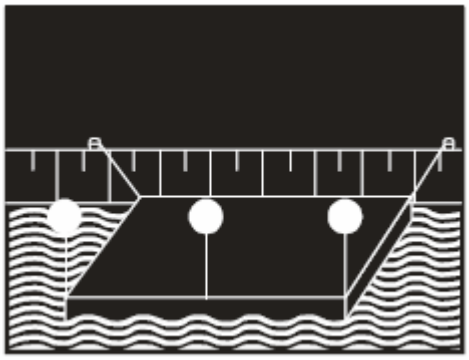
3.22 straipsnio 1 dalis: Savarankiškai nejudantys keltai, stovintys prie prieplaukos.

NAKTĮ	PAVEIKSLĖLIS	DIENĄ
	52	

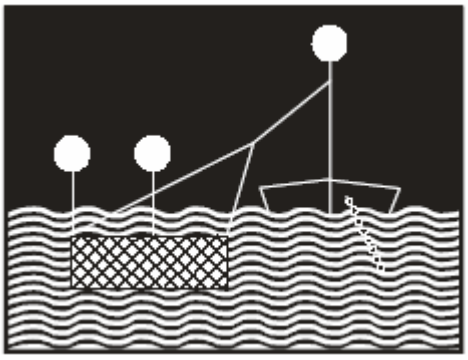
3.22 straipsnio 2 dalis: Savarankiškai judantys keltai, atliekantys darbus ir stovintys prie prieplaukos.

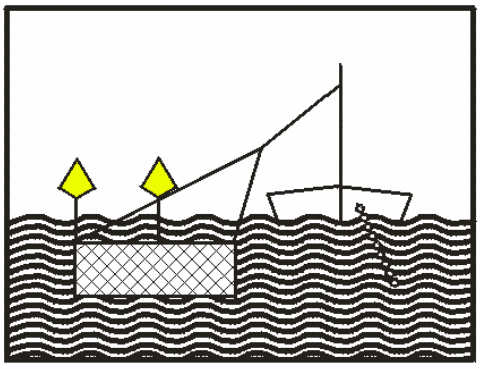
	53	

3.23 straipsnis: Plūdriųjų medžiagų junginiai ir plūduriuojančios priemonės stovėjimo vietoje.

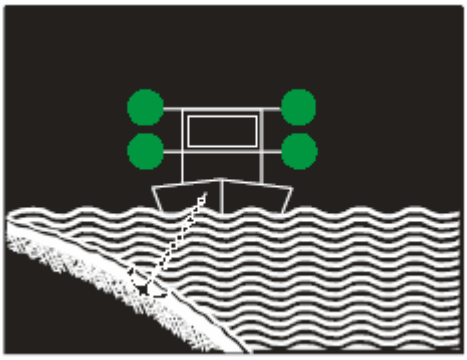
	54	

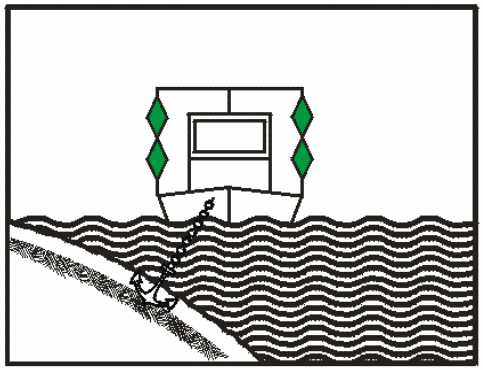

3.24 straipsnis: Žvejybos laivai, esantys stovėjimo vietoje, su tinklais ar kartimis.

	55	

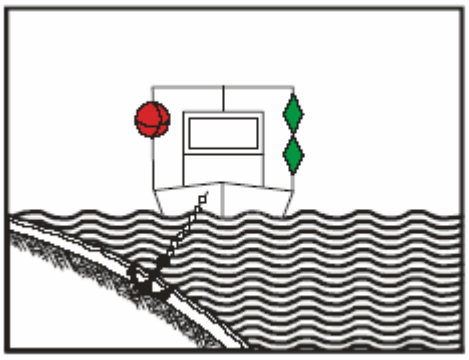

3.25 straipsnio 1 dalies a punktas: Plūduriuojantys įrenginiai, atliekantys darbus, ir laivai, atliekantys darbus ar gylio matavimo operacijas; kelias laisvas iš abiejų pusių.

NAKTĮ PAVEIKSLĖLIS DIENĄ

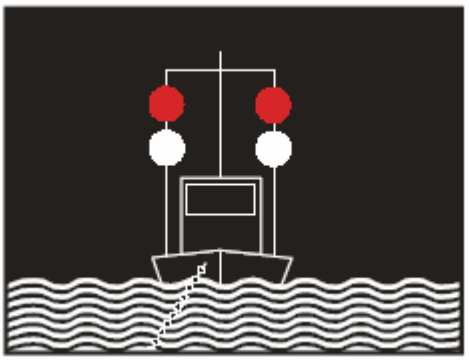
56

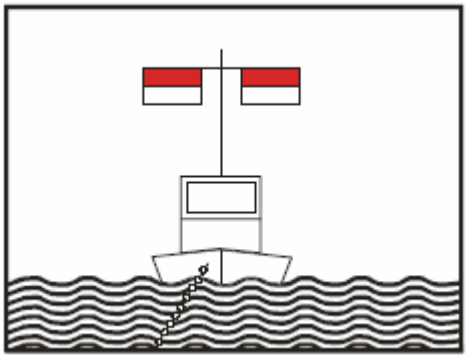

3.25 straipsnio 1 dalies a ir b punktai: Plūduriuojantys įrenginiai, atliekantys darbus, ir laivai, atliekantys darbus ar gylio matavimo operacijas; kelias laisvas iš vienos pusės.

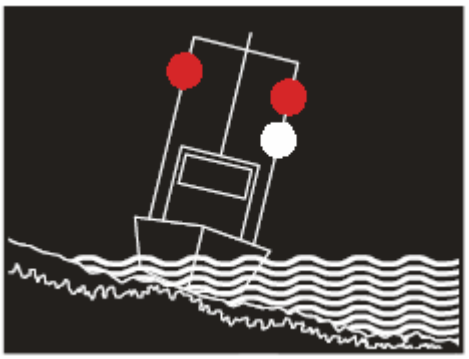
57

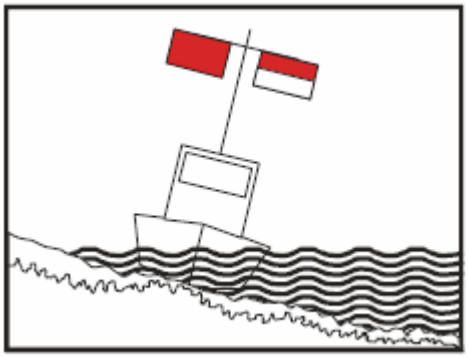

3.25 straipsnio 1 dalies c punktas: Plūduriuojantys įrenginiai, atliekantys darbus, laivai, atliekantys darbus ar gylio matavimo operacijas, ir stovintys ant seklumos ar nuskendę laivai; apsauga nuo bangavimo; kelias laisvas iš abiejų pusių.

58

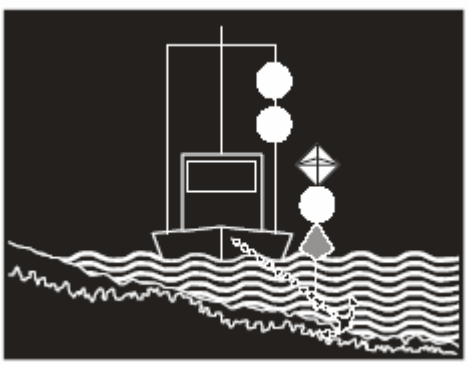

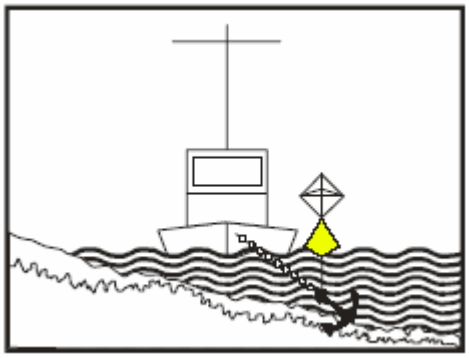

3.25 straipsnio 1 dalies c ir d punktai: Plūduriuojantys įrenginiai, atliekantys darbus, laivai, atliekantys darbus ar gylio matavimo operacijas, ir stovintys ant seklumos ar nuskendę laivai; apsauga nuo bangavimo; kelias laisvas iš vienos pusės.

NAKTĮ PAVEIKSLĖLIS DIENĄ

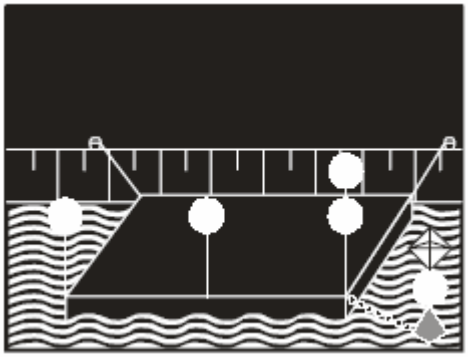
59

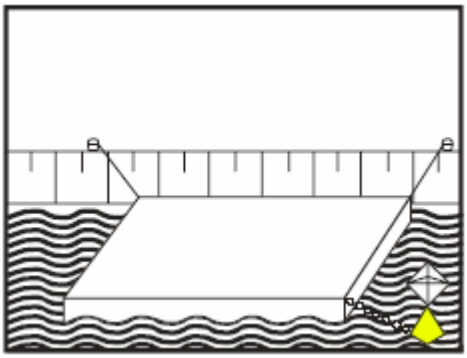

3.26 straipsnis: Laivai, kurių inkarai gali kelti pavojų laivybai.

60

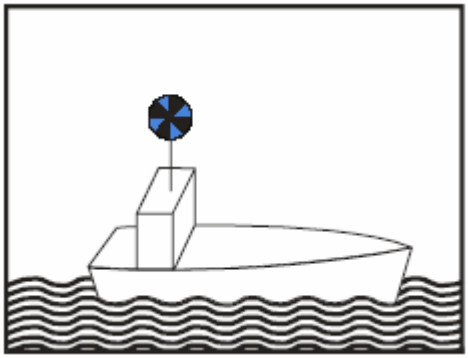

3.26 straipsnis: Plūdriosios medžiagos ir plūduriuojančios priemonės, kurių inkarai gali kelti pavojų laivybai.

NAKTĮ	PAVEIKSLĖLIS	DIENĄ
SPECIALIOJI SIGNALIZACIJA		
	61	

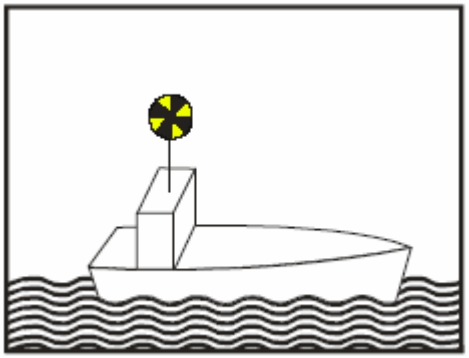

3.27 straipsnis: Kontrolės institucijų ir priešgaisrinių tarnybų laivų papildoma signalizacija.

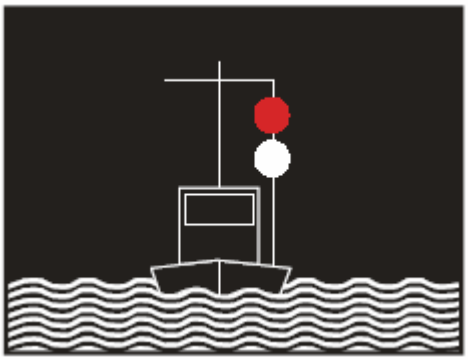
62

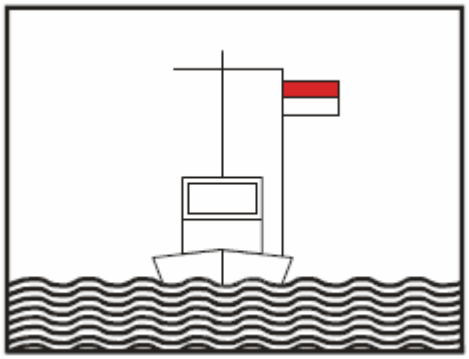

3.28 straipsnis: Laivų, atliekančių darbus vandenų kelyje, papildoma eigos signalizacija.

63

3.29 straipsnis: Papildoma signalizacija, kuria perspėjama nekelti bangavimo.

64

3.30 straipsnis: Nelaimės signalai.

NAKTĮ PAVEIKSLĖLIS DIENĄ

65

3.31 straipsnis: Draudimas patekti į laivą.

66

3.32 straipsnis: Draudimas rūkyti ir naudoti neapsaugotą apšvietimo įtaisą ar žiburį.

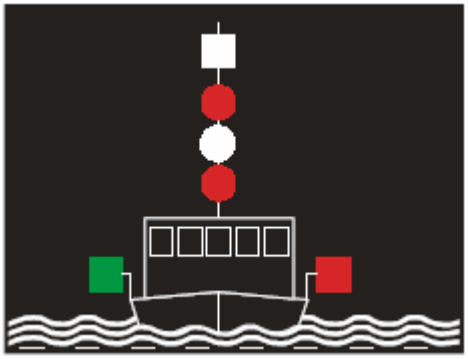
67

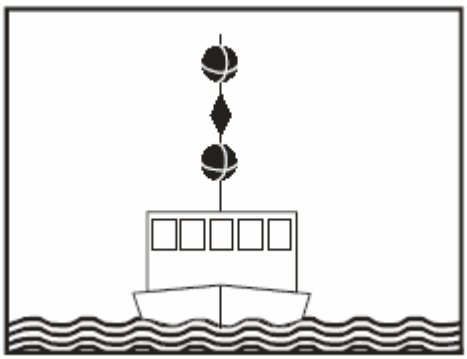

3.33 straipsnis: Draudimas stovėti palei laivo bortą.

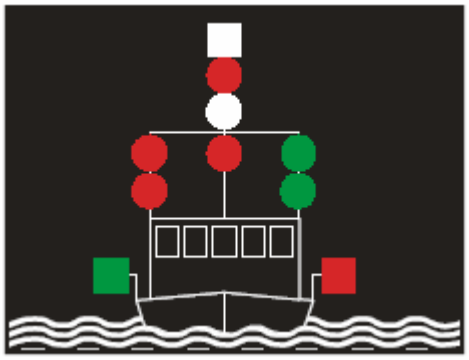
68

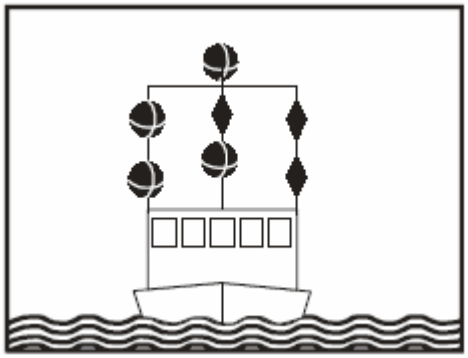

3.34 straipsnio 1 dalis: Laivų, kurių galimybė manevruoti ribota, papildoma signalizacija.

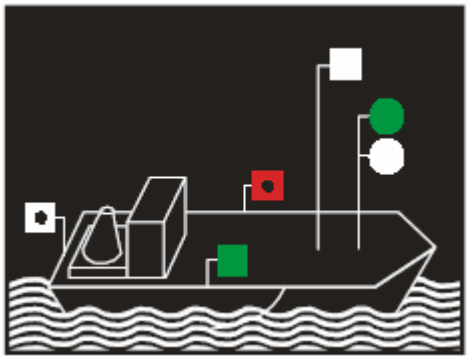
NAKTĮ	PAVEIKSLĖLIS	DIENĄ
	69	

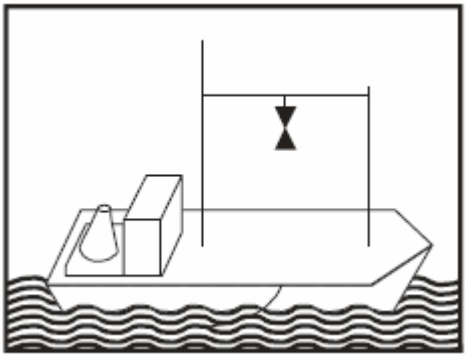

3.34 straipsnio 2 dalis: Laivų, kurių galimybė manevruoti ribota, papildoma signalizacija; kelias laisvas iš vienos pusės.

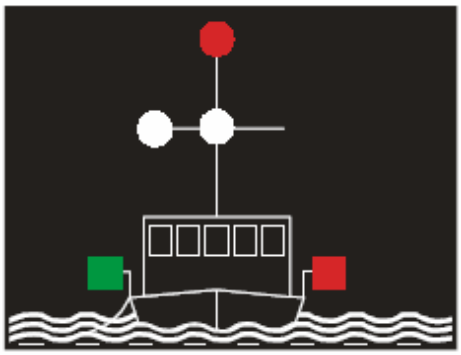
	70	

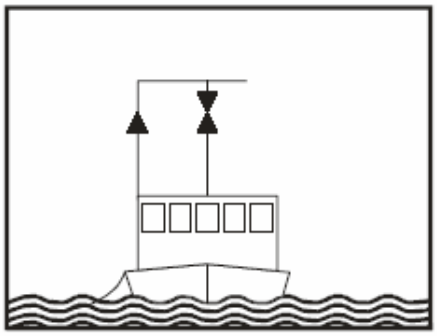

3.35 straipsnio 1 dalis: Laivų, traukiančių tralą ar kitokią žvejybos priemonę vandenyje (tralerių), papildoma signalizacija.

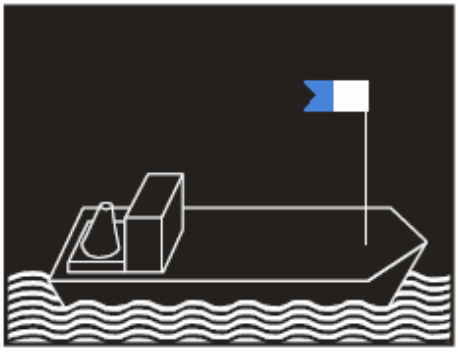
	71	

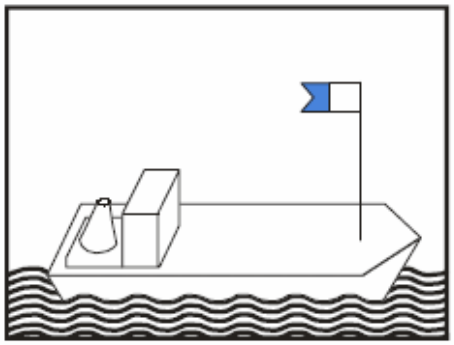

3.35 straipsnio 2 dalis: Žvejybos laivai, išskyrus tralerius, kurių žvejybos priemonė tęsiasi daugiau kaip 150 m atstumu tiesia linija nuo laivo.

	72	

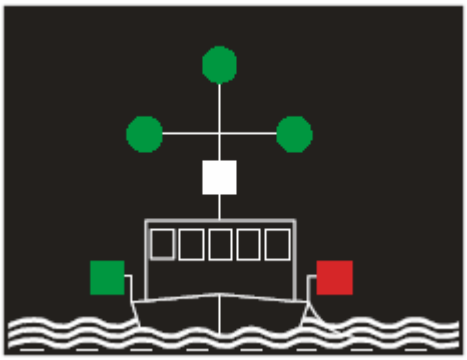

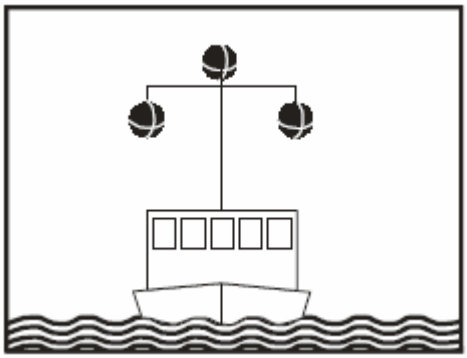

3.36 straipsnis: Laivų, naudojamų narų darbams, papildoma signalizacija.

NAKTĮ PAVEIKSLĖLIS DIENĄ

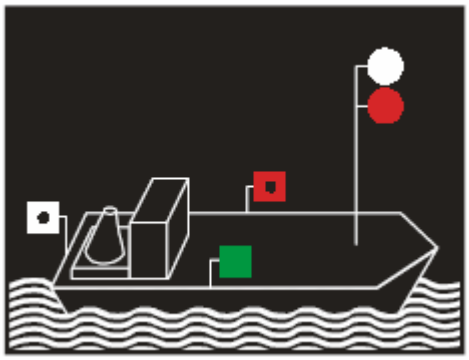
73

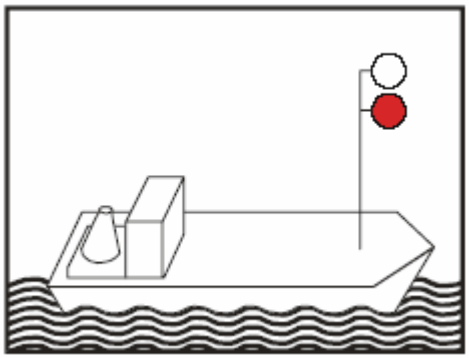

3.37 straipsnis: Laivų, užsiimančių minų tralavimu, papildoma signalizacija.

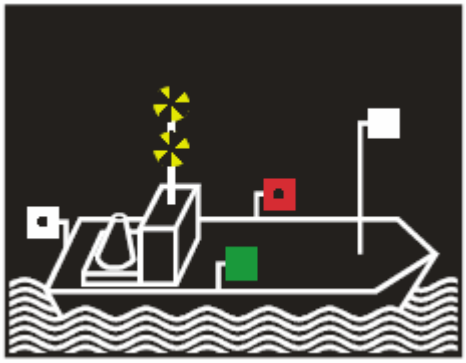
74

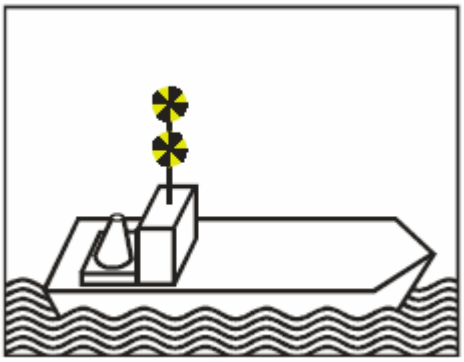

3.38 straipsnis: Locmanų tarnybos laivų papildoma signalizacija.

75

3.08 straipsnio 4 dalis: Pavienis greitaeigis laivas su mechaniniu varikliu.

_____

4 priedas

LAIVO ŽIBURIAI IR LAIVO SIGNALINIŲ ŽIBURIŲ SPALVA[79]

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Apibrėžtys

1. Žibintai

Žibintas – tai prietaisas, skirtas šviesos šaltinio šviesos srautui paskirstyti. Jis taip pat turi elementų, reikalingų šviesos filtravimui, refrakcijai ar atspindėjimui ir šviesos šaltiniui pritvirtinti ar veikti.

Žibintai, skirti laivų signalams perduoti, vadinami signaliniais žibintais.

2. Signaliniai žiburiai

Signaliniai žiburiai – tai šviesos signalai, kuriuos spinduliuoja signaliniai žibintai.

3. Šviesos šaltiniai

Šviesos šaltiniai – tai elektriniai ar neelektriniai prietaisai, skirti šviesos srautui signaliniuose žibintuose spinduliuoti.

4. Techniniai reikalavimai

Signalinių žibintų sandara ir medžiagos, iš kurių jie pagaminti, turi užtikrinti jų saugumą ir veikimo ilgaamžiškumą.

Žibintų sandaros elementai (pavyzdžiui, žaliuzės) neturi keisti žiburių šviesos stiprio, žiburių spalvos ir jų šviesos stiprio sklaidos.

Turi būti užtikrinta galimybė lengvai pritvirtinti žibintus laive taisyklingoje padėtyje.

Turi būti užtikrinta galimybė lengvai pakeisti šviesos šaltinį.

II. SIGNALINIŲ ŽIBURIŲ SPALVA

1. Žiburiams naudojama penkių spalvų signalizacijos sistema, kurią sudaro šios spalvos:

balta,

raudona,

žalia,

geltona ir

mėlyna.

Ši sistema atitinka Tarptautinės šviesos technikos komisijos rekomendacijas, IEC publikacija Nr. 2.2 (TC-1.6) 1975 „Šviesos signalų spalva“.

Šios spalvos tinka žibinto spinduliuojamam šviesos srautui.

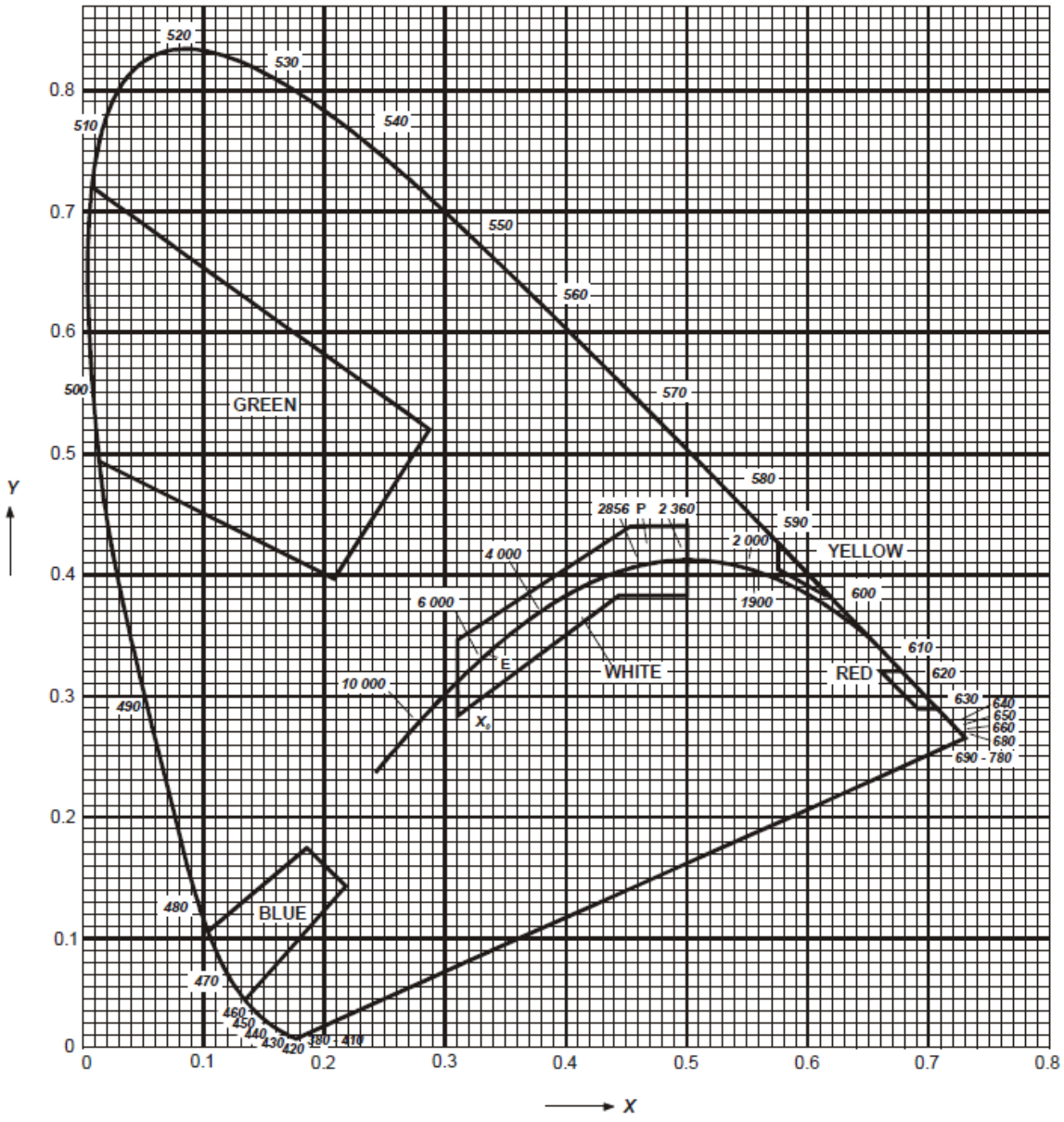
2. Signalinių žiburių spalvų ribos nustatomos pagal IEC publikacijoje Nr. 2.2 (TC-1.6) 1975 pateiktas spalvių diagramos sankirtos taškų koordinates (1 lentelė) (žr. spalvių diagramą).

1 lentelė

Signalinio žiburio spalva	Sankirtos taškų koordinatės						
balta	x	0,310	0,443	0,500	0,500	0,453	0,310
	y	0,283	0,382	0,382	0,440	0,440	0,348
raudona	x	0,690	0,710	0,680	0,660		
	y	0,290	0,290	0,320	0,320		
žalia	x	0,009	0,284	0,207	0,013		

[79] Baltarusijos, Kazachstano, Lietuvos, Moldovos Respublikos, Rusijos Federacijos ir Ukrainos vidaus vandenų keliuose laivų signalinių žiburių spalva turi atitikti nacionalinių kompetentingų institucijų reikalavimus.

	y	0,720	0,520	0,397	0,494		
geltona	x y	0,612 0,382	0,618 0,382	0,575 0,425	0,575 0,406		
mėlyna	x y	0,136 0,040	0,218 0,142	0,185 0,175	0,102 0,105		

IEC spalvių diagrama
2360K atitinka vakuuminės kaitinamosios lempos spinduliuojamą šviesą.
2848K atitinka dujų pripildytos kaitinamosios lempos spinduliuojamą šviesą.

5 priedas

LAIVO SIGNALINIŲ ŽIBURIŲ ŠVIESOS STIPRIS IR MATOMUMO ATSTUMAS[80]

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Signaliniai žiburiai

Atsižvelgiant į šviesos stiprį, signaliniai žiburiai skirstomi į:

paprastuosius žiburius,

ryškiuosius žiburius,

stipriuosius žiburius.

2. I_O, I_B ir t santykis

I_O – fotometrinis elektrinių žiburių šviesos stipris kandelomis (cd), išmatuotas esant normaliai įtampai.

I_B – eksploatacinis šviesos stipris kandelomis (cd).

t – matomumo atstumas (km).

Atsižvelgiant, pavyzdžiui, į šviesos šaltinio senėjimą, optinių prietaisų nešvarumą ir laivo elektros tinklo įtampos svyravimus, laikoma, kad dydis I_B yra 25 % mažesnis už dydį I_O.

Todėl, $I_B = 0{,}75 \cdot I_O$

Signalinių žiburių I_B ir t santykis nustatomas pagal šią formulę:

$I_B = 0{,}2 \cdot t^2 \cdot q^{-t}$

Atmosferinio perdavimo koeficientas q yra laikomas lygiu 0,76, o tai atitinka 14,3 km meteorologinį matomumą.

II. ŠVIESOS STIPRIS IR MATOMUMO ATSTUMAS[81]

1. Signalinių žiburių šviesos stipris ir matomumo atstumas

Toliau lentelėje pateikiamos skirtingų signalinių žiburių leistinosios I_O, I_B ir t ribos. Nurodytos vertės taikomos žibintų spinduliuojamam šviesos srautui.

I_O ir I_B yra nurodyti cd, o t – km.

Didžiausios ir mažiausios vertės.

Signalinių žiburių rūšis		Signalinių žiburių spalva							
		balta		žalia / raudona		geltona		mėlyna	
		min.	maks.	min.	maks.	min.	maks.	min.	maks.
paprastasis	I_O	2,7	10,0	1,2	4,7	1,1	3,2	0,9	2,7
	I_B	2,0	7,5	0,9	3,5	0,8	2,4	0,7	2,0
	t	2,3	3,7	1,7	2,8	1,6	2,5	1,5	2,3
ryškusis	I_O	12,0	33,0	6,7	27,0	4,8	20,0	6,7	27,0
	I_B	9,0	25,0	5,0	20,0	3,6	15,0	5,0	20,0
	t	3,9	5,3	3,2	5,0	2,9	4,6	3,2	5,0

[80] Baltarusijos, Kazachstano, Lietuvos, Moldovos Respublikos, Rusijos Federacijos ir Ukrainos vidaus vandenų keliuose laivo signalinių žiburių šviesos stipris ir matomumo atstumas turi atitikti kompetentingų nacionalinių institucijų reikalavimus.

[81] Tam tikruose vidaus vandenų keliuose kompetentinga institucija gali leisti, kad laivai signalizuotų signaliniais žiburiais pagal IMO reikalavimus.

	I_O	47,0	133,0	-	-	47,0	133,0	-	-
stiprusis	I_B	35,0	100,0	-	-	35,0	100,0	-	-
	t	5,9	8,0	-	-	5,9	8,0	-	-

Tačiau naudojant geltonus dažnai blykčiojančius žiburius dienos metu, taikomas ne mažesnis kaip 900 cd šviesos stipris I_o.

III. SIGNALINIŲ ŽIBURIŲ ŠVIESOS SKLAIDA

1. Horizontalioji šviesos stiprio sklaida

a) II skyriuje nurodytos šviesos stiprio vertės taikomos visoms horizontalios plokštumos, kertančios optinio prietaiso centrą arba vertikaliai padėto signalinio žibinto tinkamai sureguliuoto šviesos šaltinio šviesos svorio centrą, kryptims.

b) nustatytos topo, laivagalio ir borto žiburių šviesos stiprio vertės turi būti išlaikytos visame nustatytų ruožų horizonto lanke ne mažiau negu iki 5° atstumu iki ribų.

Šviesos stipris nustatytuose ruožuose nuo 5° iki ribos gali sumažėti 50 %; toliau jis palaipsniui turi mažėti taip, kad nuo 5° už ruožo ribų liktų tik labai nedidelis šviesos stipris.

c) borto žiburių šviesos stipris su laivo judėjimo ašimi lygiagrečia kryptimi turi būti lygus nustatytajam. Todėl tarp 1° ir 3° už nustatytojo ruožo ribų šviesos stipris turi sumažėti beveik iki nulio.

d) dvispalvių arba trispalvių žibintų šviesos stiprio sklaida turi būti tolygi, kad 3° iš vienos ar kitos pusės nuo nustatytųjų ruožų ribų nebūtų viršytas didžiausias leistinas šviesos stipris ir būtų pasiektas mažiausias nustatytas šviesos stipris.

e) horizontalioji žibintų šviesos stiprio sklaida turi būti tolygi visame ruože, kad taikomos mažiausios ir didžiausios fotometrinio šviesos stiprio vertės nesiskirtų daugiau negu 1,5 karto.

2. Vertikalioji šviesos stiprio sklaida

Kai žibinto pasvirimo kampas vertikalioje plokštumoje yra iki ±5° arba ±7,5°, pirmuoju atveju šviesos stipris horizontalioje plokštumoje turi būti ne mažesnis kaip 80 %, o antruoju atveju – 60 % šviesos stiprio, kai pasvirimo kampas lygus 0°, tačiau negali jo viršyti daugiau kaip 1,2 karto.

_____

6 priedas

GARSINIAI SIGNALAI

I. SIGNALŲ GARSUMAS

Vidaus vandenų plaukiojimo laivuose naudojami mechaniniai garsinio signalizavimo prietaisai turi duoti garsinius signalus, kurių charakteristikos yra šios:

1. *Dažnis*

a) Laivų su mechaniniu varikliu, išskyrus mažuosius laivus, nurodytus b punkte, garsinių signalų pagrindinis dažnis turi būti 200 Hz, tolerancija ±20 %.

b) Nesavaeigių laivų ir mažųjų laivų pagrindinis garso dažnis turi būti didesnis kaip 350 Hz.

c) Trijų tonų garsinių signalų, kuriuos duoda laivai, plaukiojantys esant ribotam matomumui naudodami radiolokatorius, pagrindiniai garso dažniai turi būti 165–297 Hz, su bent dviejų tonų intervalu tarp aukščiausio ir žemiausio tono.

2. *Garso slėgio lygis*

Toliau nurodyti garso slėgio lygiai išmatuojami arba nustatomi 1 metro atstumu priekyje nuo ruporo angos centro, matavimas pagal galimybes turi būti atliekamas atviroje vietovėje.

a) Laivų su mechaniniu varikliu, išskyrus mažuosius laivus, nurodytus b punkte, garso slėgio svertinis lygis turi būti 120–140 dB(A).

b) Nesavaeigių laivų ir mažųjų laivų, kurie nepritaikyti arba nenaudojami vilkti laivams, kurie nėra mažieji laivai, garso slėgio svertinis lygis turi būti 100–125 dB(A).

c) Trijų tonų garsinių signalų, kuriuos duoda laivai, plaukiojantys esant ribotam matomumui naudodami radiolokatorius, kiekvieno tono garso slėgio svertinis lygis turi būti 120–140 dB(A).

II. GARSO SLĖGIO LYGIO KONTROLIAVIMAS

Garso slėgio lygį turi kontroliuoti kompetentingos institucijos sonometru, atitinkančiu Tarptautinės elektrotechnikos komisijos standartą (žr. IEC.179), arba IEC paprastu standartiniu sonometru (žr. IEC.123).

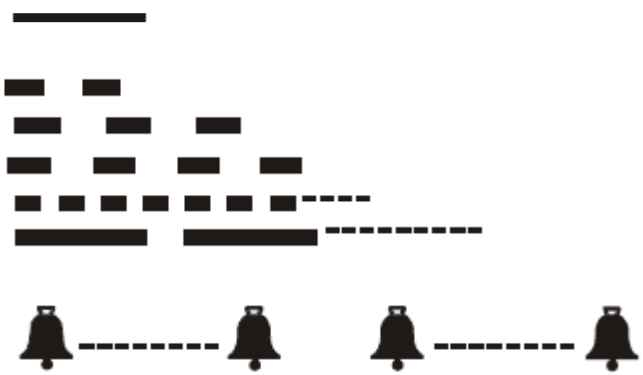
III. LAIVŲ GARSINIAI SIGNALAI

Garsiniai signalai, kurie nėra dūžiai į varpą ir trijų tonų garsiniai signalai, turi būti duodami kaip vienas ar keli vienas po kito einantys garsai, turintys šias charakteristikas:

- trumpas garsas: apie vieną sekundę trunkantis garsas;
- ilgas garsas: apie keturias sekundes trunkantis garsas.

Tarpas tarp dviejų vienas po kito einančių garsų turi būti apie vieną sekundę, išskyrus „labai trumpų garsų seriją“, kurią turi sudaryti bent šeši garsai iš eilės, kurių kiekvienas trunka apie ketvirtį sekundės su tokios pat trukmės tarpais tarp jų.

A. *Bendrieji signalai*

1 ilgas garsas	„Dėmesio“	
1 trumpas garsas	„Keičiu kursą dešinėn“	
2 trumpi garsai	„Keičiu kursą kairėn“	
3 trumpi garsai	„Mano varikliai dirba atbuline eiga“	
4 trumpi garsai	„Negaliu manevruoti“	
Labai trumpų garsų serija	„Tiesioginis susidūrimo pavojus“	
Pasikartojantys ilgi garsai)		
)	„Nelaimės signalas“	4.01 straipsnio 4 dalis
Dūžių į varpą serija)		
)		

B. *Priešpriešinio plaukiojimo signalai*

B.1 *I kategorijos vandenų keliai*

Pirmasis atvejis

1 trumpas garsas, kuriuo signalizuoja aukštyn plaukiantis laivas	„Noriu praplaukti pro kairįjį bortą“	6.04 straipsnio 4 dalis
1 trumpas garsas, kuriuo signalizuoja žemyn plaukiantis laivas	„Sutinku, praplaukite pro kairįjį bortą“	6.04 straipsnio 5 dalis
2 trumpi garsai, kuriais signalizuoja žemyn plaukiantis laivas	„Nesutinku, praplaukite pro dešinįjį bortą“	6.05 straipsnio 2 dalis
2 trumpi garsai, kuriais signalizuoja aukštyn	„Sutinku, praplaukiu pro dešinįjį bortą“	6.05 straipsnio 3 dalis

	plaukiantis laivas		
Antrasis atvejis			
	2 trumpi garsai, kuriais signalizuoja aukštyn plaukiantis laivas	„Noriu praplaukti pro dešinįjį bortą“	6.04 straipsnio 4 dalis
	2 trumpi garsai, kuriais signalizuoja žemyn plaukiantis laivas	„Sutinku, praplaukite pro dešinįjį bortą“	6.04 straipsnio 5 dalis
	1 trumpas garsas, kuriuo signalizuoja žemyn plaukiantis laivas	„Nesutinku, praplaukite pro kairįjį bortą“	6.05 straipsnio 2 dalis
	1 trumpas garsas, kuriuo signalizuoja aukštyn plaukiantis laivas	„Sutinku, praplaukiu pro kairįjį bortą“	6.05 straipsnio 3 dalis
B.2 *II kategorijos vandenų keliai*			
	2 trumpi garsai	„Noriu praplaukti pro dešinįjį bortą“	6.05 straipsnio 2 dalis
	2 trumpi garsai, kuriais signalizuoja aukštyn plaukiantis laivas	„Sutinku, praplaukite pro dešinįjį bortą“	6.05 straipsnio 3 dalis
C. *Lenkimo signalai*			
Pirmasis atvejis			
	2 ilgi garsai ir 2 trumpi garsai, kuriais signalizuoja lenkiantysis laivas	„Noriu praplaukti pro jūsų kairįjį bortą“	6.10 straipsnio 4 dalis

	1 trumpas garsas, kuriuo signalizuoja lenkiamasis laivas	„Sutinku, lenkite pro mano kairįjį bortą“	6.10 straipsnio 5 dalis
	2 trumpi garsai, kuriais signalizuoja lenkiamasis laivas	„Nesutinku, lenkite pro mano dešinįjį bortą“	6.10 straipsnio 6 dalis
	1 trumpas garsas, kuriuo signalizuoja lenkiantysis laivas	„Sutinku, lenkiu pro jūsų dešinįjį bortą“	6.10 straipsnio 6 dalis

Antrasis atvejis

	2 ilgi garsai ir 1 trumpas garsas, kuriais signalizuoja lenkiantysis laivas	„Noriu aplenkti pro jūsų dešinįjį bortą“	6.10 straipsnio 4 dalis
	2 trumpi garsai, kuriais signalizuoja lenkiamasis laivas	„Sutinku, lenkite pro mano dešinįjį bortą“	6.10 straipsnio 5 dalis
	1 trumpas garsas, kuriuo signalizuoja lenkiamasis laivas	„Nesutinku, lenkite pro mano kairįjį bortą“	6.10 straipsnio 6 dalis
	2 trumpi garsai, kuriais signalizuoja lenkiantysis laivas	„Sutinku, lenkiu pro jūsų kairįjį bortą“	6.10 straipsnio 6 dalis

Lenkti neįmanoma

	5 trumpi garsai, kuriais signalizuoja lenkiamasis laivas	„Manęs lenkti negalima“	6.10 straipsnio 7 dalis

D. *Posūkio signalai*

	1 ilgas garsas ir 1 trumpas garsas	„Ketinu pasukti dešinėn“	6.13 straipsnio 2 dalis
	1 ilgas garsas ir 2 trumpi garsai	„Ketinu pasukti kairėn“	6.13 straipsnio 2 dalis

E. *Uostai ir intakai: įplaukimas ir išplaukimas, išplaukimas kertant pagrindinį vandenų kelią*

E.1 *Įplaukimo į uostus ir intakus ir išplaukimo iš jų signalai*

	3 ilgi garsai ir 1 trumpas garsas	„Ketinu plaukti dešinėn“	6.16 straipsnio 2 dalis
	3 ilgi garsai ir 2 trumpi garsai	„Ketinu plaukti kairėn“	6.16 straipsnio 2 dalis

E.2 *Signalai išplaukiant į pagrindinį vandenų kelią iš uostų ir intakų ir norint jį kirsti*

	3 ilgi garsai, po kurių, jeigu reikia, duodama:	„Ketinu kirsti“	6.16 straipsnio 2 dalis
	1 ilgas garsas ir 1 trumpas garsas	„Ketinu plaukti dešinėn“	6.16 straipsnio 2 dalis
	1 ilgas garsas ir 2 trumpi garsai	„Ketinu plaukti kairėn“	6.16 straipsnio 2 dalis

F. *Signalai, kurie duodami esant ribotam matomumui*

F.1 *I kategorijos vandenų keliai*

a) *laivai, kurie plaukia naudodami radiolokatorių*

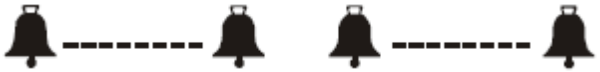
	i) laivai, plaukiantys žemyn, išskyrus mažuosius laivus	trijų tonų signalas, pasikartojantis reikiamu dažniu	6.32 straipsnio 4 dalies a punktas

▬▬▬	ii) pavieniai laivai, plaukiantys aukštyn	1 ilgas garsas	6.32 straipsnio 5 dalies a punktas

b) *laivai, kurie plaukia nenaudodami radiolokatoriaus*

▬▬▬	i) visi pavieniai laivai	1 ilgas garsas, pasikartojantis ne rečiau kaip kas minutę	6.33 straipsnio 1 dalies b punktas

c) *stovintys laivai*

	1 dūžių į varpą serija, pasikartojanti ne rečiau kaip kas minutę	„Stoviu kairėje farvaterio pusėje“	6.31 straipsnio 1 dalies a punktas
	2 dūžių į varpą serijos, pasikartojančios ne rečiau kaip kas minutę	„Stoviu dešinėje farvaterio pusėje“	6.31 straipsnio 1 dalies b punktas
	3 dūžių į varpą serijos, pasikartojančios ne rečiau kaip kas minutę	„Stoviu neaiškioje pozicijoje“	6.31 straipsnio 1 dalies c punktas

F.2 *II kategorijos vandenų keliai*

a) *laivai, kurie plaukia naudodami radiolokatorių*

▬▬▬	i) laivai, išskyrus keltus	1 ilgas garsas, pasikartojantis reikiamu dažniu	6.32 straipsnio 5 dalies a punktas
▬▬▬ ▬ ▬ ▬ ▬	ii) keltai	1 ilgas garsas ir 4 trumpi garsai	6.32 straipsnio 5 dalis

b) *laivai, kurie plaukia nenaudodami radiolokatoriaus*

▬▬▬	i) pavieniai laivai, išskyrus keltus	1 ilgas garsas, pasikartojantis ne rečiau kaip kas minutę	6.33 straipsnio 1 dalis

	ii) keltai	1 ilgas garsas ir 4 trumpi garsai, pasikartojantys ne rečiau kaip kas minutę	6.33 straipsnio 2 dalis
c) *stovintys laivai*			
		1 dūžių į varpą serija arba 1 ilgas garsas tarp 2 trumpų garsų, pasikartojantys ne rečiau kaip kas minutę	6.31 straipsnio 1 ir 4 dalys

_____

7 priedas

SIGNALINIAI ŽENKLAI, REGULIUOJANTYS LAIVYBĄ VANDENŲ KELIUOSE[82]

1) Pagrindiniai signaliniai ženklai, nurodyti toliau I skyriuje, gali būti papildyti ar paaiškinti papildomais signaliniais ženklais, nurodytais II skyriuje.

2) Skydai gali būti apvesti siaura balta juostele pagal išorinį kontūrą.

I skyrius. PAGRINDINIAI SIGNALINIAI ŽENKLAI

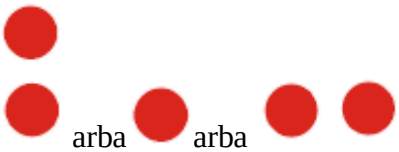
A. DRAUDŽIAMIEJI SIGNALINIAI ŽENKLAI

A.1. Draudžiama praplaukti (bendrasis signalinis ženklas)

(žr. 6.08, 6.16, 6.22, 6.22-*bis*, 6.25, 6.26, 6.27 ir 6.28*bis* straipsnius)

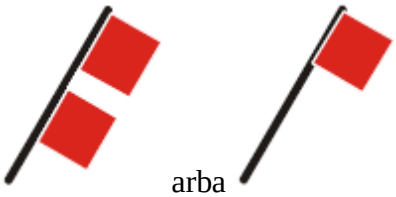

skydai
arba raudoni žiburiai

Du skydai, du žiburiai arba dvi vėliavos, išdėstytos viena virš kitos, nurodo, kad draudimas praplaukti ilgalaikis

arba raudonos vėliavos

A.2. Draudžiamas bet koks lenkimas (žr. 6.11 straipsnį)

A.3. Draudimas lenkti, galiojantis tik vilkstinėms

(žr. 6.11 straipsnį)

[82] Rusijos Federacijos ir Ukrainos vidaus vandenų keliuose galioja signaliniai ženklai pagal nacionalines taisykles.

A.4. Draudžiama susitikti ir aplenkti
(žr. 6.08 straipsnį)

A.4.1. Draudimas susitikti ir aplenkti, galiojantis tik vilkstinėms
(žr. 6.08 straipsnį)

A.5. Draudžiama stovėti (nuleidus inkarą ar su švartfalais prie kranto)
(žr. 7.02 straipsnį)

A.5.1. Draudžiama stovėti laivams metrais nurodytame pločio (matuojamo nuo ženklo) ruože
(žr. 7.02 straipsnį)

A.6. Draudžiama stovėti nuleidus inkarą ir vilkti inkarus, lynus bei grandines
(žr. 6.18 ir 7.03 straipsnius)

A.7. Draudžiama švartuotis prie kranto
(žr. 7.04 straipsnį)

A.8. Draudžiama pasisukti
(žr. 6.13 straipsnį)

A.9. Draudžiama kelti bangavimą
(žr. 6.20 straipsnį)

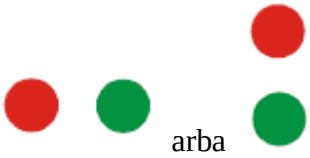

arba

A.10. Draudžiama praplaukti ne pažymėta erdve (po tiltų tarpatramiais ir plaukiant per užtvankas)
(žr. 6.24 straipsnį)

A.11. Praplaukti draudžiama, bet reikia pasiruošti plaukti
(žr. 6.26 ir 6.28*bis* straipsnius)

arba

arba
(raudonas užgesintas žiburys)

A.12. Draudžiama plaukioti laivais su mechaniniu varikliu

A.13. Bendrasis draudimas plaukioti sportiniais arba pramoginiais laivais[1]

A.14. Draudžiama plaukioti vandens slidėmis

---

[1] Kompetentingos institucijos šiuo ženklu taip pat gali drausti plaukioti mažiesiems laivams.

A.15. Draudžiama plaukioti buriniais laivais

A.16. Draudžiama plaukioti laivams, kurie nėra nei laivai su mechaniniu varikliu, nei buriniai laivai

A.17. Draudžiama plaukioti burlentėmis

A.18. Mažųjų sportinių ir pramoginių laivų greitojo plaukimo zonos pabaiga

A.19. Nuleisti laivus į vandenį ar kelti į krantą draudžiama

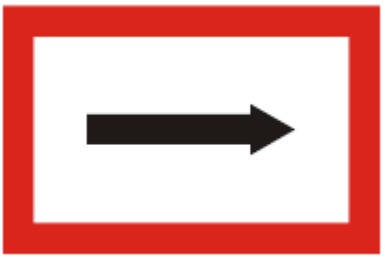

A.20. Draudžiama plaukioti vandens motociklais

B. NUSTATOMIEJI SIGNALINIAI ŽENKLAI

B.1. Nustatyta plaukti rodyklėje nurodyta kryptimi
(žr. 6.12 straipsnį)

B.2.
a) Nustatyta plaukti link farvaterio pusės, esančios prie kairiojo borto
(žr. 6.12 straipsnį)

b) Nustatyta plaukti link farvaterio pusės, esančios prie dešiniojo borto
(žr. 6.12 straipsnį)

B.3.
a) Nustatyta laikytis farvaterio pusės, esančios prie kairiojo borto
(žr. 6.12 straipsnį)

b) Nustatyta laikytis farvaterio pusės, esančios prie dešiniojo borto
(žr. 6.12 straipsnį)

B.4.
a) Nustatyta pereiti į tą farvaterio pusę, kuri yra prie kairiojo borto
(žr. 6.12 straipsnį)

b) Nustatyta pereiti į tą farvaterio pusę, kuri yra prie dešiniojo borto
(žr. 6.12 straipsnį)

B.5. Nustatyta sustoti pagal reikalavimus, numatytus Taisyklėse
(žr. 6.26 ir 6.28 straipsnius)

B.6. Nustatyta neviršyti nurodyto greičio (km/h)

B.7. Nustatyta signalizuoti garsiniu signalu

B.8. Nustatyta būti itin budriems
(žr. 6.08 straipsnį)

B.9. Nustatyta išplaukti į pagrindinį kelią arba jį kirsti tik tuo atveju, jeigu toks manevras neverčia šiuo keliu plaukiančių laivų keisti kursą ar greitį)
(žr. 6.16 straipsnį)

a)

b)

B.10. Nustatyta laivams, plaukiantiems pagrindiniu keliu, keisti, jeigu reikia, kursą ar greitį, kad duotų kelią laivams, išplaukiantiems iš uosto ar intako

(žr. 6.16 straipsnį)

B.11.

a) Privaloma užmegzti radiotelefono ryšį (žr. 4.04 straipsnio 4 dalį)

b) Privaloma užmegzti radiotelefono ryšį ženkle nurodytu kanalu (žr. 4.04 straipsnio 4 dalį)

C. RIBOJAMIEJI SIGNALINIAI ŽENKLAI

C.1. Ribotas gylis

C.2. Laisvas aukštis virš vandens lygio ribotas

C.3. Kelio arba farvaterio plotis ribotas

Pastaba. Signaliniuose ženkluose C.1, C.2 ir C.3 taip pat gali būti įrašyti skaičiai, metrais nurodantys atitinkamą gylį, laisvą aukštį virš vandens lygio ir farvaterio ar kelio plotį.

C.4. Yra laivybos apribojimų; būtina su jais susipažinti

C.5. Farvateris nutolęs nuo dešiniojo (kairiojo) kranto; skaičius, įrašytas signaliniame ženkle, nurodo išmatuotąjį metrais atstumą nuo ženklo, kurio turi laikytis laivai

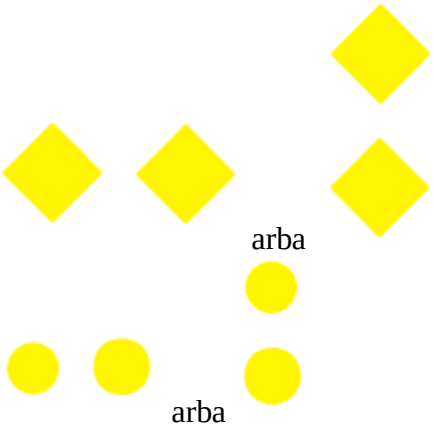
D. NUSTATYTI NEPRIVALOMIEJI ŽENKLAI

D.1. Rekomenduojama praplaukti

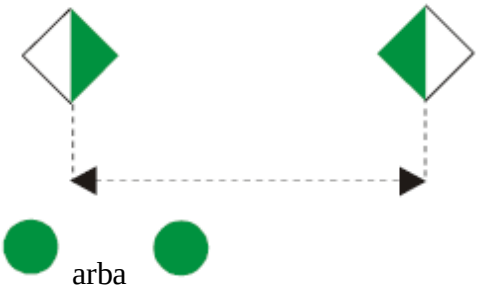
a) abiem kryptimis
(žr. 6.25, 6.26 ir 6.27 straipsnius)

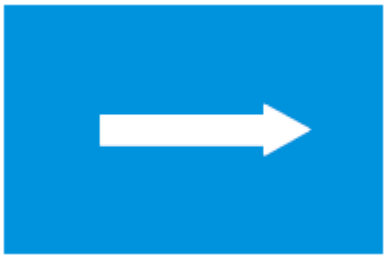
b) tik nurodytąja kryptimi
(praplaukti priešinga kryptimi draudžiama)
(žr. 6.25, 6.26 ir 6.27 straipsnius)

D.2. Rekomenduojama laikytis nurodytoje erdvėje (po tiltų tarpatramiais ir plaukiant per užtvankas)
(žr. 6.24 straipsnį)

D.3. Rekomenduojama plaukti:
rodyklės kryptimi

nuo nuolatinio žiburio izofazinio žiburio kryptimi

E. NURODOMIEJI ŽENKLAI

E.1. Leidžiama praplaukti (bendrasis signalinis ženklas)
(žr. 6.08, 6.16, 6.26, 6.27 ir 6.28*bis* straipsnius)

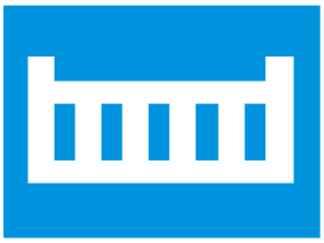

arba arba arba

E.2. Oro linijų pereinamoji rodyklė

E.3. Užtvanka

E.4.
a) Keltas, nejudantis savarankiškai

b) Keltas, judantis savarankiškai

E.5. Leidžiama stovėti (nuleidus inkarą ar su švartfalais prie kranto)
(žr. 7.02 ir 7.05 straipsnius)

E.5.1. Leidžiama stovėti vandens paviršiaus plote, kurio plotis apskaičiuotas nuo skydo ir nurodytas jame metrais
(žr. 7.05 straipsnį)

E.5.2. Leidžiama stovėti vandens paviršiaus plote, laikantis pažymėtų ribų, kurios apskaičiuotos nuo skydo ir nurodytos jame metrais
(žr. 7.05 straipsnį)

E.5.3. Didžiausias laivų, kuriems leidžiama stovėti bortas prie borto, skaičius
(žr. 7.05 straipsnį)

E.5.4. Stovėjimo zona laivams, kurie skirti plaukioti stumiami ir kuriems nereikia signalizacijos, nustatytos 3.14 straipsnyje
(žr. 7.06 straipsnį)

E.5.5. Stovėjimo zona laivams, kurie skirti plaukioti stumiami ir kurie privalo signalizuoti pagal 3.14 straipsnio 1 dalies reikalavimus mėlynu žiburiu arba mėlynu kūgiu
(žr. 7.06 straipsnį)

E.5.6. Stovėjimo zona laivams, kurie skirti plaukioti stumiami ir kurie privalo signalizuoti pagal 3.14 straipsnio 2 dalies reikalavimus dviem mėlynais žiburiais arba dviem mėlynais kūgiais
(žr. 7.06 straipsnį)

E.5.7. Stovėjimo zona laivams, kurie skirti plaukioti stumiami ir kurie privalo signalizuoti pagal 3.14 straipsnio 3 dalies reikalavimus trimis mėlynais žiburiais arba trimis mėlynais kūgiais
(žr. 7.06 straipsnį)

E.5.8. Stovėjimo zona laivams, kurie nėra laivai, skirti plaukioti stumiami, kuriems nereikia signalizacijos, nustatytos 3.14 straipsnyje
(žr. 7.06 straipsnį)

E.5.9. Stovėjimo zona laivams, kurie nėra laivai, skirti plaukioti stumiami, kurie privalo signalizuoti pagal 3.14 straipsnio 1 dalies reikalavimus mėlynu žiburiu arba mėlynu kūgiu
(žr. 7.06 straipsnį)

E.5.10. Stovėjimo zona laivams, kurie nėra laivai, skirti plaukioti stumiami, kurie privalo signalizuoti pagal 3.14 straipsnio 2 dalies reikalavimus dviem mėlynais žiburiais arba dviem mėlynais kūgiais
(žr. 7.06 straipsnį)

E.5.11. Stovėjimo zona laivams, kurie nėra laivai, skirti plaukioti stumiami, kurie privalo signalizuoti pagal 3.14 straipsnio 3 dalies reikalavimus trimis mėlynais žiburiais arba trimis mėlynais kūgiais
(žr. 7.06 straipsnį)

E.5.12. Stovėjimo zona, skirta visiems laivams, kuriems nereikia signalizacijos, nustatytos 3.14 straipsnyje
(žr. 7.06 straipsnį)

E.5.13. Stovėjimo zona, skirta visiems laivams, kurie privalo signalizuoti pagal 3.14 straipsnio 1 dalies reikalavimus mėlynu žiburiu arba mėlynu kūgiu
(žr. 7.06 straipsnį)

E.5.14. Stovėjimo zona, skirta visiems laivams, kurie privalo signalizuoti pagal 3.14 straipsnio 2 dalies reikalavimus dviem mėlynais žiburiais arba dviem mėlynais kūgiais
(žr. 7.06 straipsnį)

E.5.15. Stovėjimo zona, skirta visiems laivams, kurie privalo signalizuoti pagal 3.14 straipsnio 3 dalies reikalavimus trimis mėlynais žiburiais arba trimis mėlynais kūgiais
(žr. 7.06 straipsnį)

E.6. Leidžiama stovėti nuleidus inkarą (žr. 7.03 straipsnį) arba vilkti inkarus, lynus ar grandines (žr. 6.18 straipsnį)

E.7. Leidžiama švartuotis prie kranto (žr. 7.04 straipsnį)

E.7.1. Prieplaukos zona, skirta pakrauti ir iškrauti transporto priemones. (Informacija apie ilgiausią leistiną stovėjimo trukmę gali būti papildomai nurodyta informacinėje lentelėje, pritvirtintoje po ženklu)

E.8. Nurodyta posūkio vieta (žr. 6.13 ir 7.02 straipsnius)

E.9. Priešpriešinis kelias laikomas kelio, kuriuo plaukia laivas, intaku (žr. 6.16 straipsnį)

a)

b)

E.10. Kelias, kuriuo plaukia laivas, laikomas priešpriešinio kelio intaku (žr. 6.16 straipsnį)

a)

b
)

E.11. Draudimo ar nustatymo, galiojančio tik laivybai viena kryptimi, pabaiga arba apribojimo pabaiga

E.12. Įspėjamieji signaliniai ženklai: vienas arba du balti žiburiai:

a) nuolatinis žiburys (žiburiai): priekyje kliūtis – sustoti privaloma, jeigu taip nustatyta taisyklėse

b) izofazinis žiburys (žiburiai): plaukti leidžiama

E.13. Geriamojo vandens ėmimo vieta

E.14. Telefonas

E.15. Leidžiama plaukioti laivais su mechaniniu varikliu

E.16. Leidžiama plaukioti sportiniais ir pramoginiais laivais[1]

---

[1] Kompetentingos institucijos šiuo ženklu gali leisti plaukioti ir mažiesiems laivams.

E.17. Leidžiama plaukioti vandens slidėmis

E.18. Leidžiama plaukioti buriniais laivais

E.19. Leidžiama plaukioti irkliniais laivais

E.20. Leidžiama plaukioti burlentėmis

E.21. Leidžiama greitai plaukioti mažaisiais sportiniais ir pramoginiais laivais

E.22. Leidžiama nuleisti laivus į vandenį ir iškelti ant kranto

E.23. Galima gauti informacijos apie laivybos sąlygas nurodytuoju radiotelefono kanalu

E.24. Leidžiama plaukioti vandens motociklais

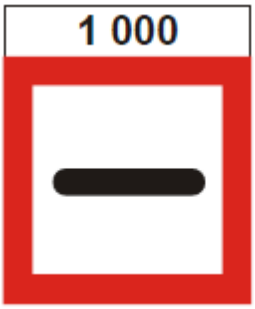
II skyrius. PAPILDOMI SIGNALINIAI ŽENKLAI

Pagrindiniai signaliniai ženklai (žr. I skyrių) gali būti papildyti šiais signaliniais ženklais:

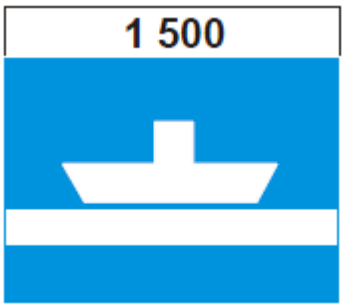
1. *Lentelėmis su užrašais, nurodančiais atstumą, už kurio pradeda galioti reikalavimas ar ypatingoji sąlyga, nurodyta pagrindiniame ženkle.*

Pastaba. Šios lentelės įrengiamos virš pagrindinio signalinio ženklo.

Pavyzdžiai:

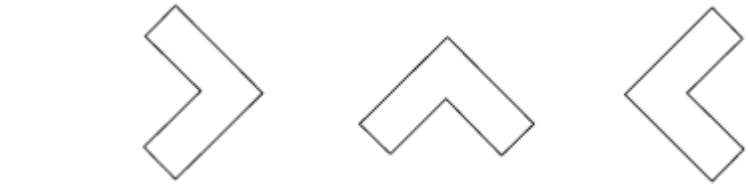
Stovėjimo vieta už 1 000 m

Savarankiškai nejudantis keltas už 1 500 m

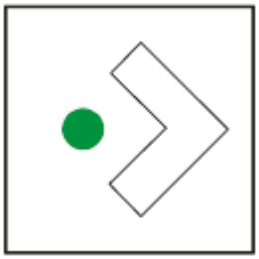
2. *Papildomas šviesos signalas*

Balta šviečianti rodyklė kartu su kai kuriais žiburiais reiškia:

a) su žaliu žiburiu

Pavyzdžiui, leidžiama įplaukti į laivų stovėjimo ir remonto baseiną rodyklės kryptimi

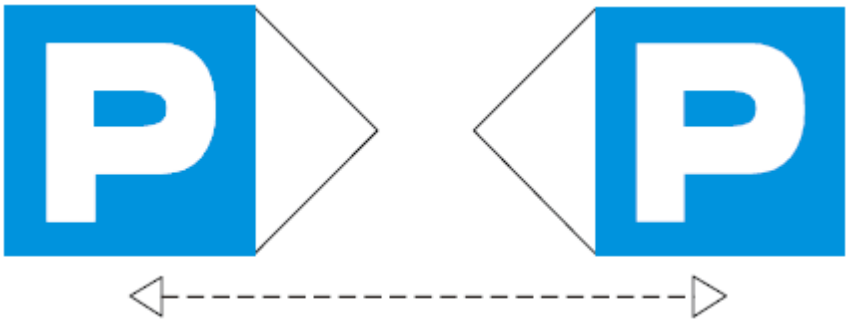
b) su raudonu žiburiu

Pavyzdžiui, draudžiama įplaukti į laivų stovėjimo ir remonto baseiną rodyklės kryptimi

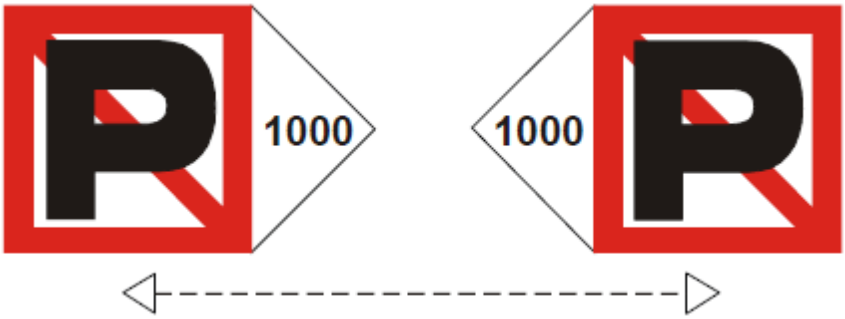
3. *Rodyklės, rodančios ruožo, kuriame galioja pagrindinis signalinis ženklas, kryptį*

Pastaba. Rodyklės nebūtinai turi būti baltos spalvos, jos gali būti įrengiamos šalia pagrindinio signalinio ženklo arba po juo.

Pavyzdžiai:

Stovėti leidžiama

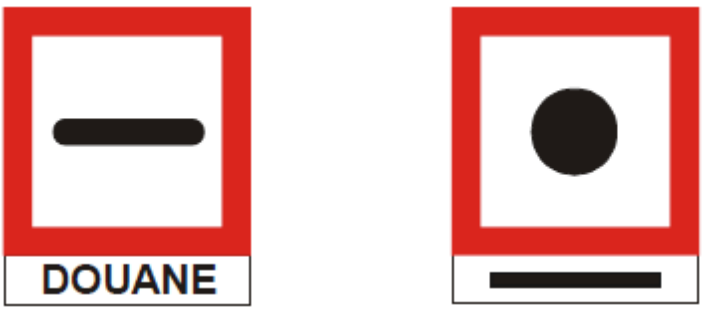

Stovėti draudžiama (1 000 m atstumu)

4. *Lentelės su paaiškinamaisiais užrašais ar papildoma informacija*

Pastaba. Šios lentelės įrengiamos po pagrindiniu signaliniu ženklu

Pavyzdžiai:

Sustoti muitinės patikrinimui

Signalizuoti ilgu garsiniu signalu

8 priedas

VANDENŲ KELIŲ, EŽERŲ IR PLAČIŲ VANDENS KELIŲ

LAIVYBOS SIGNALINIAI ŽENKLAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Apibrėžtys

Dešinė pusė / kairė pusė:	laivybos kelio ar farvaterio „dešinė pusė“ ir „kairė pusė“ nustatomos stebėtojo, stovinčio veidu pasroviui, atžvilgiu; kanaluose, ežeruose ir plačiuose vandens keliuose „dešinę“ ir „kairę“ puses nustato atitinkama kompetentinga institucija.
Žiburys:	specialus žiburys, naudojamas laivybos keliui pažymėti signaliniais ženklais.
Pastovus žiburys:	žiburys, šviečiantis pastovia šviesa, kurios stipris ir spalva išlieka pastovūs.
Ritmingas žiburys:	žiburys, skleidžiantis būdingus ir periodiškai nuosekliai pasikartojančius blyksnius, kurių stipris ir spalva išlieka pastovūs.

2. Žiburių ritmingumas — Pavyzdžiai:

Užtemstantis žiburys

Grupėmis užtemstantis žiburys

Izofazinis žiburys

Blykčiojantis žiburys

Grupėmis blykčiojantis žiburys

Sudėtinis grupėmis blykčiojantis žiburys

Pastoviai dažnai blykčiojantis žiburys arba pastoviai labai dažnai blykčiojantis žiburys

Dažnai grupėmis blykčiojantis žiburys arba labai dažnai grupėmis blykčiojantis žiburys

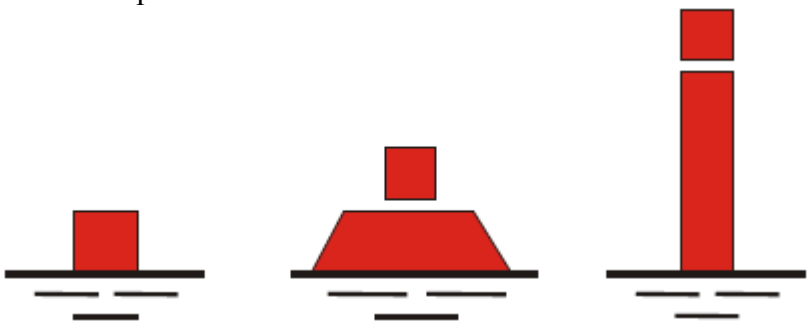

II. SPECIALIEJI ŽENKLAI FARVATERIO RIBOMS ŽYMĖTI

1. Dešinioji farvaterio pusė

(1 pav.)

Spalva: raudona
Forma: cilindro formos buja arba buja su topo ženklu arba plūduras
Topo ženklas (jeigu įrengtas): raudonas cilindras
Žiburys (jeigu įrengtas): raudonas ritmingas žiburys
Dažniausiai su radiolokaciniu atšvaitu.

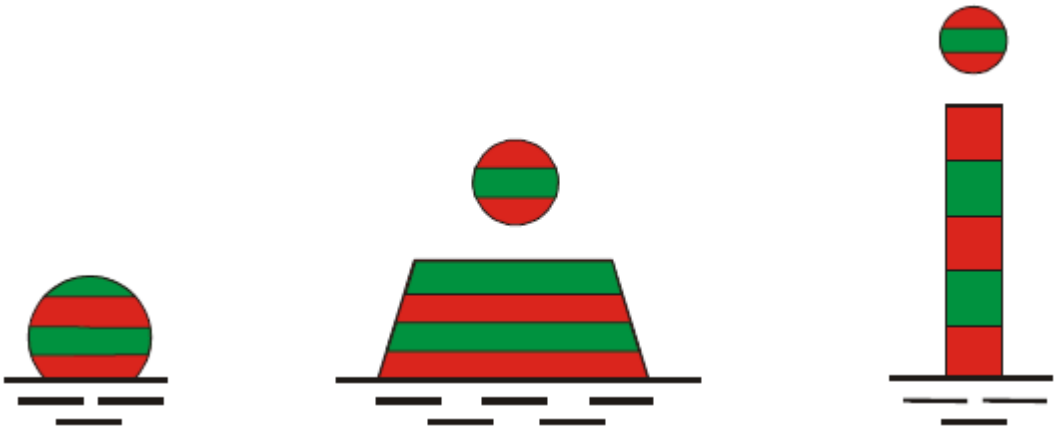
2. Kairioji farvaterio pusė

(2 pav.)

Spalva: žalia.
Forma: kūgio formos buja arba buja su topo ženklu arba plūduras
Topo ženklas (jeigu įrengtas): žalias kūgis viršūne žemyn
Žiburys (jeigu įrengtas): žalias ritmingas žiburys
Dažniausiai su radiolokaciniu atšvaitu.

3. Farvaterio išsišakojimas

(3 pav.)

Spalva: horizontalios raudonos ir žalios juostos

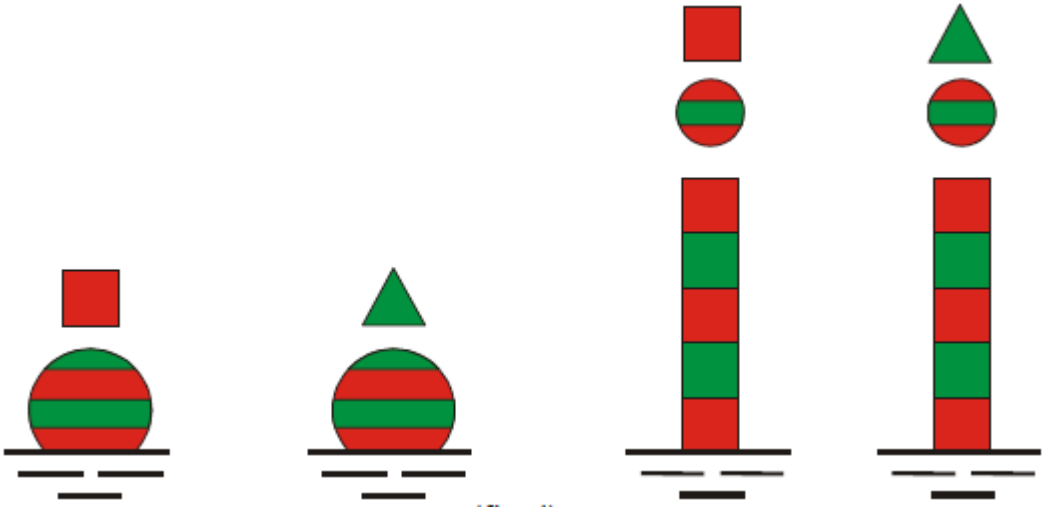
Forma: rutulinė buja arba buja su topo ženklu, arba plūduras

Topo ženklas (jeigu įrengtas): rutulys su horizontaliomis raudonomis ir žaliomis juostomis

Žiburys (jeigu įrengtas): pastovus baltas dažnai blykčiojantis žiburys arba baltas izofazinis žiburys (gali būti baltas grupėmis blykčiojantis žiburys su trimis blyksniais grupėje)

Dažniausiai su radiolokaciniu atšvaitu.

Jeigu reikia, cilindro formos raudonas topo ženklas arba kūgio formos žalias topo ženklas, įrengtas virš išsišakojimo ženklo, rodo, iš kurios pusės geriau praplaukti (pagrindinis farvateris). Pagal aplinkybes ant šio ženklo įrengiamas raudonas arba žalias ritmingas žiburys.

(4 pav.)

4. Balta raidė „P“, užrašyta ant bujų, aprašytų 1 ir 2 dalyse, rodo, kad farvateris eina šalia stovėjimo zonos. Jeigu bujose su užrašyta raide „P“ įrengiamas žiburys, tai jo skleidžiamos šviesos ritmas skiriasi nuo kitų bujų, atitveriančių farvaterio ribas, žiburių ritmo.

III. ANT KRANTO STATOMI SIGNALINIAI ŽENKLAI, RODANTYS FARVATERIO PADĖTĮ

A. *Signaliniai ženklai ant kranto, rodantys farvaterio padėtį krantų atžvilgiu*

Šie ženklai rodo farvaterio padėtį kranto atžvilgiu ir kartu su signaliniais ženklais, įrengtais laivybos kelyje, žymi farvaterį tose vietose, kuriose jis priartėja prie kranto; jie naudojami ir kaip orientyrai.

1. Farvateris prie dešiniojo borto

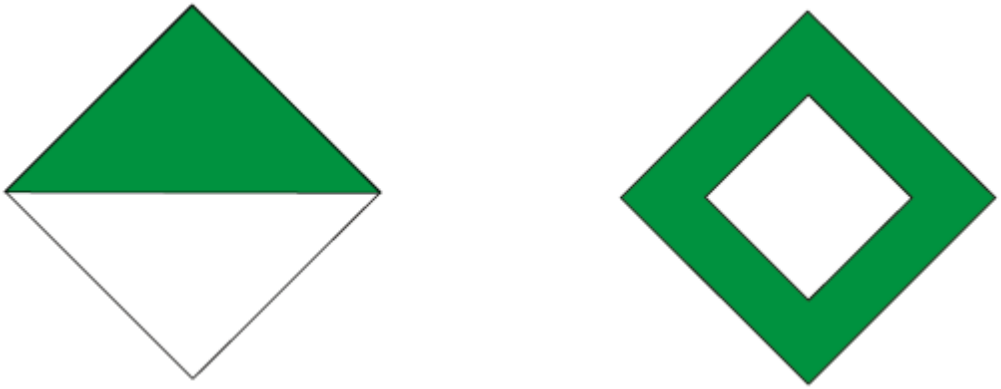
(5 pav.)

Forma: stovas su topo ženklu

Topo ženklas: kvadratinis skydas (turintis horizontalias ir vertikalias puses), raudonas su dviem horizontaliomis baltomis juostomis arba kvadratinis rėmas (turintis horizontalias ir vertikalias puses), nudažytas raudonai.

Žiburys (jeigu įrengtas): raudonas ritmingas žiburys.

2. Farvateris prie kairiojo borto

(6 pav.)

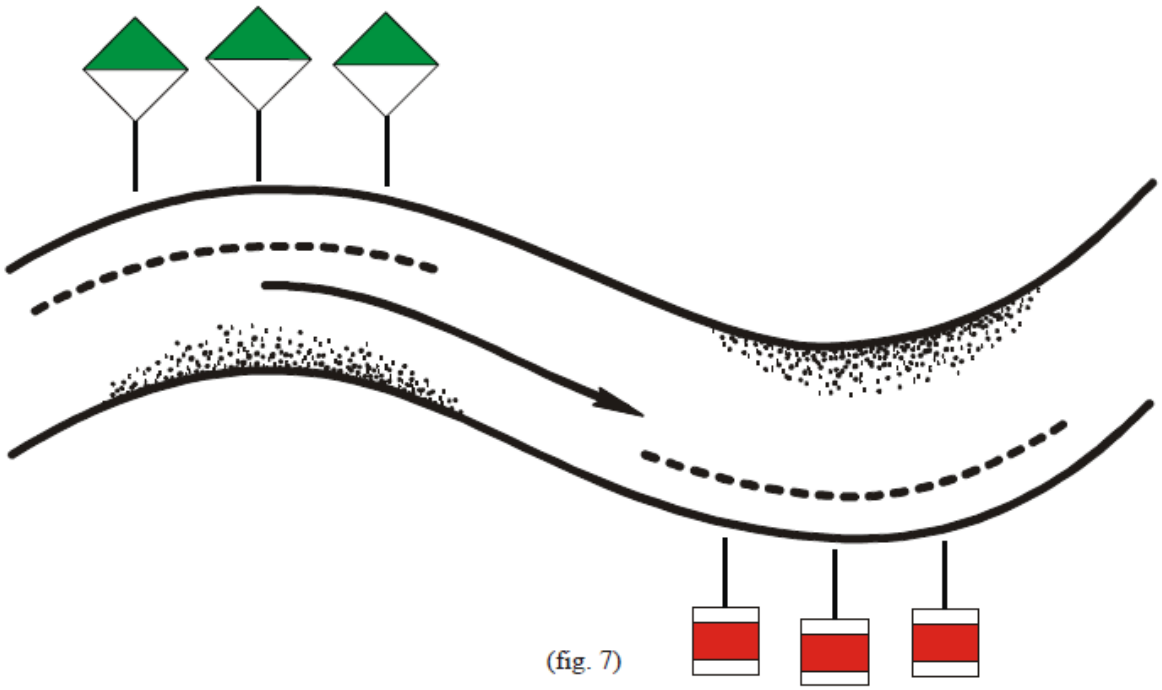
Spalva: žalia / balta

Forma: stovas su topo ženklu.

Topo ženklas: kvadratinis skydas (su horizontaliomis ir vertikaliomis įstrižainėmis), kurio viršutinė pusė nudažyta žalia, o apatinė – balta spalva, arba kvadratinis rėmas (su horizontaliomis ir vertikaliomis įstrižainėmis), nudažytas žalia spalva.

Žiburys (jeigu įrengtas): žalias ritmingas žiburys.

3. Ženklų naudojimas

(7 pav.)

B. *Perėjimo ženklai*

Šie ženklai rodo vietą, kurioje farvateris pereina nuo vieno kranto prie kito, taip pat žymi šio perėjimo ašį.

1. Dešinysis krantas

(8 pav.)

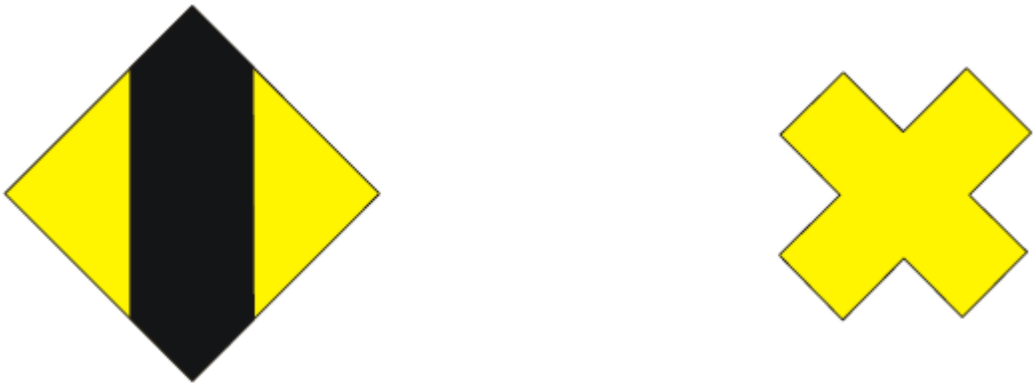
Spalva: geltona / juoda

Forma: stovas su topo ženklu

Topo ženklas: geltonas kvadratinis skydas (turintis horizontalias ir vertikalias puses) su juoda vertikalia juosta per vidurį; arba geltona spalva nudažyto Georgijaus kryžiaus formos lentelės.

Žiburys (jeigu įrengtas): geltonas blykčiojantis ar užtemstantis žiburys – su lygine charakteristika, išskyrus blykčiojimo ritmą dviejų blyksnių grupėmis.

2. Kairysis krantas

(9 pav.)

Spalva: geltona / juoda

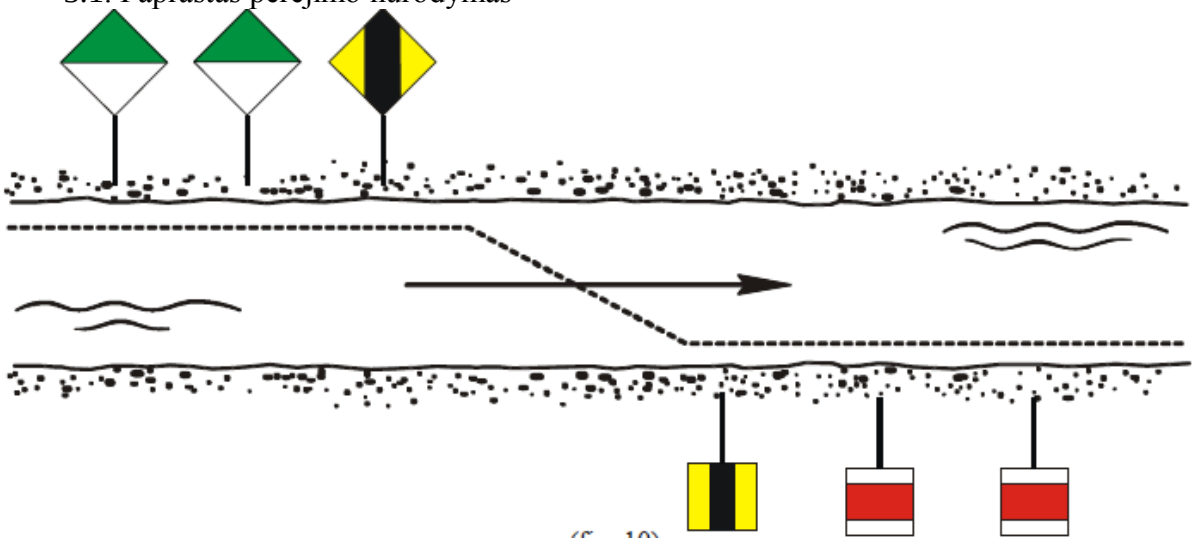
Forma: stovas su topo ženklu

Topo ženklas: geltonas kvadratinis skydas (su horizontaliomis ir vertikaliomis įstrižainėmis) su juoda vertikalia juosta per vidurį; arba geltona spalva nudažyto Andrejaus kryžiaus formos lentelės.

Žiburys (jeigu įrengtas): geltonas blykčiojantis ar užtemstantis žiburys – su nelygine charakteristika, išskyrus blykčiojimo ritmą trijų blyksnių grupėmis.

3. Ženklų naudojimas

3.1. Paprastas perėjimo nurodymas

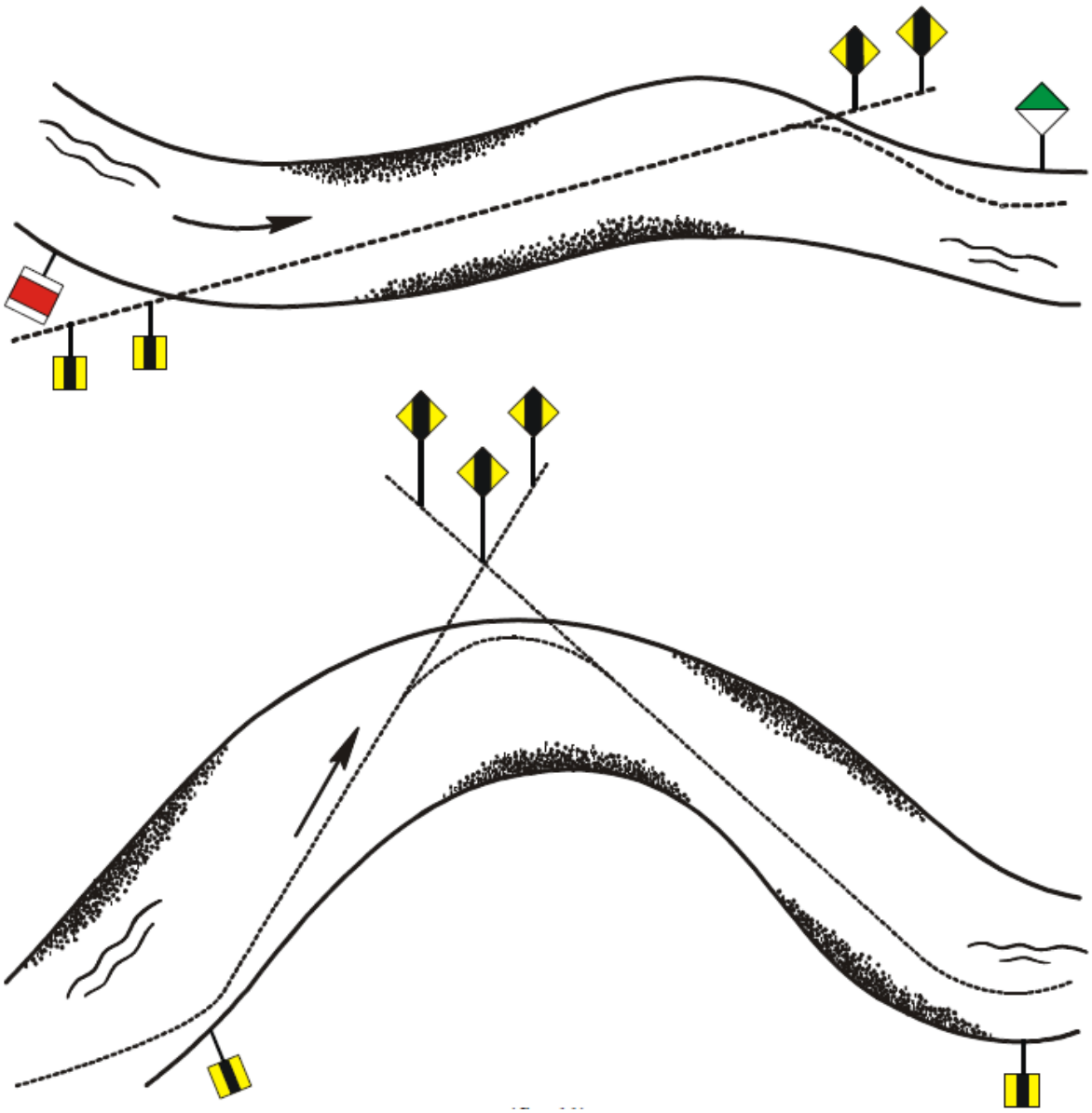

(10 pav.)

3.2. Ilgo perėjimo ašies nurodymas

Du vienodi signaliniai ženklai, įrengti tame pačiame krante vienas paskui kitą, sudaro vizuojamąją atitvarą, kuri rodo ilgo perėjimo ašį.

Žiburiai (jeigu įrengti): geltoni (priekinio ir antrojo žiburių ritmas turi būti vienodas, bet antrasis žiburys gali būti pastovus).

(11 pav.)

IV. SIGNALINIAI ŽENKLAI, ATITVERIANTYS PAVOJINGAS VIETAS IR NAVIGACIJOS KLIŪTIS

A. *Nejudantys signaliniai ženklai*

1. Dešinysis krantas

Spalva: raudona

Forma: stovas su topo ženklu

Topo ženklas: raudonas kūgis viršūne žemyn

Žiburys (jeigu įrengtas): raudonas ritmingas žiburys

(12 pav.)

2. Kairysis krantas
Spalva: žalia
Forma: stovas su topo ženklu
Topo ženklas: žalias kūgis viršūne aukštyn
Žiburys (jeigu įrengtas): žalias ritmingas žiburys

(13 pav.)

3. Išsišakojimas
Spalva: raudona / žalia
Forma: stovas su topo ženklu
Topo ženklas: raudonas kūgis viršūne žemyn virš žalio kūgio viršūne aukštyn
Žiburys (jeigu įrengtas): baltas pastovus dažnai blykčiojantis žiburys arba baltas izofazinis žiburys (gali būti pakeistas grupėmis blykčiojančiu žiburiu po tris blyksnius grupėje).

(14 pav.)

Minėti kūgiai gali būti pakeisti trikampiais baltais skydais, su raudona ar žalia juosta aplink kraštą.

4. Atsišakojimai, žiotys ir įplaukimas į uostus

Artėjimo prie atsišakojimų, žiočių ir įplaukimo į uostus vandenų kelio krantai iš abiejų pusių gali būti pažymėti iki skiriamojo molo signaliniais ženklais, nurodytais 1 ir 2 dalyse, 12 ir 13 pav. Laivai, įplaukiantys į uostą, laikomi plaukiančiais aukštyn.

B. *Plūdrieji ženklai*

1. Dešinysis krantas

(15 pav.)

Spalva: horizontalios raudonos ir baltos juostos
Forma: buja-plūduras arba plūduras
Topo ženklas: raudonas cilindras
Žiburys (jeigu įrengtas): raudonas ritmingas žiburys
Dažniausiai su radiolokaciniu atšvaitu.

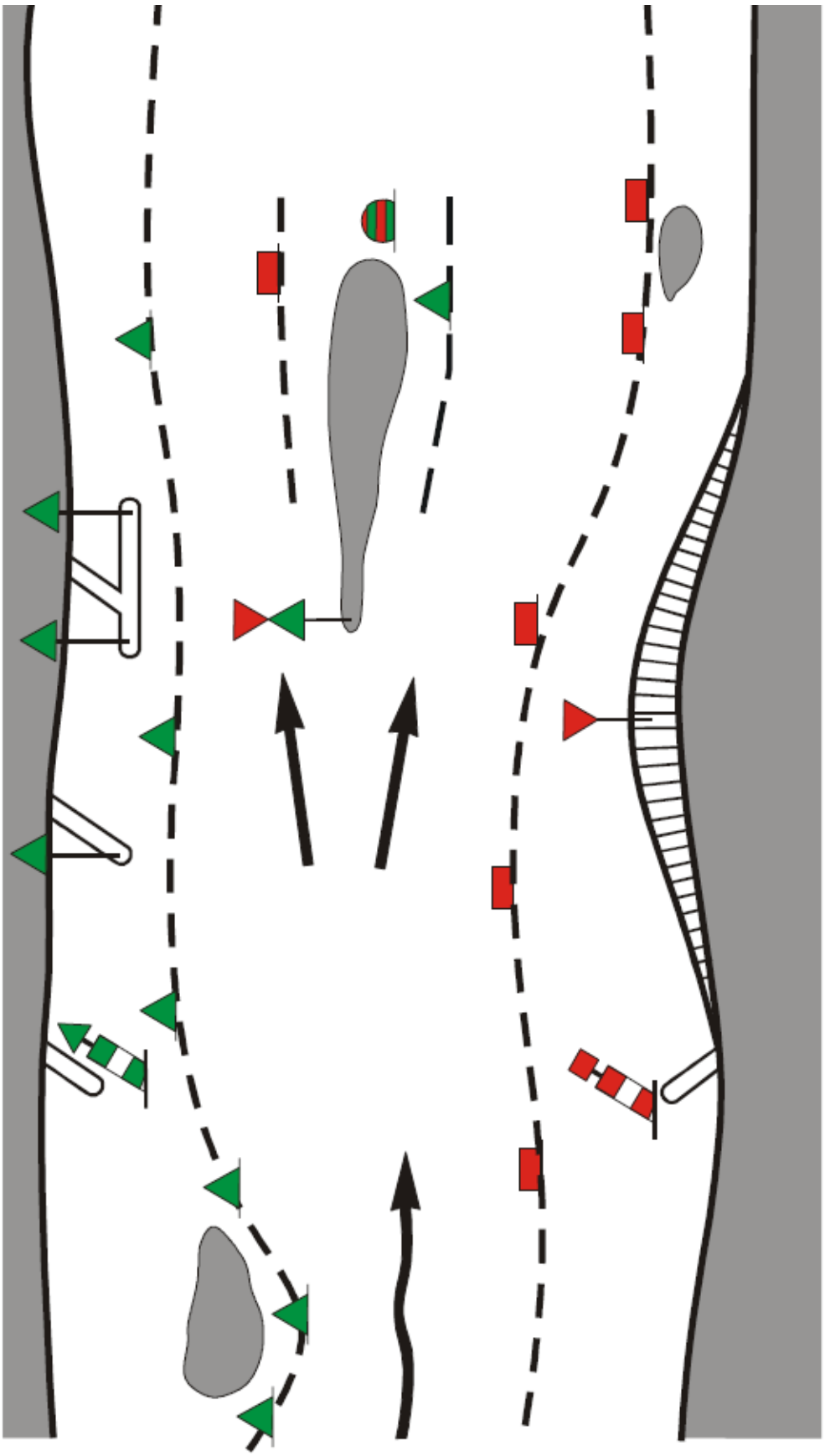
2. Kairysis krantas

(16 pav.)

Spalva: horizontalios žalios ir baltos juostos
Forma: buja-plūduras arba plūduras
Topo ženklas: žalias kūgis viršūne aukštyn
Žiburys (jeigu įrengtas): žalias ritmingas žiburys
Dažniausiai su radiolokaciniu atšvaitu.

Signalinių ženklų, nurodytų II ir IV skyriuose, naudojimo pavyzdys

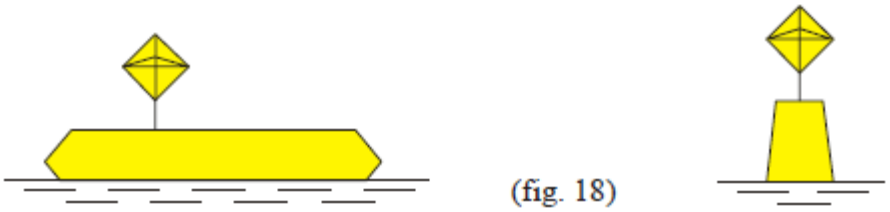

(17 pav.)

V. PAPILDOMA SIGNALIZACIJA, KAI PLAUKIOJAMA NAUDOJANT RADIOLOKATORIŲ

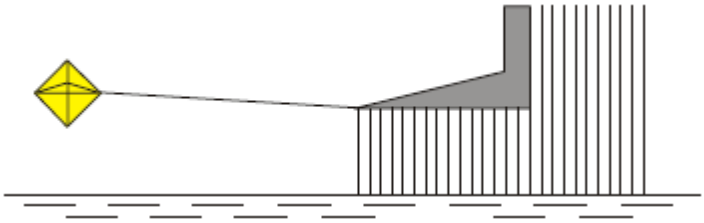
A. *Signaliniai ženklai tiltų tarpatramiams žymėti (jeigu reikia)*

1. Geltonos bujos su radiolokaciniu atšvaitu (įrengiamos aukštyn prieš srovę ir žemyn pasroviui nuo tarpatramių)

(18 pav.)

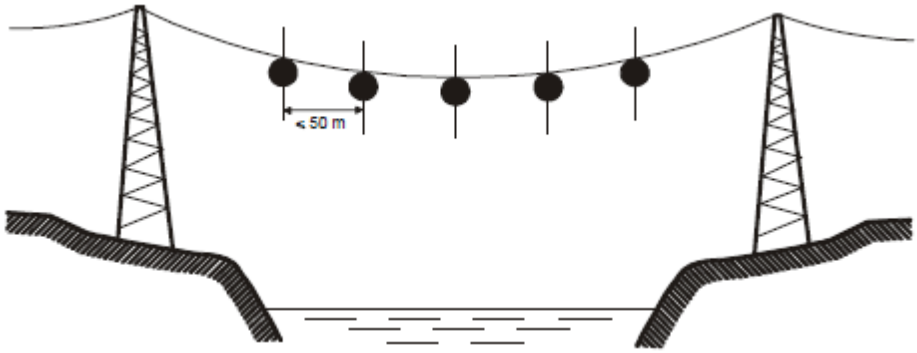
2. Kartis su radiolokaciniu atšvaitu, įrengiama aukštyn prieš srovę ir žemyn pasroviui nuo tarpatramių

(19 pav.)

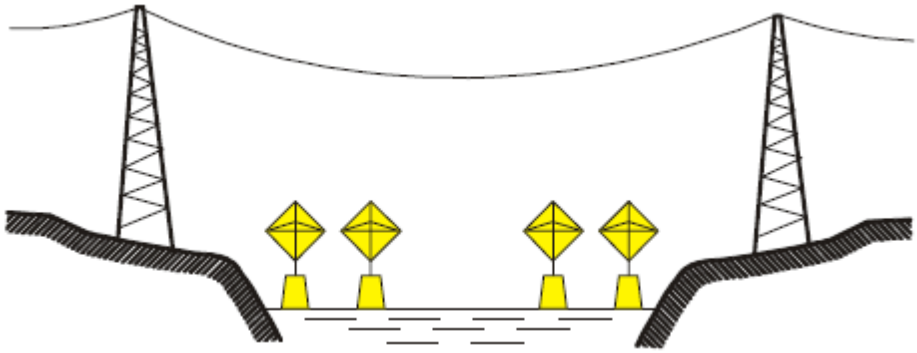
B. *Elektros perdavimo oro linijų žymėjimas (jeigu reikia)*

1. Radiolokaciniai atšvaitai, įrengiami ant elektros perdavimo oro linijų (perduodantys radiolokacinį atvaizdą kaip taškų, žyminčių elektros perdavimo oro liniją, eilutę)

(20 pav.)

2. Radiolokaciniai atšvaitai, įrengiami ant geltonų bujų, statomų poromis prie kiekvieno kranto (kiekviena pora perduoda radiolokacinį atvaizdą kaip du šalia esančius taškus, žyminčius elektros perdavimo oro liniją)

(21 pav.)

VI. PAPILDOMA SIGNALIZACIJA EŽERUOSE IR PLAČIUOSE VANDENŲ KELIUOSE

A. *Signaliniai ženklai, atitveriantys pavojingas vietas, navigacijos kliūtis ir ypatingas kliūtis*

1. Pagrindiniai ženklai

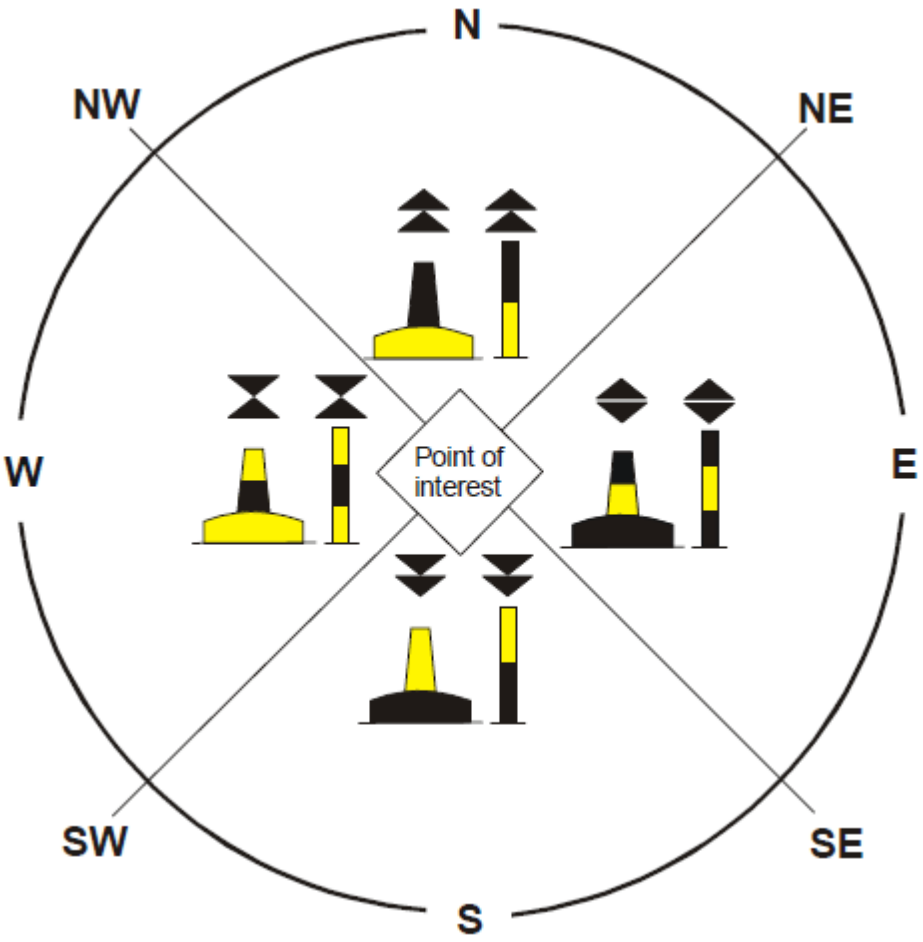
Kvadrantų ir ženklų apibrėžtis

Keturi kvadrantai (Šiaurė, Rytai, Pietūs ir Vakarai) apriboti tikraisiais pelengais ŠV-ŠR, ŠR-PR, PR-PV, PV-ŠV, paimtais iš žymimojo objekto.

Pagrindinis ženklas vadinamas pagal kvadranto, kuriame jis yra, pavadinimą.

Pagrindinio ženklo pavadinimas rodo, kad pro šį ženklą reikia praplaukti kvadrantu, kurio vardu pavadintas šis ženklas.

Pagrindinių ženklų aprašymas

(22 pav.)

*Pagrindinis ženklas **Šiaurė***

Spalva:	viršutinė dalis – juoda, apatinė dalis – geltona
Forma:	gairė arba plūduras su topo ženklu
Topo ženklas:	du vienas virš kito įrengti juodi kūgiai viršūnėmis aukštyn
Žiburys (jeigu įrengtas):	
Spalva:	baltas
Ritmas:	pastovus labai dažnai blykčiojantis arba pastovus dažnai blykčiojantis

*Pagrindinis ženklas **Rytai***

Spalva:	juodas su viena plačia horizontalia geltonos spalvos juosta
Forma:	gairė arba plūduras su topo ženklu
Topo ženklas:	du juodi kūgiai, išdėstyti vienas virš kito pagrindais vienas į kitą
Žiburys (jeigu įrengtas):	
Spalva:	baltas
Ritmas:	labai dažnai grupėmis blykčiojantis arba dažnai grupėmis blykčiojantis po tris blyksnius grupėje

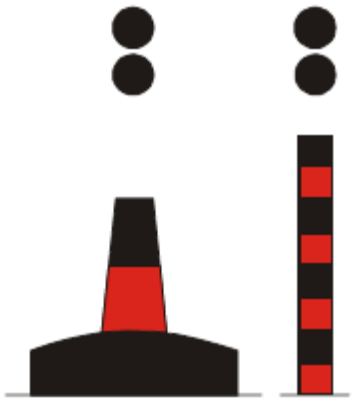
*Pagrindinis ženklas **Pietūs***

*Pagrindinis ženklas **Vakarai***

Spalva:	viršutinė dalis – geltona, apatinė dalis – juoda	Spalva:	geltonas su viena plačia horizontalia juodos spalvos juosta
Forma:	gairė arba plūduras su topo ženklu	Forma:	gairė arba plūduras su topo ženklu
Topo ženklas:	du juodi kūgiai, išdėstyti vienas virš kito viršūnėmis žemyn	Topo ženklas:	du juodi kūgiai, išdėstyti vienas virš kito ir susiliečiantys viršūnėmis
Žiburys (jeigu įrengtas):		Žiburys (jeigu įrengtas):	
Spalva:	baltas	Spalva:	baltas
Ritmas:	labai dažnai grupėmis blykčiojantis arba dažnai grupėmis blykčiojantis po šešis blyksnius grupėje, po kurių būna vienas ilgas blyksnis, trunkantis ne mažiau kaip 2 sekundes	Ritmas:	labai dažnai grupėmis blykčiojantis arba dažnai grupėmis blykčiojantis po devynis blyksnius grupėje

2. Ženklai, žymintys tam tikras pavojingas vietas

Ženklas tam tikroms pavojingoms vietoms pažymėti – tai ženklas, statomas tam tikroje pavojingoje vietoje, kurią supa laivybos vandenys, arba pritvirtintas virš tokios pavojingos vietos:

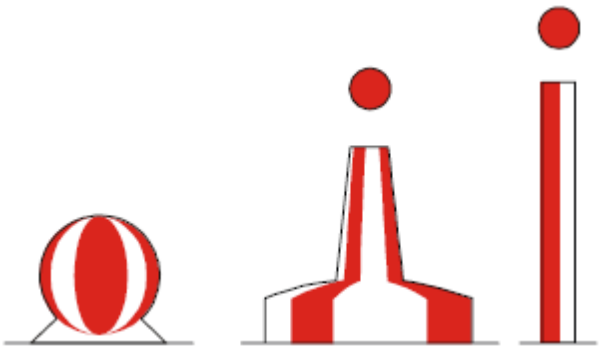

(23 pav.)

Spalva:	juodas su viena ar keliomis plačiomis horizontaliomis raudonos spalvos juostomis
Forma:	bet kokia (dažniausiai plūduras arba gairė) su topo ženklu
Topo ženklas:	du juodi rutuliai, išdėstyti vienas virš kito
Žiburys (jeigu įrengtas):	
Spalva:	baltas
Ritmas:	grupėmis blykčiojantis po du blyksnius grupėje

B. *Farvaterio ašies, farvaterio vidurio ir švartavimosi vietų žymėjimas*

Saugių vandenų žymėjimo ženklai

(24 pav.)

Spalva:	vertikalios raudonos ir baltos juostos
Forma:	rutulinė buja arba gairė, arba plūduras su topo ženklu
Topo ženklas (jeigu įrengtas:	vienas raudonas rutulys
Žiburys (jeigu įrengtas):	
Spalva:	baltas
Ritmas:	izofazinis, reguliariai užtemstantis su vienu ilgu blyksniu kas 10 sekundžių, arba Morzės abėcėlės signalas „A“

C. Meteorologinių sąlygų signalizacija ežeruose

Perspėjimas, kad reikia būti atsargiems

Apie tai, kad reikia būti atsargiems, perspėjama geltonu blykčiojančiu žiburiu, per minutę blyksinčiu apie 40 kartų.

Perspėjimas, kad reikia būti atsargiems, reiškia, jog galimi pavojingi reiškiniai, kurių susidarymo laikas nenurodomas.

Perspėjimas apie gresiantį pavojų

Apie gresiantį pavojų perspėjama geltonu blykčiojančiu žiburiu, per minutę blyksinčiu apie 90 kartų.

Pavojaus signalas perspėja apie neišvengiamus pavojingus reiškinius.

VII. DRAUDŽIAMŲ AR REGLAMENTUOTŲ ZONŲ SIGNALIZACIJA

1. Specialieji ženklai

Spalva:	geltona
Forma:	bet kokia, tačiau kitokia nei laivybos signalinių ženklų forma
Topo ženklas (jeigu yra):	geltonos spalvos „X“ formos ženklas
Žiburys (jeigu įrengtas):	
Spalva:	geltona
Ritmas:	bet koks, išskyrus ritmus, aprašytus VI skyriuje.

2. Draudimas ar ribojimas gali būti, jeigu įmanoma, žymimas raštu (pavyzdžiui, žemėlapiuose) ir pateikiant informaciją vietoje.

Informacija vietoje gali būti užrašyta ant geltonų bujų. Taip pat ji gali būti pateikiama topo figūromis, įrengtomis ant bujos, vietoj topo figūros, kaip minėta pirmiau. Pavyzdžiui, bujos, atitveriančios zoną, kurioje laivyba visiškai draudžiama, gali turėti stiebą su kieta trikampe raudonos spalvos vėliavėle.

Informacija gali būti pateikiama skyduose, pastatytuose ant kranto ir reiškiančiuose vieną iš draudžiamųjų ar ribojamųjų ženklų, numatytų 7 priedo I.A ir I.E skyriuje. Šie skydai,

jeigu reikia, papildomi rodykle, rodančia ruožo, kuriame galioja šis ženklas, kryptį (žr. 7 priedo II.3 skyrių).

3. Jeigu palei kranto zoną, kuri draudžiama ar reglamentuota vienai ar kelioms laivų arba darbų rūšims, eina farvateris, kuriame vienai iš šių laivų arba veiklos rūšių netaikomas šis draudimas ar apribojimas (išskyrus įplaukimą į uostą, kuriame taikomos II skyriaus nuostatos), to farvaterio kraštai taip pat gali būti pažymėti geltonomis bujomis. Jeigu reikia, abiejų bujų viršutinė dalis gali būti nudažyta raudonai dešinėje ir žaliai kairėje išplaukiančio iš farvaterio laivavedžio pusėje.

Krante pastatyti skydai E.15-E.20, nurodyti 7 priede, rodo leidimo pobūdį (pavyzdžiui, skydas „Leidžiama slidinėti vandens slidėmis“ statomas, norint nurodyti farvaterį, skirtą vandens slidėms, zonoje, kurioje draudžiama bet kokia laivyba ar tik važinėjimasis vandens slidėmis); jie gali būti papildyti rodykle, nurodyta 7 priedo II.3 skyriuje.

Jeigu zonoje, atviroje įvairioms veiklos rūšims, eina farvateris, kuriame leidžiama tik viena veiklos rūšis, šio farvaterio kraštai gali būti atitveriami taip pat, kaip ir ankstesniuoju atveju. Skydas krante gali rodyti leidžiamos veiklos rūšį.

VIII. ĮVAIRIOS PASKIRTIES BUJOS

Bujos, reikalingos pirmiau nepaminėtais tikslais, turi būti daugiausia baltos spalvos. Ant jų gali būti užrašytos piktogramos.

IX. ĮPLAUKIMAI Į UOSTUS

1. Įplaukimo signalizacija

Dieną

iš kairiojo borto įplaukiant:	raudonos spalvos įtaisas, dažniausiai cilindro formos, arba stovas su raudonos spalvos cilindro formos topo figūra, arba ant molo nupieštas raudonas stačiakampis;
iš dešiniojo borto įplaukiant:	žalios spalvos įtaisas, dažniausiai kūgio formos, arba stovas su žalios spalvos kūgio formos topo figūra, arba ant molo nupieštas žalias trikampis viršūne aukštyn.

Naktį

dienos signaliniai ženklai, aprašyti pirmiau, gali būti apšviesti.

Jeigu naudojami žiburiai:

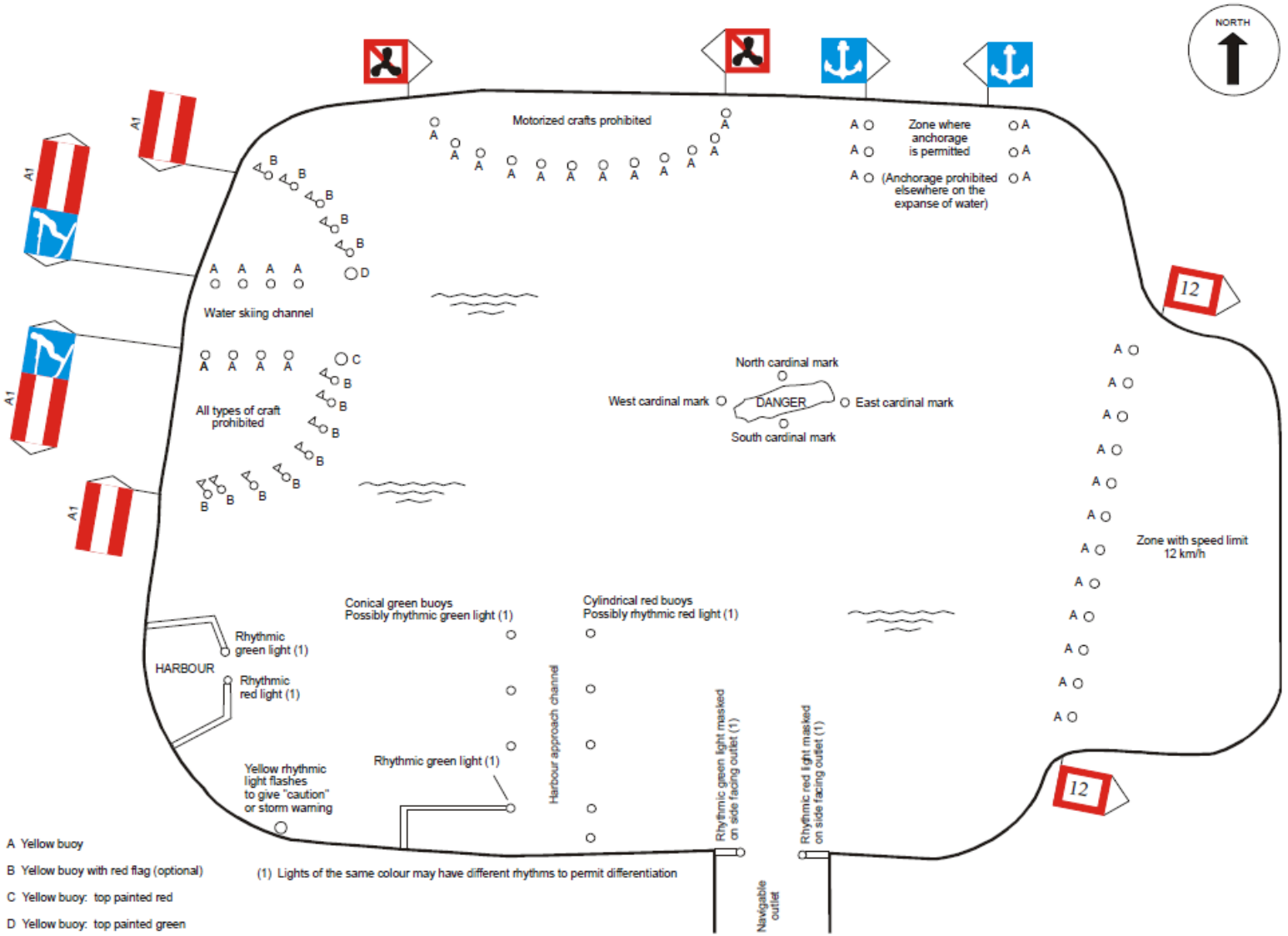
prie kairiojo borto įplaukiant: raudonas, dažniausiai ritmingas žiburys;

prie dešiniojo borto įplaukiant: žalias, dažniausiai ritmingas žiburys.

Tam tikrais atvejais naudojamas tik vienas iš šių žiburių.

2. Šie ženklai taip pat gali būti naudojami įplaukimo į laivybos intakus, atsišakojimus ir laivų stovėjimo ir remonto baseinus vietoms pažymėti.

VI, VII ir IX skyrių nuostatų iliustracijos pateikiamos schemoje toliau.

NORTH
Motorized crafts prohibited
Zone where anchorage is permitted
(Anchorage prohibited elsewhere on the expanse of water)
Water skiing channel
All types of craft prohibited
North cardinal mark
West cardinal mark
DANGER
East cardinal mark
South cardinal mark
Zone with speed limit 12 km/h
Conical green buoys
Possibly rhythmic green light (1)
Cylindrical red buoys
Possibly rhythmic red light (1)
Rhythmic green light (1)
HARBOUR
Rhythmic red light (1)
Yellow rhythmic light flashes to give "caution" or storm warning
Rhythmic green light (1)
Harbour approach channel
Rhythmic green light masked on side facing outlet (1)
Rhythmic red light masked on side facing outlet (1)
Navigable outlet
A Yellow buoy
B Yellow buoy with red flag (optional)
C Yellow buoy: top painted red
D Yellow buoy: top painted green
(1) Lights of the same colour may have different rhythms to permit differentiation

Zona, draudžiama laivams su mechaniniu varikliu

Zona, kurioje leidžiama stovėti išmetus inkarą visoje likusioje akvatorijoje)

Stovėti išmetus inkarą draudžiama

Zona vandens slidžių sportui

Šiaurės pagrindinė buja

Vakarų pagrindinė buja

PAVOJUS

Rytų pagrindinė buja

Bet kokiai laivybai draudžiama zona

Pietų pagrindinė buja

Laivybos zona, kurioje greitis ribojamas iki 12 km/h

Žalios kūgio formos bujos
Gali būti ritmingas žalias žiburys (1)

Raudonos cilindro formos bujos
Gali būti ritmingas raudonas žiburys (1)

Ritmingas žalias žiburys (1)

UOSTAS

Ritmingas raudonas žiburys (1)

Ritmingas žalias žiburys (1)

Ritmingas geltonas žiburys, perspėjantis, kad reikia būti atsargiems arba apie audrą

Priplaukimo farvateris įplaukiant į uostą

Ritmingas žalias žiburys, uždengtas nuo išplaukimo kanalo pusės (1)

Ritmingas raudonas žiburys, uždengtas nuo išplaukimo kanalo pusės (1)

Išplaukimo kanalas

A Geltona buja
B Geltona buja su raudona vėliava (vėliava nebūtina)
C Geltona buja: viršutinė dalis nudažyta raudona spalva
D Geltona buja: viršutinė dalis nudažyta žalia spalva

9 priedas

Naudotų tepalų apskaitos žurnalo pavyzdys

NAUDOTŲ TEPALŲ APSKAITOS ŽURNALAS

1 psl.

Eilės numeris: .....

.....	.....
Laivo tipas	Laivo pavadinimas

Oficialus numeris arba matavimo liudijimo numeris: .....

Išdavimo vieta: .....

Išdavimo data: .....

Šiame žurnale yra ..... puslapių

Kompetentingos institucijos, išdavusios šį žurnalą, atstovo antspaudas ir parašas

.....

Naudotų tepalų apskaitos žurnalų išdavimas

Pirmąjį naudotų tepalų apskaitos žurnalą, kurio 1 puslapyje įrašomas 1 eilės numeris, išduoda tik ta kompetentinga institucija, kuri išdavė šio laivo liudijimą. Ši institucija taip pat nurodo duomenis, nurodytus 1 puslapyje.

Visus vėlesnius žurnalus, kuriems paeiliui suteikiami eilės numeriai, išduoda vietos kompetentinga institucija, bet tik po to, kai pateikiamas ankstesnis žurnalas. Ankstesnis žurnalas, kuris pažymimas nenutrinama žyma „negaliojantis“, turi būti grąžintas laivavedžiui. Jis turi būti saugomas laive šešis mėnesius nuo paskutinio įrašo įrašymo.

2-as ir paskesni puslapiai

Susidarančios eksploatuojant laivą priimtos atliekos, kurių sudėtyje yra tepalinės alyvos ar tepalų:

Naudotos tepalinės alyvos:	.....	1
<u>Triumų vanduo</u>:		
Laivagalio mašinų skyrius:	.....	1
Pirmagalio mašinų skyrius:	.....	1
Kitos patalpos:	.....	1

Kitos atliekos, kurių sudėtyje yra tepalinės alyvos ar tepalų:

Naudoti skudurai: ..... kg
Naudoti tepalai: ..... kg
Naudoti filtrai: .....
vienetai
Talpyklos: .....
vienetai

... .
... .

Kitos pastabos:

... .
... .

Vieta: ..... Data: .....

Priėmimo įrenginio atstovo antspaudas ir parašas

_____

10 priedas

RADIOLOKACINĖS ĮRANGOS BENDRIEJI TECHNINIAI PARAMETRAI

Radiolokacinės įrangos techniniai parametrai turi atitikti šiuos reikalavimus:

Minimalus aptikimo atstumas	15 m
Maksimalus 60 m aukščio kranto aptikimo atstumas (kai antena įrengta 10 m aukštyje)	- 32 000 m [83]
Nuotolio skiriamoji geba	15 m 0,5–1,6 km skalėse; 1 % nustatytos skalės reikšmių kitose skalėse
Kampinė skiriamoji geba	1,2°
Atstumų matavimo tikslumas	10 m pastoviajam nuotolio žiedui; 1 % kintamajam nuotolio žiedui 0,5–2,0 km skalėse; 0,8 % nustatytos skalės reikšmės
Kurso kampų matavimo tikslumas	±1°
Kurso linija:	
- plotis	0,5°
- nukrypimas	0,5°
Faktinis indikatoriaus ekrano skersmuo	270 mm
Atstumų matavimo diapazonas	Atstumų skalių komplektas: 0,5; 1; 1,6; 2; 3,2; 4; 8; 16; 32 km. Kiekvienoje skalėje ne mažiau kaip 4 pastovieji nuotolio žiedai
Atvaizdo nukreipimas nuo centro	Nuo 1/4 iki 1/3 faktinio ekrano skersmens
Pelengavimas:	
- pelengavimo trukmė	Iki 5 sekundžių
- paklaida	±1°
Perdavimo dažnis	9,3–9,5 GHz (3,2 cm)
Parengties darbui laikas	4 minutės
Antenos apsisukimų dažnumas	Ne mažiau kaip 24 aps./min.

---

[83] Maksimalų aptikimo atstumą turi užtikrinti tik radiolokacinė įranga, naudojama laivuose, eksploatuojamuose dideliuose ežeruose ir vandens telkiniuose arba skirtuose kabotažiniam plaukiojimui.

Papildymas

BALTARUSIJOS, KAZACHSTANO, MOLDOVOS RESPUBLIKOS, RUSIJOS FEDERACIJOS IR UKRAINOS NACIONALINIŲ TAISYKLIŲ SPECIALŪS REIKALAVIMAI, KURIE ŠIUO METU SKIRIASI NUO ATITINKAMŲ EVVKLT NUOSTATŲ

1 skyrius

BENDROSIOS NUOSTATOS

1.01 straipsnis. Kai kurių terminų reikšmė

d) „sumažintų matmenų laivas“ reiškia bet kurį laivą, kurio korpuso ilgis iki 7 m, įskaitant bet kokio ilgio irklines valtis[84].

3 skyrius

LAIVŲ VIZUALIOJI SIGNALIZACIJA[85]

3.08 straipsnis. Pavienių laivų su mechaniniu varikliu eigos signalizacija nakties metu

1. Pavieniai laivai su mechaniniu varikliu privalo įjungti:

a) topo žiburį; laivas, kurio ilgis nuo 50 m iki 110 m, gali įjungti antrąjį topo žiburį, esantį už priekinio ir aukščiau jo; laivas, kurio ilgis 110 m ir daugiau, privalo įjungti antrąjį topo žiburį;

b) bortų žiburius;

c) tris laivagalio žiburius, išdėstytus trikampiu, pagrindu žemyn, jei laivas platesnis kaip 5 m, arba vieną laivagalio žiburį diametralioje plokštumoje, jeigu laivo plotis 5 m ir mažiau.

2. Keleiviniai laivai su mechaniniu varikliu, kurių korpusas yra vandenyje, dirbantys perkėlose ar miesto vidaus vandenų linijose uosto akvatorijoje, taip pat plaukiantis keltas su mechaniniu varikliu, be žiburių, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, privalo įjungti geltoną aplink šviečiantį blykčiojantį žiburį, esantį virš topo žiburio.

3.10 straipsnis. Stumiamų vilkstinių signalizacija nakties metu

1. Stumiantis laivas privalo įjungti:

- tris topo žiburius, išdėstytus vienoje plokštumoje lygiašoniu trikampiu, pagrindu žemyn, viršutinis žiburys turi būti diametralioje plokštumoje;
- bortų žiburius;
- tris laivagalio žiburius, išdėstytus vienoje plokštumoje lygiašoniu trikampiu, pagrindu žemyn, virš kurio yra buksyravimo žiburys; jeigu laivų plotis 5 m ir mažiau – tik vieną buksyravimo žiburį.

2. Stumiami laivai privalo įjungti:

- pavieniai – vieną topo žiburį laivo priekyje;
- vilkstinėje – po vieną topo žiburį kiekvieno priekinio laivo priekyje.

---

[84] „Sumažintų matmenų laivas“ turi būti priskirtas „mažųjų laivų“, kurių apibrėžtis pateikta EVVKLT 1.01 d straipsnyje, pakategorijai.

[85] EVVKLT nustatyta eigos signalizacijos naudojimo dieną tvarka. Nacionalinėse Baltarusijos, Kazachstano, Lietuvos, Moldovos Respublikos, Rusijos Federacijos ir Ukrainos laivybos taisyklėse dienos signalizacija nenumatyta.

3.14 straipsnis. Laivų, vežančių kai kuriuos pavojingus krovinius, papildoma signalizacija nakties metu

1. Laivai, vežantys 1 ir 2 klasės pavojingus krovinius, minimus Europos sutarties dėl tarptautinio pavojingų krovinių vežimo vidaus vandenų keliais (ADN), B1 priedo kraštiniame numeryje 10 500, arba laivai, kurie po tokių krovinių vežimo nebuvo degazuoti, be žiburių, nustatytų šių Taisyklių nuostatose, privalo įjungti du raudonus topo žiburius, išdėstytus žemiau priekinio balto.

2. Laivai, vežantys 3, 4 (išskyrus rūdą, akmens anglį), 5, 6 ir 7 klasės pavojingus krovinius, arba laivai, kurie po tokių krovinių vežimo nebuvo degazuoti, be žiburių, nustatytų kitose šių Taisyklių nuostatose, privalo įjungti raudoną topo žiburį, esantį po priekiniu baltu.

3. Vilkikas arba stūmikas, be žiburių, nustatytų šiose Taisyklėse, privalo įjungti:

a) jeigu vilkstinėje yra laivų, nurodytų 1 dalyje, du raudonus topo žiburius, išdėstytus virš baltų ar trikampio;

b) jeigu vilkstinėje yra laivų, nurodytų 2 dalyje, vieną raudoną topo žiburį, esantį virš baltų ar trikampio;

c) jeigu vilkstinėje yra laivų, nurodytų 1 ir 2 dalyse (mišri vilkstinė), du raudonus topo žiburius, išdėstytus virš baltų ar trikampio.

3.16 straipsnis. Keltų eigos signalizacija nakties metu

1. Keltai ir savarankiškai nejudančios keltų perkėlos privalo įjungti:

a) baltą aplink šviečiantį žiburį, įrengtą ne žemiau kaip 5 m aukštyje, bet šis aukštis gali būti sumažintas iki 3 m, jeigu keltas ne ilgesnis kaip 15 m;

b) geltoną aplink šviečiantį žiburį, įrengtą apie 1 m atstumu virš žiburio, nurodyto a punkte;

c) išilginiu lynu judančio kelto valtis ar priekinis plūduras privalo turėti baltą aplink šviečiantį žiburį, įrengtą ne žemiau kaip 3 m aukštyje nuo vandens lygio.

Perkėlos lynas turi būti iš abiejų krantų apšviestas žibintais, iš viršaus dengtais apsauginiais skydais.

2. Laivai su mechaniniu varikliu, perkėloje stumiantys, velkantys lynu ar pritvirtintą prie borto nesavaeigį laivą (keltą), be jiems nustatytų žiburių, privalo įjungti geltoną blykčiojantį aplink šviečiantį žiburį.

Nesavaeigis laivas privalo įjungti: stumiamas – vieną baltą topo žiburį, o velkamas – vieną baltą aplink šviečiantį žiburį, jeigu jis ne ilgesnis kaip 50 m, ir du baltus aplink šviečiančius žiburius priekyje ir laivagalyje, jeigu jis ilgesnis kaip 50 m.

5 skyrius

VANDENŲ KELIO SIGNALIZACIJA IR NAVIGACINĖ ĮRANGA

5.01 straipsnis. Signalizacija

Baltarusijos, Kazachstano, Moldovos Respublikos, Rusijos Federacijos ir Ukrainos Vidaus vandenų kelių laivybos taisyklių 7 priede apibrėžti draudžiamieji, nustatytieji ir nurodomieji ženklai ir pateiktos jų reikšmės.

5.02 straipsnis. Vandenų kelio navigacinė įranga

Baltarusijos, Kazachstano, Moldovos Respublikos, Rusijos Federacijos ir Ukrainos Vidaus vandenų kelių laivybos taisyklių 8 priede apibrėžti signaliniai ženklai ir žiburiai, kurie įrengiami laivybos sąlygoms žymėti ir laivų judėjimui sureguliuoti.

6 skyrius

PLAUKIOJIMO TAISYKLĖS

6.02 straipsnis. Sumažintų matmenų laivai

1. Sumažintų matmenų laivai privalo plaukioti už farvaterio ar nustatytų judėjimo juostų ribų. Jeigu dėl kelio sąlygų toks judėjimas neįmanomas, jie gali plaukti farvateryje pagal judėjimą dešiniuoju kraštu, nutolę nuo jo ne daugiau kaip 10 m; jie neturi apsunkinti nesumažintų matmenų laivų judėjimo ir manevravimo farvateryje ir privalo iš anksto pasitraukti iš jų kelio be pasikeitimo garsiniais ir vizualiaisiais signalais. Sumažintų matmenų laivai negali reikalauti, kad jiems duotų kelią.

2. Jeigu du sumažintų matmenų laivai plaukia kertančiu kursu taip, kad gali kilti susidūrimo pavojus, taikomos šios taisyklės:

- sumažintų matmenų laivai su mechaniniu varikliu privalo duoti kelią visiems kitiems sumažintų matmenų nesavaeigiams laivams;
- sumažintų matmenų nesavaeigiai ir neplaukiantys su burėmis laivai privalo duoti kelią sumažintų matmenų buriniams laivams.

3. Jeigu du buriniai laivai plaukia besikertančiais kursais taip, kad gali kilti susidūrimo pavojus, vienas iš jų privalo duoti kelią pagal toliau nurodytas taisykles:

a) kai laivai plaukia skirtingais halsais, plaukiantis kairiuoju halsu laivas privalo duoti kelią kitam laivui;

b) kai abu laivai plaukia vienu ir tuo pačiu halsu, esantis prieš vėją laivas turi duoti kelią pavėjui plaukiančiam laivui;

c) jeigu plaukiantis kairiuoju halsu laivas mato kitą laivą, plaukiantį prieš vėją, ir negali tiksliai nustatyti, kairiuoju ar dešiniuoju halsu plaukia šis laivas, jis privalo duoti šiam laivui kelią. Bet laivas, plaukiantis dešiniąja farvaterio puse, nekeičia savo kurso.

4. Sumažintų matmenų ir buriniai laivai, jeigu reikia, gali kirsti farvaterį (judėjimo juostą ar rekomenduotą kursą), taip pat apsisukti kirsdami farvaterį, dažniausiai už praplaukusių laivų laivagalio. Toks manevras turi būti pabaigtas prieš artėjančius laivus likus ne mažiau kaip 1 km iki jų.

Kirsti farvaterį privaloma kuo statesniu kampu ir kuo greičiau.

5. Sumažintų matmenų ir buriniams laivams, jeigu jie neatlieka gamybos užduočių, draudžiama:

a) manevruoti ir sustoti netoli kitų plaukiančių arba stovinčių laivų, žemkasių, plūdriųjų kranų ir t. t., taip pat ir tarp jų;

b) sustoti ir nuleisti inkarą farvateryje (judėjimo juostoje ar rekomenduotame kurse), taip pat prie plūdriųjų navigacinių ženklų;

c) įplaukti į farvaterį esant ribotam matomumui, mažesniam kaip 1 km, o buriniams laivams – dar ir naktį.

6.04 straipsnis. Priešpriešinis plaukiojimas: bendrosios taisyklės

1. Dvipusio judėjimo ruožuose laivas privalo plaukti dešiniąja judėjimo juosta, o ten, kur tai sunku (dėl kelio, hidrometeorologinių ar kitų sąlygų), – laikytis farvaterio ašies ir būti pasirengusiam saugiai prasilenkti kairiaisiais bortais su sutinkamais laivais. Be to, kiekvienas

laivas privalo laiku pasitraukti į dešinę, jeigu tai būtina ir saugu, ir taip plaukti tol, kol priešais plaukęs laivas pasiliks už laivagalio.

2. Laivas, plaukiantis aukštyn, dėl kelio sąlygų esant ribotam matomumui vizualiai pastebėjęs priešpriešiais plaukiantį laivą, privalo pirmas iš anksto suderinti veiksmus radiotelefonu ir signalizuoti iš kairiojo borto.

Laivas, plaukiantis žemyn, privalo priimti ir nedelsiant patvirtinti nurodytąją prasilenkimo pusę, duodamas signalą.

3. Jeigu dėl kelio sąlygų ar kokių nors kitų priežasčių prasilenkimas apsunkintas, laivas, plaukiantis aukštyn, nuo to momento, kai pastebi žemyn plaukiantį laivą, privalo reguliuoti savo judėjimą taip, kad jie susitiktų patogiausioje vietoje; jis turi iš anksto pasukti į dešinę, kiek tai įmanoma ir saugu, kad praleistų sutiktą laivą pro kairįjį bortą.

4. Jeigu du laivai plaukia priešpriešiniais kursais taip, kad gali kilti susidūrimo pavojus, kiekvienas laivas privalo pakeisti savo kursą į dešinę, kad jie galėtų prasilenkti kairiaisiais bortais.

5. Jeigu sugenda radiotelefono stotys ar nėra galimybių užmegzti ryšį, laivai privalo pasikeisti garsiniais signalais.

6.05 straipsnis. Priešpriešinis plaukiojimas: nukrypimas nuo bendrųjų taisyklių

1. Jeigu priešais plaukiančio laivo neįmanoma praleisti pro kairįjį bortą, laivas, plaukiantis aukštyn, privalo iš anksto pereiti į kairiąją farvaterio pusę patogiausioje vietoje, pasitraukti į kairę, kiek tai būtina ir saugu, ir praleisti sutiktą laivą pro dešinįjį bortą, prieš tai suderinęs savo veiksmus radiotelefonu ir signalais iš dešiniojo borto.

6.22bis straipsnis. Plaukiojimas netoli darbus atliekančių plūduriuojančių įrenginių ir užplaukusių ant seklumos ar nuskendusių laivų, taip pat laivų, negalinčių manevruoti

1. Artėdamas prie farvateryje dirbančios dugno gilinimo ar dugno valymo mašinos arba prie laivo, stovinčio ant seklumos ne mažesniu kaip 1 km atstumu, laivas privalo duoti garsinį signalą „Dėmesio“ (vienas ilgas garsas) ir UTB radijo ryšiu suderinti priplaukimo pusę.

2. Dugno gilinimo mašina privalo atlaisvinti farvaterio dalį, pakankamą laivui praleisti, ir parodyti praplaukimo pusę naktį dviejų tento žiburių bliksėjimu (jeigu žemkasė pasitraukė į kairįjį pakraštį – žalių, jeigu į dešinįjį – raudonų), dieną – blykste arba signaline vėliava.

3. Dugno valymo mašina naktį privalo parodyti praplaukimo pusę vieno aplink šviečiančio žiburio bliksėjimu (balto – jeigu dirba prie kairiojo farvaterio krašto, raudono – jeigu prie dešiniojo), dieną – blykste arba signaline vėliava.

4. Laivas, gavęs leidimą, privalo signalizuoti iš atitinkamo borto ir plaukti, laikydamasis reikiamų saugumo priemonių.

5. Pasikeitimas signalais ir plaukimas pro laivą, atliekantį povandeninius ar narų darbus farvateryje (laivų pakėlimas, vamzdžių, kabelių tiesimas ir t. t.), arba laivą, stovintį ant seklumos, vyksta tokia pat tvarka, kaip su dugno valymo mašina.

6. Kartu priplaukus prie dugno gilinimo ar dugno valymo mašinų laivams iš viršaus ir apačios, laivas, plaukiantis žemyn, arba greitaeigis laivas, nepaisant jo judėjimo krypties, praplaukia pirmas.

7. Jeigu negali praleisti, dugno gilinimo ir dugno valymo mašinos ar laivas, stovintis ant seklumos, privalo iš anksto, likus ne mažiau kaip 1 km iki artėjančio laivo, duoti signalą „Perspėjimas“ (trumpų garsų serija).

Gavęs signalą „Perspėjimas“, laivas privalo nedelsdamas sustoti, kol gaus leidimą plaukti be pakartotinio paklausimo.

8. Jei pro šalį plaukia laivai, prie žemkasės negali priplaukti ar nuo jos nuplaukti prie jos priskirta šalanda.

E. PLAUKIMAS PO TILTAIS IR PLAUKIMAS UŽTVANKOMIS BEI ŠLIUZAIS

6.24–6.26 straipsniai. Plaukimas po tiltais

1. Plaukti po tiltais leidžiama tiktai tam skirtuose laivybos tarpatramiuose, paženklintuose galiojančiais pagal GOST'us navigaciniais ženklais ir žiburiais.

Nepakeliamo tilto laivybos tarpatramio ašiai pažymėti jo viduryje statoma:

- praplaukti laivams, plaukiantiems iš apačios: kvadratiniai skydai;
- praplaukti laivams, plaukiantiems iš viršaus: rombo formos skydai;
- sielių vilkstinėms išvesti: apskriti skydai, o sumažintų matmenų laivams praplaukti: trikampiai skydai.

Skydų spalva būna raudona arba balta, atsižvelgiant į tilto konstrukcijų foną (šviesus ar tamsus).

Žiburiai ant skydų yra pastovieji:

- du raudoni žiburiai, išdėstyti vertikalėje: laivams, plaukiantiems iš viršaus ir apačios;
- du žali žiburiai, išdėstyti vertikalėje: sielių vilkstinėms.

Patiltės aukščio gabaritams ir farvaterio kraštams laivybiniuose tiltų tarpatramiuose pažymėti statomi 1, 2, 3, 4 žalios arba baltos spalvos kvadratiniai skydai ant kiekvieno tarpatramio arba krašto. Skydų skaičius rodo tarpatramio aukštį nuo vandens ribos atitinkamai iki 10, 13, 16 metrų ir daugiau.

Visi žiburiai – pastovieji ir žali.

2. Pakeliamųjų ir plūdriųjų tiltų laivybos tarpatramiams pažymėti įrengiami trys žiburiai: du – ant pakeliamosios tilto dalies ir vienas – jo pakeliamosios dalies gale.

Žiburiai yra pastovieji: dešiniajame krante – raudoni, kairiajame – žali.

3. Laivų praplaukimą po pakeliamaisiais ir plūduriuojančiais tiltais reguliuoja jų savininkai šviesoforo signalais taip:

- vienas ar keli raudoni žiburiai reiškia: „Plaukti draudžiama";
- vienas ar keli žali žiburiai reiškia: „Plaukti leidžiama".

4. Artėdami prie plūdriojo tilto laivai duoda signalą „Dėmesio", būdami ne arčiau kaip 1 km iki jo.

Artėdami prie pakeliamųjų ir plūdriųjų tiltų laivai privalo vykdyti institucijos, įgaliotos reguliuoti laivybą, reikalavimus.

5. Kartu priplaukus laivams iš viršaus ir apačios prie tilto su vienu laivybos tarpatramiu, pirmiausia praplaukia laivas, plaukiantis žemyn, arba greitaeigis laivas, nepaisant jo judėjimo krypties.

6. Riboto matomumo, kai matomumas mažesnis kaip 1 km, sąlygomis laivams ir stumiamoms vilkstinėms praplaukti po tiltais leidžiama tik jei laivybos tarpatramiuose įrengti navigaciniai įrenginiai, leidžiantys patikimai identifikuoti šiuos tarpatramius ne arčiau kaip už 0,5 km, ir užtikrintai orientuotis artėjant prie jų (vizualiai arba techninėmis priemonėmis). Laivybos tarpatramių plotis turi būti:

a) pavieniams laivams ir išilginėms buksyruojamoms vilkstinėms – ne mažesnis kaip 5 laivo (vilkstinės) korpuso pločiai;

b) kitoms stumiamoms vilkstinėms – ne mažesnis kaip 3 vilkstinių plotis.

6.27 straipsnis. Plaukimas per užtvankas

1. Plaukti per užtvankas leidžiama, jeigu kelias iš dešinės ir kairės pažymėtas signaliniais ženklais:

a) dešinėje tarpatramio pusėje – du raudoni žiburiai viršutiniame ir apatiniame tarpatramio kampuose;

b) kairėje tarpatramio pusėje – du balti žiburiai tose pačiose vietose.

2. Draudimas praplaukti pro užtvankos tarpatramį žymimas vienu ar keliais raudonais žiburiais arba raudonu-baltu-raudonu skydais (dieną).

6.28 straipsnis. Plaukimas šliuzais

1. Laivai, plaukiantys šliuzavimui, privalo radiotelefono ryšiu ne vėliau kaip prieš 1 val. 30 min. (jeigu tai neįmanoma, tuomet esant didžiausiam atstumui, kai užmezgamas nuolatinis ryšys) pranešti šliuzo dispečeriui apskaičiuotąjį priplaukimo prie šliuzo laiką.

2. Artėjant prie šliuzo, bet ne arčiau kaip už 1 km, laivavedys radiotelefono ryšiu prašo šliuzo dispečerį patikslinti duomenis apie laivų praleidimo šliuzu tvarką ir praneša apie pasirengimą šliuzavimui.

3. Bendro šliuzavimo metu keleiviniai laivai su povandeniniais sparnais ir oro pagalve įplaukia į šliuzo kamerą paskutiniai ir pastatomi taip, kad už jų traverse nebūtų kitų laivų, kurių korpusas yra vandenyje, išskyrus mažuosius laivus.

4. Laivai su sprogstamosiomis ir nuodingomis medžiagomis įplaukia į šliuzus pagal šliuzavimo planą-grafiką, nesustodami prie švartavimo sienelių.

5. Laivų, plaukiančių šliuzavimui, įgula privalo patikrinti, ar patikimai veikia vairinis valdymas ir nuotolinis automatinis jėgainių valdymas, taip pat ar užtikrintas reikiamas oro slėgis pagrindinių variklių įjungimo balionuose.

6. Laivai (vilkstinės) privalo įplaukti į šliuzus saugiu greičiu, kad nepažeistų vartų, apsauginių įrenginių ir kitų laivų, esančių šliuze, bei garantuotų sustojimą nurodytoje švartavimo vietoje; laivuose, kurių korpusas yra vandenyje, turinčiuose du ir daugiau pagrindinių variklių, vieną iš jų rekomenduojama iš anksto įjungti atbulinės eigos režimu.

7. Ilgesni kaip 75 m laivai privalo švartuotis ne mažiau kaip dviem pririšamaisiais lynais, esančiais viename borte.

Švartuojant prie šliuzų kamerų švartavimo stulpelių, šliuzo personalas turi paskirti reikiamą skaičių švartuotojų. Švartavimą prie plūdriųjų ąsinių varžtų užtikrina laivo personalas.

8. Bendras laivų šliuzavimas leidžiamas tokia tvarka:

- visų klasių tanklaiviai ir naftovežių vilkstinės su kroviniais (ar jų likučiais), bet kokie jų deriniai;

- sausiems kroviniams skirti laivai ir vilkstinės (išskyrus laivus su nuodingais, sprogiais ir kitais lengvai užsidegančiais kroviniais), taip pat techninio laivyno laivai su tanklaiviais, pakrautais naftos produktų (ar su jų likučiais), kurių garų užsiliepsnojimo temperatūra 60 °C ir aukštesnė;

- keleiviniai laivai (įskaitant greitaeigius) su sausiems kroviniams skirtais laivais (vilkstinėmis) (išskyrus laivus su nuodingais, sprogiais ir lengvai užsidegančiais kroviniais) ir techninio laivyno laivais, taip pat su tanklaiviais, pakrautais mazuto (ar jo likučių), kurio temperatūra ne aukštesnė kaip 45 °C, o garų užsiliepsnojimo temperatūra 60 °C ir aukštesnė.

9. Bendro šliuzavimo metu privaloma laikytis šių taisyklių:

a) tanklaiviai paprastai įplaukia į šliuzą ir sustoja pirmieji, šiuo atveju statyti keleivinius laivus su tanklaiviais traverse draudžiama, o atstumas tarp tanklaivio ir keleivinio laivo turi būti ne mažesnis kaip 10 m;

b) sausiems kroviniams skirti laivai gali būti pastatyti šliuzo kameroje su tanklaiviu traverse, jei atstumas tarp bortų bus ne mažesnis kaip 1 m;

c) kartu šliuzuojami tanklaiviai ir kiti laivai privalo laikytis specialiųjų priešgaisrinės tvarkos priemonių, numatytų galiojančiose tokiam atvejui taisyklėse.

10. Šliuzo dispečerio (arba budinčios pamainos viršininko) nurodymai, susiję su laivų išdėstymu prie šliuzų švartavimo sienelių, laivų praleidimo ir išdėstymo šliuzo kameroje tvarka, yra privalomi visų laivų laivavedžiams, kurie privalo patvirtinti, kad gavo nurodymus, radiotelefono ryšiu, o jeigu šis sugedęs – signalizuodami garsiniu signalu.

Jeigu laivavedys mano, kad gautojo nurodymo neįmanoma įvykdyti, jis privalo pranešti apie tai šliuzo dispečeriui ir nesiimti jokių veiksmų, kol bus priimtas suderintas sprendimas.

6.28bis straipsnis. Įplaukimas į šliuzus ir išplaukimas iš jų

1. Laivams leidžiama įplaukti į šliuzo kamerą, perplaukti iš vienos kameros į kitą ir išplaukti iš kameros tik tada, kai dega žalias įplaukimo (išplaukimo) šviesoforo signalas.

Kai laivai praleidžiami iš abiejų pusių, pradėti plaukti į šliuzą laivams leidžiama ir tada, kai dega žalias tarpinio šviesoforo signalas.

2. Kai šviesoforas nerodo jokio signalo, tai yra draudžiamasis signalas (atitinkantis raudoną šviesą). Šiuo atveju laivas gali judėti toliau tik gavęs šliuzo dispečerio leidimą, kuris įrašomas laivo žurnale ir šliuzo budėjimo žurnale.

F. RIBOTAS MATOMUMAS – PLAUKIOJIMAS NAUDOJANT RADIOLOKATORIŲ

6.30 straipsnis. Bendrosios plaukiojimo taisyklės esant ribotam matomumui, mažesniam kaip 1 km

1. Šio straipsnio nuostatos taikomos visiems laivams ir vilkstinėms, išskyrus sumažintų matmenų ir burinius laivus, plaukiojantiems vidaus vandenų keliuose su lateraline farvaterio ženklinimo sistema esant mažesniam kaip 1 km matomumui ir laivybos kelių ruožuose, kuriuose tamsiuoju metu neapšviečiami farvaterį ženklinantys ženklai.

2. Esant ribotam matomumui, kai matomumas mažesnis kaip 1 km, laivams leidžiama plaukti tik tuo atveju, jeigu laive naudojama ši įranga:

a) veikiantis radiolokatorius ir prietaisas, rodantys laivo posūkio (posūkio kampo) greitį;

b) veikiantis radiotelefono įtaisas, kuriuo palaikomas ryšys radiotelefonu tarp laivų, taip pat tarp laivo ir kranto;

c) garsinių signalų davimo įrenginys.

3. Matomumui esant mažesniam kaip 1 km, keleiviniams laivams ir laivams su naftos kroviniais, kurių garų užsiliepsnojimo temperatūra mažesnė kaip 60°C, jų likučiais, sprogiosiomis ar nuodingomis medžiagomis ir jų likučiais draudžiama plaukti visais vidaus vandenų keliais (be „M“[86] kategorijos vandens kelių).

4. Esant ribotam matomumui, kai matomumas mažesnis kaip 1 km, atsižvelgiant į farvaterio gabaritus, laivams plaukti, išskyrus nurodytuosius šio straipsnio 3 punkte, leidžiama:

a) kai farvateris siauresnis kaip 100 m – pavieniams laivams, stumiamoms vilkstinėms su vienu nesavaeigiu laivu tik aukštyn;

b) kai farvaterio plotis 100 m ir didesnis, bet mažesnis kaip 200 m – pavieniams laivams abipusis judėjimas, o stumiamoms vilkstinėms – tik aukštyn;

c) kai farvaterio plotis 200 m ir daugiau – laivams ir vilkstinėms abipusis judėjimas (sielių vilkstinėms tokiomis sąlygomis leidžiama plaukti tik ežeruose ir vandens telkiniuose);

d) kanaluose nepaisant farvaterio pločio – pavieniams laivams ir stumiamoms vilkstinėms abipusis judėjimas.

5. Esant ribotam matomumui draudžiama laivams (vilkstinėms) prasilenkti ir aplenkti ruožuose, kuriuose laivybos farvaterio plotis mažesnis kaip 200 m, jeigu matomumas mažesnis už tris laivo (vilkstinės) ilgius.

6. Laive kartu su vizualiniu ir garsiniu stebėjimu privaloma nepertraukiamai ir kvalifikuotai stebėti padėtį per radiolokatorių.

---

[86] „M“ kategorijos vandenų keliai yra vandenų keliai, prilyginti jūriniams.

Kai plaukiojama naudojant radiolokatorių, vairinėje nuolat turi būti du laivavedžiai, vienas iš jų – kapitonas arba šturmanas, turintis kapitono diplomą, ir vairininkas.

7. Naudojant pokalbiams radiotelefono ryšį, būtina tiksliai nustatyti, kad kalbama būtent su tuo laivu, su kuriuo būtina suderinti tarpusavio veiksmus, nurodant buvimo vietą ryškių orientyrų atžvilgiu.

8. Plaukiantys ir stovintys laivai esant ribotam matomumui privalo signalizuoti:

- Plaukiantys pavieniai laivai:	vienu ilgu garsu;
- Plaukiančios vilkstinės ir plaustai:	vienu ilgu garsu ir dviem trumpais garsais ne rečiau kaip kas 1 min;
- Pavieniai laivai ar vilkstinės, stovinčios nuleidusios inkarą arba ant seklumos farvateryje:	vienu trumpu, vienu ilgu ir vienu trumpu garsais;
- Nesavaeigis laivas su įgula, stovintis nuleidęs inkarą arba ant seklumos farvateryje:	dažnų dūžių į varpą ar į metalinį daiktą serija.

6.32 straipsnis. Nuostatos, galiojančios laivams, kurie plaukioja naudodami radiolokatorių

1. Kai tik laivų, kurie plaukioja naudodami radiolokatorių, ekrane bus pastebėti laivai (atsako signalai), kurių padėtis ar judėjimas gali sudaryti pavojingą situaciją, arba kai jie artėja prie tokio ruožo, kuriame gali būti dar nematomų ekrane laivų, jie privalo:

a) pavieniai laivai – signalizuoti vienu ilgu garsu, o vilkstinės – dviem ilgais garsais; šis signalas turi būti kartojamas taip dažnai, kaip tai būtina;

b) pranešti radiotelefono ryšiu priešpriešiais plaukiantiems laivams informaciją, reikalingą saugiai laivybai užtikrinti;

c) sulėtinti greitį ir, jeigu reikia, sustoti.

2. Laivas, kuris pastebėjo kitą laivą tiktai radiolokatoriaus ekrane, turi nustatyti, ar šiomis sąlygomis laivai per daug nesuartėjo ir ar nėra susidūrimo pavojaus. Jeigu padėtis tokia, jis privalo laiku imtis veiksmų, kad būtų prasilenkta, o jeigu tokie veiksmai susiję su kurso pakeitimu, kuo labiau reikia vengti:

a) keisti kursą į kairę, jeigu kitas laivas yra traverso priekyje ir jo negalima aplenkti;

b) keisti kursą į traverse ar traverso gale esančio laivo pusę.

3. Laivai ir vilkstinės, judėdamos viena kryptimi, esant mažesniam kaip 1 km matomumui, jeigu nesirengia aplenkti vienas kito, privalo laikytis vienas nuo kito saugiu atstumu, kuris bet kuriuo atveju turi būti ne mažesnis kaip 5 laivo stabdymo kelio ilgiai plaukiant šiuo greičiu.

4. Esant mažesniam kaip 1 km matomumui, laivai privalo iš anksto susitarti radiotelefono ryšiu dėl patogiausios prasilenkimo (praleidimo) vietos prasilenkti tik kairiaisiais bortais taip:

a) laivas, plaukiantis aukštyn, artėdamas prie sutartos vietos turi pasitraukti arba sumažinti greitį iki minimalaus ir praleisti sutiktą laivą (vilkstinę) pro kairįjį bortą;

b) laivas, plaukiantis žemyn, artėdamas prie sutartos vietos turi iš anksto sumažinti greitį iki minimalaus, saugiai kuo labiau pasitraukti į dešinę ir plaukti taip tol, kol sutiktas laivas pasilieka už laivagalio;

c) laivas, plaukiantis aukštyn, prasilenkia su sielių vilkstine tuo bortu, kurį nurodo sielių vilkikas.

5. Laivas, kuris vejasi kitą laivą esant mažesniam kaip 1 km matomumui, privalo radiotelefono ryšiu gauti leidimą jį aplenkti, suderinti aplenkimo vietą ir abipuses atsargumo priemones.

Laivai ir vilkstinės aplenkiami tik iš kairiojo aplenkiamųjų laivų borto; sielių vilkstinės aplenkiamos pagal sielininko nurodymus.

---

4 priedas

LAIVO ŽIBURIŲ SPALVA

1. Laivo žiburių spalva gali būti:
„žalia“,
„balta“,
„geltona“,
„raudona“.

Signalinių žiburių spalvų charakteristikos turi atitikti toliau pateiktus standartus pagal spalvių diagramą, nustatytą kiekvienai spalvai Tarptautinio šviesos technikos komiteto (IEC); IEC publikacija Nr. 2.2 (TC-1.6) 1975 „Šviesos signalų spalva“. Kiekvienos spalvos spalvų ribos nustatomos pagal šias koordinates (1 lentelė):

1 lentelė

Žiburio spalva	Koordinatės	Sankirtos taškai					
		1	2	3	4	5	6
Raudona	x	0,680	0,660	0,735	0,721	–	–
	y	0,320	0,320	0,265	0,259	–	–
Žalia	x	0,028	0,009	0,300	0,203	–	–
	y	0,385	0,723	0,511	0,356	–	–
Balta	x	0,525	0,525	0,452	0,310	0,310	0,443
	y	0,382	0,440	0,440	0,348	0,283	0,382
Geltona	x	0,612	0,618	0,575	0,575	–	–
	y	0,382	0,382	0,425	0,406	–	–

5 priedas

LAIVO ŽIBURIŲ ŠVIESOS STIPRIS IR MATOMUMO ATSTUMAS

Kandelomis išreikštas žibintų šviesos stipris I, atsižvelgiant į matomumo atstumą, nurodytą 2 lentelėje, turi būti ne mažesnis už šviesos stiprį, nustatomą pagal formulę:

$$I = 3{,}43 \times l0^{6}\ TD^{2}\ k^{-D},$$

čia T – 2×10^{-7} – šviesos slenkstis, lx;

D – žiburio matomumo atstumas jūrmylėmis;

K = 0,8 – atmosferinio perdavimo koeficientas, atitinkantis meteorologinį matomumą, kuris apytiksliai lygus 13 jūrmylių.

Šviesos stiprio reikšmės, apskaičiuotos pagal šią formulę, pateiktos 2 lentelėje.

Didžiausias leistinasis žibintų šviesos stipris gali iki 1,7 karto viršyti reikšmes, nurodytas 2 lentelėje, bet neturi būti didesnis kaip 150 cd. Tai neturi būti pasiekiama reguliuojant šviesos stiprį. Signaliniuose skiriamuosiuose žibintuose neleidžiama naudoti atšvaitų (reflektorių).

2 lentelė

Žiburio matomumo atstumas D						
Jūrmylės	1	2	3	4	5	6
Km	1,85	3,7	5,55	7,4	9,26	11,1
Žiburio šviesos stipris I, cd, čia k = 0,8	0,9	4,3	12	27	52	9/1

Matomumo atstumas ir apšvietimo kampas nurodyti 3 lentelėje.

3 lentelė

Nr.	Signalinio skiriamojo žibinto tipas ir žiburio spalva	Matomumo atstumas (km)	Apšvietimo sektorius horizontalioje plokštumoje	
			Apšvietimo kampas (°)	Matomumo kampai
1.	Topo žibintas baltas	8	225	Nuo diametralios laivo plokštumos – iš priekio iki 112,5° į kiekvieną bortą
2.	Bortinis žalias	3,7	112,5	Nuo laivo krypties tiesiai į priekį iki 22,5° už dešiniojo borto traverso
3.	Bortinis raudonas	3,7	112,5	Nuo laivo krypties tiesiai į priekį iki 22,5° už kairiojo borto traverso
4.	Laivagalio baltas	3,7	135	Nuo laivo krypties tiesiai atgal iki 67,5° į abi laivo puses
5.	Buksyravimo geltonas	3,7	135	Žr. pirmiau
6.	Aplink baltas šviečiantis	3,7	360	Visą horizonto lanką
	raudonas	1,85		

Nr.	Signalinio skiriamojo žibinto tipas ir žiburio spalva	Matomumo atstumas (km)	Apšvietimo sektorius horizontalioje plokštumoje	
			Apšvietimo kampas (°)	Matomumo kampai
	žalias geltonas	1,85 1,85		
7.	Jungtinis dvispalvis žibintas, žalias su raudonu	1,85	225	Po 112,5° į abi puses nuo diametralios laivo plokštumos į priekį: dešinysis bortas – žalias sektorius, kairysis bortas – raudonas sektorius
8.	Stovėjimo ir borto baltas	3,7	180	Nuo laivo traverso 90° link priekio ir link laivagalio
9.	Signalizavimas blykste: dieną naktį	 2 4	112,5+ +112,5	Nuo laivo traverso link priekio, uždengiant 22,5° diametralią plokštumą, ir nuo laivo traverso link laivagalio, uždengiant 22,5° diametralią plokštumą
10.	Šviesos signalizacija	4	112,5+ +112,5	Žr. pirmiau

Pastabos:

1. Savaeigių trumpesnių kaip 20 m laivų baltų topo žiburių matomumo atstumas turi būti ne mažesnis kaip 5,5 km, raudonų – 3,7 km.

2. Savaeigių trumpesnių kaip 12 m laivų signalinių žiburių matomumo atstumas turi būti ne mažesnis kaip:

topo žiburių – 3,7 km;

bortinių žiburių – 1,85 km.

3. Nesavaeigių laivų žiburių matomumo atstumas turi būti ne mažesnis kaip:

50 m ir ilgesnių laivų topo žiburių – 4 km;

trumpesnių kaip 50 m laivų topo žiburių – 2 km;

aplink šviečiančių žiburių – 1,85 km.

Laivuose leidžiama naudoti žibintus, atitinkančius 1972 metų Tarptautinių laivų susidūrimų jūroje prevencijos taisyklių (TLSJPT) reikalavimus.

_____